

Kraljica romantične komedije
s više od milijun prodanih knjiga!

adele parks muškarci koje sam voljela

PROFIL bestseller

Adele Parks

Muškarci koje sam voljela

Chia www.bosnaunited.net

Za sve majke i kćeri.
Posebno za moju mamu Maureen, baku Mary
i baku Finn.
S ljubavlju.

1

Nat je podigla svoj BlackBerry. Njegov glatki, hladni sjaj odmah ju je utješio; još jednom je prošla kroz popis stvari koje treba obaviti za rođendan. Nije bila neurotičan tip koji mora sve imati pod kontrolom, govorila si je; bilo je važno to da Neilov rođendan bude uistinu savršen. Zapravo, bila je neurotičan tip koji mora sve imati pod kontrolom, ali se srećom upravo to njenom mužu prilično sviđalo, priznao je da su njene organizacijske vještine odlična nadopuna njegovoj sklonosti kaosu.

Potvrdi je li torta dostavljena u restoran. Riješeno.

Već je nazvala restoran *Bluebird* i provjerila je li vlažna čokoladna torta s raskošnim slojem *marshmallowa* sigurno stigla u kuhinju. Dostavio ju je susjed njenih roditelja koji je, sasvim slučajno, išao u grad na novu izložbu u galeriji *Tate Modern* i (prema tvrdnji njene majke) doista nije imao ništa protiv toga da malčice skrene s puta i dostavi tortu. Istina je da su ljudi voljeli obavljati stvari za Ninu. No kako bi šef kuhinje dozvolio da se Ninina domaća torta uopće pusti u njegovo unutrašnje svetište, bile su potrebne odlične vještine pregovaranja. Ali Natalie je bila vrlo uvjerljiva kada je to bilo potrebno i smatrala je da je trideset peti rođendan njenoga muža upravo takva prilika. Neil ne bi mislio da mu je rođendan savršen bez torte koju mu je s ljubavlju ispekla punica.

Restoran *Bluebird* u ulici King's Road u srcu londonske četvrti Chelsea bio je nedvojbeno otmjen, ali njegova očita profinjenost i hrabra modernost nisu bile nimalo zastrašujuće jer je neki pametni unutrašnji dizajner odabrao tople, osebujne boje i neupadljivu rasvjetu, čime je stvorio opušten, intimni ambijent. Nat je smatrala da je to savršeno mjesto za koktele i večeru s prijateljima. Neilu će se svidjeti moderna britanska kuhinja; kad god bi večerali u restoranu *nouvelle cuisine* ili u *sushi* baru, obavezno su još morali svratiti i na hamburger.

Dok je bila na telefonu, Nat je također provjerila je li stol rezerviran za 19:15, a ne 19:30. Jednom je u nekom časopisu pročitala savjet

o tome kako osigurati najbolju uslugu u restoranu; dojmio je se prijedlog da stol rezervira za četvrt ili tri četvrt sata, jer je velika većina ljudi stizala u restorane u cijeli sat ili u pola sata. Nat nije nikada prije poslušala taj savjet, ali noćas joj je bilo stalo da sve (uključujući uslugu) bude božanstveno.

Potvrdi vrijeme rezervacije. Riješeno.

Uz to je odlučila promijeniti rezervaciju s osam na šest osoba. Žena Neilova brata, Fi, jutros je ponovno nazvala i otkazala. Opet problemi s čuvanjem djece. Nat je bila razočarana, naročito zbog Neila. Znala je da bi on volio da mu večeras tamo bude stariji brat, i to ne samo zato što je Benu uvijek dobro išlo diskretno mirenje između Tima (Neilova najstarijeg prijatelja) i Karla (Neilova najzabavnijeg prijatelja). Iako su se Neil, Tim i Karl družili barem jednom tjedno, sudeći po onome čemu je Nat bila svjedokom u zadnjih sedam godina, bilo je jasno da, osim dubokog i trajnog prijateljstva s Neilom, njegovi najbolji prijatelji nisu imali mnogo toga zajedničkog. Činilo se da Neil nije bio svjestan lagane napetosti i natezanja unutar ove trojke, ili se barem nevjerovatno dobro pretvarao. Njemu je bilo najdraže kad su se svi dobro slagali.

Nakon što je Nat obavijestila restoran o promjeni broja očekivanih gostiju, također je provjerila uključuje li odabir somelijera vina Chenas Cuvee Quartz, Piron & Lafontthe. Bila je prilično nervozna zbog pravihnog izgovora naziva vina, ali zadnji put, kada su ona i Neil bili u restoranu *Bluebird* (zapravo jedini put), rekao je kako mu se sviđa to vino i ona je zapisala naziv tako da ga može potražiti u supermarketu.

Potvrdi da imaju Chenas Cuvée Quartz. Riješeno.

Gotovo je preko telefona mogla osjetiti kako *maitre d'* očajnički koluta očima. Nedvojbeno je pomislio kako je ona užasno naporna i vjerojatno je razmišljao o tome da osoblju u kuhinji naredi da joj pijunu u juhu. Nat to nije bilo važno. Bilo joj je jedino važno da se Neil te večeri dobro zabavi. Nat nikada nije bila toliko uzbuđena ni zbog vlastitih rođendana; svoje je zapravo pokušavala potpuno ignorirati, taj datum baš nije bio neki razlog za slavlje. Ali Neilov je rođendan bio nešto posebno. Dan kada je Neil došao na svijet bio je doista važan, barem njoj. Ali ona nije bila tip koji izjavljuje ovakve sentimentalnosti; osjeća je radije pokazivala djelom nego riječima. Zato je htjela da ta večer bude upravo savršena.

Sunce je surađivalo, što je bila dodatna pogodnost. Bio je vruć dan, u zraku je bila izmaglica. Vrelina dana ugnijezdila se po london-skim pločnicima i zidovima, i u osmijesima ljudi koji su se razmiljeli iz pubova, s bocom piva u jednoj ruci i cigaretom u drugoj. Nat je uživala u živahnim, suncem potaknutim razgovorima među strancima;

voljela je odjeću jarkih boja koja se, poput leptira, u Londonu može primijetiti samo u prolaznom trenutku ljeta; voljela je zapahe mirisa losiona za sunčanje na toploj koži. Iako je Neilov rođendan bio krajem kolovoza, nikada nisu imali potpuno jamstvo da će na taj dan uživati u sunčevu sjaju. Ljetno vrijeme u Britaniji, pogodno za roštiljanje, bilo je jednako vjerojatno kao i mogućnost da spazite NLO ili da žena iznad četrdesete dobije kompliment za ljepotu bez onog ubitačnog dodatka, „za svoje godine”. Nat se sjećala Neilova trideset trećeg rođendana zastrašujućom jasnoćom. Za njih dvoje organizirala je gurmanski piknik u obližnjem Ravenscourt parku; zbog nagle poplave, košara im je zamalo poslužila kao čamac za spašavanje. A zatim one godine kada je mislila da bi bilo zabavno otići u Brighton i na obali pojesti pohanu ribu s pomfritom. Zamišljala je šetnju po molu i držanje za ruke. Očekivala je gola osunčana ramena i japanke, a bilo bi bolje da su obuli gumene čizme dok su hrabro koračali po oblucima. Na kraju su se morali vratiti u hotel jer je puhao ledeni vjetar s mora. Ipak, hotel je bio udoban, postojale su i druge pogodnosti. Nat se sa zadovoljstvom sjećala vođenja ljubavi uz kamin u njihovu brajtonskom apartmanu - što ju je dovelo na četvrtu točku rođendanskog podsjetnika.

Odjeni usklađeno donje rublje.

Nat je posegnula u ladicu s donjim rubljem, pročeprkala i izvukla grudnjak i gaćice u boji kože, obrubljene krem čipkom. Savršeno. Dovoljno fino da se vidi kako se potrudila, ali isto tako udobno i nevidljivo ispod bluze. Riješeno.

Natalie je htjela izgledati najbolje što je mogla. Dotjerivanje je bilo zabavno i pripreme za večernji izlazak oduvijek je smatrala djelom radosti događaja. Tijekom pauze za ručak odjurila je na frizuru, a večer prije uspjela je na brzinu otići u obližnji salon za uljepšavanje na mazohističko čupanje dlačica u bikini zoni i na nogama. Čeznutljivo je razmišljala o primamljivim tretmanima njege tijela koje su nudili. Maštala je o indijskoj masaži glave ili hidratacijskom tretmanu lica ali, bez obzira na to koja su se čuda ljepote mogla postići u jednom satu u flotacijskom bazenu ili brzinskoj masaži toplim kamenjem, bila je svjesna da bi se Neila mnogo više dojmila uredna pica. Na kraju krajeva, bio mu je rođendan.

Usprkos tome što je Nat sljedećeg jutra imala važan i stresan sastanak sa šefom, izvukla se s posla točno u pet; bilo je to neuobičajeno, jer je Nat voljela svoj posao u najvećoj farmaceutskoj tvrtki na svijetu, i često je ostajala na poslu mnogo dulje nego što je to zahtijevao njen ugovor. Spremno je preuzimala više odgovornosti kad god je to bilo potrebno (i kad nije bilo potrebno), jer je vjerovala da to što radi može

promijeniti živote pojedinaca, te da predstavlja važan doprinos ljudskom društvu na najvišoj razini. Međutim, ona to uvjerenje nije često izražavala, jer je bila svjesna da zbog toga u najboljem slučaju zvuči samokritično i samovažno (što nije bilo u modi), a u najgorem slučaju samopohvalno i samodopadno (što nije bilo privlačno).

Odjurila je kući da se istušira, namaže tijelo hidratantnom kremom i odjene čistu odjeću. Kuća je bila skromna ali elegantna zgrada u nizu, s dvije sobe na gornjem katu i dvije na donjem, u predgrađu Chiswick, u zapadnom dijelu Londona. Nat i Neil oboje su voljeli stanovati u Chiswicu, zelenoj četvrti ruralnog tipa, prepunoj bistroa, drveća, umjetničkih tipova i, što je bilo manje romantično ali sasvim sigurno, napućenoj ljudima koji svakodnevno putuju na posao u središte Londona, *Starbucks* kafićima i agencijama za prodaju nekretnina. Prigrlili su oba aspekta života u Chiswicu, *cool chic* i pogodnost položaja. Ponosni i oduševljeni zbog vlasništva kuće, oboje su bili presretni što stanuju u tako traženom kvartu Londona. Odabrali su Chiswick jer je za oboje bio na idealnom mjestu radi putovanja do posla. Natin ured bio je u Brentfordu, nešto manje od pet kilometara zapadno od Chiswica, a Neilov odmah do stanice podzemne željeznice Goldhawk Road, samo tri kilometra istočno. Neil je tvrdio da se isplatilo plaćati nešto višu stanarinu, jer su trošili mnogo manje na putovanje do posla; mogli bi čak pješačiti, rekao je ponešto optimistično. Ali to bi ipak rijetko činili, obično bi ostali u krevetu desetak minuta dulje, a zatim skočili na autobus. Brojke se nekako nisu slagale, ali Nat je također očajnički željela stanovati u Chiswicu i za to je bila spremna plaćati pretjerano visoku stanarinu.

Kuću su unajmili od rođaka postarije gospođe koja je svoje zadnje dane provodila u staračkom domu. Umrula je šest mjeseci prije njihova vjenčanja i njeni su rođaci, u želji za što bržom prodajom, kuću najprije ponudili Nat i Neilu za vrlo nisku cijenu. Nat i Neil brzo su je kupili; ionako su mjesecima maštali i razmišljali o tome što bi učinili s kućom da je u njihovu vlasništvu. Čim su dobili papire, počeli su strugati ružičaste cvjetne tapete i obojili zidove u bež i tonove karamele. Izbacili su otrcane tepihe, te polakirali i ispolirali podne daske koje su se ispod njih skrivale. Ulazna vrata premazali su u imponantnu crnu, a Nat je provela tjedan dana na Internetu birajući novo kucalo i poštanski sandučić. Umjesto uobičajenog popisa vjenčanih poklona, zamolili su goste da im daruju kupone za trgovine s pokućstvom, a prije prve godišnjice braka već su renovirali kuhinju i kupaonicu. Na prozorskim daskama imali su biljke u loncima, i rebrenice umjesto zavjesa u svakoj sobi. Imali su savršen dom. Stanovali su u maloj, uskoj ulici južno od

glavne ulice u Chiswicku. Istina, uvijek se mogla čuti prometna buka s obližnje regionalne ceste (brzina prometa ovisila je o dobu dana, ali moglo se reći da se čula neprestano tijekom većine dana), no u zamjenu za taj nedostatak bili su na samo par koraka od Ravenscourt parka, ako bi poželjeli zelenilo, te na par koraka od bezbrojnih pomodnih barova i zgodnih dućana, ako bi htjeli kupiti nešto lijepo, ukusno ili raskošno. Za Nat, najveća prednost Chiswicka bila je u njegovu smještaju na jednome od najduljih lijenih zavoja rijeke Temze. Nedjeljom ujutro često bi izvukla Neila iz kreveta kako bi se prošetali uz Chiswick Mall, ulicu načičkanu elegantnim i šokantno skupim kućama, koja je imala predivan položaj uzduž Temze. Stilovi zgrada protezali su se od georgijanskog do kasnog viktorijanskog; a zajedničko im je bilo to što su svi stanari uživali u predivnom pogledu na rijeku.

Nadala se da će te večeri zateći Neila kod kuće, te da će zajedno do restorana. Istina, mislila je da će negdje između mazanja tijela lisonom i odabira odjeće za izlazak možda imati priliku voditi ljubav. U ovu vruću noć Nat nije očekivala njihanje s lusterima; bila bi sasvim zadovoljna s nečim jednostavnijim, nečim zadovoljavajućim, možda u misionarskom položaju. Neil je najvjerojatnije izašao iz ureda točno u pet sati. I on je volio svoj posao, radio je kao dizajner videoigrica, što mu je bila ambicija još od djetinjstva kada je u zabavištu na moru za obiteljskog odmora u Blackpoolu otkrio "Pacmana" i "Donkey Konga", ali nikada nije shvaćao potrebu za predugim ostajanjem u uredu. Igrice je mogao igrati i kod kuće, i to nazvati istraživanjem. Nat je mislila da će stići kući ranije kako bi mogli uživati u ugodnom rođendanskom seksu i još uvijek na vrijeme stići u restoran. Ako može birati između seksa prije ili nakon rođendanske večere, odlučila bi se za prvu opciju, jer je radi sutrašnjeg sastanka sa šefom htjela izbjeći kasni odlazak na spavanje, ako je to bilo ikako moguće.

Nat je bila svjesna vrlo tanke granice između organiziranosti i uništavanja svake jednostavne i vesele spontanosti. Svi znaju da je spontanost u vezi - ili kao osobna karakteristika - divna stvar, pa je doista poželjela da nije tako detaljno promislila svaku pojedinost; no nije si mogla pomoći. Uvijek se brinula o svemu. Imala je mnoštvo odgovornosti; odgovornost prema mužu, šefu, obitelji, prijateljima i šefu sale koji ih je očekivao točno u 19:15. Smatrala je da pažljivo planiranje smanjuje mogućnost katastrofe i razočaranja na najmanju moguću mjeru. Međutim, ono nije moglo u potpunosti isključiti svaku opasnost od razočaranja, kako se pokazalo kada ju je Neil nazvao i

rekao da ga ne očekuje kod kuće jer je Karl inzistirao da odu na rođendansko piće odmah nakon posla, kako bi ubili vrijeme do rezervacije u restoranu.

- Je li to u redu? - pitao je Neil obzirno. Znao je da Nat voli sve planirati i nije htio upropastiti nešto što je ona organizirala.

- Apsolutno. Rođendan ti je. Važno je da se dobro zabaviš - odgovorila je Nat iskreno. Ne bi bilo fer da mu kaže kako leži na krevetu u donjem rublju; što bi Karl sam sa sobom ako bi Neil odjednom izjurio iz puba?

- Sigurno?

- Sigurno. Vidimo se tamo. Je li Karl pozvao Jen?

- Ne znam, pitat ću ga.

- Pitaj ga. Znaš kakav je, mogao bi popiti malo previše i zaboraviti da ima djevojku koja nam se treba pridružiti.

Nat je upoznala Karla sa Jen u otprilike isto doba prošle godine i osjećala se odgovornom za njihov odnos; a to je bio nemali pothvat, jer je Karl strahovito volio koketirati, a Jen je bila potpuna romantičarka. Neil je često govorio da su svi odrasli i da se Nat ne bi smjela osjećati odgovornom za njihovu vezu, ali ona si nije mogla pomoći.

- Dobro - rekao je Neil. Pogledao je prema Karlu, koji je za šankom naručivao piće. Karl se upravo nabacivao vrlo lijepoj crvenokosoj djevojci, ali Neil je odlučio da ne bi imalo smisla tu informaciju priopćiti Nat, jer bi je to samo uzrujalo. Trebao bi prijatelja odmah odvući natrag za stol. - Moram ići. Volim te, vidimo se tamo. Hvala ti što si organizirala sve za večeras, Nat. Baš se veselim - iskreno je dodao.

- Nema na čemu. I ja tebe.

Nat je poklopila i razmislila kako bi mogla najbolje iskoristiti neočekivani sat vremena koji je sada imala za sebe. Mogla bi za krevet svezati balone punjene helijem koji su trenutno besciljno lebdjeli po kući, ili ponovno pročitati bilješke za sutrašnji sastanak, ili pak nalakirati nokte na rukama. Odlučila je da ponovno pročita bilješke i zatim sveže balone. Neil će se tako uzбудiti kad vidi trideset pet balona (različitih nijansi plave i ljubičaste), jer je bio veliko dijete. I tako neće biti rođendanskog seksa, barem ne još. To vjerojatno znači da će ga propustiti ili morati ostati budni dugo u noć. Nat je ovo pitanje potisnula nekamo daleko u pozadinu mozga i posegnula za laptopom. Pa dobro, pomislila je. Na kraju krajeva, nije sve u seksu.

Neil se probijao kroz magloviti kaos koji mu je vladao u glavi i pokušavao se uhvatiti za ono što je govorio njegov prijatelj Karl.

- Što si rekao?

- Ni jedan muškarac u životu ne može imati previše seksa. Seks je sve što se o njemu priča i više od toga - rekao je Karl s potpunim nepokolebivim uvjerenjem. Zatim je zatvorio oči i napucao usne. Vjerojatno je želio pokazati samouvjerenost i samosvjesnost, ali Neil je smatrao da je uspio postići tek cool i samodopadnost. Karl je volio glumiti mudraca, čak i kada je bio nalokan, a pogotovo tada. Ipak, Neil i Tim morali su nevoljko priznati da je Karl imao pravo biti cool i samodopadan, jer je, sudeći prema najnovijoj anegdoti o nedavnoj avanturi s holandskom stjuardesom, i dalje prakticirao takvu vrstu seksa koja je sve što se o njemu priča, pa i više od toga, i premda to nije prakticirao uvijek sa svojom djevojkom Jen.

Seks je sve što se o njemu priča, pa i više od toga. Kako li je to dubokoumno? Neil je buljio u praznu vinsku čašu, vjerojatno petu te večeri, prije čega je još popio dvije krigle piva. Prazna čaša odgovarala mu je na pitanje: prijatelj mu je vrlo dubokouman.

- Imaš pravo. Mnogo je bolji od nogometa, pa čak i od videoigrica - složio se Neil uz pijano oduševljenje. Kimao je glavom tako žustro da su mu oči nestale negdje gore iza čela. Osmjehivao se opušteno i s odobravanjem, ali čak i kroz pijanu izmaglicu, osjećao je grižnju savjesti. To što se složio s Karlom značilo je da taktički odobrava njegove avanture, ali zapravo mu se nije sviđalo Karlovo ponašanje. Uz to, Neil je znao da bi se Nat zgrozila kad bi načula makar i riječ o Karlovim izletima, a isto tako je znao da bi ona htjela da se on zgrozi nad Karlovim vulgarnim, bezobzirnim hvalisanjem. I jest. Zgražao se. Uglavnom. Ali strašna istina bila je u tome što je također bio pomalo znatiželjan, i tek mrvicu zavidan. Neil i Natalie bili su u braku pet godina, i cijelo to vrijeme Neil je bio potpuno i apsolutno vjeran djelom, te uglavnom u mislima. Bilo je prirodno da nakon toliko godina seksa s istom

ženom (obično u istom krevetu, u isto vrijeme tjedna, s početkom u istoj pauzi između TV programa) to više nije bila ona vrsta seksa koja bi se mogla opisati kao "sve". Neilu je sinulo da je, slušajući Karlove priče, često doživljavao potajno, zabranjeno zadovoljstvo. Neil je kradomice pogledao Tima, koji je tri godine bio u braku s Alison. Jesu li oni imali tu vrstu seksa koja je "sve i više od toga"?

Tim se pokušavao ponašati kao da su mu Karlove priče dosadne; nije ništa popio i nije mogao uživati u njegovoj raskalašenoj umišljenosti. U prošlosti je bilo slučajeva kada je i on uživao u životu na rubu kroz Karlove eskapade, ali sada mu se to činilo djetinjastim; jednostavno ga je iritiralo. Volio bi odbrusiti Karlu da priča gluposti, ali Neilu je bio rođendan, i u čast toga bili su ovdje u restoranu *Bluebird* u otmjenoj četvrti Chelsea, pa mu se to činilo nepristojnim; nesuglasice bi pokvarile probavljanje ukusnog ekološki uzgojenog goveđeg odreska sa žara. Uz to, neslaganje s Karlom moglo bi otkriti da se ni on ne može pohvaliti takvom vrstom seksa, a on bi se radije ubo nožem u oko nego da to prizna pred Karlom.

Karl i Tim oduvijek su se potajno natjecali jedan s drugim. Tim je znao da je to zbog dinamike njihovih odnosa s Neilom, ali nije mogao točno odrediti o čemu je riječ (ne bez opasnosti da zvuči kao peder), i radije bi priznao Karlu da nije prakticirao tu vrstu seksa nego kazao nešto zbog čega bi mogao zvučati kao peder. Neil i Tim bili su najstariji prijatelji, još od osnovne škole.

Odrasli su u istom raštrkanom naselju, samo nekoliko kilometara južno od središta Nottinghama, u jednoličnim skromnim dvojnim objektima iz 1970-ih. U tim su kućama još uvijek stanovali Timova majka i Neilovi roditelji, iako su obje obitelji otada dogradile trijem, a Neilovi su se roditelji odlučili na još veći pothvat i nadogradili i četvrtu sobu. To su si mogli priuštiti upravo kada su Neil, njegov brat i sestra otišli od kuće, čime je željena nadogradnja postala beskorisna, osim za svaki drugi Božić, kada bi sinovi, njihove supruge i obitelji došli u posjet na tri napeta dana pretjerivanja u jelu i u blagom prepiranju. Neil je jednom rekao Timu da mu nisu smetale božićne prepirke; smatrao ih je neizbježnima. Smatrao je da su članovi njegove obitelji vrlo bliski i bio je siguran da su neke stvari - poput inzistiranja njegove majke na tome da svi pojedju još samo jedan kolačić, upornog zanovijetanja njegove sestre da se božićni pokloni moraju otvarati prema veličini, zahtijevanja njegova oca da svatko od njih (nadugačko) objasni put kojim su stigli (uz sve moguće alternative!) i natjecateljske prirode njegova brata, koja je bila očita u igrama poput pogađanja riječi, *Monopolyja*, te čak i prilikom odgovaranja na kviz pitanja - bile samo znakovi njihove

bliskosti. Obitelji bi ljudima trebale pružati osjećaj opuštenosti i ugodnih navika; to im je i bila svrha.

Neil i Tim išli su u istu malu nadobudnu osnovnu školu, te u istu veliku nezanimljivu srednju. U tim su institucijama često stajali rame uz rame i tiho poticali i podržavali jedan drugoga kad god bi se suočili s ravnateljem ili s majkama (ako bi bili uhvaćeni u neizbježnim neprikladama u kojima se obično zateknu djeca), a zatim, kao tinejdžeri, kad god bi se našli pred nekim mrgudom i njegovom bandom (zajedno bi odbili predati mu novac za užinu, što ni jedan od njih ne bi uspio sam). Upisali su se na različita sveučilišta, Tim na studij matematike u Bristolu, a Neil na studij računalne grafike u Cardiffu. Tijekom te tri godine često su se čuli telefonom i posjećivali se, a nakon diplome obojica su se preselila u London, gdje su jedno vrijeme dijelili mračan stančić i bezbrojne naručene pizze. Gotovo tri desetljeća stajali su jedan do drugoga na različitim fotografijama, u barovima, na skijalištima, prije ispita i prije razgovora za posao, te pred oltarima gdje su jedan drugome bili kumovi. Tim je, bez svake sumnje, bio Neilov najstariji prijatelj, ali iako se bojao da bi mogao zvučati poput žene, Tim se nikada nije mogao otresti sumnje daje upravo Karl bio Neilov najbolji prijatelj.

Naravno, Neil i Karl zajedno su radili u industriji videoigrica, Neil kao dizajner a Karl u marketingu. Na taj način odmah su postali zanimljiviji tipovi nego što bi to Tim ikada mogao biti. Tim je bio računalni programer. Volio je svoj posao, bio je dobro plaćen, ali on mu nije bio ambicija iz djetinjstva, nije bio lud za njim kao Neil za svojim poslom. Neil je oduvijek ludovao za videoigricama i manga stripovima, superherojima i svim drugim vrstama cool stvari. Još u tinejdžerskim godinama, Neil je odlučio postati dizajner igrica i nije mario što su mu savjetnici za karijeru, učitelji i drugi vječno tupili da tu nema kruha.

Neil i Karl upoznali su se na poslovnom susretu prije dvanaest godina, ali su preskočili seminar kako bi mogli otići u striptiz klub. Tim nije imao pojma daje Neil ikada poželio otići u striptiz klub; vjerojatno i nije sve dok to Karl nije predložio. Ispostavilo se i to da je Neil želio ići na *snowboarding* u Le Corbier, vožnju terenskim vozilima u planinama Cadiretas i na hrvanje u blatu s golim djevojkama u Bratislavi. Sve što je Karl predložio bilo je zabavno, zavodljivo i neodoljivo; svi su tako mislili. Naročito žene. Karl je imao nepodnošljivo mnogo uspjeha sa ženama. Čudo je bilo u tome što zapravo nije bio zgodan. Bio je pomodan i imao skupu frizuru (vješto oblikovanu tako da izgleda kao da je upravo ustao iz kreveta i nije uopće razmišljao o uređivanju), ali

je Tim smatrao da je Karl tek za mrvicu izbjegao da bude nevjerovatno zgodan. Oči su mu bile plave i imao je duge guste trepavice (kakve bi poželjela svaka djevojka), ali su bile presitne i preblizu, gornja usna bila mu je neproporcionalno tanka u usporedbi s donjom, imao je lijep nos ali mrvicu predugačak, čime je ostavljao dojam da će se mu se zabiti u bradu. Bio je visok, što je bio plus, ali se nije popunio u tridesetima kao većina muškaraca, pa je i dalje imao građu mršavog tinejdžera. Pa ipak, karizmatični Karl uvijek je bio izvanredan hit među ženama, šefovima, prijateljima, nogometnim sucima, čak i među momcima koji su postavljali kablovsku ili očitavali struju.

Bilo je to doista nepodnošljivo.

Čim bi stupio u prostoriju ili na neki skup, radikalno je podizao raspoloženje. S njim nikada nije bilo neugodnih stanki u razgovoru, samo gomila smiješnih viceva i zanimljivih priča. Bio je zabavan, oštar kao britva, pribran i činilo se da ima neiscrpan izvor čarobnih anegdota. Bio je zadovoljan svojim životom: svojim poslom, djevojkom, potrošnim ženama i stanom. Činilo se da ni sebe ni ikoga drugoga ne shvaća previše ozbiljno. Mnogi bi rekli da je on savršen muškarac 21. stoljeća. Istini za volju, Karl je bio zabavniji, fascinantniji i kontroverzniji od Tima. Ukratko, Karl je bio privlačniji. Tim je s njim teško hvatao korak.

- Kad bi svi shvatili i složili se da je seks sve i više od toga, svijet bi bio puno ljepše mjesto za život - rekao je Karl. - Bilo bi manje rata, manje krađa, manje nasilja, manje laži.

Tim se pitao je li Neil previše pijan da bi primjetio kako je ono što Karl govori obično sranje. Vrsta seksa koju je Karl prakticirao (sa stjuardesama i drugim nepoznatim ženama koje je sretao na poslovnim putovanjima) neizbježno je vodila u sve više, a ne u sve manje laži. Zapravo, Neil nije obraćao preveliku pažnju onome što je Karl govorio; bio se isključio. Neil je mislio da ima prilično dobru priliku da se noćas poševi, iako je bila srijeda. Na kraju krajeva, bio mu je rođendan, a Natalie nije bila nerazumna žena. Kada ju je večeras nazvao i otkrio da je kod kuće, pomislio je da bi, umjesto na pivo s Karlom, mogao otići ravno kući, u slučaju da ona bude odgovarajuće raspoložena. Ali je računao da je ona vjerojatno odjurila kući kako bi se u miru pripremila se za sutrašnji sastanak, pa joj to nije predložio jer joj nije htio smetati.

Karl je nastavio: - Seks je tajna najveće sreće.

- Zašto to misliš? - pitao je Tim uz zajedljiv uzdah.

- Pa, prijatelju, ja razumijem i slažem se da je seks, pa znaš, nešto fenomenalno i vrlo sam sretan čovjek.

- Zvučiš kao ovisnik o seksu - rekao je Tim, koji se nije trudio sakriti koliko mu Karl ide na živce. Tima je smetalo to što je Karl sretan čovjek, uza sve svoje moralne nedostatke i bezobzirnu okrutnost, dok se on, koji je uvijek nastojao biti pristojno ljudsko biće, često osjećao jedva zadovoljnim, ali ne i sretnim. Barem ne u zadnje vrijeme. Otkada su on i Ali pokušavali dobiti dijete. Pokušavali i nisu uspijevali. Nije bilo fer. Tim je očima prešao po restoranu. Bio je prepun, iako je bila sredina tjedna. Svidalo mu se ovdje. Usprkos prostranosti, mjesto se činilo intimnim. Kad bi barem Karl prestao pričati o seksu, mogao bi stvarno uživati u Neilovoj rođendanskoj večeri. Natalie je dobro odabrala. Boje interijera u toplim čokoladnim i tamnocrvenim tonovima podsvjesno su nagovještavale kolače od tamne čokolade i zrelih malina. Koji je još desert bio na jelovniku? O da, žele od slatke dinje spoširanom kruškom, orasima i čokoladnim umakom. Zurio je u predivan stakleni krov, pozlaćen odsjajima metalnih lusteri, i poželio da se žene vrate iz wc-a. Mogli bi ne samo naručiti desert, već i završiti ovaj djetinjasti razgovor. Zašto žene uopće odlaze na wc u grupama?

Znao je odgovor i to ga nije nimalo utješilo. Išle su da bi mogle ogozarati. Znao je da u tom trenutku Alison vjerojatno daje Nat i Jen najnovije izvješće o plodnosti, kao da radi na televiziji. Razmatra točnu kvalitetu ili, točnije, nedostatak kvalitete njegove sperme. Jednostavno ne uviđa zašto bi takvu vrstu informacija trebala zadržati za sebe.

- Toga se ne treba sramiti - inzistirala bi kad bi je molio da bude malčice diskretnija. - To je čista biologija - i objasnila bi da svaki mililitar sjemena većine muškaraca sadrži doslovno milijune spermatozoida (tehnički naziv za spermu koji joj je trenutno bio draži), ali to nije bio slučaj s Timom, jer je njegova sperma bila - znatno ispod prosjeka.

Zato se večeras nije smio napiti, zbog čega mu se ovaj razgovor o prljavom, neobaveznom, požudnom seksu činio još teže podnošljivim. Njegova sperma navodno je imala veću šansu pogoditi cilj ako se ne skuha u alkoholu. Timu se činilo nevjerojatnim to što je Alison inzistirala da odu k liječniku, kako bi on tu vrlo informaciju dodatno objasnio i potvrdio. Mislio je da će to što su godinama živjeli zajedno, i što je vidjela kako pijanstvo utječe na njegovu sposobnost da piša u lonac, za nju biti dovoljan dokaz, ali ne, Alison je to trebala čuti od ljudi u bijelim kutama. Bilo je to grozno iskustvo. Ali trenutno nije bila sva svoja. Rad na djetetu u potpunosti ih je zaokupio, i tijekom osam mjeseci promatrao je kako mu se zadovoljna i pametna supruga promiseće u bijesnu, podivljalu zvijer. Doista se nadao da će se ako (kada, ispravio se; uvijek je morao pozitivno razmišljati, Ali je na tome inzistirala), znači kada zatrudni, vratiti u svoje normalno, razumno stanje. Inače

bi dijete svakako završilo na terapiji. U Timu se odjednom probudio buntovnik.

- A da naručim uz desert bocu šampanjca?- upitao je. - Idem do šanka. Ja častim. Naglo je ustao.

- Sjajno, vrlo velikodušno od tebe - rekao je Neil uz osmijeh.

- Zadovoljstvo mi je.

Samo da ne mora slušati Karlovo hvalisanje, ili ako ga već mora slušati, barem će mu mozak malo otupiti. Otišao je u smjeru šanka.

- Tim bi mogao ovdje ostaviti auto i vratiti se po njega sutra ujutro - rekao je Neil čim ih Tim više nije mogao čuti. - Mislim da bi trebao malo popiti. Večeras nije u elementu.

Neil je bio razočaran. Rođendani su se neizbježno događali samo jednom godišnje i želio je da svi njegovi prijatelji budu u slavljeničkom raspoloženju. Znao je da je Nat uložila mnogo napora u organizaciju njegova rođendana. Cijelo ljetno usklađivala je planove. Timovo nervozno raspoloženje i odbijanje da se napije nije bilo baš u slavljeničkom tonu.

- Jesi li primjetio da čim se spomene riječ "seks", Tim reagira kao da ga je snimila kamera - komentirao je Karl.

- Molim?

Karl se zavjerenički nagnuo prema Neilu. Zapravo se potapšao po nosu, što se moglo opravdati samo time da su obojica bili pijani.

- Radi se o tome da je za njega seks trenutno nešto poput prebrze vožnje, to jest mješavina povremene potrebe i stvarne prisile, ali ako ga uhvate, morat će itekako platiti.

Karl se nasmijao vlastitoj duhovitoj metafori. Potaknut pićem izazvanim uvjerenjem u vlastitu duhovitost i potajnom, pomalo ugodnom sumnjom da je o tome znao više od Neila, nastavio je objašnjavati: - Tim se utapa u bračnim obvezama i ubijaju ga rasplodni problemi.

- Molim? - ponovio je Neil. Ništa nije shvaćao.

- Rade na djetetu. Sada se seksaju samo u određene dane u mjesecu. Ne smije se čak ni poigrati sa svojim malim. Osim toga, kada se konačno bace na posao, sve je nekako površno - objasnio je Karl.

- On ti je to rekao? - upitao je Neil s nevjericom.

Općenito se podrazumijevalo da se prijateljstvo između muškaraca održava (zapravo cvjeta) samo ako sve uključene strane paze da nikada ne govore o nečemu previše osobnom što bi bilo kojeg od njih moglo osramotiti, a osim toga, ako bi se Tim ikada ponašao netipično, povjerio bi se Neilu, a ne Karlu. Neil je u to bio prilično siguran.

- Ne, budalo jedna, naravno da mi nije rekao. Alison je rekla Jen, a ona meni. Alison je o tome sigurno razgovarala s Nat. Iznenađuje me da ti nije ništa rekla. Mislim da moja priča o tome kako sam ga ugurao holandskoj pici podsjeća Tima na ono što više ne dobiva.

Karl i Neil okrenuli su se, i uz dozu žaljenja promatrali kako Tim pokušava, ali ne uspijeva, privući pozornost elegantne konobarice. Tim je nekada bio pravi frajer, iako toga nikada nije bio svjestan. Nekada je on bio taj koga su uvijek slali na šank jer je, nedvojbeno, bio najzgodniji u grupi. Ako su dvojica toplokrvnih muškaraca primijetila i priznala da je zgodan, kako bi mu tek mogle odoljeti konobarice, koje su bile samo žene? Doslovno bi letjele prema njemu ako bi samo kimnuo. Ali to je bilo nekada.

- Nikad nećemo dočekati taj jebeni šampanjac - nestrpljivo je rekao Karl. - Znaš u čemu je problem, zar ne? On nestaje pred našim očima. Sve manje kose, staromodna odjeća, krem hlače, ružičasta košulja, trbuščić, sve to znači da se utopio u masu, a Alison čak još nije ni trudna. Kada dijete krene u vrtić, on će već biti potpuno nevidljiv. - Karlu je kroz glavu prolazio izraz "jadni seronja". - Kvragu, može me nazvati ovisnikom o seksu, ali ja sam normalan muškarac, a on je zaboravio što znači biti muškarac - dodao je.

Odjednom ih je preplavila napeta, pomalo malodušna tišina. Neilu se nije sviđala, ali Karl je jednostavno nije mogao podnijeti. Malodušnost im nije bila po volji. Karl je nastojao vratiti prijašnje raskalašeno raspoloženje, što je bolje odgovaralo proslavi rođendana.

- A kao svakom normalnom muškarcu, moje je bogomdano pravo da razmišljam o seksu svakih trideset sekundi - našalio se.

- Svakih trideset sekundi, jesi li siguran?

Neil je djelovao prestrašeno. Nakon ove statistike činilo se kao da mu je prijatelj upoznat sa svim aspektima kvantne teorije; osjetio se nedoraslim.

Karl je razumio ovu nesigurnost. Čak je i on smatrao da je svakih trideset sekundi predstavljalo neodrživ i nevjerojatan cilj.

- Ne brini, čovče. Ovaj sumnjivi podatak, koji je prodro u modernu kulturu kao činjenica, zapravo potječe od napisa u nekom ženskom časopisu. Ironija je u tome da su nama muškarcima upravo žene dale dozvolu za to u članku koji tvrdi da ovakva patetična usredotočenost na jednu stvar vrijedi za sve muškarce. Članak je vjerojatno bio samo dobro smišljeni vic, s ciljem da naglasi kako su muškarci nesposobni obavljati više stvari odjednom ili se emotivno vezati ili neko drugo sranje. Ali ta se torta vratila u lice onome tko ju je bacio, zar ne, čovče?

- A zašto? - pitao je Neil.

- Pa ako muškarac razmišlja o seksu, recimo, jednom u svakih sat vremena, to se smatra umjerenim, a ne devijantnim ili imbecilnim ponašanjem - objasnio je Karl.

- A ti? Jednom u svakih sat vremena?

- Da .

- O čemu se razgovara?

Pitanje je postavila Nat. Neil i Karl trgnuli su se uz osjećaj krivnje kada su shvatili da se Tim vratio sa šanka držeći bocu šampanjca i šest čaša, a žene su se vratile iz wc-a. Dok su sjedale, urotnički su se pogledavale kolutajući očima. Nisu čule razgovor, ali su mogle pretpostaviti o čemu bi dečki mogli razgovarati.

O nogometu. Opet.

Chia www.bosnaunited.net

-Jesi li se večeras dobro zabavio?

Nat je upitala Neila podigavši mu ruku i prebacivši je oko svog ramena. Naslonila mu je glavu na grudi, on je naslonio glavu na hladan prozor taksija, i oboje su promatrali kako pokraj njih jure automobilska i ulična svjetla. Posljednji šaptaji kasnog ljetnog dana nestajali su za londonskim horizontom. Nat je zadovoljno uzdahnula; voljela je ovakve blage noći.

Potražila je Neilovu ruku. Pronašla ju je i njihovi su se prsti automatski isprepleli. Sjetila se vremena u njihovu životu, prije mnogo godina, kada su odmah po ulasku u taksi počeli željno trgati odjeću jedno s drugoga i užurbano se grabiti. Očajnički željni jedno drugog, nisu se ni pokušavali suzdržavati. Nije joj nedostajalo to vrijeme. Uvijek joj je bilo neugodno plaćati taksistu nakon što je imao prilike vidjeti kako su se zamalo poševili na stražnjem sjedalu. Ipak, spoznaja da je to vrijeme njenog života (zauvijek) iza nje bila je istodobno utješna i izazovna. Shvaćala je da odrastanje ima svoje prednosti, ali je isto tako znala da je mladost bila nedvojbeno čarobna.

- Predivna večer, hvala ti - rekao je Neil pomalo nerazgovijetno. Okrenuo se prema njoj i poljubio je. Bio je to dug, topao, nježan poljubac. Nije pokušavao upotrijebiti jezik što je, uzevši u obzir njegovu pijanost, bio definitivno kavalirski čin. Da, mislila je Natalie, odrastanje je imalo razne prednosti, a brak s Neilom bila je najveća od njih.

Prije Neila, Natalie je imala nekoliko dugih veza i nekoliko brzinskih avantura. Predstavljale su eklektičku mješavinu odnosa punih nevjerojatne strasti, i onih mnogo prozaičnijih, kojih se ipak s dragošću sjećala. U svoje vrijeme izlazila je sa zgodnim ali bezobzirnim muškarcima, strahovito inteligentnim ali arogantnim muškarcima, pristojnim ali dosadnim muškarcima, fenomenalnim muškarcima koje ona nije zanimala, zabavnim muškarcima s kojima nije bilo budućnosti, te snažnim muškarcima koji su za nju bili previše naporni. Sve te veze imale su dvije zajedničke karakteristike. Prvo: Natalie je svakoj vezi

dala sve od sebe. Uvijek je bila fer i vjerna, i dobro se potrudila potisnuti ili sakriti svaku neobičnu osobinu koju je nedvojbeno imala. Drugo: svi ti muškarci sa sobom su nosili "ali". Veliko, treperavo "ali" koje je nagovještavalo da nitko od njih nije "onaj pravi"; možda "onaj pravi" neke druge žene, budući da ni jedan od njih nije bio čudovište, ali ne i njen „onaj pravi“.

A onda je došao Neil.

Natalie i Neil susreli su se u pubu prije sedam godina. Sve se dogodilo na starinski način: oči su im se susrele kroz izmaglicu dima. Natalie obično nije izlazila na to mjesto, nije bila tip koji zalazi u kafiće u kvartu, i zapravo joj je to bio prvi put u *Goat and Gate*. Završila je tamo samo zato što je njena prijateljica dobila žulj. Rekla je da ne može hodati do vinskog bara u koji su petkom navečer obično izlazile, ali nakon dugog i napornog radnog dana, obje su bile očajnički željne alkohola što je prije moguće, pa su se složile da će potražiti utočište u najbližoj gostionici. Natalie je kasnije otkrila da, iako je Neil zalazio u taj pub, to obično nije bilo toga dana u tjednu. Tamo se obično nalazio s prijateljima četvrtkom, ali Karl nije mogao doći taj četvrtak pa su se dogovorili za petak. I tako, iako ni Nat ni Neil te večeri nisu planirali izaći u *Goat and Gate*, to se ipak dogodilo. Nat je mislila da je to jedna od onih situacija koje ljude mogu navesti da vjeruju u sudbinu i slične stvari, ali ne i Neila (odlučno je tvrdio da su sudbina, horoskopi, tarot karte i karma sve obična sranja; bio je uvjeren da se stvari u životu događaju mnogo slučajnije).

Goat and Gate nije ni tada, a kamoli danas, bio naročito otmjeno mjesto. Nije više bilo okruglih kožnih naslonjača, samo klupe prekrivene otrcanim sintetičkim materijalom; nije bilo zelenila u loncima, ni sjajnog drvenog poda, a nudile su se samo dvije vrste vina, domaće bijelo i domaće crno. Ali pub isto tako nije bio zadnja rupa; podovi nisu bili ljepljivi, čaše nisu bile prljave, a zahodi nisu smrdjeli poput septičkih jama.

Nat je primijetila Neila, Tima i Karla čim je ušla u bar. U to vrijeme bila je slobodna i imala je dobro ugođen „radar za potencijal“. Tim je bilo kudikamo najzgodniji u grupi, a Karl se činio živahnim, polletnim i zabavnim. No Neil je bio taj koji joj je zaokupio pozornost. Bio je visok oko metar i osamdeset, što većina muškaraca opisuje kao dva metra; dobro se odijevao, imao je ravan trbuh i uočljivo mišićave ruke (što se Nat naročito svidjelo). Sviđala joj se njegova kosa jer je bila naročito sjajna, pogotovo za muškarca. Zasada, sve standardno. Da je to bilo sve, Natalie se možda ne bi zadržala na Neilu. Neil bi morao živjeti samo s time da je „tek natprosječno zgodan“, ali tada se

nasmijao. Njegov je smijeh odzvanjao pubom, privlačio poglede i osvajačio srca. Ako bi pažljivije poslušala njegov smijeh, mogla je čuti odjeke najugodnijih večeri koje je ikada provela, mogla je čuti kako joj šef nudi unapređenje, mogla je čuti udaranje valova o morski žal za vrućih ljetnih dana. Neilov smijeh odagnao bi cinizam iz okoline; oni koji su promatrali život kao polupraznu čašu odjednom bi shvatili kako se ona prelijeva od obilja. Njegov je smijeh budio obećanja; bio je pun iskrenosti, sigurnosti i mogućnosti. U tom trenutku Neil je za vezice na konversicama bio izvučen iz anonimnosti i trenutno se pretvorio u primijećenog muškarca. Muškarca kojega je Natalie željela upoznati.

Neil je otkrio da je privukao pozornost zgodne mačke pokraj šanka. Bilaje prezigodna. Zračila je nečim posebnim. Imala je poludugu plavu kosu koja joj je lepršala oko ramena dok je živahno brbljala s prijateljicom. Sada bi se teško mogao prisjetiti njene točne duljine. Rekao bi da je bila dulja od frizure Demi Moore u *G.I.Jane*, a kraća od kose Daryl Hannah u filmu *Splash*, nekako ženskaste duljine. Primijetio je da lepršanje njene kose izaziva povjetarac u zraku, poput izmjene plime i oseke. A njen osmijeh (širok i pravilan) bio je blistav. Neila je fascinirao Nataliein osmijeh. Započeo bi polako, prvo bi se gotovo nevoljko podigle usne na desnoj strani lica, a zatim je stigao trenutak - ne, tek djelić trenutka - kada se činilo da se doista odlučila nasmiješiti i bam! - evo ga, tu je - širok, samosvjestan i neodoljiv. Imala je pune usne boje šljive. Od trenutka kada ih je Neil ugledao znao je da su to usne stvorene za oralni seks. Imala je plave oči, fenomenalno tijelo - male cice, finu guzu - sve prilično zategnuto i definirano, ali ne premršavo ili pretvrdo. Sve pet u Neilovoj knjizi.

Stajao je pokraj šanka, istodobno uživajući i trudeći se odagnati iz glave sliku njenih usana oko svog penisa (jer koji bi muškarac u svojim kasnim dvadesetima bio ponosan na nekontrolirano ukručivanje u prepunom pubu?), pitajući se kako da joj priđe. Pomislio je poslati piće za njen stol, ali to se događalo samo u lošim filmovima. Htio je sjesti do nje i započeti razgovor, ali mu se to činilo bezveznim. Poželio je odmarširati ravno k njoj i zažvaliti je, no to mu se ipak učinilo pretjeranim (čak i nakon četiri krige piva).

A tada se ona odjednom stvorila pokraj njega.

- Hej. Vidjela sam kako zuriš - rekla je Natalie, dajući Neilu priliku da uživa u njenom predivnom osmijehu, koji je bio još privlačniji izbliza.

- Ma da, učinila si mi se nekako poznata - promucio je Neil sasvim patetično.

- Ne nisam. Ali bi me trebao upoznati - odvrtila je Natalie.

Trebalo je zvučati neukusno. Da je Neil njoj prišao s istom rečenicom, publika bi umrla od smijeha i žene bi ga počele gađati trulim voćem. Ali iz Natalienih usta to je zvučalo duhovito, samosvjesno i neočekivano. Neil je jednostavno znao da je Natalie sve to. Nasmijao se, a njegov ju je smijeh potaknuo da još jednom pokaže svoj prekrasni osmijeh.

- Jesi li oženjen? - ispalila je kao iz puške.

- Ne.

- Zaručen? - dobacila mu je mamac.

- Ne.

- Živiš s nekime, imaš stalnu djevojku?

Strpljivo je čekala kao svi dobro ribiči.

- Ne.

- Nisi *gay*?

Svidalo mu se što nije osjetila potrebu to i provjeriti, iako je bio „cool“ odjeven i fino je mirisao.

-Ja pijem votku s brusnicom - rekla je, povlačeći udicu.

Nakon večeri ispunjene možda ne vinom i pjesmom, ali svakako votkom i brbljanjem, Neil je upitao Natalie bi li kasnije toga tjedna pošla s njime u kino. Pitao ju je zato što mu se strašno svidala i svakako ju je htio ponovno vidjeti, ali isto tako se požurio s pozivom jer je osjećao da treba napraviti nešto *macho*. Budući da je ona poduzela prve korake, znao je da si tijekom brijanja ne bi mogao pogledati u oči ako bi ga ona sad pritisnula uza zid i pozvala na izlazak. Pitao ju je što bi voljela pogledati. Nonšalantno je slegnula ramenima i uvjerila ga da ima širok ukus. Rekla je da bez problema može gledati scene grafičkog nasilja i eksplicitnog seksa, ali da također voli romantične ženske filmove. Neilov ukus bio je nešto manje raznolik, pa su otišli pogledati *Kill Bill 1*.

To nije bio test. Bio je to jedini film koji još nisu pogledali, ali Neil je sa znatiželjom htio otkriti može li Natalie doista podnijeti masakr Tarantinova filma ili je samo blefirala kako bi ga impresionirala. Nakon 111 minuta kung-fu pastiša, (redovito) prošaranih nepotrebnim i neobjašnjivim scenama krvoprolića koje su izazivale mučninu (odsijecanje glava ili udova - što god bilo, Uma bi to odsjekla), Natalie jedini komentar bio je: - Da sam ja muško, vrlo bih rado prasnula Umu Thurman. Ma što to pričam? Rado bih je samo da me pita. Imam li kokica među zubima? - I tada je Neil bio posve siguran da je Natalie najcool žena koju je ikada upoznao. I iako je u tom trenutku nije poznavao u biblijskom smislu, zbog slike koja mu se upravo usjekla u pamet, brojao je sekunde do tog događaja.

- Misliš li da je između Karla i Jen sve u redu? - upitala je Natalie, prekinuvši ugodnu tišinu u taksiju.

Neil se probudio iz svoga polukomatoznog stanja. I on je razmišljao o Karlu, o njegovim bezbrojnim seksualnim pothvatima, a u jednom trenutku preplašio se da mu Natalie može čitati misli (što je obično mogla). Pokušavao je odlučiti je li Karl govorio gluposti ili je imao pravo. Je li sve u seksu? Nije bio siguran.

- H m m m? - promrmljao je Neil, ne obvezujući se ni na što.

- Misliš li da je on vara? - ustrajala je Natalie.

Nat i Neil, ugodno opušteni u svojoj sedmogodišnjoj vezi često su izvlačili određeno zadovoljstvo razgovarajući o vezama drugih ljudi, pogotovo onim inferiornim. U takvim razgovorima, njihove bi vožnje kući taksijem, pogotovo nakon bezbrojnih večera i zabava u parovima, proletjele u tren oka. Ali Neil je od Nat uvijek krio pojedino sti Karlovih avantura. Karl je tvrdio da njegove avanture (diskretne i obično ograničene na oportunističke susrete na poslovnim putovanjima) nisu značile ništa. Neil je znao da Nat to ne bi tako doživjela i da bi je to bacilo u složenu moralnu dilemu, jer bi morala odlučiti hoće li tu informaciju podijeliti s Jen. Neil si je govorio da šutnjom štiti Nat, a osim toga, noćas sigurno nije bilo pravo vrijeme za otkrivanje tajni. Neil se htio poseksati s Nat čim stignu kući, i zbog razloga koje nije sasvim razumio (ali ih je duboko u sebi osjećao), znao je da bi ga otkrivanje Karlovih tajni dovelo u neprilike (iako ih je Karl sam otkrivao; što nije bilo fer, ali bila je činjenica).

Neil je bio prilično siguran da je odnos Karla i Jen brzi vlak koji juri ravno prema kvaru u sustavu signalizacije. Kako njihova priča može imati sretan završetak? Karl je bio dobar prijatelj. Bio je zabavan, fer u plaćanju pića, oduševljavao se svim konzolama (iako je davao laganu prednost *Xboxu* 360) i bio je navijač Manchester Uniteda. Karl je bio blistavi primjer dobrog prijatelja, Neil nije mogao poželjeti boljeg. Ali čak je i on mogao vidjeti da je Karl bio katastrofalan partner za vezu.

- Dosta je govorio o unapređenju, zar ne? Izgleda da je stvarno uzbuđen radi toga - rekao je Neil, uredno zaobišavši problem. Karl je bio unaprijeđen na neko novo međunarodno mjesto. S puno poslovnih putovanja. Puno ševe.

- Da. Jen misli da bi je mogao zaprositi sada kad ima više love. Ili joj barem predložiti da počnu zajedno živjeti. Osobno mislim da će prije na vrbi roditi grožđe.

Ovo je bila još jedna Natina karakteristika koja se Neilu sviđala, sagledavala je stvari prilično jasno. Bila je romantična, ali realna. Bila je to rijetka kombinacija.

- Je li spomenuo što o odabiru prstena? - upitala je Natalie malo-dušno. - Jer ako to bude ikada spomenuo, ona bi dijamant četverokutnog oblika. Na prilično širokom i suvremenom prstenu od platine. Ali da to bude iznenađenje.

Natalie je uzdahnula, rastrgana između želje da joj se prijateljici ostvare snovi i potajnog uvjerenja da bi brak s Karlom zapravo bio noćna mora.

- Stalno kupuje časopise s vjenčanicama. Ostavlja ih svuda po njegovu stanu ne bi li se o koji spotaknuo.

- One sa ženama praznih izraza lica odjevenima u stolnjake? - pitao je Neil, pijano se smijuljeći.

- Da, tebi se to tako čini - odvrtila je Natalie uz osmijeh.

- One koji prikazuju društva u kojima su muškarci prestali postojati?

- Vjerojatno.

- Karlu se to neće svidjeti, on voli biti u središtu pažnje.

- Mislim da je to zadnji primjerak na njegovom dugačkom popisu prigovora za ulazak u sveto stanje braka. A ona ostavlja časopise u kupaonici, u spavaćoj sobi, jednom je čak ostavila jedan u hladnjaku, odmah do piva.

Neil je prasnuo u tako glasan smijeh da se Natalie nije mogla suzdržati a da mu se ne pridruži, usprkos zabrinutosti za očajnu, beznadnu muku svoje prijateljice. Kada bolje razmisli, ostavljanje časopisa po stanu bilo je smiješno.

- Čemu se ona nada? Misli li da će se on jednoga dana probuditi i pomisliti: „O da, divno. Smijem odjenuti kilt i leptir-mašnu, konačno su mi se ispunili svi snovi?“

Tako se pitao Neil, a ramena su mu se sada tresla od smijeha: - Ne, ne i opet ne.

- Znam, a Jen je inače tako razumna i pametna žena. Zašto ona ne vidi da on njeno zanimanje za takve časopise doživljava s istim užasom kao kad bi otkrio da potajno čita *Mein Kampf* ili Jeffreya Archera?

Natalie i Neila boljela su rebra. Kroz bespomoćan smijeh Natalie je uspjela promucati: - Jadna Jen - što je zapravo i mislila. - Baš je šteta što trati vrijeme na preobraćanje jednog vezofoba.

Smijuljenje je napokon posustalo, i kada je Neil konačno uhvatio zraka upitao ju je:

- Zašto mi nisi rekla da Tim i Ali rade na djetetu?

- Mislila sam da ti je on rekao.

- Ne budi luda.

- Pa ako ti nije rekao, to znači da ne želi da znaš.

- Ali ti mi govoriš svašta o Jen i Karlu što Karl ne bi htio da znam.

Bila je to istina. Karlu sigurno ne bi bila ugodna pomisao na to da Neil zna kako je on plakao dok je gledao romantičnu komediju *Love Actually* (a čak nije bio pijan) ili da je Jen njegov penis nazivala čovječuljkom.

- Da, zanimljive, čudne stvari - objasnila je Nat pokušavajući se othrvati napadu zijevanja. - Rad na djetetu nije baš zanimljiv. Ne znam zašto Alison inzistira na toliko pojedinosti. To je odvratno.

Umorna od teme, Natalie je dodala: - Šteta što Ben i Fi nisu mogli doći. Je li ti nedostajao tvoj veliki brat na ovaj posebni dan?

Nestašno mu je promrsila kosu.

Natalie se često šalila na račun toga koliko je Neilu značilo prijateljstvo s bratom, ali zapravo joj se sviđala njihova bliskost. Bila je najstarija od četvero djece, ali troje od njih bili su dječaci. Bili su zabavni i voljela ih je, ali kao dijete uvijek je potajno željela da je barem jedan od njih djevojčica i bliža njoj po dobi. Između nje i najstarijeg brata bila je razlika od devet godina, a drugi i treći brat stigli su u intervalima od osamnaest mjeseci nakon toga. Nakon uspješnog početka, njeni su roditelji odlučili nastaviti istim tempom; bilo je očito da bi devetogodišnja razlika između svakog sljedećeg djeteta značila gotovo desetljeće povremeno ispunjeno pelenama - a to nitko nije želio. S pravom ili ne, ali prirodno, jer su tri dječaka bila bliska po dobi i istog spola, na njih se gledalo kao na ekipu, a ne kao na pojedince. Uvijek je bilo „Nat i dečki“, a ne „djeca“. Ponekad je bilo teško ne osjećati se osamljenom. Drugačijom. Odvojenom. Bilo je tu i prednosti. Nat je zauzvrat dobila mnogo vremena nasamo s roditeljima, pogotovo s mamom, obično u gledalištu na utakmicama ragbija ili nogometa, dok bi navijale za dečke koji su se valjali po blatu. Vidjevši bliskost svoje braće, Nat je razumjela posebnu povezanost između Neila i Bena. Često bi bila svjedokom i dobrim i lošim trenucima odnosa među braćom; u jednom trenutku se vole, u drugom se mrze, a trenutak kasnije opet se vole.

Natalie je zadovoljno uzdahnula; imala je sreću i sa svojom punicom i puncem. Neilovi roditelji bili su pristojni ljudi iz radničkog sloja, koji su sada u kasnim šezdesetima shvatili da je svijet oko njih vrlo fascinant, a ponekad i zastrašujući. Nisu razumjeli čime se njihova djeca zapravo bave, ali bili su sigurni da se sve troje „dobro snašlo“, i sa sobom su ponosno nosili fotografije djece i unuka koje su voljeli pokazivati svima oko sebe. Bili su zadovoljni. Rijetka vrsta, i kao takvi nisu bili naporni. Uglavnom su se držali na sigurnoj udaljenosti od 200 kilometara. Posjećivali su ih samo ako su bili pozvani, i uvijek su bili oduševljeni i gostoljubivi ako bi ih Neil i Nat posjetili, što su

činili otprilike svakih šest tjedana. Stariji gospodin i gospoda Preston nisu bili komplicirani, a Ben, Neil i Ashleigh naslijedili su jednostavan, praktičan pogled na život svojih roditelja.

Sve troje moglo bi se opisati kao „što vidiš to i dobiješ”, iako su Ben i Ashleigh bili znatno financijski ambiciozniji od oba roditelja i od Neila. Nat se osjećala sretnom što je Neil naslijedio gene koji su mu omogućavali da bude zadovoljan i nezahtjevan; bilo je veliko olakšanje to što mu je ona sasvim dovoljna.

Neil je oduvijek volio udobnost i stabilnost koju mu je pružala obitelj, te je i dalje radije jeo pohanu ribu s pomfritom i s puno octa nego ribu sa žara. Ben i Ashleigh probili su se kroz ograničenja odrastanja u radničkoj obitelji i čvrsto se utaborili u srednjoj klasi, u svijetu gdje su se plahte od egipatskog pamuka i sati baleta za djecu smatrale osnovnim potrebama. Istodobno su bili dovoljno realni da bi, ako biste s njima pokušali raspravljati o finoći pređe tih istih pamučnih plahti, pomislili da ste klinički poremećeni.

Neil je izbjegao svako ograničenje, stvarno ili izmišljeno, i nije imao pojma od čega su načinjene plahte. Sve troje studiralo je na sveučilištima i ni jedno od njih nije se bavilo zanimanjem gdje bi morali prljati ruke ili pitati šefa smiju li na zahod. Pa iako Neil nije imao tako dobru plaću kao brat i sestra, kleo se da obožava svoj posao više od drugih. Ben je bio odvjetnik, živio je u četvrti Clapham (u kući koja ga je koštala kao Svetog Petra kajgana) sa ženom, zubaricom po zvanju, koja je prestala raditi zbog djece Angusa, Sophie i Gilesa. Nat ih je voljela posjećivati u velikoj, bučnoj, toploj kući, ispunjenoj dječjim slikarijama, u kojoj se uvijek zadržavao miris juhe od ekološki uzgojene piletine. Neilova mlađa sestra živjela je u New Yorku; imala je strahovito dobro plaćen, ozbiljan i zahtjevan posao, i stanovala u preotmjenom potkrovlju na Manhattanu. Neil i Nat putovali bi u Ameriku barem jednom godišnje, a tada bi Nat i Ashleigh krenule po dućanima i pomodnim barovima. Dotjerale bi se i pretvarale da su statistice u serijalu „Seks i grad”, po čemu je Ashleigh bila fenomenalna šogorica. Nat je doista imala sreće.

- Da, nedostajao mi je Ben - priznao je Neil.

Uvijek bi postao otvoreno sentimentaln kada je malo više popio.

- To je prava šteta, pogotovo zbog Fi. Imam osjećaj da joj očajnički treba izlazak.

- Kada će konačno naći pouzdanu dadilju?

- To sam se baš i ja pitala kada me nazvala da se ispriča za večeras. Činilo se da misli kako je sasvim normalno što je siterica otkazala u zadnji čas. Nešto što se podrazumijeva.

- Stvarno mi ih je žao - promrmljao je Neil.

Istina, ovaj razgovor o sitericama bio mu je pomalo dosadan, ali je znao da Nat voli razgovarati o takvim stvarima. Njemu je bilo milije tiho sjediti u taksiju i razmišljati o tome kakve su šanse da se večeras poseksaju. Poljubio ju je u zatiljak. Kosa joj je divno mirisala. Poput ljetnih polja. Bože, žena mu je predivna. Bio je sretan čovjek.

- Već četiri godine imaju djecu, ali za sve to vrijeme nisu pronašli sitericu koja se pojavljuje na vrijeme - dodala je Nat.

- Znam, izgleda da potraga za pouzdanom sitericom nalikuje na potragu za Svetim Gralom.

Natalie je ovu činjenicu smatrala čudno utješnom. Nikada nije željela djecu, i čim je upoznala Neila, od prvoga dana to mu je dala na znanje. Dobro je bilo to što on nikada nije osjetio potrebu za prenošenjem gena, i zadovoljio se time da razmnažanje i naslijeđivanje obiteljskog imena prepusti svome bratu. Nat su zabavljale priče o bezbrojnim neprilikama i neugodnostima koje su bile dio roditeljstva. Nisu joj bile potrebne priče o besanim noćima, nedostatku novca, svađama među partnerima i beskrajnom samopožrtvovanju kako bi se uvjerila da je donijela ispravnu odluku. Uopće ne. Natalie je bila presretna svojim izborom. Ali otkrila je da je katkad bilo dobro podsjetiti se na nevolje koje drugi proživljavaju. Ljudi bi povremeno, češće nego što je to bilo pristojno, pitali Natalie (nikad Neila) planiraju li uskoro imati djece. Njen bi odgovor uvijek bio odlučno "ne". Pokušala bi se oduprijeti uvlačenju u bilo kakva objašnjavanja; umjesto toga ponavljala je mantru da nikada ne objašnjava i nikada se ne ispričava. Ali pitatelji bi često, iz stvarne zabrinutosti ili neoprostive bezobzirnosti, inzistirali na odgovoru.

- Zar ne možete imati djece?

- Nismo nikada probali, tako da nemam pojma - leđeno bi odgovorila Natalie.

- Nemojte predugo čekati.

I tako bi se Natalie osjetila primoranom raščistiti stvar: - Mi zapravo ne želimo djecu.

A tada bi nerazboriti pitatelji uzdahnuli, strahovito šokirani i nemoćni da to sakriju. Ako je Nat imala sreće, od šoka bi zašutjeli, ali mnogo češće bi pitali: - Ali zašto ne? Zar ne volite djecu?

Natalie bi uvijek bila u iskušenju da odgovori kako strahovito voli djecu i u šali doda, "ali ne bih mogla pojesti cijelo." Ipak, uvijek bi se oduprla tom iskušenju, jer je znala da bi to vrlo malo ljudi shvatilo kao šalu. Kao razloge za to što nemaju djece navela bi važnost svoje karijere, nedostatak prostora u kući ili to da ne vole pomisao na beskrajne

besane noći. Ponavljala bi sve ono što je čula od svojih roditelja. Nikad nemaš novaca. Izgubiš svoju osobnost. Oстане ti mlohava vagina. Ali rijetko da ju je itko mogao razumjeti. Nat je katkad bila u iskušenju da kaže kako imaju zdravstvenih poteškoća. Da objasni zašto nemaju djece. Zašto su slobodni od djece. Ali nije mogla podnijeti okolišanja ili trpjeti optimistične prijedloge da "uvijek mogu posvojiti", što bi ne-izbježno zatim uslijedilo.

Nat je bilo nemoguće objasniti drugima zašto ne želi imati djece, ali bila je posve sigurna, sto posto sigurna da ne želi.

Nat i Neil posrnuli su kroz vrata i našli se priljubljeni uza zid u kaotičnoj zbrci udova, što je ukazivalo na pijane namjere da pokušaju voditi ljubav. Ljubio ju je željno i neprekidno; poljupci su mu bili vlažni, ali intenzivni. Ruke su mu klizile niz njeno tijelo dok je za njima zatvarao vrata. Dok joj je ljubio lice, vrat i ramena, pomislila je da bi se mogli poseksati na brzaka, popiti pola litre vode i još stići u krevet do pola jedan. Nije se radilo o tome da više nije uživala u dugim, požudnim ljubavnim satima s njim, naravno da jest; obožavala ih je. Voljela ga je. Seks na brzaka nije bio idealan vrhunac ovakve pijane, zabavne i ljubavljive ispunjene večeri, ali bio je realan kompromis, priznala je Nat uz mentalni uzdah.

Bila je svjesna da sutra u osam ujutro ima važan sastanak sa šefom i, kako god primamljivo zvučalo, nije si mogla dopustiti da izgleda kao da se šivila cijelu noć. Pokušala je skinuti cipele visokih potpetica, ali tako da ne prekine ljubljenje. Bile su nove i strahovito neudobne, ali je Nat smatrala da su vrijedne boli, jer su se Jen i Alison složile da su njene nove cipele od lakirane kože u boji modre nafte s petom tankom poput igle neopisivo predivne. Sada mogu natrag u ormar do sljedeće posebne prilike.

- Ostavi cipele - promrmljao je Neil, kada je shvatio da ih Nat pokušava skinuti.

- Stvarno?

Nat ga je poslušala, iako je osjetila kako joj na jednom od prstiju desne noge bubri grozan žulj. Ako ga je to činilo sretnim, još će jedno vrijeme trpjeti nelagodu.

Otkako je čuo Karla kako se hvali da je poševio holandsku stjuardesu (odostraga, dok se naginjala iznad kade u hotelskoj sobi), Neil je proveo večer zabavljen vlastitim seksualnim maštarijama. One su uvijek bile prilično umjerene i konvencionalne (zamišljao je seks s Nat. Jennifer Aniston ili Reese Witherspoon). Nikada nije maštao o seksu s djevojkama svojih kolega ili prijatelja | kao što je to Karl činio).

niti su ga zanimale bestijalnost, voajerizam ili perverzije s plinskim maskama. Čak nije poželio vidjeti Natine guzove ružičaste od nježnog pljeskanja. Ali da, volio je cipele sa žestokom petom. Bio je prilično siguran da su njegove maštarije o visokim petama bile vrlo normalne i prihvatljive, jer ni u jednoj ih nije nosio on sam.

- Bole me noge - mrmljala je Nat, nadajući se da će se on sažaliti nad njom.

- Ostavi ih - rekao je, previše napaljen da bi imao obzira kao inače. Želio je zvučati snažno, bodro i moćno. Te je večeri Karl govorio kako se žene pale na autoritativno ponašanje. Ali budući da se sjetio da on i Nat obično imaju ravnopravan odnos, nije želio zvučati naročito zapovjednički, pa je dodao: - Molim te.

Trenutak u kojem je izgovorio ovaj dodatak nije mogao biti gore odabran. Riječi su izronile uz podrig koji je zapljusnuo Natalie ravno u lice. Miris crnog vina i odreska više joj nije bio tako ugodan. Malčice se povukla, ali je na lice uspjela prizvati smiješak oprosta. Ipak, trenutak je prošao i oboje su to znali. Razdvojili su se. Poljupci i požuda ostali su u hodniku. Bez riječi, Neil je otišao u kuhinju i uključio čajnik za otrežnjujuću šalicu čaja, a Natalie se popela na gornji kat. Pažljivo se svukla, oprala zube, istisnula nešto paste i na Neilovu četkicu, a zatim se uvukla u krevet. Nije bila razočarana što neće biti seksa; nikada to nikome ne bi priznala, ali jednim dijelom odahnula je s olakšanjem. Seks bi bio ugodan, uvijek je to bio, ali stvarno, trebalo je misliti na taj važni, vrlo stresni sastanak sutra ujutro. Sada će se vjerojatno samo malo maziti i zaspati pripijeni jedno uz drugo. A Neilovo razočaranje, iako snažno, nestalo je gotovo u istom trenutku, jer je bio previše pijan da bi se držao bilo kakve namjere; kad god bi se napio, postao bi prilično krotak, a ne divlji.

Dok je čekao da čajnik zapišti, Neil je primijetio kako po kuhinji zuji muha. Stalno je udarala u svjetlosnu cijev, iako joj je to nedvojbeno pričinjavalo veliku bol. Zujanje je postalo neugodno mahnito i Neil se pitao ima li dovoljno snage i koordinacije da mu u živu izbaci iz kuće ili da je samo poprska otrovnim sprejem. Nije mario za muhin život, nije bio budist, već jednostavno apatičan pripadnik anglikanske crkve, ali nije volio miris insekticida. Zurio je u muhu sa željom da je ubije, ali se ubrzo umorio, i misli su mu se ponovno vratile na razgovor koji je te večeri vodio s Karlom. Morilo ga je nešto u odnosu s njim. Ne samo činjenica da šara oko, nego nešto drugo.

Karlova tvrdnja bila je zavodljiva. Sve se svodi na seks, rekao je Karl. Sve? Doista? Ne. Ali možda ipak? Nešto u tome bilo je sasvim krivo, ali ipak ga je strahovito zanimalo.

Neil je mislio da je najbolja stvar u seksu s Nat bilo to što je znao da svaka njihova ševa nije i posljednja. Bilo je to olakšanje, vrlo utješna misao. Prema tome, to što noćas nije bilo seksa nije bio problem, jer to nije bilo zadnji put što se neće seksati. Brak im je to jamčio. Neil je dugo razmišljao o tome. Je li to mislio reći? Nije bio siguran. Zbilja nije trebao popiti taj zadnji liker, čak nije volio likere. Nije mislio reći da je seks s Nat jednak nedostatku seksa s Nat. Mislio je reći da je, sa seksom ili bez njega, samo želio biti s njom!

Dok je Neil bio neoženjen i imao odnose s drugim ženama, seks je često bio spektakularan i uvijek sam sebi cilj. Ali negdje duboko u sebi, uvijek je nalazio da ga takav neobavezni seks uznemiruje. Problem je bio u tome što je čak i u samom trenutku svršavanja počinjao paničariti o tome gdje će pronaći sljedeću ševu. Brak s Nat otklonio je svu tu nesigurnost. Bio je uvjeren da taj osjećaj sigurnosti i intimnosti ne bi zamijenio ni za milijun tajnih avantura kakve je imao Karl, bez obzira na to kako uzbudljive bile. Da, Neil Preston, koji je danas proslavio trideset peti rođendan, bio je sretan čovjek.

Seks, seks, seks, seks, seks. Stalno je to ponavljao dok je čekao da voda zavrije. Smiješna rječca. Ako se izgovori dovoljno često, tada gubi na važnosti, i ne zvuči tako prijeteće, tako primamljivo. Postaje zabavna. Što ona zapravo znači? Što sve to skupa znači?

Neila je pomalo otriježnila vožnja kući taksijem i loše tempiran podrig, ali ipak se pri kuhanju čaja morao snažno usredotočiti kako bi izbjegao opekline. U svaku šalicu stavio je vrećicu, dolio vodu, pustio da odstoji, dodao mlijeko (polumasno za Nat), pomislio i odbacio zamisao da otvori paketić jaffa keksa (ipak je u restoranu pojeo tri slijeda jela i komad rođendanske torte). I upravo tijekom tih naizgled banalnih, bezazlenih minuta, Neil je konačno shvatio cijelu debatu o seksu. Konačno je shvatio u čemu je zagonetka. Odgovor mu se pojavio sam od sebe.

Bilo je teško u pojedinosti opisati tijek njegovih misli, jer su one postale pomalo zbrkane zbog količine alkohola koju je popio. Razmišljajući o rođendanskoj torti (raskošnoj, vlažnoj torti od tamne čokolade s debelim slojem *marshmallowa*, koju je za njega s ljubavlju ispekla punica Nina), odjednom je u sjećanje prizvao sve druge rođendanske torte koje je u prošlosti dobio na poklon. Naherene tvorevine prekrivene mekim preljevom ili slatkišima, često u obliku neke trenutno pomodne novotarije. Legendarna je bila ona u obliku Rubikove kocke, a zbog one u obliku šahovnice bilo mu je pomalo neugodno, jer mu majka nije imala osjećaj za pojedinosti i napravila je tortu sa šest

redova i šest stupaca (što je prema tvrdnji svih njegovih prijatelja bilo „glupo“, jer svatko zna da šahovnica ima šezdeset četiri kvadrata).

Njegova omiljena torta svih vremena bila je ona u obliku vlaka koju mu je majka ispekla za deveti rođendan. U to doba prolazio je kroz fazu vatrenog obožavanja vlakova, zbog čega su ga brat i sestra nemilosrdno zadirkivali. Govorili su mu da će ga rani simptomi štreberstva zasigurno odvesti u društvenu propast. Zadirkivanje je, naravno, bilo u pozitivnom tonu; bezazleno i prirodno. Osim toga nisu mu mogli pokvariti dan. Neilova majka nadmašila je samu sebe, jer je sa žarom prigrllila temu vlakova. Neil ne samo da je smio povesti tri prijatelja (uključujući Tima) u Nacionalni muzej željeznice u Yorku (gdje je mogao zadovoljiti znatiželju o svemu vezanom za vlakove), već je za svoj rođendan smio popiti čaj i pojesti kolač u poznatoj tradicionalnoj Bettinoj čajani. Neil se sjećao užitka s kojim je jeo komad kremastog kolača velikog poput njegove glave; i prvi put nije ga morao ni sa kime dijeliti, što je inače uvijek bilo slučaj sa slatkišima u njihovu domu. Toga dana njegovi su se roditelji isprсили i kupili kolač svakom djetetu pojedinačno, što god je tko htio. A što je bilo najbolje od svega, u suvenirnici muzeja svoj trojici kupili su replike pločice s imenom legendarne parne lokomotive Leteći Skot, pa su tako na povratku u školu, sljedećeg ponedjeljka, Neil i njegovi prijatelji odjednom postali glavna banda na igralištu. Neil je još uvijek imao svoju pločicu (Nat mu je velikodušno dopustila da je objesi u zahod). Pitao se što li je Tim učinio sa svojom, mora ga pitati.

Bio je to savršen dan. Pa dobro, svi su Neilovi rođendani bili savršeni. Zapravo, čitavo Neilovo djetinjstvo bilo je veselo. Naravno, bilo je dana kada bi pao i povrijedio se, lagao, razbio skupocjen predmet, zabrinjavao se oko sitnica, pao na ispitu ili se osramotio na igralištu. Ovi problemi odrastanja bili su neizbježni, ali dok je čaj puštao boju, Neil je počeo nabrajati stvari kojih se s ljubavlju sjećao iz svog djetinjstva, stvari zbog kojih je volio biti dijete. Sok od trešnje, slatkiši od likoriša, igranje nogometa na ulici, smijeh do suza s Benom i Ashleigh, scena u kojoj ga otac podiže na ramena kako bi mogao gledati preko glava drugih ljudi, majčin poljubac za laku noć s mirisom mentola, školski praznici, ljetni dani, Božici... Njegovo je djetinjstvo bilo sigurno i predivno mjesto za život.

Nikada neće moći točno odrediti otkuda se pojavilo otkriće, vizija ili razjašnjenje, ali odjednom je bio siguran, sigurniji nego što je ikada bio u bilo što, prije ili poslije. Karl je imao pravo. Sve je u seksu. Ali Neil nije mislio na seks u kojem se nekoliko nimfomanki trga oko njegova uzdrhtalog ukrućenog penisa (ako je takva vrsta seksa uopće

postojala izvan Karlove mašte). Ona vrsta seksa koja je doista predstavljala sve, koja je bila sve, koja je davala smisao svemu, bila je ona vrsta koja je vodila u začecje djeteta.

U stvaranje života.

U započinjanje djetinjstva, kao što je bilo njegovo.

Soba se naherila i Neil je malčice posrnuo; nije to bilo zbog pića, već zbog golemoga značenja njegove nove spoznaje. Bio je natopljen uzbuđenjem, uronjen u mogućnost. Naravno! Bio je to prirodan sljedeći korak. Zašto to nije već prije povezao? Zašto na to nije već prije pomislio? Nat je zacijelo mislila isto. Govorila je da ne želi djecu, ali to svi govore dok su mladi, zar ne? Naravno da je do sada već morala promijeniti mišljenje; bili su u braku pet godina. Danas je navršio trideset pet godina, idealna dob za muškarca da postane otac, a Nat će uskoro biti trideset četiri, njen biološki sat neizbježno je kucao, o tome se uvijek moglo čitati u novinama. Bože, Nat je bila upravo fenomenalna. Druge žene počele bi vršiti pritisak na muževe da počnu raditi na djetetu čim bi navršile tridesetu, katkad i prije, ali ne i Nat. Možda je čekala da on bude spreman na taj skok. Da on skoči.

Neil je pojurio na gornji kat sa šalicama čaja u rukama, i nije primijetio da se tekućina proljeva po tepihu. Provalio je u spavaću sobu i na trenutak zastao u svojoj namjeri kada je ugledao kako po sobi skaću trideset pet balona ispunjenih helijem. Probio se kroz njih. Nat je već bila u krevetu. Odjenula je pidžamu i čitala bilješke za svoj sutrašnji sastanak. Bilo je točno da nije izgledala kao da je u tom času htjela raditi na djetetu, ali je izgledala upravo kao tip žene kojoj treba napraviti dijete. Izgledala je prelijepo i udobno. Pidžama joj je bila posuta sitnim ružičastim ružinim pupoljcima. Neil je pomislio kako bi Bužica bilo lijepo ime za djevojčicu. Ali sve u svoje vrijeme.

Neil je spustio šalice i žurno strgnuo svu odjeću sa sebe. Bacio ju je na hrpu na podu i zaronio pod pokrivač. Počeo joj je kroz pidžamu ljubiti bedra. Nije mogao dočekati da je skine. Imala je divna bedra. Često su bila pocrnjela (zahvaljujući spreju za samotamnjenje *San Tropez*), glatka i vitka, te prema Neilovu mišljenju, najprivlačnija kada su bila lagano rastvorena. Nat je bila divna žena za seks, divna žena za brak, mislio je Neil. Divna žena za pravljenje djeteta! Bila je zgodna i pametna, ali ne umišljena i preobrazovana. Osim toga bila je uglavnom prilično vesela (osim što bi se u neko doba mjeseca pretvarala u podivljalu psihopatkinju). Neil je razmišljao kako je prema njegovu iskustvu prije Nat, kombinacija pameti i veselosti u žena bila prava rijetkost. Prema njegovu mišljenju, pametne žene često su bile otužne poput jorkširskih pustopoljina nakon oluje, a vesele mačke često su

osjećale potrebu da svoje razgovore ograniče na glupo čavrljanje o guzici Daniela Craiga. (U redu, Daniel Craig bio je frajer, Neilu je to bilo jasno, ali kako dugo guzica nekog frajera može biti glavna tema razgovora?). Neil je pomislio na Natine grudi ispod pidžame. Imala je fenomenalne cice. Ni prevelike ni premale, savršena dvojka. Neil je bio čvrsto uvjeren da je sve što ne stane u šaku previše. Nespretno za rukovanje. Zatim je pomislio na njena usta. Bila su to najseksi usta koja se mogu zamisliti. Velike, pune rumene usne. Velike, raskošne usne, stvorene za ljubljenje. Kao i uvijek, pomisao na spomenute usne izazvala je trenutnu erekciju, kojom ju je upravo udario u nogu; ona je podigla pokrivač tek da mu dobaci ozlojeđen pogled.

- Noćas niste razgovarali o nogometu, zar ne?
- Nisam rekao da jesmo.
- Inače baš nisi ovako uporan. Cijelu večer razgovarali ste o seksu, zar ne?

Bio je zadovoljan što je ona razumjela ovakve stvari. Za razliku od Karla, Neil nikada nije htio ženu kojoj možeš pričati bajke.

- O kakvom ste seksu razgovarali?

Nije želio odgovoriti. Nije želio odgovoriti da je svaki put kad bi Nat, Ali i Jen bile na dovoljnoj udaljenosti, razgovor zaglibio u detaljne pripovijesti o raskalašenim erotskim plesačicama, seksi glumicama i prpošnim dvadesetogodišnjakinjama u uredu, drugim riječima, o svim vrstama nepoznatih, nedostižnih pički. Neil je znao da ako to prizna, Nat njegovu uspaljenost neće smatrati naročitim komplimentom. U suprotnosti s muškim uvjerenjem, rijetko koja žena doživljava ukrućeni penis kao kompliment; mili je im je cvijeće. A čak i da je priznao da se ukrutio čim je pomislio na njene usne, ona bi točno pogodila gdje su u njegovim maštarijama te usne bile. Možda joj se ni to ne bi učinilo naročito romantičnim. A on je bio romantičan. Želio joj je napraviti dijete, postoji li što romantičnije od toga?

Nat nije reagirala na njegove nasrtaje ispod pokrivača. Čvrsto se držala za svoj fascikl kao da je to pojas nevinosti, a on je bio neki strani osvajač koji se nadao da će iskoristiti priliku dok su domaći dečki u ratu.

- Ali rođendan mi je - podsjetio ju je Neil.

Natalie se nasmiješila njegovoj iskrenoj molbi, i konačno odložila posao. Polako se spustila pod pokrivač i nevjerojatnom spretnošću istodobno se izvukla iz gornjeg i donjeg dijela pidžame. Neil joj je usnama odmah zahvalno stisnuo bradavicu, i ona je tiho ciknula u znak neukrotivog veselja. Kada je bila odgovarajuće raspoložena, Nat se uglavnom isticala entuzijazmom. Neilove su se usne dugo zadržale

na njenima. Ljubio ih je, njuškao, lickao i lagano, lagano grickao. Zatim joj je poljupcima krenuo niz tijelo, niz pupak, niz bočnu kost, te joj konačno zaronio licem među noge. Počeo ju je ljubiti, lickati i oblizivati, i ubrzo je doveo u stanje gotovo bolnog zanosa. Sjajno je to radio. Dok nije upoznala Neila, Natalie nikada nije posebno uživala u ovakvoj vrsti predigre, ali sada joj je ona bila draža možda i od samoga glavnog čina. Bilo je to tako intimno, iskreno i velikodušno.

- Ajmo napraviti jedno malo - promrmljao je.

Natalie nije čula što je točno rekao, jer mu je glava bila među njenim bedrima. Je li rekao, 'Ajmo još samo malo?' Ako jest, bilo je to pomalo čudno, ali Neil bi katkad tijekom seksa govorio čudne stvari. Jednom je pokušao govoriti prljavo, jer je netko (vjerojatno Karl) rekao da to žene vole. Nije bilo erotično. Isprva joj je bilo neugodno, a zatim smiješno do suza, ali ne erotično. Neil je ponovno rekao, 'Ajmo blabla malo.' Ovaj put je podigao pogled prema njoj i nasmiješio joj se širokim, toplim osmijehom. Na usnama mu je bilo njeno uzbuđenje, a u očima sjaj koji nikada prije nije vidjela. Zadovoljno je kimnula i gurnula mu glavu natrag u svoje međunožje. Da, naravno da će blabla još malo. Pa već su ionako blizu, zar ne? Što god je od nje tražio uskoro će i dobiti. Čim završi što je započeo. Doveo ju je do točke kada više nije htjela govoriti; nije htjela da prestane. Samo je htjela više i više, još i još.

A-a-a-a-a-hhhhh! To je bilo to. Konačno. Nat se nekontrolirano tresla od uzbuđenja. Sićušne strelice zanosa prostrijelile su joj tijelom. Bio je to njihov obrazac, njihova rutina. Nat nije razumjela zašto se ljudi toliko bune protiv rutine. Njoj je bilo drago što su ona i Neil točno znali na čemu su jedno s drugim. Znali su kako zadovoljiti jedno drugo, kako se uzбудiti, kada se suzdržati, a kada otpustiti. Nat je znala kako ga oralno zadovoljiti, kojom ga brzinom trljati i lizati. On je instinktivno znao kada je htjela da je zgrabi za grudi, a kada je htjela da ih nježno mazi. Kada bi svršila i bila potpuno zadovoljna, on bi posegao za kondomom i oboje bi poradili na njegovu orgazmu, što, priznajmo, nije bio kompliciran ili težak posao. Ona će večeras sjesti na njega. Bila je treznija od njih dvoje i, prema prešutnom dogovoru, onaj tko je bio manje pijan uložio bi više napora. Osim toga, danas mu je bio rođendan. Čekala je da se okrene i potraži kondom u ladici noćnog ormarića. Uvijek su koristili kondome. Nat ih je koristila cijeli život. Bili su higijenski, sigurni, fleksibilni i pouzdani; savršen kontraceptiv. Srećom, Neil nije bio od onih koji tvrde da im kondom umanjuje osjećaj zadovoljstva. Prije nekoliko godina pokušala se prebaciti na pilulu, ali je to povećalo Natinu sklonost PMS-u, pa su ubrzo odustali.

Ali Neil nije posegao za kondomom, nego je iznenadio Nat našavši se povrh nje, i ona je u sebi osjetila njegov ukrućeni ud. Osjećaj je bio istodobno fenomenalan i šokantan.

Odmah se trgnula.

- Budalo, stvarno si pijan. - Nasmijala se. - Nisi još navukao kondom.

- Kako ćemo praviti djecu ako imam kondom - nasmiješio se. Njegov seksi osmijeh postao je blaži. Nikada nije smatrao Nat neka-kvim nevinašcem kojemu je trebalo objasniti osnovne stvari u životu. Koliko je tek ona popila?

- Praviti djecu? - kriknula je Natalie ne vjerujući vlastitim ušima. - Tko je rekao da ćemo praviti djecu? - Počela se žestoko boriti da se izvuče ispod njega.

- Ali maloprije si pristala.

- Nisam! O čemu to govoriš?

Natalie je odjednom shvatila da su se nevjerovatno krivo razumjeli, ali je bila previše potučena i šokirana da bi mu to to mogla razumno objasniti. Jednostavno je krivo čula. Ali nije bila stvar u tome. Sto mu je bilo? Zašto bi on i u najluđim snovima pretpostavio da je ona ikada htjela praviti djecu? Oduvijek je bilo kristalno jasno da ona želi upravo suprotno. I ako bi ona ikada poželjela ponovno načeti razgovor o toj temi (što nije mogla zamisliti ni u milijun godina), to ne bi smio biti samo pijani hir, već bi o tome morali itekako dobro i ozbiljno razmisliti. Natalie je željela sve to reći; ali je samo zgrabila pokrivač i navukla ga preko tijela, skrivajući se upravo poput viktorijanskog nevinašca na koje ga je podsjetila, te u panici, strahu i razočaranju povikala: - Kretenu!

Neilova uspaljenost smjesta je popustila. Njegov je moćni seksi penis sada izgledao kao ispuhani balončić, oblikom nalik na kobasicu, tjednima nakon proslave. Natalie je pokušala ustaliti disanje. Vika i kletve nisu bile njen stil komunikacije i teško da bi mogle popraviti situaciju, ali dah tala je od straha, bijesa i nevjerice, i nije mogla srediti misli na neki razuman način. U redu, u redu, saberi se. To je samo od pića. Nije on tako mislio, govorila si je. On se šali. Nije si mogla dopustiti da kaže bilo što drugo. Jedine riječi koje su joj padale na pamet bile su tako proste i pogrdne i njoj nesvojstvene, da čak i kad bi izrekla samo mali postotak, vjerojatno bi završili u bračnom savjetovaštu, pa je umjesto toga ugasila svjetlo na noćnom ormariću i rekla: - Spavaj, Neile. Molim te, spavaj.

Usprkos svemu, rano jutarnje sunce kasnog ljeta velikodušno se probijalo kroz uzak prorez među zastorima u spavaćoj sobi, uz obećanje da će zadržati dolazak jeseni za barem još jedan divan dan. Nat se nije mogla razveseliti, i samo je mrzovoljno primijetila da je zraka svjetla padala tako da se soba činila zlokobno podijeljenom u dva dijela.

Nat je ustala u 6:30. Te je noći jedva oka sklopila, ali se pretvarala da je u komatoznom stanju sve do otprilike tri ujutro, kada su je konačno shrvale tjeskoba i izmorenost, i kada je konačno podlegla nemirnu snu. S druge strane, Neil je odmah po zapovijedi zaspao. Poznavala ga je dovoljno dobro da shvati kako je previše zbunjen i pijan da bi joj se usprotivio; osim toga, bio mu je mrzak pojam „dobre svađe”. Često je govorio da su, prema njegovu mišljenju, svađe podle, niske i besmislene, a Nat se s time slagala. Neil je često laskao Nat povoljno je uspoređujući sa svojim bivšim djevojkama, od kojih su se mnoge voljele svađati, i što je bilo još gore, svađe nazivati „osnovnom komunikacijom” ili „raščišćavanjem situacije”. Nat je znala da je Neil svađe oduvijek doživljavao onakvima kakve su bile, a bile su bolne. Zato ju je vjerojatno vrlo spremno poslušao i smjesta zaspao kako bi izbjegao daljnji sukob. Usprkos tome, bilo joj je žao što ju je tako doslovno poslušao. Ležala je budna i tjeskobno razmišljala kako se najvjerojatnije uljuljkao u san uz uvjerenje da će se do jutra sve riješiti, da će je natjerati da vidi stvari s njegovog stajališta, da će ujutro sve biti bolje. Neil je uvijek razmišljao tako optimistički, ali Nat je znala da ujutro ništa neće biti bolje i da će im biti potrebno mnogo više od dobrog sna da bi razriješili ovu zbrku. Trebat će im čudo ili barem Neilovo brzo odustajanje od želje za djetetom.

Nat je zavidjela Neilu na njegovom čvrstom snu, dok se ona preokretala i brinula. Često je mislila da je njemu život mnogo jednostavniji nego njoj. Ležala je na boku i beznadno zurila u njega. Pri pogledu na nj, obično bi je preplavili osjećaji ugone i zadovoljstva, ali toga joj se jutro želudac stisnuo od tjeskobe i dubokog, neobjašnjivog žaljenja.

Kako je mogao tako čvrsto spavati? Željela je da se probudi i kaže joj da se šalio, naravno da nije htio dijete. I tako, kada je zazvonila budilica, nije žurno pritisnula gumb koji bi ušutkao poznatog radijskog spikera i zajamčila Neilu još malo drijemanja kao što je to običavala, već je dopustila da spikerovo drsko čavrljanje preplavi sobu. Istuširala se, odjenula, oprala zube električnom četkicom i osušila kosu vrlo bučnim sušilom za kosu, ali Neil se nije ni pomaknuo. Očito je sinoć jako puno popio. To je bilo dobro, zar ne? To je značilo da zapravo nije mislio reći da želi dijete; bilo je to pijano brbljanje. Ili je to bilo ono užasno? Je li mu bilo potrebno piće da bi stekao lažno samopouzdanje i izrazio svoju skrivenu ali žarku želju? Nat nije znala. Osjetila je takvu zbunjenost da nije bila sigurna je li oduševljena ili razočarana time što je Neil prespavao njene jutarnje rituale (izbjegavši tako mogućnost istrage u njegovo sinoćnje bizarno i zastrašujuće ponašanje). Da se probudio, mogao ju je razuvjeriti da je njegov zahtjev za pravljjenjem djeteta bio prolazan, neukusan hir. Neilov posao u uredu nije počinjao prije deset sati, pa je Nat namjestila budilicu da ponovno zazvoni u devet, kako ne bi zakasnio.

Dok je Nat jurila na autobus, bila je svjesna da bi joj glava trebala biti ispunjena činjenicama za sastanak, ali umjesto toga bila je prepuna brige za muža. Žestoko je zatresla glavom, sada nije mogla razmišljati o tome. Morala se pripremiti za važan sastanak, pred njom je bio naporan dan. Morala se čvrsto usredotočiti na posao, bez obzira na sve. Na kraju krajeva, to je uvijek činila.

Čim je čuo da su se za Nat zalupila vrata i začuo lupkanje njenih potpetica na pločniku pod prozorom spavaće sobe, Neil je otvorio oči. Fiju, zrak je čist. Teritorij je ispražnjen i zaključan, neprijatelj evakuiran.

Zijevajući i protežući se, Neil je počeo ocjenjivati jačinu svoje mamurnosti. Sedam od deset. U glavi mu je bubnjalo, ali i to je bilo bolje nego ona vrsta mamurnosti od koje glava puca kao da će eksplodirati. Bubnjanje je mogao riješiti s nekoliko aspirina. Uz to, bio je teško dehidriran. Radi sinoćnjeg razvoja situacije, ostao je bez svoje uobičajene šalice čaja ili čaše vode prije spavanja; u redu, i sada bi mogao popiti dvije ili tri šalice jakog čaja. Ali bila je tu i jedna druga vrsta boli, neizravno povezana s mamurnošću, ali kudikamo žešće vrste. Bolno razočaranje peklo ga je u grudima, želucu, da, i u srcu.

Nat nije željela dijete, a on je želio. Nije znao kako bi to riješio.

Odlučio je otpješačiti do posla; godio bi mu svjež zrak. Osim toga već je kasnio četrdeset pet minuta, pa je razmišljao kako bi to mogao

zaokružiti na puni sat. Mogao bi presjeći kroz Ravenscourt park. Možda bi prije stigao pješice nego autobusom.

Londonske su ulice, kao i uvijek, bile prepune. Promet je bio težak i spor. Neil je zurio u automobile i majke koje su se vraćale kući, odvezavši djecu u školu; zurio je u prazna stražnja sjedala automobila, na kojima su se sada umjesto dječaka i djevojčica nalazili odbačeni omoti slatkiša i male plastične igračke. Ljudi u taksijima žurili su na poslovne sastanke ili možda na avion. Neil je zamišljao kako toga jutra očevi ljube djecu na rastanku, obećavajući im da će se s putovanja vratiti s poklonima. Neilov otac samo je dvaput tijekom svog radnog vijeka bio na poslovnom putu (jednom je išao na konferenciju u Saltburn, a drugi put na motivacijski seminar u Milton Keynes). Oba puta donio je Neilu, Benu i Ashleigh *Terry's* čokoladne naranče. Neil je počeo sanjariti o tome kako se on sam vraća kući s poslovnog putovanja (odredište neodređeno, ali budući da se radilo o sanjarenju, Neil je pomislio na Fiji ili možda Maldive). Otvara vrata, a vlastita djeca jure niz stepenice i bacaju mu se u zagrljaj, te zahtijevaju od njega čokoladne naranče. U njegovu sanjarenju hodnik je svježe obojen, a Nat nosi cvjetnu pregaču. Pozdravlja ga širokim osmijehom i ne zove ga kretenom.

Iako je još bio kolovoz, Neil je primijetio da su iz izloga polako nestajali plakati ljetnih rasprodaja, a zamjenjivali su ih aranžmani s bundevama i crnim mačkama. Kao dijete volio je *Halloween*; volio se strašiti Benovim pričama o duhovima. Odjednom je osjetio uzbuđenje pri pomisli na to da u maskare vodi vlastito dijete, a zatim se sjetio prošle noći i Natina prestravljenog lica, i želudac mu se spustio kao da je ugledao sablast.

Neil je kimao glavom vlasnicima kafića koji su pogrbljeno sjedili na ulazima svojih lokala, smiješeći se s odobravanjem lijepom vremenu; za sunčanih dana posao je dobro išao. Neil je primijetio bezbrojne skupine majki s djecom okupljene oko stolova bistroa, koje su čavrljale i hihotale dok su jele kroasane i pile sok od naranče. Park je bio prepun malenih predškolaca. Ganjali su pse, vozili romobile i bicikle, penjali se na prikolice kolica. Zujali su pokraj njega i vrtjeli se svuda uokolo. Igrali su se na ljuljačkama, u pješčaniku i bazenu. Bilo ih je posvuda.

Kada je Neil stigao u ured, pokraj njegova stola dočekao ga je Karl. U ruci je držao papirnatu vrećicu u kojoj se, sudeći po mirisu, nalazio sendvič sa slaninom.

- To se traži. Pravi si prijatelj - rekao je Neil uz zahvalan osmijeh, dok je zagrizao u sendvič. Niz bradu mu se cijedila mast, ali nije mario. Bio je to jedan od razloga zašto je volio svog prijatelja Karla, i mogao

mu oprostiti nemoralno ponašanje - Karl je imao sposobnost planiranja poput žene. Toga je jutro genijalno predvidio njegovu potrebu za sendvičem sa slaninom, i dao mu ga točno u pravo vrijeme. Kako je Karl znao da će kasniti sat vremena? Osim što je uvijek kasnio sat vremena kada bi večer prije toga bančio do kasno u noć.

Karl je sjeo na rub stola, a Neil se spustio u stolicu. Ured je bio otvorenog tipa, ali je ozračje bilo opušteno, nitko nije gledao na sat ili se osjećao prikovanim za stol. Doista, posao im je pružao opravdane razloge da se druže i brbljaju, te bi često dobivali pohvale za marljivost, dok bi zapravo razgovarali o sinoćnjoj utakmici ili Karlovu seksualnom životu.

- Sinoć je bilo super, zar ne? - upitao je Karl.

- Sjajno - odgovorio je Neil i pokušao zvučati sto posto oduševljeno. Pokušao je ne razmišljati o Natinu zaprepашtenom i prestravljenom licu kada je predložio da naprave dijete.

- Što nije u redu?

Očito nije upalilo.

Neil je oklijevao. Karl nije bio osoba kojoj se u ovom trenutku htio povjeriti. Zapravo, Karl nije bio osoba kojoj bi se itko ikada htio povjeriti. A je li se uopće želio povjeravati? Budući da je ured bio otvorenog tipa, bilo je gotovo nemoguće razgovarati o bilo čemu osobnom, jer ste mogli očekivati da će se u sljedeće dvije minute sve pojedinosti vaše dileme pojaviti na intranetu poduzeća.

- Ništa - uvjeravao ga je Neil uz nespretan osmijeh.

- Čovječe, imaš facu kao da te je netko pljusnuo. Nešto nije u redu.

Neil je pogledao preko ramena. Bilo je vrijeme za pauzu i većina ljudi spustila se u kantinu, što je jamčilo barem malo privatnosti. Je li mogao objasniti Karlu da je doživio ukazanje? Da je odjednom bio sasvim siguran u nešto veliko, snažno i ozbiljno. Zapravo se napola ponadao da će njegova želja za djetetom i obitelji toga jutro nestati. Zbilja se nadao da je Nat imala pravo što se toga tiče, kao što je imala pravo u većini stvari, i da je govorio da želi dijete s njom samo zato što je bio pijan. Ali kako god to nezgodno bilo (a bilo je doista nezgodno), Neil se probudio želeći dijete još više, a ne manje.

Karl se počeo igrati savitljivim plastičnim figuricama na Neilovu stolu. Igračke su izvorno trebale služiti kao modeli za kreativne sastanke tijekom projekta razvoja zadnje igrice. Sada su završile na Neilovu stolu i postalo je uobičajeno da svatko tko prođe pored njegova stola provede par trenutaka u namještanju figurica u jedan od položaja iz Kama Sutre. Na taj se način moglo ubiti vrijeme. Karl je postavio

savrtljive figurice u položaj pluga. Karlova očita nezainteresiranost za njegov problem potakla je Neila da mu iznenada prizna što je na stvari.

- Nat ne želi dijete.

- Znam, prijatelju. Svi to znaju - rekao je Karl jednostavno. - Uvijek je to govorila.

- Ne uvijek - objasnio je Neil.

- To se traži. Ti si sretan čovjek.

- Molim?

- Pa to je san svakog muškarca, zar ne? Možeš poševiti, ili čak oženiti, ljepoticu poput Nat, i nikad je ni s kim ne moraš dijeliti.

Neil je zakolutao očima. Je li on to dobro čuo? Sa zaprepaštenjem je zurio u prijatelja.

Karl se nije dao pokolebati.

- Ma daj čovječe, priznaj. Nitko ne dobiva istu količinu seksa nakon što mu žena rodi. Ni istu količinu pažnje, sna ili novca, kad malo bolje razmisliš. Pogledaj samo svog brata.

- Prilično sam siguran da bi Ben rekao kako su mu djeca obogatila život.

- Život mu je naporniji, kuća smrdljivija, a odjeća pohabanija - tvrdio je Karl.

- Bože, zvučiš baš kao Nat.

- Ona je vrlo razumna žena. Rijetka vrsta.

Karl je primijetio da je Neil u teškoj depresiji, ali nije shvaćao zašto. To što Nat ne želi dijete nije bila tajna; već na samom početku njihove veze mogla je to objaviti i u novinama. Ipak, prijatelj mu je izgledao sasvim skrhan. Karl je pokušao biti razuman i od pomoći.

- Nat je uvijek govorila takve stvari. Rekla ti je to prije nego što ste se vjenčali.

- Znam.

- Mislio sam da ste se složili oko toga da ne želite djecu.

- Jesmo.

- Pa zar niste onda savršeni par?

- Ja sam se predomislio.

Nije to bila promjena mišljenja, već promjena u srcu, ali kako da mu to kaže? Karl bi vjerojatno osjetio potrebu da mu potegne hlače ili nešto slično, kao što to čine djeca na igralištu ako osjete da im je neki od prijatelja previše omekšao. Karl je savrtljive figurice postavio U nov položaj koji je Neil podsvjesno prepoznao kao takozvani "most". Neil nije vjerovao da taj položaj postoji, izgledao je nevjerovatno, iako se Karl kleo da postoji i da mu je taj najdraži.

- Kako je došlo do toga? - upitao je Karl.

Neil nije mogao objasniti Karlu da je katalizator cijele situacije bilo upravo njegovo inzistiranje na tome da je sve u seksu. Kakve li ironije; najpovršniji muškarac u povijesti sasvim je slučajno izazvao ovu egzistencijalnu krizu. Ali kada je Neil jutros o tome razmišljao (dok se tuširao, odijevao i pješao na posao), sasvim sigurno je znao da želi dijete. Zapravo, više od jednoga, želio je barem dvoje. Ne možda u isto vrijeme, iako bi to bilo lijepo i vjerojatno dugoročno lakše za Natino tijelo, ali bez obzira na pojedinosti, bio je uvjeren da želi obitelj. Neil je pomislio kako je možda negdje duboko u podsvijesti oduvijek želio i očekivao dijete. Da, čuo je kako Nat govori da nikada neće imati djecu, jasno, glasno i često, naročito u ranijim godinama. Mislio je da je to u ono vrijeme bilo vrlo seksi. Palila ga je njena nezavisnost; bila je to osvježavajuća promjena nakon drugih žena koje je poznao - od onih koje bi mu pri prvom izlasku mjerile opseg glave i pitale ima li kakvu nasljednu bolest prije nego što bi naručili piće. Ali kada su se upoznali, Nat je bilo tek dvadeset šest godina, i oboje su bili tako mladi, pa nije baš dobro shvaćao što to znači "nikada". Barem ne u smislu toga da nikada neće imati dijete. Vjerovao je da ni ona to nije shvaćala.

- Jednim dijelom nadao sam se da će se Nat jednoga dana predomisliti u cijeloj toj priči s djetetom - priznao je Neil.

Napolaje to i očekivao prije tri godine, kada je famozni biološki sat kojem se toliko govori navodno trebao početi otkucavati, ali bilo je očito da je Natin sat (ako ga je uopće imala) bio tiha digitalna naprava bez budilice, čak i bez glasnih otkucaja.

- Još uvijek se može predomisliti, zar ne? - upitao je Neil optimistično.

- Eh, budalo - odgovorio je Karl grubo. - Gledaj, Nat je najodlučnija i najupornija žena koju sam ikada upoznao, a ti znaš da je moje iskustvo sa ženama vrlo široko. Karl se nasmijao vlastitoj šali, ali je na Neilovu licu primijetio pogled pun očaja, te se vratio na temu.

- Nat se rijetko predomišlja i o najmanjim sitnicama, kao na primjer, što će jesti za večeru, pa tako nije vjerojatno da će se predomisliti u nečemu tako temeljnom.

Neil je shvaćao da je to istina. Oduvijek se divio odlučnosti svoje žene; čak ju je smatrao vrlo privlačnom. Izlazio je s dovoljno neodlučnih, sanjarskih tipova - koje su očekivale da će im sve pasti s neba - da bi znao cijeniti ženu koja je neumorno radila na sebi i poboljšanju svijeta oko sebe. Uvijek je bio neobično ponosan na to da je oženio djevojku koja nikada nije popuštala u diskusiji ili odustajala od izazova, čak i kada bi si taj izazov sama zadala. Sada se osjetio prestrašenim i potučenim, jer se sjetio da je njegova žena, ne baš neka sportašica i vrlo loša

plivačica, prije tri godine završila londonski triatlon, jer je netko rekao da je ona zadnja osoba na svijetu kojoj bi to pošlo za rukom. Naravno, triatlon je bio dobra stvar; sudjelovanjem je prikupila 1800 funti za *Sparks*, humanitarnu organizaciju za bolesnu djecu. Osim toga upravo zbog svoje nepopustljive odlučnosti uspjela se popeti po klizavoj ljestvici farmaceutske tvrtke u kojoj je radila, kako bi dospjela na položaj gdje će imati utjecaja i mogućnost uvođenja promjena. Zbog svoje nepokolebljive vjere u vlastitu istinu, bila je lojalna i lako opraštala prijateljima. Neil je znao da zbog njene upornosti ni svađe u ranim danima nikada nisu poljuljale njihovu vezu. Uvijek bi ih usmjeravala prema mirnijim vodama, jer je bila uvjerena da su stvoreni jedno za drugo. Oduvijek je bila sigurna da je on pravi muškarac za nju.

Karl ga je prekinuo u razmišljanju.

- Slušaj čovječe, moj savjet ti je da se povučeš. Zar ne vidiš kakav si sretnik? Zahvali Bogu. Ne smiješ nikada zaboraviti, ti si šest i pol od deset.

Neil je bio zbunjen, nije shvaćao slijed Karlovih misli. Karl je pretpostavio da će Neil biti uvrijeđen tom ocjenom, pa je dodao:

- U redu, možda sedam. Nat je jaka devetka.

Karl nikada nije davao desetku, čak ni sebi, nitko nije savršen. Zastao je da vidi je li Neil shvatio. Neil je i dalje izgledao zbunjeno. Karl se pitao ima li smisla nastaviti. Nat je imala bolji ukus za glazbu od Neila, bila je aktivnija, načitanija, imala je bolji smisao za humor i čak zarađivala više od njega. Zašto je Neil mislio da bi se ta pametna, lijepa, samouvjerena žena ikada predomislila u tako važnom pitanju kao što su djeca? Neil je živio u iluzijama.

Karl nije želio sve to reći. Morao je promijeniti temu i vratiti se za svoj stol. Bio je iznenađujuće savjestan kada se radilo o poslu, iako se uglavnom strahovito trudio da to sakrije.

- I onda, kakav ti je plan? - upitao je.

- Plan?

- Pa moraš imati plan.

- Ne znam. Nisam o tome razmišljao.

- Pa, čovječe, ako to stvarno želiš, moraš poraditi na tome - odbrusio je Karl. Nije mu bilo jasno kako je to moguće, ali se doista trebao vratiti za svoj stol.

Te je večeri Nat odlučila da s posla ne ode ravno kući. Sišla je s autobusa jednu stanicu dalje i krenula natrag omiljenim puteljkom uz rijeku. Trebalo joj je vremena da razmisli i probavi sve što se dogodilo u zadnja dvadeset četiri sata. Kako to da svi planovi za Neilovu savršenu rođendansku proslavu nisu uspjeli zaustaviti ovu katastrofu? Zar je doista želio dijete? Pri toj joj se pomisli stisnuo želudac.

Nat je hodala po uskom pješčanom puteljku. Morala se stalno mićati s puta odlučnim trkačima i biciklistima; bilo je to sasvim uobičajeno, ovo nikada nije bila mirna ruta, ali danas je teško nalazila snage za oprez i izbjegavanje sudara. Ponešto utučena, Nat je sjela na drvenu klupu i zapiljila se u plavkasto-zelenu rijeku. Katkada bi svjetlucala, ali danas je bila jednolična i mutna. Pogledom je potražila labudove koji su često plivali pokraj obale. Nat je obožavala labudove, bili su joj omiljena stvorenja. Da, bili su prelijepi i elegantni, to je bila činjenica, ali sviđali su joj se i iz drugih razloga. Prvo, uvijek je mislila da je labud savršeno utjelovljenje privida, jer iako se čini da lagano klizi kroz život, pod vodom žestoko vesla nogama, i ona je to dobro razumjela. Drugo, negdje je čitala da se labudovi vežu za cijeli život, i iako je shvaćala da za njihove navike parenja postoji vrlo razumno objašnjenje povezano s evolucijom, nije se mogla oteti pomisli kako je ta činjenica nevjerovatno romantična. Danas nije primijetila mnogo labudova, vjerojatno su se preselili dalje uz rijeku. Nat je uzdahnula, osjetivši da joj je učinjena nepravda. Nije bilo druge, morala je poći kući.

Kada je Natalie stigla kući, polako je otvorila vrata i zakoraknula u hodnik; ulica je bila prepuna sunca i nije bila sigurna je li spremna zamijeniti sjaj večeri za neugodno ozračje u kući. Kako li će se Neil večeras ponašati? Hoće li ponovno načeti temu djece? O Bože, nadala se da neće. Doista se nadala da neće.

Laknulo joj je kada je otkrila da je kuća prožeta mirisima pečene piletine, češnjaka, feta sira i rajčica. U trenutku je znala da Neil priprema njeno omiljeno jelo - piletinu na grčki način.

Kada je Neil čuo da su se vrata zatvorila, odmah je provirio iz kuhinje. Nosio je pregaču koju mu je majka kupila kao šaljiv poklon za prošli Božić. Na njoj se nalazila slika gole žene bujnih oblina bez glave, a čak ni njegovo lijepo lice ponad nje nije moglo promijeniti opći dojam - izgledao je ružno. Natalie je laknulo što se mogla nasmijati. Neil joj je na usne pritisnuo poljubac, držeći joj lice objema rukama i raširivši prste tako da su joj dodirivali vrat. Znao je da ona to voli. Dugo su se ljubili. Poljubac je bio smiren i ozbiljan, ali je također izražavao toplinu i ispriku. Oboje je žalilo što su stvari sinoć tako završile.

- Oprosti - rekli su u isti čas i nasmijali se.

Nat je, kao i uvijek, bila oduševljena i ozarena Neilovim životvornim smijehom. Osjetila je kako napetost koju je za sobom vukla cijeli dan (u leđima, ramenima i u srcu) polako nestaje. Kuhao je za nju. Kako je to slatko! Pokušavao se iskupiti za to što je sinoć tako žestoko skrenuo s puta. Kakvo olakšanje! Nat je to bio jedan od najgorih dana u životu. Nije imala pojma je li mislio ozbiljno kada je predložio da naprave dijete i hoće li noćas ponoviti svoj zahtjev. Strahovito se bojala da bi mogao. Kakva bi to bila katastrofa! Ali činilo se da je zrak čist. Sinoć je sve to bilo samo zbog pića. Svatko je barem jednom nakon čašice previše napravio ili izjavio neku glupost. Nat je jednom pomislila kako bi bilo zgodno otpjevati karaoke pred cijelim međunarodnim odjelom na večernjem domjenku u uredu, ali nije mogla ispustiti ni glasa. Brzo i dobrodušno prihvatila je Neilovu ispriku, a zatim se i sama odlučila ispričati. Posegnula je u torbu i izvukl *Diesel* majicu u nebeskoplavoj nijansi.

- Kupila sam ti ovo danas u pauzi za ručak - rekla je, otkrivši da je mislila na njega.

- Baš super, krasno - oduševljavao se Neil proučavajući majicu. Možda i pažljivije nego što bi to činio da se noć prije nisu posvađali, pa iako je to značilo da je u zraku još uvijek bilo napetosti, namjere su bile dobre.

- Pričekaj ovdje.

Neil je otrčao u kuhinju i odmah se vratio s čašom crnog vina. Pružio ju je Nat: - Idi gore, okupaj se, večera će biti gotova za četrdeset minuta. Bez svađe."

Nije se mislila svađati.

Utonula je u mjehuriće. Grudi i bedra probili su joj na površinu. Koža joj je ugodno blistala. Pokušala je odložiti svoj vječni popis stvari koje treba učiniti i umjesto toga razmišljala što da odjene za večeru. Neil bi obično ostao u onome što je taj dan nosio na poslu (bila je to jedna od prednosti nošenja traperica na posao), a Nat bi skinula

kostim i navukla što god joj se našlo pri ruci: traperice i majicu, razvučenu trenirku, ili katkad, ako je bila naročito umorna, iznošeni kućni haljetak. Ali noćas, budući da je Neil kuhao, natiočio joj čašu merlot-a i pripremio kupku, Nat je osjetila želju da se za njega lijepo uredi. Odbacila je zamisao o čarapama, halterima i maloj crnoj haljini. Kako god zahvalna bila za kupku i vino, nije se htjela dotjerati od glave do pete samo da bi sjedila u dnevnoj sobi, nije bila žena nogometaša, ali mogla je barem navući pristojan par traperica i bolju majicu za izlaskе. Mogla bi odjenuti svilene *La Senza* gaćice i odgovarajući grudnjak, umjesto pouzdanih (ali posivjelih) omiljenih pamučnih gaćica iz dućana *Marks and Spencer*.

- O sjajno, izgleda fenomenalno - rekla je Nat s osmijehom, dok je ulazila u dnevnu sobu, koja je ujedno bila i blagovaonica. Nije mislila samo na salatu, kruh premazan maslacem i češnjakom i piletinu na grčki, sve pobjedonosno izloženo na stolu, već na cijelu prostoriju. Neil je pospremio, skupio časopise i prazne šalice, i upalio svijeće. Nat je uvijek kupovala svijeće i jastuke. Neil inače nije baš primjećivao ni jedno ni drugo, ali je noćas poslagao brojne jastuke i upalio svih dvanaest svijeća porazmještenih po cijeloj sobi. Budući da je kroz prozore ulazilo još mnogo sunca, navukao je zavjese; tako je postigao ozračje turskog harema, što mu nije predstavljalo problem. Znao je da Nat misli kako su svijeće čarobne, a prigušeno svjetlo dobro će sakriti zago-reni kruh s češnjakom.

Sjedili su, jeli i pili, i u početku se nisu zamarali razgovorom, osim laganog čavrljanja o tome čime je Neil začinio salatu i koliko su previše pojeli u zadnjih nekoliko dana. Nat je komentirala da će morati manje jesti, ali su oboje znali da neće. Mrzila je dijete, i nikada je se nije mogla pridržavati, tako da je prije četiri godine jednostavno odu-stala. Čudnim čudom, težina joj je ostala ista, uz tek nekoliko kila više oko Božića. Činjenica da Nat nije bila opsjednuta kilama i da je znala uživati u hrani bila je jedna od mnogih stvari koje je Neil smatrao fe-nomenalnima. Čavrljali su o zadnjem *reality showu* na televiziji i Neil je predložio da za vikend odu posjetiti Ben i Fi. Nat je pristala bez mnogo razmišljanja. Nakon nekog vremena Neil je osjetio potrebu da razgovor skrene u drugom pravcu. Na kraju krajeva, uložio je mnogo truda u stvaranje savršene atmosfere, pa sada nije smio izgubiti hra-brost i sve upropastiti.

- Kako je danas bilo na poslu? - upitao je.

Iskreno govoreći, nije ga previše zanimao Natin posao, ali najvaž-nije mu je bilo to uživa li ona u njemu ili ne; to mu je bilo dovoljno. Znao je imena njenih najbližih kolega i šefa, znao je da posao uključuje

povremena putovanja u inozemstvo i da zahtijeva osobine poput odlučnosti, snažne komercijalne svijesti i analitičkih vještina. Znao je za putovanja, jer mu je u krevetu uvijek nedostajalo njeno toplo tijelo i brbljanje po kući, a o odlučnosti i komercijalnoj svijesti saznao je od Bena koji je to objašnjavao njihovom ocu. Činilo se da Ben ima nekog pojma o tome što Nat radi i da je time očito impresioniran. Činjenica da njegova žena impresionira njegova starijeg brata izuzetno ga je veselila.

Natalie je počela raditi za najveću farmaceutsku tvrtku na svijetu mnogo prije nego što je upoznala Neila, gotovo odmah nakon diplome. Dobila je ponude za mjesto na dva druga programa za diplomante u velikim poznatim tvrtkama; na oba mjesta bila joj je ponuđena veća plaća od one u farmaceutskoj tvrtki. Ali kada je trebalo donijeti odluku, Nat je znala da, osim što želi biti dijelom nečeg velikog, želi biti dio nečeg važnog. Nije željela provesti život pokušavajući uvjeriti što više ljudi da kupe hranu za mačke A umjesto hrane za mačke B, niti je bila uvjerena da bi joj odobravanje ili odbijanje molbi za stambene zajmove bilo dovoljno. Željela je dati stvaran i značajan doprinos društvu.

Osvojila je mjesto na prestižnom trogodišnjem programu za diplomante u odjelu za nabavu farmaceutske tvrtke. Nat je bezbroj puta objašnjavala da to znači da je bila zadužena za upravljanje proračunima, za organizaciju i provedbu natječaja i aukcija, vođenje projekata, upravljanje i pregovaranje u odnosima s dobavljačima, analizu podataka, istraživanje tržišta i sudjelovanje nositelja interesa. Neil je otkrio da se uvijek isključio čim čuje riječ "projekt". Ali je znao da je Nat visoko cijenjena i često unapređivana. Sada je imala tim ljudi koji su joj bili podređeni, a svi su radili nešto što on baš nije razumio.

Jednom kada je Neil morao pričekati tri i pol minute da se u mikrovalnoj ispeče komad govedine, naišao je na godišnje poslovno izvješće Natine tvrtke koji je ona ostavila u kuhinji. Iskoristio je tri i pol minute (plus jednu minutu stajanja) da se upozna s njihovom misijom. Bila je to izazovna i poticajna misija. Farmaceutska tvrtka imala je za cilj "globalno podići kvalitetu života, pomažući ljudima u naporima da žive aktivnije, zdravije i dulje". Neil se pitao kako to da nisu mogli smisliti nešto originalnije.

Nat i njene kolege pokušavali su globalno podići kvalitetu života ljudi iz sivog ureda na cesti A4 - jednoj od glavnih prometnica u Velikoj Britaniji, koja se izvan Londona spaja s autocestom M4 i završava negdje u blizini Bristola. Natin sivi ured bio je usred područja s najvišim stupnjem zagađenja zraka u Londonu, što nije bilo lako postići. Na regionalnim vijestima uvijek su se pojavljivali mjesni liječnici,

koji bi iskreno izražavali zabrinutost zbog broja pacijenata koji imaju poteškoće u disanju. Koliko je Neil mogao shvatiti, Nat je u prosjeku provodila deset sati na dan za malim sivim stolom, na otprilike metar udaljenosti od drugog malog sivog stola, za kojim je sjedila njena mala, iako prilično živopisna, kolegica Becky Booker. Dijelile su pogled kroz majušni prozor na sivu cestu; prozor je bio siv, jer bi svi naponi perača prozora koji su ribali prljavštinu velegrada obično bili poništeni u dvadesetak minuta, zahvaljujući ispušnim plinovima neprestanog prometa koji je ovuda prolazio. Neil nije shvaćao zašto Nat svako jutro ustaje iz kreveta, stvarno nije.

Natalie je znala kako je Neil gledao na stvari. U početku njihove veze pokušavao se pretvarati da ga zanima posao koji je s tolikim žarom obavljala. Slušao je dok je s oduševljenjem pričala o Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji i njihovim rigoroznim regulatornim procesima, ali Nat bi primijetila da bi on nakon nekog vremena zašutio, tu i tamo promrmljavši pokoju riječ. Znao je reći "stvarno" i "zanimljivo", što ga nije obvezivalo ni na kakvo mišljenje o bilo čemu što se ticalo njenoga posla. Nat ga nije krivila. Nije bila u prvim borbenim redovima zdravstvene zaštite. Da je radila na terenu, na primjer kao liječnik koji cijepi djecu protiv riječne sljepoče, bila je sigurna da bi Neil pokazao više zanimanja. Ali Nat je uvijek znala da nije imala želudac ili hrabrosti da bude liječnica. Svejedno, vjerovala je da je njen posao važan, iako je bila prikovana za stol. Svaki dan borila se za to da čovječanstvu osigura čišći i sigurniji svijet. Što je bilo važnije od toga? Nat općenito nije vrijeđala Neilova nezainteresiranost za njen posao. Zapravo, budući da se tijekom dugih sati u uredu sva predavala poslu, kod kuće se često znala opuštati razgovarajući o nečem sasvim drugom, trivijalnom ali zabavnom, kao koji je pjevač trenutno favorit u emisiji *X Factor*. I tako, kad god bi je Neil upitao kako joj je prošao dan, uvijek bi odgovorila „Dobro“, pa je tako bilo i te večeri.

- Što si radila?

- Kao i uvijek. Sastanci, telefonske konferencije. Vikala na druge, drugi vikali na mene.

- Zar danas nisi imala važan sastanak sa šefom?

- Jesam.

Nat se nasmiješila, bilo joj je drago što se sjetio.

- Kako je prošlo?

Sastanak je započeo kaotično. Natalie nije bila žena koju je bilo lako smesti, ali Neilovo priznanje da želi dijete postiglo je upravo takav učinak. Stigla je na posao pola sata prije sastanka, ali zbog nečega što nije mogla dobro objasniti, u ured svog šefa nekako je uspjela zakasniti

desetak minuta. Bila je promatrala sat i odlutala u razmišljanja o sinočnjim događajima. Otkuda se to odjednom pojavilo? Hoće li se ponoviti? Kada je primijetila koliko je sati, u panici je otrčala u šefov ured i, čim je ušla, ispustila registrator. Njene su se pažljivo organizirane bilješke rasule svuda po podu. Tvrdoglavo su odbijale posložiti se prema bilo kakvom redu, bez obzira koliko je ona to u hodu pokušavala. Zatim je prevrнула čašu vode koja se prolila preko šefovog staklom pokrivenog stola, i zaustavila se tek kod srebrnog okvira u kojem se ponosno isticala fotografija njegove prelijepe žene i troje zdrave nasmijane dječice. Obrisala je vodu maramicom iz torbe. Sastanak nije dobro počeo, a Natalie je silno željela ostaviti dobar dojam. Neilu nije htjela reći ništa o tome. Mislio bi da krivi njega (što je na neki način bila istina). Umjesto toga rekla je: - Bilo je u redu.

- Samo u redu?

- Da.

Natalie je sa svojom mamom ili prijateljicama mogla razgovarati telefonom i po tri sata u komadu, opisujući haljinu koju samo što nije kupila jer je bila savršena, ali na kraju ipak nije, pa je Neil smatrao neobjašnjivim to što nije bila u stanju reći nešto više. Malo se zamislilo. Možda je sve pošlo po zlu. Njen glupi šef sigurno joj je u zadnji čas natovarao hrpu dodatnih projekata sa smiješno kratkim rokovima i nedostižnim ciljevima. On je to često činio, i iako je Nat govorila o tim projektima kao o "uzbudljivim izazovima", Neil je smatrao da ju je takav pritisak vjerojatno počeo zamarati. Sigurno. Bilo je to neizbježno. Bilo je to sasvim ljudski.

Neil je sa stola maknuo tanjure, na kojima je ostala samo pokoja mrlja umaka od rajčica ili komadić sitno nasjeckanih maslina (malo je pretjerao s maslinama), a zatim je otvorio drugu bocu vina. Vratio se iz kuhinje noseći pladanj s vrućim čokoladnim kolačem, velikom zdjelim malina i vrčićem šlaga.

- Ovo nije samo vrući čokoladni kolač, ovo je ...

- Bravo za kupovni desert! - uzviknula je Nat, zahvalno se smiješeći dok je u njega uranjala žlicom.

U tom trenutku djelovala je tako sretno, svi tragovi stresa s posla tog dana kao da su iščezli. Neil je osjetio poriv da je zagrlji. Želio ju je zaštititi, zauvijek. Učiniti je sretnom, zauvijek. Suprotno uvriježenom mišljenju, muškarci često imaju ovakve pomisli o ženama koje vole (koje, prema drugom uvriježenom mišljenju, ne uspijevaju zauvijek zadržati, možda tek do časa kada se na televiziji pojavi nešto zanimljivo). Obećao joj je to na dan vjenčanja, ne samo prilikom razmjene zavjeta u crkvi, već je to obećao i njenoj majci. Čudno je bilo to što mu

se njegovo obećanje Nini uvijek činilo mnogo stvarnijim. Prije nego što je Nat stigla u crkvu, Nina ga je zgrabila za ovratnik i rekla mu da će mu polomiti obje noge ako ikada povrijedi njenu djevojčicu. Nina je izgledala vrlo dojmljivo i neobično snažno u onom golemom ljubičastom šeširu. Bila je sitna ženica, mnogo krhkije građe od Nat (Nat je izgledom bila na oca), ali u tom trenutku Nina je u Neilovim očima bila pravi div. Gotovo je mogao okusiti ljubav koja je iz nje zračila; mogao ju je pomirisati i dodirnuti. Očajnički je htio dokazati Nini da mu može s povjerenjem prepustiti svoju jedinu kćer. Smjesta joj je obećao da nikada neće povrijediti Nat, rekao joj je da je voli, i da ju je zavolio čim ju je ugledao. Vjerojatno je zvučao dovoljno uvjerljivo, jer mu je Nina bacila ruke oko vrata i rekla da mu vjeruje, da razumije, da i ona upravo tako osjeća. Zatim je počela plakati u maramicu, navodno, jer je bila presretna. Od lavice do mačića u jednom dahu. Ah, te žene! Neil ih jednostavno nije razumio. Znao je da ih nikada i neće razumjeti, i duboko je sumnjao u tvrdnje muškaraca kojima je to, navodno, polazilo za rukom. Lažljivci.

- Znaš, razmišljao sam.

Natalie se ukočila. Zastala je na nanosekundu prije nego što je u usta uspjela utrpati još jednu žlicu vrućeg čokoladnog kolača. Ako opet započne razgovor o djeci, početak će vrištati. Nije željela vrištati; usta puna slakog kolača smanjila su tu opasnost.

- Aha, da - oprezno je promumljala punim ustima.

- Bilo je stvarno glupo od mene što sam na onakav način načeo temu djece.

Natalie je pomislila da je bilo stvarno glupo što je uopće načeo tu temu, bez obzira na koji način; ta je tema nije zanimala, što mu je jasno dala do znanja davno prije vjenčanja. Ipak, osjetila je mučninu od straha, sumnje i žalosti. Jednim dijelom bila je svjesna da to što Neil govori nije glupo; gotovo svi parovi stalno su govorili o želji za djecom, za zasnivanjem obitelji. Katkad je pomislila da je to u zadnje vrijeme bila jedina tema o kojoj su njeni prijatelji razgovarali. Pretpostavila je da je bilo neizbježno da i Neil načne tu temu.

- Nisam te smio tako zaskočiti - dodao je Neil.

- Vidi Neile, ljubavi ...

- Ne, dopusti da završim. Razmišljao sam. Treba nam odmor. Naročito tebi. Tvoj je posao previše stresan. Previše zahtjevan. Ne možeš misliti o nečemu tako bitnom kao što je zasnivanje obitelji, kada tijekom radnog dana jedva imaš vremena misliti na sebe. Uvijek govoriš kako često nemaš vremena otići ni na zahod, a kamoli pojesti ručak. To nije zdravo. Mislim da bi trebala uzeti neplaćeni dopust.

- A ja mislim da si ti poludio!

Natalie je htjela ostati mirna, ali čak ni ukusan desert nije uspio sakriti ljutnju koja joj je navrla u usta. Neplaćeni dopust? Ona je bila zadnja osoba na svijetu koja bi ikada poželjela uzeti neplaćeni dopust. Voljela je svoj posao. Bio je važan. Je li Neil sišao s uma? Otkuda sve ovo? I to tako iznenada?

- O čemu ti to govoriš? - htjela je znati, zbunjena i prestravljena.

- Samo to da nije sve u karijeri. Ako treba, možemo preživjeti na mojoj plaći. Nemoj misliti da moraš raditi.

- Ali ja volim raditi. Volim svoj posao. Obožavam svoj posao.

- Ali on je dosadan.

Riječi su mu izletjele iz usta prije nego što je uspio u potpunosti sagledati posljedice. Natalie je bacila žlicu o stol. Zašto ne? Već joj je bacio rukavicu.

- I tako, ne samo što sada hoćeš dijete, iako smo se prije vjenčanja dogovorili da nikada nećemo imati djecu, nego hoćeš i da ostanem kod kuće i brinem se o njima! Da odustanem od karijere!

- Ne kažem to, samo... - Neil je razumio zašto je ona to tako shvatila, ali to nije bilo ono što je želio reći. Uvijek je imao poteškoća u objašnjavanju kada se radilo o ozbiljnim stvarima. Znala je to. Obično bi mu malo popustila. Odavno su se dogovorili da, ako se nešto što on kaže može shvatiti na dva načina, ona mora znati da je on uvijek mislio dobro, a ne loše. Nije je želio povrijediti. Nikada.

- Ali ti vrijeđaš moj posao! Dosadan je, zar ne? Zar je bilo dosadno sinoć jesti u restoranu *Bluebird*? Je li bilo dosadno prošlog svibnja ići na odmor na Sejše! Jer je moj dosadni posao platio sve to i još mnogo toga.

Natalie je zarađivala dvostruko više od Neila, o čemu nijedno od njih nije često razmišljalo. Natalie je bila iznenađena što je izgovorila nešto tako nepristojno i eksplozivno. Nikada nije razmišljala o tome tko je za što plaćao; sada će Neil misliti da ona o tome vodi računa. Sve je to izrekla jer je bila u šoku i osjećala je da ju je stjerao u kut. Nije htjela biti zlobna. Nikada ga nije htjela povrijediti. Nikada. Ali kako je on mogao sve tako krivo shvatiti? Tako je krivo razumjeti? Njen posao nije dosadan. Važan je i ona ga voli. Ne poistovjećuje se s njime, ali on je veliki dio njenog bića. Je li mislio reći da je ona dosadna?

Prijatelji i obitelj često bi privatno komentirali da su, iako očito zaljubljeni i potpuno predani jedno drugome, Nat i Neil očiti primjer suprotnosti koje se privlače. Neilovi roditelji odahnuli su kada su shvatili da je odabrao razumnju djevojku s kojom će se skrasiti, ženu koja je očito cijenila rutinu i sigurnost, odlučnu ženu koja se nija bojala

marljivog rada, ženu koja je shvaćala važnost planiranja i pridržavanja plana. A Natini roditelji nadali su se da će se ponešto od Neilove bezbrižnosti odraziti i na njihovu kćer. Uvijek se brinula i ne bi bilo loše da katkad zanemari oprez i učini nešto nepromišljeno, impulsivno ili čak ludo. Nat i Neilu sviđala se njihova različitost. Nat je oduševljavala Neilova potraga za uzbuđenjima, njegova hrabrost i spontanost; barem do sada. U ovom trenutku razmišljala je o njegovoj naglosti i ludoj nepromišljenosti. Neil je oduvijek obožavao Natinu dubinu, poštenje i iskrenost. Sada se počeo pitati nije li ona samo staromodno tvrdoглаva. Nat i Neil netremice su preko stola zurili jedno u drugo i na trenutak su oboje zaboravili da su oduvijek smatrali kako su jedno drugome *yin* i *yang*. Izraz koji im je u ovom trenutku padao na pamet bio je „nebo i zemlja“.

- Znaš li ti što je to limfna filarijaza? - upitala je Nat.

Neil je zatresao glavom. Nije bio siguran kamo ovaj razgovor vodi, ali je svakako krenuo u krivom pravcu, što je mogao zaključiti prema dotad nezabilježenom stupnju sarkazma u Natinu glasu.

- O, pa da, to je strahovito dosadno. Naročito ako si slučajno upravo ti jedan od milijardu ljudi u bilo kojoj od osamdeset tri zemlje kojima prijeti opasnost od zaraze ovom bolešću. Ova je bolest među najdegenerativnijima na svijetu. Izaziva je parazit što ga prenose komarci. Može izobličiti tijelo poput kuge, onesposobiti ga poput dječje paralize, izazvati strahovito naticanje udova, elefantijazu kože, te hidrocelu, što znači nakupljanje tekućine oko testisa. - Neil je ustuknuo.

- Zaraza se često događa u djetinjstvu, a teži oblici bolesti obično se pojavljuju u odraslih. Radi toga su odrasli često prisiljeni ovisiti o svojoj djeci, što uništava čitave zajednice.

Neil je konačno shvaćao, ali nije se usudio prekidati je.

- Međutim, životni ciklus parazita filarijaze može se prekinuti godišnjim cijepljenjem čitave ugrožene populacije antiparazitnim lijekovima koje proizvodi i donira moja tvrtka. Misliš li da je to dosadno?

- Shvaćam što hoćeš reći.

Neil je duboko udahnuo i skočio.

- Ali sve bi to moglo i bez tebe. Ti si samo mali kotačić u tom velikom mehanizmu. Naše dijete treba tebe. Nitko drugi ne može obaviti taj posao - rekao je.

Nat mu je uputila žestok pogled. Znači, sada je tvrdio i to da je ona zamjenjiva. Nije vjerovao da svojim poslom čovječanstvu doprinosi nešto jedinstveno i važno. Je li mislio da bi Becky mogla jednako dobro obavljati taj isti posao? E, pa nije imao pravo, a njen šef znao je istinu. Današnji sastanak sa šefom možda je loše počeo, ali kada

je Nat obrisala prolivenu vodu i malo se smirila, sve je dobro prošlo. Zapravo tako dobro da joj je šef ponudio unapređenje na vrlo važan položaj. Zapravo ju je plašila i sama pomisao na nj, jer je to značilo još dulje radne sate i možda više putovanja. Nat je prvo htjela razgovarati s Neilom, a potom odlučiti bi li prihvatila ponudu ili bi to imalo previše utjecaja na kvalitetu njihova zajedničkog života, pa se stoga ne bi isplatilo. Ali sada više nije bila sigurna ima li to ikakva smisla. Bilo je očito da bi se on usprotivio. Nije shvaćao značaj njenog posla, mislio je da je zamjenjiva; još gore, mislio je da bi je trebalo zamijeniti kako bi se ona mogla usredotočiti na obitelj. Iako su se odavno dogovorili da nikada neće imati takvu obitelj. Nije bilo pošteno! Otkuda sada sve to?

Nat je sada jasno shvaćala da će prihvatiti ponudu. Posao koji je obavljala bio je značajan, koristan i važan. Sutra ujutro otići će šefu i reći da želi ostaviti odjel nabave i pridružiti se timu u novom odjelu za istraživanje i razvoj. Bila bi zadužena za goleme količine analize troškova uključenih u ovaj projekt. Da, prihvatit će ga. Samo neće reći Neilu. Barem ne odmah. To ne bi imalo smisla. Samo bi rekao nešto što bi je potkopalo i obeshrabrilo. Mislio je da je ona samo kotačić u velikom mehanizmu; htio je da uzme neplaćeni dopust i razgovara o djeci. Ovo nije bilo vrijeme za razgovore o djeci! I pri samoj pomisli na to tijelom joj je prostrujao strah. Strah se ubrzo pretvorio u žestoku ozlojeđenost, i Nat je odjednom osjetila da ima pravo na osvetu. Sve što je postigla na poslu bilo je rezultat izrazite marljivosti i teškog rada, i on je upravo pokvario njen trenutak slavlja. Pa možda i jest bila samo kotačić u golemom, veličanstvenom mehanizmu. Novi odjel trebao se usredotočiti na istraživanje i razvoj neurodegenerativnih poremećaja poput multiple skleroze, te Parkinsonove i Alzheimerove bolesti.

- Što si ti danas radio, Neile?

Neil je znao da je to naočigled bezazleno pitanje bilo neka vrsta zamke, iako mu se od crnog vina i panike u glavi previše mutilo, da bi u potpunosti shvatio kakva bi to zamka mogla biti.

- Ne bi te zanimalo - odvratio je Neil oprezno.

- Objasni mi.

Nat je zvučala razumno, zainteresirano i tolerantno, ali to je samo povećalo Neilovu sumnjičavost. Njeno zanimanje nekako je uspjelo naglasiti umjesto sakriti njen prezir.

- Danas sam malo istraživao tržište.

- Što to znači?

- Igrao sam nekoliko igrica konkurentske proizvodnje i testirao jednu od naših novih.

-Aha!

Neil nije bio sasvim siguran zašto je Nat zvučala tako pobjedonosno, ali to je bilo očito..

- Jesi li koju donio kući? - upitala ga je.

Neil je često donosio posao kući, ali oboje su znali da to njemu nije bilo teško; nije morao proučavati složene tabele ili se mučiti napornim dokumentima. Najveći problem koji je Neil morao izdržati u svome poslu bilo je uganuće vrata od predugog sjedenja pred televizorom i držanja konzole pod nespretnim kutem.

Neil je iz velike kožne torbe izvadio nekoliko igrica i dodao ih Nat. Nat je iz kutije pažljivo izvadila jednu, držeći je između palca i kažiprsta; činilo se da bi pritom najradije navukla gumene rukavice.

Igrica je nosila dobnu oznaku 18. Sudeći prema pakiranju, bila je namijenjena dječacima i prepuna nasilja. Bila je to igrica na kojoj su Neil i Karl zajedno radili; Neil je bio zadovoljan što joj je za oko zapeo upravo njegov rad, a ne jedan od konkurentskih proizvoda. Nat je počela naglas čitati tekst na poleđini kutije.

- U igri "Prokletnici: nastavak", igrači preuzimaju identitet bivšeg istražitelja Odjela za serijske zločine, Micka Gradyja, koji je pozvan natrag na dužnost kako bi pronašao nestalog partnera. Zbog okrutno uznemirujućih događaja u prošlosti, Mick je postao osamljenik - umorni očajnik koji besciljno luta kroz dekadentno društvo na putu prema neobjašnjivoj propasti.

Nat je podigla pogled i zakolutala očima na način koji je izražavao potpuni prezir.

- To je Karlov tekst - branio se Neil.

- Da, osjeća se njegov lepršavi ton - sarkastično je prokomentirala Nat. Zatim je nastavila čitati.

- Boreći se protiv zastrašujućih unutarnjih demona tijekom svoje osamljene potrage za sudionicima zlokobne urote, igrači sudjeluju u krvavim borbama raznim vrstama vatrenog oružja, tupim predmetima i novim borbenim sustavom koji uključuje nizove napadačkih i obrambenih *combo* udaraca. Upozorenje: scene grafičkog nasilja uključuju tjelesno mučenje, silovanje, sodomiju i odrubljivanje glava.

- Predivno - zaključila je Nat. - Mama ti je zacijelo strašno ponosna.

Neil zapravo nije vidio neku razliku između horor priče iz igrice i one o testisima ispunjenima vodom, ali je duboko u sebi znao da bi rekavši to samo dolio ulje na vatru.

- Ne smetaju te nasilni filmovi.

- Ali u njima nema sudjelovanja.

-Ja uživam u svom poslu - rekao je Neil. Smatrao je to razumno obranom.

- U redu - odgovorila je Nat. - Ja to shvaćam i ne smeta mi. Ali ti ne razumiješ da i ja uživam u svom poslu i da moj doprinosi boljitku svijeta.

Neil je pomislio kako Nat zvuči poput pamfleta.

A Natalie je pomislila kako je Neilova iznenadna želja za obitelji možda bila podsvjesno povezana s otkrićem daje njegov posao . . . hm, pa, jadan. Nikada to prije nije izrekla. Nikada to prije nije pomislila. Ali sada se pitala kakvog smisla ima Neilov posao? Čemu on doprinosi? Što će ostaviti za sobom? Da je ispunjeniji na poslu možda ne bi tako žarko želio dijete.

Kao da joj čita misli (što se Nat činilo nevjerojatnim, jer se nikada prije nije dogodilo), Neil joj je uzvratio protuargumentom.

- Radim kao dizajner za jednoga od najvećih proizvođača videoigrica na svijetu. Radim ono što sam oduvijek želio. Ispunio sam životnu ambiciju. Nije svatko te sreće. Pitaj bilo kojeg računovođu, kontrolora karata ili momke koji prazne kante sa psećim govnama. Posao u industriji videoigrica dokaz je moje kreativnosti i sposobnosti vodstva, delegacije i suradnje, ili tako barem piše u mom životopisu.

Neil je slabu šalu ponudio kao žrtveno janje, ali Nat se nije dala smiriti. Nije se nasmijala, nije se čak ni nasmiješila, izazivajući Neila da nastavi svoju kampanju.

- Igre su temeljni dio ljudskog iskustva i postoje u svim kulturama. Smatram da je velika čast biti dio industrije čija tradicija seže u 30. stoljeće prije naše ere. Igrice nedvojbeno uključuju intelektualnu i/ili fizičku stimulaciju. Ima li ičega ljepšeg od dizajniranja priređene i planirane aktivnosti, koja uglavnom služi kao sredstvo postizanja užitka i zadovoljstva? Igrice se katkad koriste i kao nastavno sredstvo. Ja pomažem igračima u stvaranju zadovoljstva radi postizanja ciljeva i svladavanja izazova uz pridržavanje niza pravila. Sve su to stvarne životne vještine!

- Ti se cijeli dan igraš.

- Videoigrice strahovito su se razvile od jednostavne naivnosti „Ponga" i „Najeзде svemiraca" iz sedamdesetih. Ne smiješ ih otpisati kao zabavu za štrebere koji nemaju prijatelja i koji se zaključavaju u sobu umjesto da se igraju na svježem zraku. Industrija video igrica danas vrijedi milijarde. U smislu tehnike igranja i grafike, razina profinjenosti igrica nastavlja rasti nevjerojatnom brzinom, a u mnogim kućanstvima, igrice su čak preuzele ulogu televizije kao glavnog tipa razonode za večernje opuštanje. Proizvodnja videoigrica danas je

uspješna industrija. Iako ti misliš da je posao dizajnera samo igranje, ustvari je to doista zahtjevan, iako vrlo ugodan posao.

- Divno, Neile. To je sve upravo predivno.

Svojim tonom jasno je izražavala u tom trenutku kako nije mislila da u njegovu poslu (ili njemu samom) ima bilo čega predivnog. Bacila je pogled na kutiju među njima. Pogledom mu je dala do znanja da misli kako mu je posao odvratn, nasilan i besmislen. Neil je pokušao drugi argument. Prihvatio je tu pretpostavku i pokušao je preokrenuti sebi u korist.

- Videoigrice spadaju u potrebe. Muškarci i dječaci trebaju se ispuhati.

- Molim?

Nat je imala toliko prigovora na tu izjavu (nejasna, seksistička, nedokazana), da nije znala gdje bi počela.

- Da - rekao je Neil uvjereno. - Muškarci su se nekada smjeli toljagama tući do smrti radi kriške dinosaura.

- Znaš da to nije sasvim točno. Čovječanstvo nije ni postojalo sve do oko šezdeset pet milijuna godina nakon izumiranja dinosaura.

Čak i Nat je znala da zvuči kao pametnjakovička.

- Da, dobro, ali čekaj malo. Nakon udaranja toljagama do smrti uslijedilo je udaranje sjekirama, ubadanje noževima, pucanje, uvijek neka borba oko hrane ili žena ili nečeg drugog. Danas nema rata.

- Naravno da ima - naglasila je Nat.

Neil je nestrpljivo uzdahnuo i priznao da je Nat vjerojatno treznija od njega, jer je inzistirala na tome da govore smisleno i drže se činjenica. Činilo se da on nije bio u stanju pružiti razuman argument. Uspaničio se. Bože, pretvarao se u ženu: želio je dijete, nije se uspijevaao držati teme, argumenti su mu bili nedostatni i zasnivali se samo na iracionalnoj potrebi za nastavkom razgovora.

- U redu - priznao je - moram dodati, naravno, da ima rata. Shvaćam da na Bliskom istoku ima mnogo dobrih i ne tako dobrih muškaraca.

- I žena - ubacila se Nat - dobrih i ne tako dobrih žena.

- Da, i oni ginu zbog stvari u koje vjeruju, ali meni nedostaje hrabrosti, vjere ili čiste inteligencije da to shvatim, a još manje podržim. Ali za većinu nas običnih muškaraca, jedini rat koji vodimo je onaj protiv korova na dva kvadratna metra zemljišta koje nazivamo vrtom. Moguće je da nam to nedostaje.

- Sto, da se međusobno pobijete?

- Da! Trebaju nam videoigrice.

- O, shvaćam. Znači, svaki dan kada ideš na posao da bi dizajnirao takvo krvoprolieće, ti zapravo ideš u rat.

- Volim tako misliti. Poput lorda Kitchenera*, ali obrnuto. Ne toliko tvoja te zemlja treba: tvoja te zemlja ne treba, ali te treba tvoj kauč.

- Neile, umorna sam. Idem u krevet.

CHIARISSIMA

www.bosnaunited.net

* (Op.prev.) Lord Kitchener - zapovjednik britanske vojske u 1. svjetskom ratu, koji je posudio svoj lik plakatima u kampanji za novačenje s porukom „Your country needs you.” (Tvoja te zemlja treba).

Ben i Fi i njihovo troje snažne, zdrave i bučne dječice živjeli su u visokoj, uskoj viktorijanskoj trokatnici u nizu u londonskoj četvrti Clapham. Neil i Nat osjetili bi navalu uzbuđenja kad god bi zakuca- li na sjajna crvena vrata, iza kojih je bio zajamčen veseli domaći kaos. Nat možda nije željela djecu, ali je obožavala Angusa, Sophiu i Gilesa, i bila je uzorna teta; za razliku od Neila, sjetila bi se svih rođendana i neumorno bi odabirala poklone za velike i male prilike. Danas je bila oboružana paketom malih plastičnih čudovišta poznatijih pod ime- nom *Go Go's Crazy Bones* za Angusa, jer ju je njena osobna pomoćnica pouzdano izvijestila da je to posljednja riječ na igralištima i nešto što se sigurno mora imati; ružičastom olovkom sa šljokicama u obliku mi- šice *Angeline Ballerine* za Sophiu, te plišanom žabom za Gilesa.

Fi je naglo otvorila vrata i osmijeh joj je osvanuo na licu istom br- zinom kojom su se djeca bacila na Neila i Nat. Fi je bila u kasnim tri- desetima. Bila je žena koja je, napokon, izgledom dosegla svoje godine - uvijek je izgledala kao da je u kasnim tridesetima, i bez sumnje će uvijek tako izgledati. Bilo je to prokletstvo kada joj je bilo šesnaest, ali znala je da će se pretvoriti u prednost kada joj bude šezdeset. Kosa joj je bila kratka jer je to bilo praktično, a Fi je prije svega bila praktična. Šišala se kod skupog frizera - skupa frizura odražavala je ozbiljnost - inače je postojala opasnost da ostavi dojam površnosti i taštine, što joj nikako ne bi bilo po volji. Imala je blistave zelene oči i ružičaste obra- ze. Od šminke je koristila samo sjajilo za usne (čak i na dan vjenčanja) i zato je uvijek izgledala poput zdrave seljančice. Dočekala je goste hi- trim, veselim osmijehom, koji je trenutno nestao dok je oštro naredi- vala Gilesu da odmah ispljune tog crva iz usta.

Zatim je, obraćajući se ponovno šogoru i šogorici, uz ispriku sle- gnula ramenima i rekla: - Bože, ne znam gdje samo nalazi tu neiscr- pnu količinu divljači za jelo. Pa mi živimo u Londonu! Zato se nikada i nismo preselili na selo.

Neil se sagnuo i podigao Gilesa. Kažiprstom mu je brzo pretražio usta, i ubrzo pronašao prožvakanog crva. Natalie je zgrabila Sophiju

za ruku, a za njima je krenuo Angus, pa su svi otišli u kuhinju. Natalie se nadala čavrljanju, golemom čajniku punom čaja i domaćim kolačima, što bi ih inače dočekalo kod Bena i Fi. Žene s mlađom djecom obično bi sjedile u kuhinji i brbljale, dok bi Neil i Ben naganjali nogometnu loptu po dugom uskom vrtu, tobože kako bi zabavili Angusa, ali zapravo kako bi se međusobno natjecali. Natalie je ovaj opuštteni obiteljski ritual smatrala ugodnom protutežom svojim napornim radnim danima i pijanim noćima. Ali danas, umjesto da napuni čajnik, Fi je zgrabila svoju otmjenu *Chloe* torbu, a veliku otrcanu mlohavu torbu za šoping, koju je inače svugdje nosila sa sobom, ostavila je kod kuće. Na prvi pogled bilo je jasno da *Chloe* torbu nikada nije oskvrnuta nijedna dječja maramica ili ljepljiva pokvarena plastična igračka. U *Chloe* torbi nalazilo se samo sjajilo za usne i kreditne kartice.

- Ovo je tako divno od vas - oduševila se Fi uz širok osmijeh. - Ne mogu se sjetiti kada smo Ben i ja zadnji put izašli bez djece. Dućani, ručak, kazalište, i evo nas, stižemo!

Prije nego što je Natalie mogla u potpunosti shvatiti o čemu to Fi govori, Ben je banuo u kuhinju i sve izgrlio.

- Neopisivo divno od vas. Bok, bok.

U trenutku, Ben i Fi pokupili su kapute, mobitele i ključeve i krenuli prema vratima; jasno je da nisu imali vremena za gubljenje dok su bježali prema slobodi.

- Imate naše brojeve. Sve su vam upute na panou na zidu. U hladnjaku su vam pripremljene bočice za Gilesa, samo morate pustiti da se malo ugriju. I ne zaboravite da je Angus alergičan na ribu.

- Bok - dobacio je Ben koji je već bio na ulici.

Za njima su se zalupila vrata. Natalie je zurila u Neila.

- Koga vraga . . . ?

- Pazi na jezik - rekao je Neil piskutavim, vrlo visokim glasom. Zvučao je poput muškog glumca koji glumi damu u dječjem igrokazu.

- Ne pred djecom.

Nat i Neil povremeno bi Fi i Benu pričovali djecu, ali uglavnom bi to činili navečer kada bi ona već bila u krevetu, ili, ako su njihove usluge bile potrebne tijekom dana, ostali bi nasamo samo s jednim ili dvoje od njih (na raspolaganju bi uvijek bilo dovoljno odraslih ruku), i to obično najviše na sat vremena.

- Zar danas čuvamo djecu - pitala je Nat.

- Da.

- Cijeli dan?

- Da.

- Sve troje?

- Da .

- Sra...

Nat se zaustavila. Zurila je u troje djece, koja su sada bila u različitim stadijima razodjevenosti i uzrujanosti, iako bi se mogla zakleti da je samo minutu prije sve troje bilo spremno za fotografiranje za katalog dječje odjeće, uključujući i obavezan smiješak. Giles je sada bio bez čarapa, na benkici mu se pojavila sumnjiva mrlja i od njega je dopirao odbojan smrad; iz toga se mogao izvući samo jedan zaključak: procu-rila je pelena. Sophia je po podu crtala flomasterima i novom olovkom s likom *Angeline Ballerine*. Kako li ju je samo izvadila iz Natine torbe? U jednom trenutku, također se presvukla iz normalne odjeće u Snjeguljčinu haljinu i na lice navukla Batmanovu masku. Bio je to znak za uzbunu, ili je barem Giles tako mislio, jer je pri pogledu na nju histerično zaurlao.

Angus je uočio svoju priliku. Svjestan da su odrasli privremeno paralizirani od šoka, izvukao je košaru za rublje na kuhinjsku radnu plohu, popeo se na nju i počeo lamatati rukama u potrazi za tekućinama koje bi mogle ostaviti mrlje, za oštrim noževima ili slatkišima punim aditiva; zapravo, za bilo čime zabranjenim.

Neil i Nat izmijenili su prestravljene poglede.

- Sada nije vrijeme za paniku - rekao je Neil. Ili da se dereš na mene, pomislio je.

- Baš tako. Ti zgrabi Angusa i Sophiu, a ja ću maloga.

Kao tim specijalaca skočili su u akciju, grabeći paste, otimajući maske, noževe i uprljane pelene. Nat je podigla smrdljivog mališana i s njim odjurila u dječju sobu. Već je imala iskustva u mijenjanju pelena. To joj nije bio omiljen posao, ali ako zapamti da mora disati kroz usta i cijelo vrijeme gledati dijete u oči, bilo je izvedivo. Zatim je pročeprkala po ladicama i pokušala naći čistu benkicu koja nije bila ružičasta (zašto Fi to čuva?), da je bez rukava i odgovarajuće veličine. Zatim je nemirno djetesce utrpala u čistu benkicu. Kada se vratila u dnevnu sobu, Nat je pronašla Neila na sve četiri, s dvoje starije djece na leđima. Bio je lagano zarumenjen od napora, ali se dobroćudno smiješio, i Nat mu je morala uzvratiti osmijehom. Podijelili su samozadovoljan trenutak; situacija je bila pod kontrolom. Vidiš da to nije tako teško.

- Ajmo, guzonjo! - rekao je Angus, pljesnuvši Neila po stražnjici.

Nat je razmišljala je li Angus svjestan svoje bezobraznosti, ali nije bila sigurna; možda je doista mislio da jaši magarca. Odlučila je da odustane od te teme. Danas će, bez sumnje, imati dovoljno naporan dan.

Oko deset minuta djeca su se imala čime zabavljati, pa su se Neil i Nat osjećali nadmoćno i samozadovoljno. Zatim su izjavila da im je dosadno. Ne želeći pasti na prvoj prepreci, Nat je izvukla golem sanduk pun igračaka koje je Fi držala ispod stola u blagovaonici, ali prije no što je bilo koga od njih uspjela zainteresirati za def, slagalice, meke igračke, lutke-ginjole, lopte, zvonca ili zviždaljke, najmanje od dvoje djece uselilo se ispod stola, a Giles, koji je jedva mogao sjediti uspravno, kolutićem za zube počeo je nemilice udarati o noge stola. U nekoliko sekundi toliko ih je izgrebao, da bi se moglo pomisliti kako su Fi i Ben uzgajali labradore. Nat nije imala snage razmišljati o tome može li sakriti ili popraviti štetu, i iako je znala da je stol bio iz dućana dizajnera Conrana, bila je prilično sigurna da je Fi vidjela i gore. Osim toga, Sophia je na sebe preuzela dužnost discipliniranja mlađeg brata, tresnuvši ga autićem po licu, čime je izazvala novi napadaj deranja. Natina trenutna briga bila je gdje pronaći kremu od arnike. Nakratko je razmislila bi li mogla prikriti modricu *Cliniquovim* tekućim puderom, ali je ipak odlučila da to ne bi imalo smisla. Fi je i u ovakvom slučaju vjerojatno vidjela i gore. Nat je bila zatečena kako su brzo stvari krenule po zlu. Osjećaj kontrole i samozadovoljstva počeo je nestajati.

Neil je u Natinim očima primjetio odraz smrtnog straha i znao je da mora brzo djelovati. Zavukao se ispod stola (bubnuvši pritom glavom) i izvukao oba djeteta. Natalie se posvetila ozljedama (dječjim, za Neilove nije bilo vremena), a Neil je krenuo u potragu za Angusom, koji je već osam minuta bio sumnjivo tih. Ispostavilo se da je to bilo dovoljno da nekako uspije ući u kupaonicu odmah do spavaće sobe i otvoriti (i isprazniti) sve Fionine skupe kozmetičke preparate. Neil se probijao kroz oblake talk pudera i gotovo se okliznuo jer se golema mlaka pjene za kupanje širila po pločicama u kupaonici. Dao je sve od sebe da počisti ljepljivi nered, dok je Natalie čitala priču. Djeca su priču smatrala zabavnom nekih deset minuta, a zatim su ponovno objavila da im je dosadno. Zatim su se Neil i Nat deset minuta igrali čajanke. Opet dosadno. Zatim deset minuta nogometa. Dosadno. Zatim su pronašli crtanke; aktivnost je opet trajala desetak minuta. Dosadno. Sada više nije bilo ni traga početnom samozadovoljstvu; i Nat i Neil osjećali su samo nemoć, shrvanost i očaj.

- Idemo van? - očajno je upitao Neil.

- Da - odlučno se složila Nat.

Paru je trebalo tri četvrt sata da djecu i svu njihovu opremu pripreme za izlazak iz kuće. Kolica su bila pretrpana - bila je tu torba s pelenama (u kojoj se nalazila gomila pelena - Nat se pitala koliko bi ih Gilesu moglo zatrebati za jedno poslijepodne, a zatim je utrostručila

količinu - vrećice za prljave pelene, dječje maramice i krema protiv osipa), odjeća za presvlačenje za sve troje, gumene čizme za dvoje starije djece (Neil je zamislio šetnju do jezera u središtu parka i trčanje po vodi, htio je da idu bosi, ali je Nat napomenula kako postoji opasnost da nagaze na igle. A ni djeca se nisu dala urazumiti: Sophia je htjela obuti baletne papučice, a Angus je htio ići u kroksicama). Ponijeli su i zdravu hranu (kako bi zadovoljili Fi), nezdravu hranu (kako bi se dodvorili djeci), bočice mlijeka, boce vode, paketiće soka od kojeg su trunuli zubi, knjige, igračke, šeširiće za sunce, vunene kape (nepredvidivo britansko vrijeme!) i dekice. Nat je prigovorila da jedva imaju prostora za Gilesea, ali su uspjeli nekako i njega ugurati. Sophia je skočila na papučicu tih kolica, a Angus je zgrabio romobil. Ali čim su bili tri koraka od kuće, najmanje dijete počelo je plakati. Nat i Neil pogledali su se i potražili nadahnuće.

- Čist, ali ne i sit - pogodila je Nat, zakolutavši očima.

Vratili su se u kuću i posjeli dvoje starije djece pred televizor, dok je Neil hranio Gilesea iz mlake bočice. Djeca su se znojila, ali je Nat bila stroga i nije im dopustila da skinu kapute, jer je znala da će im u tom slučaju trebati cijela vječnost da se ponovno spremе za izlazak.

Sat kasnije, ponovno na ulici, Nat je upitala: - Kamo ih vodimo?

Neil nije bio siguran. U ovom trenutku, izlet u park činio se dovoljnim izazovom, iako je bio tek nekih dvjesto metara od kuće. Kad god bi išao u središte Londona, Neil bi krenuo podzemnom, što je uključivalo kratku dionicu vožnje nadzemnom željeznicom. Pritom je često imao priliku vidjeti majke kako pokušavaju zabaviti djecu na određenim dijelovima sasvim nezanimljivog asfalta tik uz prugu i uvijek se pitao zašto, zašto tamo, uz sve divne parkove i vrtove Londona? Sada je znao zašto. Kladio bi se u zadnju paru da su te majke živjele tek korak dalje od tog komadića prljavog asfalta obraslog koprivama i ukrašenog odbaćenim limenkama pića.

Njima je već i taj prvi put bilo strahovito naporno odvesti djecu bilo kamo; a ako to moraš raditi svaki dan, očito je da lako možeš doći u iskušenje i krenuti linijom manjeg otpora. Ako je udisanje svježeg zraka značilo igranje na pruzi, pa i to je nešto. Ali Neil nije mogao priznati poraz nakon samo tri sata i petnaest minuta samostalne brige za djecu. Nat bi mogla steći krivi dojam. A danas se dobrovoljno javio za ovu uslugu zato da pokaže Nat kako je zabavno biti s djecom. Kako je divno biti s djecom. Kako se dobro snalaze s djecom. Zamišljao je sebe kako galopira po vrtu s nasmijanim Angusom na ramenima, kako Nat sa Sophiom izrađuje ogrlicu, nižući tjesteninu na uzicu, kao što je jednom vidio da to Fi čini, ili kako nešto peku ili slikaju. Neil je sada

shvatio da su njegove početne zamisli bile strahovito nestvarne, jer je kuća izgledala kao da je na nju pala bomba, a čak nisu ni pokušavali nešto tako ambiciozno poput slikanja ili pravljenja kolača.

- Akvarij? - predložio je.
- Išli smo prošli tjedan - rekao je Angus zijevajući.
- Muzej znanosti?
- Mrzim ga - izgovorila je Sophia.

Neil je kao dijete obožavao Muzej znanosti i bio je prilično ozlojeđen, ali je odlučio da će biti popustljiv.

- Kino? - predložila je Nat. Dobro bi joj došlo da može malo sjesti.
- Giles je premalen - istaknuo je Angus tonom koji je jasno izražavao da su odrasli koji ih čuvaju idioti.

Nat i Neil naizmjenice su predlagali moguća mjesta za zabavu. Neilovi prijedlozi u početku su bili primjereni. Toga jutra, prije nego što je Nat ustala iz kreveta, potajno je surfao po internetu, i htio je predložiti vrstu zabave koja bi ga prikazala u dobrom svjetlu, nešto promišljeno i poučno. Nešto što bi ružičastim neonskim slovima ispisalo "odličan materijal za oca". Nat je htjela ići tamo gdje prodaju kolače.

- Mogli bismo kopirati reljefe u kripti crkve St Martin-in-the-Fields - predložio je Neil.

- Ne.

- Idemo pogledati povijesni brod *HMS Belfast*?

- Ne.

- Katedralu Sv. Pavla?

- Ima li tamo gumba koji se mogu pritiskati?

- Pa, nema.

- Znači, ne.

- Mogli bismo pogledati zapise ratnog iskustva Winstona Churchilla - oduševljeno je predložio Neil.

Sophia je odmah počela plakati: - Strašno!

- Londonsko oko?

- Tamo smo išli s bakom i djedom.

- Buckinghamska palača?

- Vidjeli smo je trilijun puta - rekao je Angus umornim glasom.

Nat je mislila kako bi bilo najbolje da svi odu kući i da se vrate za, otprilike, četiri godine kada bi Neilovi prijedlozi bili malo primjereniji, ali umjesto toga predložila je zoološki vrt.

- Giles je alergičan na krzno i perje - ozbiljno je rekla Sophia.

- Mislio sam da je samo Angus alergičan na ribe kao jelo - sumnjičavo je rekla Nat.

- I to je istina - rekao je Angus samopouzdan.

Nat je prekasno shvatila da su, poput svih početnika, načinili fatalnu pogrešku; dali su mališanima previše izbora. Shvatila je da ne može pobijediti. Sada će svaki prijedlog biti odbijen. Zaboljela ju je glava, a još su stajali pred kućom. Susjedi su u zadnjih deset minuta već četiri puta provirili iza zastora. Nat se odlučila na predaju.

- Dobro. Onda, što bi vi danas radili? - upitala je.

- Idemo u *Hamleys* - u zboru su zapjevali Angus i Sophia. Giles je zagugutao u znak pristanka.

Nat se upitala nisu li to možda dobro uvježbali.

Chia www.bosnaunited.net

Sjeli su u autobus za Regent Street. Nisu znali kako bi sve troje djece zajedno s prtljagom spustili stubama u podzemnu; činilo se neizvedivim, ali od ukrcaja u autobus dijelila ih je samo jedna stuba. Nat se pitala kako li tek invalidi putuju po Londonu. Obožavala je London i doživljavala ga je kao pravo žarište uzbudljivosti i ekscentričnosti. Voljela je njegove barove, klubove, restorane, galerije i muzeje. Divila se raznolikosti, mogućnostima i entuzijazmu koje je London, bez sumnje, utjelovljavao, ali je sada shvaćala da je on isto tako mogao biti nemilosrdan grad.

Vožnja autobusom bila je relativno uspješna. Nitko nije povraćao niti se izgubio, te su odrasli stekli osjećaj postignuća. Neil je usvojio prilično iritantnu lažnu veselost koja nikoga nije uvjerila da se doista dobro zabavlja. Nat je dobro znala zašto on to čini, nije bila glupa. Gundajući, divila se njegovoj odlučnosti. Izgleda da ju je doista htio uvjeriti u svoje stajalište, ako je bio spreman odreći se igranja nogometa subotom ujutro i gledanja nogometa subotom poslijepodne, kako bi dokazao da može biti dobar otac.

S druge strane ga je mrzila.

Ozbiljno. Kako je ovo moglo spasiti situaciju? Kako je mogao misliti da će je cijeli dan s ovim popišancima natjerati da se predomisli? Svakom bi razumnom ljudskom biću bilo jasno da će čitav dan igranja klauna, bolničarke, suca, učitelja, čistačice, strogog odgojitelja i knjižničara biti previše, i bilo je vrlo vjerojatno da će ona pronaći mnogo novih razloga da se usprotivi majčinstvu. Da je bio pametniji, Neil bi bio ograničio posjet djeci na najviše jedan sat. Što mu je bilo? Je li mislio da ona ima tremu, pa joj je potrebna generalna proba? Je li se nadao da će je očarati? Nije bila neosjetljiva na dječje draži. Osjetila je kako joj je srce poskočilo kada joj je Sophia dotaknula obraz najlakšim daškom poljupca i uzbuđeno izjavila: "Kako si lijepa teta Nattie, kao princeza." Nije bila od kamena. Ali stvar nije bila u tome. Neilova preočita strategija bila je naivna i sebična. Nat je uzdahnula i priznala da je i to bilo razumljivo. Ona je Neilu doista bila zagonetka.

Slavna trgovina igračkama *Hamleys* bila je pravi pakao. Zapravo, bio je to pakao preokrenut naglavačke, jer je uspon na svaki kat predstavljao sve žešće i bolnije iskustvo. Jedna od veselih zaposlenica rekla je Nat da *Hamleys* ima oko pet milijuna posjetitelja godišnje; Nat je pomislila kako su danas vjerojatno svi tamo. Odmah po ulasku suočila se s golemim preobiljem mekih igračaka. Nevjerojatno raznovrstan izbor plišanih igračaka uključivao je sve od običnih medvjedića do egzotičnijih stvorenja poput kornjača, dupina i golemih žirafa i slonova u prirodnoj veličini. Plišana menažerija imala je sablasne staklene oči od kojih se Nat naježila. Nikada nije bila od onih djevojaka kojima su dečki poklanjali medvjediće, čak ni one koje bi osvojili na tomboli.

- Vidi ovo, Nat! - povikao je Neil glasom koji je bio negdje između Djeda Božićnjaka i Willyja Wonke. - Nije li presladak? - upitao je, mašući ljubičastim medvjedićem.

- Ne, nije presladak, izgleda čudno.

Ne dajući se smesti, Neil je ustrajao: - Nije li predivan?

- Ne, nemam tri godine.

- Hej, ovo moramo kupiti!

- Patka sa šeširom i duginim šarama na leđima? Kako se to može opisati kao nešto što moramo kupiti? - odbrusila je Nat, koja je očigledno bila osamljena u uvjerenju da meke igračke izgledaju zastrašujuće, jer su Neil i troje djece proveli cijelu vječnost uzdišući od očaranosti.

Na prvom katu bile su društvene igre tradicionalne vrste kojih se Nat sjećala iz djetinjstva, poput *Monopolyja* i detektivske igre *Cluedo*, ali ljutito ju je to što su mnoge od njih doživjele komercijalnu preobrazbu. *Monopoly* je sada imao milijun verzija: s likovima iz crtica „Spuzva Bob Kockasti“ i televizijske serije „Volim Lucy“, s igračima nogometnih klubova Chelsea i Tottenham Hotspur, bila je tu i elektronička verzija, zatim „Spiderman“, pa čak i „Uradi sam“. Nat ih je mrzila sve po redu. Zašto stvari nisu mogle ostati kakve su bile? Zašto toliko promjena i toliko izbora? Ni *Cluedo* nije bolje prošao. U njeno doba jedini pomalo seksi lik bio je gospođica Grimiznić koja je, iako je izgledala kao naprlitana plavuša s glavom poput lizalice nataknete na plastični štapić, ipak nekako uspijevala zračiti tajanstvenošću i privlačnošću. A sada su svi ženski likovi (čak i gospođica Bijelić) imale duboke dekoltee i crvene usne, te je nestalo svake zagonetnosti ili nevinosti. Nat se osjetila starom.

Drugi kat bio je ispunjen pokretnim, treperavim i piskavim plastičnim igračkama, te malom djecom koja su puzala po podu, poolicama, po stubama i njihala se obješena o lustere. Ovo je moralo biti

mjesto gdje je Matt Groening dobio nadahnuće za neustrašivu Maggie Simpson, jer je bilo prepuno odvažnih frajerica i frajera s dudama. Treći kat bio je u potpunosti ružičast. Nježnoružičasta, boja višnje, boja ciklame, jarko ružičasta, čupava, paperjasta, sjajna i blještava ružičasta. Četvrti kat bio je dječjački ekvivalent prepun čudovišta, klanja, krvi, crijeva, ratova, izvanzemaljaca, kopalja, mačeva, plastičnih figura s pištoljima i tek s pokojim vlakom. Na petom katu bilo je nešto drugo, ali Nat nije baš uspjela shvatiti što, dok se gurala da pronade mjesto u kafiću. Oprostila im je žute stolove i ljubičaste i crvene stolice, gutala presladak, prevruć čaj i trpala u usta velike zalogaje čokoladnog kolača. Bila je u šoku. Neil se pokušao pretvarati da mu je čitavo iskustvo gotovo zabavno, ali nije ju uspio uvjeriti. Možda je njemu trgovina s igračkama bila doista zanimljiva; i sam je bio dječak koji nikada nije odrastao.

Na samo nekoliko minuta hoda od pakla poznatog pod imenom *Hamleys*, nalazila se jedna od Natinih omiljenih trgovina, *Liberty's*. Njeno mirno utočište raskošne odraslosti. *Liberty's* je odisala nepatvorenom profinjenošću i samopouzdanjem što je Nat htjela prenijeti na svaki dio svoga života. Ulašteni drveni podovi bili su izgrebeni potpeticama bezbrojnih generacija elegantnih, imućnih žena koje su se divile finim materijalima, zgodnim komadima namještaja i sjajnom nakitu. Trgovina je nudila predivan jedinstveni spoj poštovanja prema prošlosti i nagovještaja blistave budućnosti. Nat nije mogla odrediti gdje se točno taj nagovještaj nalazio, među raskošnim nizovima kozmetike ili među ulaštenim torbicama ili u ljupkoj kavani, ali bila je sigurna da je upravo sada htjela tamo otići. Željela je čeprkati po nevjerojatnoj papirnoj galanteriji i lebdjeti kroz oblake parfema, ali znala je da je to bilo nemoguće. Iako nigdje na drvenim vratima nije bilo upozorenja „Zabranjeno za djecu“, bilo je to nekako prešutno jasno u samoj štukaturnoj dekoraciji raskošne zaštićene povijesne zgrade u pseudotudorskom stilu, i činilo se da bi i samo guranje Gilesovih kolica kroz elegantne izložke bilo pravo kazneno djelo. Umjesto toga, kada su konačno izašli iz *Hamleysa* (nekoliko kila lakši i nekoliko vrećica teži), našli su se u gužvi ulice Carnaby. Ubrzo iscrpljeni od osjećaja da su nalik lososima koji plivaju uzvodno, zaputili su se prema mirnijim uličicama, bez posebnog plana (osim toga kako da izbjegnu gaženje do smrti). Nat nije mogla ni pogledati Neila. Njegov je očaj bio uznemiravajući, ali se njena frustracija mogla opipati.

Giles je zaspao u kolicima koje je Nat gurala pred sobom. Bila su nepodnošljivo teška, jer se uz mališana i torbe, preko njih srušila pospana Sophia koja je stajala na papučici. Neil je na ramenima nosio

iscrpljenog Angusa. Morali su pronaći mjesto gdje će se odmoriti, čak i ako je to značilo da će morati kupiti drugu rundu pića i kolača za manje od sat vremena. Popadali su na stolice ispred kafića i potrošili cijelo bogatstvo na limunadu i čaj od dumbira. Dok su djeca spavala, Natalie je pomislila kako je možda vrijeme da pokuša razgovarati s Neilom.

- Zašto smo ovdje, Neile?

Neil je zurio u Natalie.

- Kakvo glupo pitanje. Ovdje smo jer su djeca htjela ići u *Hamleys*, a onda si ti htjela izaći, i svi smo htjeli negdje sjesti i...

- Ne, Neile. Znaš na što mislim. Što si htio postići ovim današnjim izletom?

Neil je mogao reći da mu je jedina motivacija za organizaciju ovog izleta bila to da Benu i Fi omoguće nešto slobodnog vremena - Natalie je i sama rekla kako je bila razočarana što u srijedu Fi nije mogla doći - ali je to odlučio prešutjeti.

- Nije li to očito?

- Da - uzdahnula je Natalie. Bilo je to zastrašujuće očito.

Neil je izgledao kao da ga sve boli. Dah mu je bio plitak i naporan, a smiješak nesiguran i neiskren. On je to toliko želio. Ne smije sada sve upropastiti. Nije to bilo isto kao nagovarati bolju polovicu da za Božić odete u posjet tvojima ili da za dopust odaberete planine umjesto mora. Ovo je bilo važno. Najvažnije. Ključno. Pogledom je prolazio po ulici, koja je pod suncem kasnoga ljeta poprimala oštar plavkasti sjaj. Uspavana djeca bila su ružičasta, pod šuširicama su im se nazirali slatki gumbičasti nosići i pupoljasta usta. U grudima ga je razdirala bol.

- Ne shvaćam te, Natalie. Ti se tako dobro snalaziš s djecom.

- Ja se dobro snalazim i s grinjama, ali to ne znači da ih želim uzgajati - čvrsto je odgovorila Nat.

- Kako se možeš tako šaliti?

- Kako mogu bilo što drugo?

Natalie je rukom pogladila Neilovu. Ovo nije postiglo željeni učinak; izgledalo je kao da postarija teta tješi plačljivog nećaka. Željela je povezanost, ali nije mogla pronaći riječi koje je on htio čuti. Ili nije htjela izreći te riječi. Nikada, nikada.

- Sto ćemo kada budemo stari? - upitao je Neil uz žalostan uzdah.

- Vjerojatno igrati balote - ponudila je. Nije imala odgovora. - Gledaj, možemo putovati po svijetu, ići po galerijama, uživati u knjigama koje nikada prije nismo stigli pročitati.

Natalie je htjela zvučati uzbuđeno, ali se bojala da zvuči očajno.

- Ne volim baš čitati.

- Ali ja volim.

Neil joj je dobio hladan pogled. Znala je da je zvučala kreštavo i oštro, bilo je to od straha. Osjećala se bespomoćnom. Nije bio fer. Nije imao prava ovako se predomisлити. Dogovorili su se. Razgovarali su o tome. Duboko je udahнула i pokušala drugačiji pristup.

- Gledaj, uvijek možemo biti dobri prema svojim nećacima i nećakinjama. Ili dobri kumovi. Možemo ponuditi djeci utočište kada odluče da im roditelji idu na živce. Možemo milijun stvari.

- Osjećam se neispunjenim - odvratio je Neil.

- E pa ja ne - rekla je odlučno, nije željela razvoj ovakvih misli. - Razgovor je završen.

- Ne, nije, Nat. Ne možeš ti to odlučiti.

Lupio je šakom o mali klimavi stol, tako da su se čaše i šalice zatresele. Nat nije bila sigurna je li ova dramatičnost trebala naglasiti njegovu odlučnost ili mu je služila kao ispuh za frustraciju. U svakom slučaju, to ju je uznemirilo; ova vrsta napetosti među njima bila je bez presedana. Racila je oprezan pogled na usnulu djecu, ali njih nije uznemirio Neilov iznenadni i neuobičajeni izjev bijesa. Zatim mu je dobacila optužujući pogled, kakav je vidjela da si roditelji često dobacuju kada su djeca u blizini. Pogled kojim bi osporili čin ili riječi onoga drugog, bez podizanja glasa. Takav je pogled uvijek smatrala tako jeftinim i bijednim, tako licemjernim, pa je odmah požalila.

- Vidim da ti je stvarno nezgodno što sam se predomislio - promrsio je Neil.

Nat nije voljela odabir riječi "nezgodno", nekako je omalovažavala njeno stajalište, ali nije htjela komentirati, jer je bila svjesna da su ionako kretali putem velike svađe; u ovoj ranoj fazi nije imalo smisla dolijevati ulje na vatru.

- Bilo je glupo od mene što sam predložio da prestaneš raditi. To nije uopće potrebno - naglasio je Neil. Govorio je pomirljivim tonom, ali Nat je shvaćala da mu je teško. - Možemo pronaći dadilju ili upisati dijete u vrtić. Ima ih puno u našem kvartu.

Nat se poigrala idejom da mu kaže kako misli da nije u redu imati djecu, a da se potom netko drugi o njima brine, ali nije tako mislila, već bi to katkad čula od prijateljice (koja je ostala kod kuće da bi se posvetila djeci) nakon naročito napornog dana. Činilo joj se neiskrenim iskoristiti taj argument kada ni sama nije vjerovala u nj.

Pa je umjesto toga rekla:

- Zar nisi čuo naše prijatelje koji imaju djecu? Trenutak nakon začeća počinju paničariti o tome u koji će vrtić utrpiti dijete. Možda u

Chiswicku ima gomila vrtića, ali svi su puni do 2030. Dobiti mjesto u vrtiću nije jednostavno, a dadilje su užasno skupe.

- Pa ja bih se mogao brinuti za dijete, barem pola radnog vremena - ponudio je Neil.

- Ne bi ga mogao roditi. To se ne može u pola radnog vremena - zaključila je Nat.

Neil nije mogao vjerovati da je glavna prepreka njegovoj želji za djetetom, za obitelji, Natin strah da će se udebljati. Ne, to ne može biti istina. Nije valjda toliko površna? Nikada nije mislio da je takva, ali nije mislio ni da je nerazumna, barem ne do sada. Je li je doista dobro poznao? Ali samo da bi bio siguran da njegova najveća potreba, njegova najstrašnija žudnja ne ovisi o nečem tako trivijalnom kao što je njen konfekcijski broj, pokušao ju je razuvjeriti.

"Začas ćeš vratiti liniju."

Nat je žalosno zatresla glavom, ali nije odgovorila. Pitala se ne bi li se poslužila uobičajenim izlikama. Djeca te sputavaju, krađu ti san, vrijeme, pa čak i identitet. Skupa su. Dom ti se pretvori u mauzolej svih plastičnih i ružnih stvari. Barem pet godina nemaš priliku dovršiti rečenicu, nakon čega više nemaš ni što zanimljivo reći. Vrhunac tvog slobodnog vremena postaje ti samostalan odlazak u dućan, ili čak na zahod. A tek porod... Prije nego što je Nat odlučila hoće li spomenuti išta od toga, Neil je pokušao promijeniti taktiku.

- U redu, ako mi nećeš reći zašto ne želiš djecu, možeš li barem saslušati moje razloge?

Nat je ukočeno kimnula, iako bi si zapravo radije u oko zabila zašiljenu olovku.

Neil je duboko udahnuo. Započeo je vrlo optimistično.

- Nat, imamo lijep život. Prekrasan dom, divne obitelji, zabavne prijatelje i poslove koje volimo.

Samopouzdan je nabrajao sve blagodati u kojima su uživali, na takav način da je Nat znala kako će rečenica sigurno završiti s "ali".

- Tako smo sretni. Ali ja želim podijeliti tu sreću. Najviše od svega, želim je podijeliti kako bi ona imala smisla. Kako bi imala opravdanje. Dostojanstvo.

Neil je pomalo problijedio. Nitko osim Nat to ne bi mogao primijetiti. Ali ona je razumjela; bilo je teško razgovarati o dostojanstvu na prepunoj londonskoj ulici i to usred bijela dana. Zahtijevalo je to posebnu vrstu hrabrosti. Ili očaja.

- Kad bismo imali obitelj, mogli bismo podijeliti svu tu sreću. Bez djece ne mislim da ona ima puno smisla.

Optimizam je sasvim nestao, a zamijenio ga je iskren ton pun boli.

- Nat, spuštao sam se padobranom iz aviona i skakao *bungee jumping* s mosta. Obožavam skijanje na vodi i vožnju brzim motorima. Znaš da volim ekstremne sportove - što strašnije to bolje. A znaš li zašto?

Ne, Nat nije znala zašto. Njegova potraga za uzbuđenjima bila joj je potpuno odbojna; ona je tražila sigurnost. To nije bilo lako objasniti. Iako ga je radi tih neustrašivih pothvata, u koje se bacao s takvim stilom i žarom, smatrala vrlo seksi i uzbudljivim, dio nje živio je u vječitom strahu od takvih stvari.

- Zato što u svakom trenutku želim osjetiti da sam živ. Želim da mi život ima smisla. Želim da mi svaki trenutak bude važan. Ja želim biti važan. Želim imati smisla.

Neil se sagnuo i podigao kolutić za zube koji je Gilesu pao na tlo. Činilo se da pažljivo pregledava izgriženu plastiku, ali je Nat znala da se trudio pronaći prave riječi. Ako ga sada prekine, zauvijek će mu prekinuti tijek misli i zaštititi se od mučnog slušanja o njegovoj dubokoj čežnji. Ali nije mogla. Iako joj je bilo mučno slušati kako od nje traži nešto na što nije mogla pristati, morala ga je saslušati.

- Vidiš, ja mislim - ispravio se - ja *znam* da će očinstvo nadjačati sva ta druga iskustva. Sada shvaćam da su zastrašujuće stvari koje sam nekada radio bile samo način da ubijem vrijeme, samo priprema za pravu stvar. Očinstvo je jedna od onih stvari koje imaju smisla. Uvjeran sam da bi mi to bilo najnevjerovatnije iskustvo u životu.

Neil je otkinuo pogled od kričavog kolutića i zagledao se u Nat. Htjela je skrenuti pogled, jer joj je njegovo zurenje predstavljalo pravo mučenje, ali bila se skamenila i tijelo joj se činilo nesposobnim slijediti upute mozga.

- Dijete je budućnost.

Neil je smjesta želio povući ove riječi. Vjerojatno nisu sasvim odgovarale onome što je želio reći, nisu bile dovoljno velike i posebne. Zvučale su otrcano, poput glupe pop pjesmice, ali je i dalje hrabro nastavio.

- Zar nije tako? Djeca? Bio bih tako ponosan da imam djecu s tobom.

Od njegovih riječi žarile su joj se uši i slamalo srce. Nat je sve boljelo. Svaka stanica tijela bunila se dok je od nje odskakala bol, sve od njenih *All Star* tenisica do vrhova kose podšišane u *Aveda* salonu.

- Shvaćaš li što govorim? - upitao je Neil.

- Da.

- Znači li to tebi nešto?

- Naravno - žurno je odvratila Nat.

Shvatila je da postoji opasnost da Neil njenu zapanjenu tišinu protumači kao nezainteresiranost. Kakva prokleta, prokleta katastrofa! Bila se žestoko nadala da je njegova iznenadna želja za djecom samo hir. Ta je nada sada umrla. Bilo je jasno da je Neil čvrsto odlučio. Osjetila je kako joj tijelo preplavljuje panika; strah joj je bubnjao u venama i trovao krvotok, strah joj se stezao oko srca. Nije bilo fer! A tako je pažljivo odabrala. I prije nego što se udala za Neila, svima je otvoreno davala na znanje svoj stav o djeci. Nikada nije željela nametati svoje mišljenje nekome tko se s njime ne bi slagao. Bila je tako sigurna da je Neil njena srodna duša iz bezbroj velikih i malih, smiješnih i ozbiljnih razloga, ali najvažnije od svega bilo je to što su se slagali u ovom temeljnom pitanju.

- Pa zašto onda, zašto, zašto ne želiš dijete? Možeš li mi to barem objasniti? - upitao je Neil.

- Ne, Neile. Ne, ne mogu - odgovorila je Nat, sada već sasvim izvan sebe. Da je barem mogla.

Ljeto je prošlo i zavladała je jesen. Njeni koščati prsti grabili su me-
snato zeleno lišće koje je počelo tamnjeti i postajalo sve krhkije. Duge,
bezbrižne, opojne večeri na otvorenom nestale su zajedno s ljudima
koji su se sklonili s ulica i utaborili ispred svojih televizora. U zraku
se jasno osjećala zima i stalno je prijetila opasnost od kiše. Natalie je
osjetila kako godišnje doba odražava njezino raspoloženje.

Znala je da joj je potreban odmak. Sinoć je Neil u snu pjevušio
"Svjetli, svijetli, zvjezdice", dok je ona ležala budna i razmišljala kako
bi razriješila ovu bezizlaznu situaciju. Već gotovo mjesec dana zagle-
dao bi u svaka kolica u zapadnom Londonu. Majke bi se uznemirile
kada bi ga ugledale kako ulazi u kafić; Natalie se bojala da je samo pi-
tanje vremena kada će se uplesti policija. Prošli tjedan kupio je malog
pletenog majmuna i posjeo ga na prozorsku dasku. Kada je Nat upitala
što je to, Neil je odgovorio daje to "poklon."

- Za koga?

- Za bilo koga - rekao je široko se osmjeujući.

- Za Gileasa?

- Zapravo ne. Vidio sam ga u trgovini igračkama i učinio mi se
zgodnim. Neodoljivim.

Bilo je jasno da ovaj problem neće nestati sam od sebe.

Natalie nije bila sigurna je li Neil pokušavao dobiti rat taktikom is-
crpljivanja protivnika. Budući da je njen jedini argument bio nepresta-
no ponavljanje rečenice „Ali ja jednostavno ne želim dijete!", možda
je gajio nadu da će je postupno slomiti. Ili si jednostavno nije mogao
pomoći i doista je bio potpuno obuzet mislima o djeci. Kako god bilo,
situacija je bila užasna.

Natalie, neovisna, samostalna, odlučna tridesetogodišnjakinja,
učinila je ono što bi činila uvijek u trenucima napetosti ili nesigurno-
sti - pobjegla je kući roditeljima. Još uvijek su živjeli u Guildfordu, u
kući u kojoj je provela djetinjstvo. Voljela je odlaziti u Guildford, samo
pedesetak kilometara od Londona, do kojeg se iz Chiswicka moglo

brzo stići cestom A3. Guildford je bio lijepo povijesno mjesto (s neobično velikim brojem visećih košara sa cvijećem i povijesnom jezgrom u obliku saksonske utvrde). Bilo je to upravo onakvo mjesto gdje bi roditelji trebali živjeti - sigurno, uredno i poznato. Glavna ulica bila je popločena granitnim kockama. Budući da se radilo o tržišnom gradu s fenomenalnim dućanima, u njega bi povremeno navalila gomila zgodnih mamica i imućnih tinejdžera, ali Natalie je također otkrila da u gradu često postoji gotovo čarobna tišina, koju bi druga mjesta mogla postići samo kada je sniježilo. Kao dijete, Natalie je vjerovala da stanovnici Guildforda nose cipele s gumenim potplatima i da govore šaptom, kao da su stalno u knjižnici. U Guildfordu se nije lijepo gledalo na glasne razgovore mobitelom. Kada bi smjeli, stanovnici bi prijestupnika stavili u klade i gađali trulim jajima (iako vrlo tiho).

Natalieni roditelji stanovali su u ružnom dvojnog objekta iz 1950-ih, koji se čak i u sedamdesetima prodavao kao objekt kojem je „potrebna modernizacija“. Morganovi su bili blaženo nesvjesni važnosti unutrašnjeg uređenja i nisu ulagali mnogo truda u uređenje bilo čega, osim vrta, koji je predstavljao pravi vatromet boja i predivnih mirisa. Kuća je bila poput kutije, s malenim prozorima, smeđim tepisima i otrcanim tapetama koje su se ljuštile sa zidova, ali Brian i Nina Morgan podigli su četvoro djece, što znači da nikada nisu imali dovoljno novca ili energije da se presele. Jedina prednost kuće, i doista jedini razlog zašto su je njeni roditelji kupili, bila je u tome što se vrt nastavljao izravno na prekrasan krajolik parka prirode Pewley Downs. Kao djeca, Natalie i njena braća tu su otkrila sjajno prirodno igralište s mnogo livada, u kojima su se nalazile sve vrste mini-zvijeri, i šuma, koje su obilovale brlozima i prirodnim penjalicama. Usprkos nepouzdanom centralnom grijanju i staromodnom dekoru, kuća Morganovih uvijek je pružala pravi osjećaj doma.

Natalie je nazvala roditelje da im najavi dolazak. Ovako je bilo vjerojatnije da dobije ručak, ili barem pola sata njihove potpune pažnje. Njena mlađa braća naizgled su se iselila iz roditeljskog doma, ali kad god bi Natalie došla u posjet, naišla bi barem na jednoga od njih (i na golemu vreću rublja nasred dnevnog boravka ili hodnika). Dečki su, kao i uvijek, upijali vrijeme kao crne rupe. Kao da su imali genetičku potrebu da budu u središtu svačije pažnje (možda zbog Y kromosoma), i tako je Natalie potajno odahnula kada je Nina izjavila da tog vikenda ne očekuju nijednoga od njih. Nat će tako lakše pronaći miran trenutak za razgovor s roditeljima, bez neprestanih upadica o njihovim pijanim, seksualnim, sportskim i (katkad) poslovnim pothvatima.

Iako su im djeca živjela kao na elastičnoj vrpici koja ih je redovito vraćala kući, Natini su roditelji imali mnoštvo obveza. Bili su vrlo aktivni, i ako ih ne obavijesti o svom dolasku, gotovo će sigurno biti negdje drugdje. Nina je djecu iz susjedstva podučavala klaviru, a Brian je išao u duge šetnje po parku prirode; sa sobom je uvijek nosio zašiljeni štap za skupljanje smeća. Budući da se Natalie najavila, Brian je ustao dva sata ranije nego obično kako bi izvršio svoju ekološku dužnost, a Nina je otkazala tri lekcije klavira. Nisu spomenuli Natalie da su svoje rasporede prilagodili njoj, jer bi moglo izgledati kao da ih njen posjet opterećuje. Nisu mogli točno objasniti zašto, ali to je bilo tako, samo jedna od mnogih istina o obiteljskom životu. Iako ovaj kompromis između ulaganja napora i odbijanja da se to prizna nije bio nikome po volji, bila je to politika koju su usvojili. Brian i Nina voljeli bi da ih Natalie češće posjećuje, kao što su to činila njena braća, ali nisu baš dobro shvaćali zašto to nije bilo tako uobičajeno.

Sjedili su u vrtu, držeći u rukama šalice vrelog čaja. Morganovi su voljeli provoditi vrijeme na svježem zraku, i povlačili bi se u kuću samo ako je lijevalo kao iz kabla. Ovoga rujanskog dana zrak je bio hladan i vlažan, prijetila je kišica, ali nije jako padalo. Osim toga u vrtu je bilo najljepše, čak i ujesen kada su se grmovi ruža još jednom pretvarali u bodljikave grančice i kad je bilo potrebno urediti rubne gredice.

- Treba dobro oprati staklenik - rekla je Nina.

Nije izričito zapovjedila mužu da opere sve nečistoće i alge koje su se nakupile na staklima, ali budući da je prljavština smanjivala količinu svjetla koja je dopirala unutra, smatrala je da je tom primjedbom jasno dala do znanja da taj zadatak netko mora obaviti.

Brian je u tome prepoznao nagovještaj zapovijedi; trebale su mu godine, ali sada je već znao kada Nina njime lagano upravlja.

- To ću ja ovo popodne - blago je odvratio - vodom iz cijevi i oštrom četkom.

Nije mu smetalo. Čak se pomalo veselio laganom prskanju i četkanju svakog stakla. Ako je posao već trebalo obaviti, onda će to učiniti kako treba.

- Dakle, što je novo? - upitala je Nina, obraćajući se Natalie.

Natalie se pitala znači li to "Jesi li trudna? Stiže li nam unuk?", ali zaključila je da bi to bilo smiješno, Nina nikada nije postavljala takva pitanja. Zašto bi dijete bilo na vrhu Ninina popisa pitanja? Bila je to vjerojatno samo paranoja, izazvana Neilovim čudnim ponašanjem u zadnje vrijeme.

- Dobila sam promaknuće na poslu.

- Bravo! Divna vijest. Ispričaj nam sve o tome.

Natalie je bila zadovoljna što može opisati točnu prirodu svoga novog posla i ispričati smiješne okolnosti imenovanja. Govorila je o papirima koji su se rasipali i lepršali poput leptira po uredu njenog šefa, i o vodi koja se poput plimnog vala širila po njegovu stolu. Roditelji su se nasmijali samopodcjenjujućem humoru, ali su potajno blistali od ponosa što je njihova kći radila nešto tako zanimljivo i važno.

- Neil je zacijelo vrlo ponosan - rekao je Brian.

- H m m m - odgovorila je Natalie, čime zapravo nije potvrđivala ni osporavala ovu tvrdnju.

Budući da je ženskom intuicijom nanjušila intrigu ili tajnu, Nina je ustrajala.

-Je li te izveo na večeru? Kako ste proslavili?

Natalie nije imala snage ulaziti u laž. Nije li upravo zato bila ovdje u njihovu vrtu, da bi im se mogla povjeriti, objasniti im svoj problem, steći bolji uvid u cijelu situaciju?

- Nisam rekla Neilu - priznala je.

Brian i Nina su se ukočili. Brian je bio naslonjen o zid i u ruci držao šalicu čaja; sada se ukočio i uspravio poput stupa. Nini je s lica nestao smiješak, a čeljust i ramena su joj se ukočila. Fino izoštrenim životinjskim instinktom, Nina je nanjušila problem. Natalie je vidjela kako joj u oči navire zabrinutost i osjetila se krivom. Bili su prestari za ovakve stvari. Bili su previše umorni da bi i dalje slušali o njenim problemima. Da, godinama su bili uz nju kada bi pala na nos pred svima, ili još gore, kada bi se posvađala sa svima. Prosjedili su kroz fazu lupanja vratima i muka s prištevima, dečkima i što odjenuti za zabavu. Kada se upisivala na fakultet, pokušali su joj pomoći koliko im je to dopuštalo njihovo ograničeno iskustvo, suosjećali s njome kada nije uspjela upisati željeni studij, a zatim slavili kada je dobila dobre rezultate. Trčala bi k njima kada je u stanu imala najezdu miševa i kada joj je bila ukradena torba, zvala ih je kada joj se na putu prema ljetovalištu izgubila prtljaga. Ali ovo. Dijete. To nije bilo nešto što se moglo riješiti otvaranjem paketa keksa ili telefonskim pozivom osiguravajućem društvu.

Djelovali su umorno. Ne onako kako ih je zamišljala kad god bi ih prizvala u sjećanje. Otac joj je sada bio potpuno sijen, i pri hodu se često spoticao o vlastita stopala. Ne bi to nikada priznao, ali išlo mu je na živce to što su mu bila potrebna dva para naočala, jedne za daljinu i jedne za blizinu. Smetalo ga je to što su mu čas trebale jedne, čas druge, a još gore je bilo ljeti kada su mu uza sve to trebale još i sunčane naočale. Ninu su pak zbunjivale sve moderne stvari. U svoje doba bila je prava frajerica u svom malom gradu. Smatrali su je modernom,

zabavnom i otkvačenom. Ali njena mladost, potraćena tijekom sedamdesetih, katkada se činila toliko nevažnom da je jednako tako mogla biti rođena u šesnaestom stoljeću. Što je, dovraga, bio laptop ili iPhone? Jedan od sinova toliko se uzbuđivao oko nekakve bilježnice, a drugi oko kupine. Nijedno ni drugo nije bilo ono što je očekivala. Nije se baš snalazila ni sa slanjem SMS poruka, a pritom je inzistirala na točnom pravopisu i gramatici. Zbog svih tih naprava osjećala se starom. Kao i zbog činjenice da više nije bilo starih polaganja mature, a možda uskoro neće biti ni ovih novih, Upoznavanje partnera preko Interneta bilo je pravilo, a ne izuzetak. Žene su u barove izlazile bez donjeg rublja kako bi dobile besplatno piće. U njeno doba žene su spaljivale grudnjake i odbacivale donje rublje iz političkih razloga, a ne da se što jeftinije napiju. Na što je to svijet došao?

Nije još prošlo ni pola sata, a Brian i Nina već su je obavijestili da je njen najstariji brat prekinuo s dugogodišnjom djevojkom, što je bila šteta, jer su je svi voljeli i Nina se nadala da će uskoro na svadbu. Srednji brat još uvijek nije odlučio čime bi se bavio i nije imao stabilnu karijeru. Svirao je u bendu i zarađivao novac povremenim radom u tvornici kekša. Rad u smjenama savršeno mu je odgovarao jer je bio noćna ptica, ali su mu se roditelji pitali hoće li ikada iskoristiti svoje impresivne akademske kvalifikacije. Najmlađi sin putovao je negdje po Aziji, ali nije nazvao već tri tjedna i nitko nije znao gdje se točno nalazi. Poslao je jedan e-mail, ali nije točno naveo lokaciju. Navodno se nalazio pred "prelijepim hramom koji oduzima dah". Natalie je smetalo što je tako lijen i tako se rijetko javlja. Kakav sebičnjak!

Kao što bi ona bila sebična kada bi natovarila roditeljima još briga. Ona je morala biti uspješna, sređena, sretno udana, s odličnom karijerom i jasnom vizijom kamo je život vodi. Sve je to bilo točno. Natalie je znala kamo je život vodi. Samo što je Neil izgleda htio krenuti u sasvim drugom pravcu. Djeca nisu bila nešto oko čega se mogao postići kompromis. Ne možeš imati pola djeteta ili dijete na neko vrijeme. Uzdahnula je. Je li imalo smisla pred roditeljima započinjati ovu temu? Oni joj ne bi mogli ponuditi rješenje. Ne bi je razumjeli. Nitko to ne može. Samo bi se pitali gdje li su pogriješili kada ona tako razmišlja. Činilo se da roditelji za probleme svoje djece automatski krive sebe, a oni bi to vidjeli kao problem. Došli bi u iskušenje da počnu čeprkati i tražiti objašnjenja. Čeprkanje ne bi pomoglo. Nimalo.

- Zašto nisi rekla Neilu?

Natalie nije rekla da se užasavala mogućnosti da takva (ili bilo kakva druga) najava dovede do sljedeće svađe, jer bi Neil inzistirao na tome da ponovno pretresu cijelu situaciju. Bez sumnje, Neil bi njeno

promaknuće doživio ili kao kamen spoticanja na putu da imaju djecu, ili odličan način da ona prije poroda zaradi što više i možda osigura što bolje uvjete porođajnog dopusta, kada se to izmišljeno dijete konačno rodi. On ne bi shvatio da njeno promaknuće nema nikakve veze s njegovim maštarijama. Znala je to jer se svaki razgovor tijekom prošlog mjeseca nekako vraćao na temu zasnivanja obitelji. Sinoć ga je Natalie pitala što želi za večeru, riblje krokete ili kobasicu u tijestu. Odgovorio joj je predavanjem o važnosti ribe u dječjoj prehrani, naročito u ranim godinama. Kada je predložila da kupe nov auto, nešto zgodno i sportsko, odvratio je da sportski dvosjed nema smisla ako krenu u planiranje obitelji. Ali ona nije imala namjeru krenuti u planiranje obitelji. Nat je osjetila da ne može priznati roditeljima kako je odlučila prihvatiti novi posao, a da to nije spomenula Neilu. Budući da će ostati u istom uredu, Neil neće ni primijetiti da se nešto promijenilo. Trenutno ionako nije primjećivao ništa što se nje ticalo. Ništa od toga ne bi utješilo njene stare roditelje. Stoga je izmislila laž.

- Iznenadit ću ga kada dobijem prvu veliku plaću. Možda kupim nešto lijepo za kuću. Mislim da bi volio televizor s ravnim zaslonom.

- Ali siguran sam da bi Neil sam volio odabrati televizor - rekao je njen otac, čija se briga istog trenutka prebacila na Neila.

Iako je Natalie bila ta koja je redovito rješavala začepljenja odvoda (čistila je vanjske rešetke od lišća i mahovine, i savjesno odlagala kuhinjsko ulje), i iako je ona bila ta koja je vozila auto na servis (gdje je mogla pouzdano provjeriti je su li svi priključci čisti i premazani antikorozivnim slojem petrolejskog gela ili masti), i iako je mogla ukratko objasniti pravilo ofsajda, Brian je bio dovoljno staromodan u svom uvjerenju da postoje neke stvari koje su (i uvijek će biti) muški posao. To se odnosilo i na čitanje časopisa *Which?* za odabir svih vrsta uređaja, uključujući i škare za ravnanje kose.

Natalie nije spomenula da bi bila oduševljena kada bi se Neilova pozornost vratila na uobičajene hobije poput beskonačnog uspoređivanja cijena i radnih svojstava različitih televizora s ravnim zaslonom, ali da bi se to dogodilo morala bi ga uvjeriti da najprije odloži knjigu s dječjim imenima. Umjesto toga kimnula je i rekla: - Možda imaš pravo.

Nina je promijenila temu.

- Zlato, tvoj otac i ja imamo veliko pospremanje. Proljetno čišćenje, moglo bi se reći.

- Ali tek je počela jesen.

Nina se nasmijala i slegnula ramenima zbog vlastite neučinkovitosti.

- Da, pa ćemo tako biti spremni za Božić sljedeće godine. Imamo nekoliko kutija tvojih starudija koje moraš srediti.

- Misliš li na meni drage stvari s neograničenom sentimentalnom vrijednošću?

- Da, ako ti tako kažeš - nasmiješila se Nina popustljivo.

Natalie je tijekom svojih dvadesetih stanovala u nizu otrcanih jednosobnih stanova i kuća koje je dijelila s drugim stanarima. Jednom je bila žrtva provale, a mnogo više puta stradala je od vlage, pa je bila navikla drage stvari donositi kući na čuvanje. Brian bi katkada sarkastično komentirao da se ptica, koja je već davno izletjela iz gnijezda, sada povremeno vraća da ga namjesti. Njene drage stvari uključivale su nekoliko CD-ova koje je sada prebacila na iPod (ali još uvijek se nije mogla oprostiti od izvornih diskova), nekoliko knjiga koje je pročitala sredinom devedesetih (eklektičan izbor koji je uključivao naslove od Thomasa Hardyja i Armistead Maupin pa sve do Patricie Cornwall), pokoje priznanje za plivačka postignuća, a možda čak i sveučilišnu diplomu (koju nikako nije uspijevala pronaći), te brojne foto albume, negative, razglednice, pisma i druge suvenire prošlosti.

Natalie i Neil živjeli su zajedno već više od pet godina i bila je svjesna da bi morala rasteretiti roditelje i pospremiti te stvari u vlastiti dom. Ali to nikada nije učinila iz dva razloga. Prvo, kućica u Chiswicku bila je tijesna, a drugo, uspomene su pripadale nekom drugom vremenu. Nekoj drugoj Natalie. Bile su to uspomene tinejdžerke Natalie i dvadesetinaštogodišnje Natalie frajerice. Uspomene Natalie prije udaje. Nije htjela baciti stare razglednice i požutjele knjige, ali jednako tako nije smatrala da se uklapaju u njen elegantni dom prepun pažljivo odabranih komada namještaja iz skupih trgovina pokućstvom poput *Habitata* i *Healsa*. Te su stvari previše govorile o tome otkuda je došla, a nedovoljno o tome tko je ona sada i kamo ide. Bila bi sretna da se ne mora pozabaviti sređivanjem ovih kutija, ali se činilo da je Nina odlučila kako je stigao i taj trenutak.

- Uzet ćemo podstanara. Studenta iz Kine. Javili smo se na oglas sveučilišta u mjesnom oglasniku.

- Novac će nam dobro doći - objasnio je otac.

- Nedostaju nam mladi ljudi u kući - dodala je Nina. - Trebat će nam mjesta u ormarima.

Natalie je kimnula glavom.

- Dobro, dobro, idem to odmah pogledati.

Natalie je otvorila vrata najmanje sobe u kući koja je oduvijek bila njena. Trojica dječaka dijelila su među sobom druge dvije sobe. Njihove konzole i smrdljiva sportska oprema zauzimale su više prostora od

njene zbirke šminke. Iako najmanja, Nataliena soba bila je najljepša. Ujutro je bila puna sunca, bila je najbliža kupaonici i ona ju je oduvijek voljela. Dok je bila djevojčica, soba je bila ukrašena cvjetnim tapetama, cvjetnim zavjesama i cvjetnom posteljinom različitih uzoraka koji su se međusobno sukobljavali, što je stvaralo ugodan dojam seoskog vrta zaraslog u divljinu. Budući da su njeni roditelji rijetko kada ulagali bilo kakav napor u uređivanje kuće, Natalie se iznenadila kada je otkrila da su skinuli tapete i obojili zidove u neutralnu nijansu magnolije, a izbljedjeli izvezeni poplun zamijenili jednostavnim zelenim pokrivačem. Soba je bila spremna za novog stanara, koji će tu moći oti snuti vlastiti pečat. Natalie to nije smetalo. Općenito, bila je vrlo praktična. Nije shvaćala zašto su neke njene prijateljice inzistirale na tome da roditelji njihove dječje sobe pretvore u svetišta prošlosti. Natalie to nije zanimalo. Ona je gledala prema budućnosti. Od prošlosti je uzela i ponijela sa sobom što joj je trebalo, dok je odlučno koračala prema naprijed. To već dugo nije bila njena soba. Znala je da dom za nju ne bi određivalo dekorativno stanje zidova kad bi se slučajno morala vratiti kući, što je bilo malo vjerojatno. Njen dom bio je s Neilom. Ova soba pripadala je njenim roditeljima i oni s njom mogu činiti što god žele. Osim toga odobravala je ideju stranog studenta. To će im pružiti nova zbivanja u životu.

Nasred kreveta bile su tri kartonske kutije. Natalie se odmah sjetila da se u jednoj od njih nalaze stare fotografije i negativi iz preddigitalnog doba; druga je bila prepuna knjiga, a na trećoj je pisalo "razno". Mogla bi izvaditi fotografije iz albuma i smanjiti prostor za sedamdesetpet posto. A ako skenira slike na svoj Mac, mnoge od njih ne bi morala zadržati. Knjige bi mogla pokloniti u dobrotvorne svrhe jer je, iskreno govoreći, danas rijetko ponovno čitala stare knjige, pa nije bilo potrebno da ih i dalje čuva. Mogle bi poslužiti nekome drugome. Treća kutija zahtijevala je nešto više pozornosti.

Natalie je sjela na krevet i počela pretresati pisma i rođendanske čestitke od prijatelja i rođaka, od kojih su neki i dalje bili dio njenog života, a drugih bi se tek katkad sjetila. Bila je tu i kutijica puna jeftinih naušnica. Natalie se smijuljila dok je čeprkala po gomili jarko ružičastih i kričavo zlatnih okruglih naušnica. U današnje vrijeme nosila je samo male dijamantne naušnice koje joj je Neil poklonio za trideseti rođendan. Iskopala je stare poslovne posjetnice, a pronašla je i hrpu pozivnica na vjenčanja prijatelja i krstítke njihove djece. Bilo je tu i ključeva, ali nije imala pojma što su otključavali. Pronašla je i glazbenu kutijicu s melodijom "Hey, Jude" koju joj je darovao neki Talijan s kojim je hodala jedno ljeto. I konačno, na samom dnu kutije, između

limenke pune prehistorijske šminke i hrpe prastarih primjeraka časopisa *Just 17* (nije uspjela dokučiti zašto je čuvala ove stvari), Natalie je ugledala svoju malu crnu knjižicu. Oteo joj se usklik uzbuđenja.

Natalie nikada nije vodila dnevnik. Bila je previše zaposlena životom da bi zapisivala ili analizirala događaje, ali njena mala crna knjižica imala je svu moć, tajnovitost i zabranjenu privlačnost dnevnika. Nina i Brian darovali su Nat maleni crni kožni adresar kao poklon za položene završne srednjoškolske ispite, upravo prije odlaska u Sheffield gdje je počela studirati na dodiplomskom studiju zemljopisa. Nina je u njemu bila pažljivo zapisala telefonske brojeve i adrese svih članova proširene obitelji i bliskih prijatelja, u slučaju da ih Nat ikada zatreba. Nina i Brian predložili su joj da adresar popuni imenima i adresama brojnih novih prijatelja; zadirkivali su je govoreći da će stranice zacijelo uskoro biti pune novih muških imena. Nat je gotovo desetljeće nakon kupnje i dalje revno slijedila taj prijedlog - sve dok nije upoznala Neila, kada su vjernost i tehnologija knjižicu učinile nepotrebnom.

Natalie danas nije mogla ni zamisliti zapisivanje adresa u knjižicu, ali jednako tako nije mogla zamisliti da bi njen BlackBerry ikada mogao stvoriti takav sveopći osjećaj sentimentalnosti i radosti. Pomirisala je korice adresara. Mirisale su na nešto više od kože. Podsjetile su je na mnoštvo otvorenih mogućnosti i na mladost. Odjednom su je preplavila sjećanja na intenzivna prijateljstva, razne ludosti i užarene diskusije s pametnim i snažnim ženama, zgodnim i neodgovarajućim muškarcima. Kožni adresar podsjećao ju je na vremena kada je pila crno vino u mračnim unajmljenim stanovima i šampanjac na hladnim plažama. Knjižica je izazivala uspomene na znojne diskoteke, vjetrovite ulice i bezbrojne kutije papirnatih rupčića.

Otvorila je malu crnu knjižicu. Stranice su odmah oživjele imenima prijatelja, dragih i dalekih, prolaznih i trajnih, od kojih su joj neki strahovito nedostajali, a nekih se jedva sjećala. Neke njene prijateljice nakon vjenčanja nisu više nosile ista prezimena ispisana urednim rukopisom, a gotovo su sve promijenile adrese; neke su to činile tako često da više nije znala kamo bi poslala božićnu čestitku. Gdje li je sada bila Debbie Hill? Kako to da su izgubile kontakt? Bila je fenomenalna prijateljica. Tko zna što danas radi? Nije li se Nikki Davis preselila u Kanadu? Nedovoljno daleko, tužno je pomislila kada se sjetila kako je ona voljela ogovarati. Nikki Davis privlačila je nevolje kao magnet željezo. Nat se s njom na brzinu sprijateljila tijekom prvog tjedna na fakultetu, kada je svatko očajnički trebao nekoga s kime bi mogao razgovarati; nakon toga je provela otprilike osam godina pokušavajući je se otresti. Nat se sjetila nekih od Nikkinih zločestih komentara

na njen stil odijevanja i figuru; imala je jezik oštar poput noža! Nat je brzo okrenula stranicu. O, Chloe Kemp, mnogo milije lice; kako su se samo znale nasmijati! Bila je prilično sigurna da se ona odselila u Singapur. Nat je prije nekoliko godina od nje primila razglednicu, ali Chloe nije navela svoju adresu, i Nat je nikada nije potražila. Možda je i Chloe iskopala stari adresar i odlučila se javiti Nat, davno izgubljenoj prijateljici.

Osim prijateljica, bilo je tu i brojeva muških prijatelja koji su joj nekada izazivali uzbudljive osjećaje u želucu i srcu. Nat je prije Neila imala sedam ljubavnika. Nikada nije bila sasvim sigurna je li to bio šokantno velik ili sramotno malen broj; svoje rezultate nikada nije uspoređivala s drugima, to nije bio njen stil. Nat je znala da se na tim stranicama nalaze pojedinosti o svakome od njenih bivših ljubavnika; njihove adrese - elektronske i poštanske - telefonski brojevi i datum rođenja. Oduvijek je pažljivo zapisivala ovakve stvari. Mnoge veze nisu ni imale priliku započeti samo zato što bi netko izgubio komadić papira s toliko važnim telefonskim brojem. Nat nije bila spremna na ovakvu vrstu rizika u svom emotivnom životu, i zato je adresar uvijek nosila sa sobom. Prijateljice su ga od milja nazvale malom crnom knjižicom. Zadirkivale bi je da je prepuna imena golih prijatelja. Nat zadirkivanje nije smetalo, i ona je sa zadovoljstvom prihvatila bezobrazno preimenovanje svog adresara. Iako nije bilo sasvim točno, bilo je zabavno. Zagonetno se smiješila, uživajući u prividu da bi bila sposobna za neobavezne odnose kao neka vrsta ženskog Casanove. Naravno, bilo je tu i drugih muških imena, onih s kojima je znala izaći, ali s kojima nije bilo kemije, i onih koji nikada nisu uspjeli postati više od običnih poznanika.

Čitala je imena ispisana vlastitim urednim rukopisom: Michael Young, Alan Jones, Richard Clark, Daniel McEwan, Matthew Jackson, zatim Komad, poznat pod imenom Gary ili tako nešto - je li ikada točno znala? Lee Mahony. Svi su imali svoje mjesto. Svoju svrhu. Michael joj je bio prva ljubav. Alan joj je bio prvi „muž“ (nisu bili vjenčani, ali su gotovo živjeli zajedno na fakultetu, a nakon diplome počeli su dijeliti neugledan unajmljeni stan). Richard je bio taj koji joj je pobjegao. Daniel je bio taj od kojeg je ona pobjegla. Matthewa nikada nije razumjela. Gary je bio bezglava avantura. I na kraju Lee, njen najstrastveniji susret.

Natalie je čitala imena. Sa stranica su izljetali prašnjavi anđeli i napaljeni đavoli. Nevjerojatno! Gotovo je zaboravila da je u njenom životu postojalo vrijeme kada su veze bile prolazne, nesređene, strašne, uzbudljive i konačne. Kada je seks bio prljav, zabavan, zavodljiv,

okrutan i neodgodiv. Dok je čitala imena davno izgubljenih ljubavi, u međunožju joj se pojavio čudan osjećaj, nešto istodobno misaono i tjelesno; privatno i sveopće.

Natalie je iznenadila tako fizička reakcija na imena u maloj crnoj knjižici. U tom pogledu nije joj ništa nedostajalo. Seks s Neilom bio je odličan. Uvijek bi dosegla vrhunac, ili barem vrlo često. Ako nije, pristojno bi se pretvarala da jest, a Neil bi se zahvalno i pristojno pretvarao kako u to vjeruje. Ni jedno od njih nije željelo povrijediti osjećaje drugog. Seks im je bio dosljedan i obziran. Bio je zreo izraz njihove duboke i odane ljubavi. A katkad bi se poševili na brzaka, kako bi ga prisilila da je prestane gnjaviti i ode spavati. Da, priznala je, seks im je bio predvidiv, ali u tom smislu da se na njega moglo računati, a ne da je bio ustajao ili dosadan. Katkada bi otišli nekamo za vikend i vodili ljubav triput za redom; iako se istim rezultatom ne bi mogli pohvaliti ako bi ostali kod kuće. Ali čak i kada bi ostali kod kuće, mijenjali bi položaje i seksali se u različitim sobama. Zapravo, sada kada je o tome razmišljala, već dugo se nisu poševili nigdje drugdje osim u krevetu; s iznimkom kauča na Valentinovo prošle godine. H m m m. Sjećanje je bilo ugodno, ali daleko.

Možda su postali previše sređeni, prerano sredovječni. Za razliku od mnogih svojih prijatelja nisu bili iscrpljeni zahtjevima brige o djeci. Natalie je zapisala u mislima kako bi morali bolje iskoristiti svoju slobodu. Nije bilo za očekivati da će se nakon tolikih godina još uvijek njihati s lusterom, ali baš bi mogli malo protresti situaciju. Bilo bi zabavno ponovno osjetiti staru čaroliju. Mogla bi mu mobitelom poslati koju bezobraznu sliku i makar ga privremeno odvratiti od kampanje za razmnožavanje. Ili možda ne. Natalie je bacila adresar natrag u kutiju i spustila se na donji kat. Bila je gladna i pitala se što je za ručak.

Natalie je ostala s roditeljima do sredine poslijepodneva, a zatim se vratila u Chiswick i potratila ostatak dana lunjajući po trgovinama u kojima su se prodavale nepotrebne ali zgodne stvarčice, poput fotoalbuma s koricama prekrivenim svjetlucavim srcima, keramičkih vrčeva za mlijeko u retro stilovima i skupocjenih monografija o dizajnerskim cipelama. Nat nikada nije mogla opravdati kupnju ovakvih stvari za sebe, ali je voljela beskonačno dugo čeprkati po izloženoj robi i često bi kupila nešto kao poklon za nekoga. Toga dana odabrala je pretjerano živopisnu kapu za tuširanje s cvjetnim uzorkom za Neilovu sestru Ashleigh. Imale su naviku poštom si međusobno slati glupe poklone samo zato da mogu napisati poruku "Vidjela sam ovo i sjetila se tebe." Zatim je Neilu kupila par *Paul Smith* manšeta s karikaturama sisatih žena. Rijetko kada je nosio košulje, čega je Nat bila svjesna čak i dok je prodavačici pružala kreditnu karticu. U zadnje vrijeme kupovala mu je mnogo poklona. Skupe čokoladice od ekološki uzgojenih sastojaka, boce finog vina; prošli tjedan kupila mu je novu sportsku torbu, a tjedan prije toga novi par tenisica. Jednim dijelom - koji je bio duboko potisnut i bilo joj je to teško dokučiti - osjećala se užasno krivom jer mu nije htjela dati ono što je najviše želio, i tako je stvorila naviku da mu to nadoknađuje sitnim poklonima. Zнала je da je situacija beznadna. Kako bi čokolada mogla biti nadomjestak za bilo što?

Stigavši kući, Nat se iznenadila kada je zatekla Neila u kuhinji. Bio je okružen vrećicama namirnica i nagingao se nad kuharicom. Srce joj je potonulo, jer se sjetila što se dogodilo kada je zadnji put kuhao za nju. Hoće li ponovno započeti razgovor o djeci? Doista se nije mogla suočiti s time. Za njom je bio naporan tjedan i ponadala se da bi se noćas njih dvoje mogli naći zagrljeni pred televizorom, gledati *X Factor*, pijuckati vino i grickati čips, ne zamarajući se previše razgovorom, osim kratkih komentara o tome koji im se pjevač više sviđa. Trebala je to biti jedna od onih intimnih, nenapornih večeri u kojima su često zajedno uživali - ili je to barem bio slučaj do prošlog mjeseca.

U zadnje vrijeme, trenuci koje su provodili zajedno bili su prožeti osjećajem međusobne kritike i zbunjenosti. Nat je žudjela za odmorom od neizrečenih ali osjetnih neprijateljstava. Zapravo, žudjela je za tim da ona sasvim prestanu. Ali nije znala kako bi popravila situaciju.

Osim toga, iskreno govoreći, otkada je otkrila malu crnu knjižicu, osjećala se malčice uspaljenom, pa je pomislila kako bi bilo dobro uobičajenu subotnju večer kod kuće podići s razine komentiranja televizijskog programa na nešto malo tjelesnije. Bilo bi divno kada bi se mogli ponovno povezati na toj razini, ali šanse za vođenjem ljubavi dramatično će se smanjiti ako on ponovno započne razgovor o djetetu.

- Što je sve ovo? - upitala je Natalie, dok je na stol odlagala kartonsku kutiju prepunu fotografija i dotakla mu obraz laganim poljupcem.

Povukao ju je u snažan zagrljaj.

- Večeras imamo goste na večeri.

- Molim? Kada?

Nat je pokušala sakriti razočaranje.

- Još malo. Za sat i pol - rekao je pogledavši na sat, a zatim se ponovno vratio kuharici.

- Ali zašto? - zapanjeno je upitala.

- Zašto ne? - uz osmijeh joj je odgovorio.

Natalie i Neil nikada nisu imali goste na večeri. Katkada bi sami bili pozvani na večeru, ali kad god bi trebali uzvratiti gostoprimstvom, radije bi odveli prijatelje u restoran i podmirili račun.

- Mislio sam da bi bilo zabavno - dodao je Neil.

Natalie ga nije mogla prepoznati, kao da su ga oteli izvanzemaljski tjelokradice i podmetnuli joj nekog čudnog stvora. Zar je zaboravio da ni jedno od njih nije vrhunski kuhar? I da su se uvijek slagali oko toga da čitav dan proveden u kupnji, sjeckanju, kuhanju, serviranju i pranju suda nakon večere nije bilo najpametnije iskorišteno vrijeme. Pogotovo zato što je količina razgovora tijekom vlastite večere bila obrnuto proporcionalna uspjehu pripremljenog jela. Mislila je da nije fer to što se on stalno predomišlja o onim stvarima oko kojih su se odavno dogovorili.

Neil je nastavio:

- Ne brini se, sve je pod kontrolom. Mislio sam da počnemo s predjelom, jer to ne treba kuhati. Naresci i salame, s ukiseljenim srcima artičoka i crnim maslinama, serviranim uz vrhunski kruh i neslani maslac. Kupio sam to u trgovini delikatesama.

- Dobro.

Možda ga i nisu bili oteli izvanzemaljci, ali se očito pretvarao u neku vrstu stepfordskog supruga".

- A zatim slijedi riblja pita. Već sam je pripremio. Servirat ću je s krumpirom i crvenom blitvom. Povrće i začine kupio sam na zelenoj tržnici nakon nogometa. Što kažeš?

Natalie nije znala što bi mislila. Nije bila sigurna što je crvena blitva. Umjesto da ostane sjediti u pubu s Karlom i Timom, otišao je kupovati namirnice. To ne sluti na dobro.

- Pun si iznenađenja - promrmljala je.

Znala je da je u slučaju šoka dobro pojesti nešto slatko, pa je posegnula za tamnom čokoladom već izlomljenom na komadiće u jednoj zdjelici. Neil je bio okružen zdjelicama prepunim ulja, šećera, nasjeckanog voća i začinskog bilja; kao svaki muškarac, smatrao je da su zdjelice neodvojiv dio procesa kuhanja. Bilo je jasno da nema namjeru prati suđe. Lagano ju je udario po prstima.

- Miči ruke, to je za *fondue* koji ćemo imati za desert. Morat ćeš pričekati - veselo joj je zapovjedio.

Vjerovao je da je ona u šoku od ugodnog iznenađenja i očigledno je uživao u rezultatima svojih napora. Mislio je da ju je zadivio, ali nju je ova preobrazba uzbunila. Gdje je nestao Neil kojega je poznavala i mogla predvidjeti?

- A tko su gosti? - upitala je.

- Tim i Ali, i Mick i Karen.

- A Karl i Jen?

- Ne.

- Zar nisu mogli doći?

- Ne znam, nisam ih zvao. Umjesto njih pozvao sam Micka i Karen. Osmero nas ne stane za stol, a Micku i Karen dugujemo poziv.

- A da?

- Da, išli smo k njima dvaput prije rođenja blizanaca. Zar si zaboravila?

Natalie nije zaboravila, ali od rođenja blizanaca smatrala je društvo Micka i Karen mnogo manje privlačnim nego prije. Tri godine dva su para bili prvi susjedi, ali Karen i Mick odselili su se kada su odlučili zasnovati obitelj. Preselili su se u predgrađe, jer su tvrdili da je njihova kućica u nizu premalena za više od dvoje ljudi. Sada su imali četiri

* (Op. prev.) Pojam stepfordske supruge potječe iz romana *The Stepford Wives* američkog pisca Ire Levina iz 1972., na kojemu se temelje i dvije kasnije filmske ekranizacije. U popularnoj kulturi pojam je postao sinonim za suprugu koja je poput robota, savršena do stupnja neprirodnosti.

sobe i vrt, ali Nat je smatrala da su, iako su možda dobili na prostoru, sigurno izgubili na nekim drugim stvarima. U blizini njihova novog doma nije bilo trgovina ni kafića, parkova ni galerija. Karen je često isticala da im je do središta Londona potrebno samo četrdeset pet minuta nadzemnom željeznicom, ali u svojim zlobnijim trenucima Nat je zamišljala da je na njihovom putu kući moralo biti dosta kašnjenja, jer su se ljudi vjerojatno bacali pod tračnice pri pomisli na to kamo putuju. Osim toga Nat se nije slagala oko toga da im je kuća premalena za obitelj; imali su dvije spavaće sobe. Mogli su to jedno kratko vrijeme pretrpjeti, te u najtežim ranim mjesecima roditeljstva zadržati pogodnost života u blizini i podrške mnogobrojnih prijatelja.

Nat je bila prilično sigurna da je novopečenim roditeljima trebala podrška; bez obzira na to kako su slatki bili, s blizancima zacijelo nije bilo lako. Ali bilo im je teško pružiti podršku, jer je u jednom času Karen bila plačljiva i nervozna, a u drugom laskava i otesita. Ni Mick nije bio bolji; sada je ograničavao svoje razgovore na poprilično arogantno blebetanje koje se stalno vrtjelo oko iste teme, njegova nevjerojatnog talenta za očinstvo. Odlučio je ostati kod kuće, kako bi Karen "imala slobodu" vratiti se karijeri odvjetnice. Nedvojbeno je znao ponešto o odgoju djece, ali Natalie je iscrpljivalo ne samo to što je inzistirao da svaku sekundu mladih života Lily i Milo pretvori u "značajan trenutak otkrića" već i to što je svojim prijateljima prepričavao pojedinosti tih trenutaka u realnom vremenu. Blizanci su bili predivni, i Nat je mogla razumjeti taj pretjerani roditeljski ponos. Stoga je bila razumno strpljiva dok su bili mali, i Mick ju je nazivao na posao da joj kaže kako je Milo upravo rukom odalamio viseću igračku ili kako se Lily već može odguravati nogama o pod. Ali mališani su sada već navršili godinu dana pa, iako je bilo divno da oboje mogu besmisleno gugutati i uspješno zaobilaziti komade pokušstva, Natalie nije smatrala da takve vijesti zavrjeđuju e-mail. Iskreno govoreći, kada su dosegli fazu da mogu ispružiti ruke ili noge kako bi olakšali odijevanje, izgubila je i zadnju mrvicu zanimanja.

Iako je bilo žalosno što su još jedni prijatelji prešli u drugi tabor, Neil i Natalie složili su se da su Karen i Mick sada službeno bili strahovito dosadni. Obećali su si da će im se ponovno javiti za nekih osam ili devet godina, ali ne prije. Što je Neilu došlo?

Djeca, eto što.

Natalie je sumnjala da je odabir gostiju te večeri nije bio slučajan. Shvaćala je da su oni dio Neilove kampanje. Tim i Ali očajnički su pokušavali dobiti dijete, a Mick i Karen uvijek su razgovarali samo o blizancima; što se toga tiče, Neil je baš mogao pozvati i mjesni ogranak

Nacionalne udruge roditelja. Previše razljučena da bi bilo što rekla, vratila se u auto, zgrabila preostale kutije pune uspomena i popela se na kat da napuni kadu. Zastala je samo kako bi natočila i ispila veliku čašu džina s tonikom. Trebat će joj.

CHIARISSIMA

www.bosnaunited.net

Chia www.bosnaunited.net

Natalie se osjećala kao da polaže prijemni ispit za fakultet, a nije bila ponovila gradivo. Borila se s osjećajem straha i pokušala se nekako uživjeti u večerašnju situaciju. Ako uspije spriječiti razgovore o djeci, bila je sigurna da bi se mogla dobro zabaviti. Na kraju krajeva, to su im bili prijatelji. Jasno se sjećala božanskih dana kada su razgovarali o filmovima, knjigama, koncertima, pa čak i o politici. Nastojala je vjerovati da još uvijek imaju zajedničke interese, ali katkada se činilo kao da govore različitim jezicima, i to pod vodom, sa štitnikom za zube u ustima; trenutno su doista teško komunicirali. Molila je Boga da večer bude opuštena. Neil je uložio toliko truda; usprkos nedostatku iskustva, skuhao je odličnu večeru, potrošio cijelo bogatstvo na vino i kupio cvijeće za stol. Što se tu moglo zamjeriti?

Tim i Ali stigli su prvi. Tim je gotovo srušio Natalie, proguravši se pokraj nje u hodniku.

- Donio sam bocu. Ali kaže da večeras smijem piti - povikao je iz kuhinje, gdje je već čeprkao po ladici tražeći otvarač za boce.

- Uđi slobodno, da ti uzmem kaput? - našalila se Natalie.

Timovo ponašanje možda nije bilo najpristojnije, ali joj je laknulo kada je čula da smije piti. To je možda značilo da su malo popustili u svom strogom režimu za povećanjem šansi začeca, i da će stoga biti manje razgovora o djeci. Nat se tome iskreno nadala.

Alison se nagnula prema Natalie i pozdravila je snažnim zagrljajem. Osmjehnula se i s oduševljenjem izjavila:

- Danas smo to već obavili, pa nema pritiska. Ukupno četiri puta u tri dana. Obavio je svoju dužnost. Sada je slobodan do sljedećeg mjeseca. Ili dulje, ako bude sreće. Ovaj mjesec imam stvarno dobar osjećaj.

Ili možda ne.

Tim je pio, a Ali nije, jer je "imala dobar osjećaj". Rekla je da misli kako je sinoćnja sesija bila uspješna, "možda ne toliko fenomenalna, koliko učinkovita". Čuvši to, Natalie je Timu otela iz ruke vrlo veliku

čaju, i slijedeći njegov primjer, brzo je iskapila kako bi suzbila osjećaj koji je u njoj izazvalo Alino povjeravanje, a to je bila mučnina. Ali i Tim bili su dobri prijatelji, ali Natalie ih doista nije željela zamišljati u akciji. Bio je to samo korak dalje od pomisli na seksualni život svojih roditelja. Neil se pojavio iz kuhinje i počeo oduševljeno ispitivati Ali koju hranu jede kako bi povećala šanse začeća. Ima li nešto što bi trebala izbjegavati u slučaju kada bi se njen osjećaj pokazao opravdanim? Već je poduzeo mjere predostrožnosti, izvadivši kozice iz riblje pite, dodao je zabrinuto i ponešto samozadovoljno.

- A još nije ni trudna - promrmljao je Tim.

Bio je blijed i djelovao je izmučeno. Na čelu mu se gotovo mogao vidjeti otisak palca; i to gdje mu je nekada bila kosa. Natalie je zadrhtala.

- Možda jesam - rekla je Ali pjevnim glasom. - Tim je na strogo prirodnoj prehrani koja se temelji na svježem povrću, voću, integralnim žitaricama, ribi, peradi, grahoricama, orašastim plodovima i sjemenkama. Potpuno je izbacio prerađenu i rafiniranu hranu, brzu hranu i šećer.

To je doista bila istina, osim svakog petka, kada bi izjurio iz ureda i za ručak kupio dupli *cheeseburger* s pomfritom.

- Tjednima jedva da je okusio i kapljicu alkohola ili kafeina, i stalno gricka koštice od bundeve, jer su prirodno pune cinka i esencijalnih masnih kiselina, što je od ključne važnosti za zdravo funkcioniranje muškog reproduktivnog sustava. Sve to može ubrzati njegove spore spermatozoide - dodala je Ali uz osmijeh.

Nat je odložila zdjelu čipsa koju je htjela ponuditi. Nije znala što bi rekla. Ali je očito bila toliko zaokupljena svojim malim sebičnim svijetom da nije bila svjesna kako je Nat neugodno, a Tim se osjeća kao na javnoj dražbi. Ako Ali i Tim ikada uspiju napraviti dijete, Nat je bila prilično uvjerena da će on radije ostati u bolničkom hodniku, ili čak u pubu, dok sve ne bude gotovo i ne počnu se dodavati cigare. Natalie je pokušala uhvatiti Timov pogled. Htjela je s njime razmijeniti urotničku grimasu tijekom još jednog Alinog predavanja o problemima koji izazivaju sporost ili smanjuju broj spermatozoida. No Tim je spustio glavu.

- Ako ne upale hladan tuš i zdrava prehrana, morat ćemo ići na IVE

Ali je pokušavala glumiti veselost, ali je zvučala i strašno i prestrašeno.

Začulo se zvono na vratima i Nat je potrčala otvoriti vrata, te se iznenadila vlastitim oduševljenjem što vidi Karen i Micka. Oni barem neće htjeti razgovarati o začeću. Širom je otvorila vrata i svim se silama

potrudila održati smiješak na licu, jer je postojala opasnost da joj pobjegne na pod i da se o nj oklizne. Karen i Mick sa sobom su donijeli djecu.

- Nismo mogli na brzinu pronaći nikoga da nam ih pričuva. Neil je rekao da nije problem ako ih donesemo.

- Pa ne, uopće nije problem - uspjela je promrmljati Nat, prije nego što ih je uvela u hodnik i zatvorila vrata pred hladnom noći.

- Gdje da ih stavimo?

- Pa, gore. - Nat se suzdržala da ne doda: - Gdje ne smetaju.

Pogledala je blizance dok su ih nosili pokraj nje. Morala je priznati da su bili strahovito slatki, naročito dok su spavali, ali njihova prisutnost zacijelo neće zaustaviti razgovore o djeci. Upravo suprotno. Ali je već skoro istegnula ligament žureći za blizancima na kat, "samo da ih malo vidi."

- Ne brini se - rekao je Neil, prišuljavši joj se s leđa. Rukama joj je protrljao gole nadlaktice, pri čemu je osjetila kako joj tijelom prolaze trnci. Kako to da je privlači, a istodobno je bijesna na njega?

- Neće nam smetati. Sjećam se da mi je jednom Mick poslao poruku kako oboje spavaju cijelu noć.

Osjetila je njegov poljubac na svom vratu. Usprkos tome što je skuhao večeru od tri slijeda za šestoro ljudi, bio zadužen za vino i odabir glazbe, a toga jutra njegov je tim izgubio 3:0, djelovao je nevjerovatno pribrano. Mirno. Razdvojili su se i on joj se osmjehnuo. Boriće oko očiju kao da su pitale „Nije li ovo baš zgodno? Vidiš da ti djeca ne moraju ograničiti društveni život! Čak i s blizancima možeš posjećivati prijatelje i izlaziti na večere."

„Kretenu", odgovarala mu je pogledom.

Prošlo je neko vrijeme dok nisu svi sjeli za stol. Mick nije htio ostaviti djecu u spavaćoj sobi, jer je na krevetu spavala mačka, a bilo je opće poznato da su mačke notorne ubojice male djece. Natalie je nevoljko ponudila da mačku izbaciti iz sobe. To joj nije bilo drago, uvijek se brinula kada bi Kitty lutala prometnim londonskim ulicama. Srećom, nije to morala učiniti, jer je Mick rekao da misli kako Lily ima blagu alergiju na mačje krzno, pa bi vjerojatno bilo najbolje da pronađu sobu u koju mačka najmanje zalazi.

- To bi bila kupaonica - rekla je Natalie bezbojnim glasom.

Neil je odveo Micka u sobu za goste u kojoj nije bilo kreveta. U njoj se nalazio stol (kako bi Natalie mogla raditi kod kuće kada bi to bilo potrebno), košara s hrpom rublja za glačanje koja je zastrašujuće nalikovala kosom tornju u Pisi. a sada i tri kutije sa starudijama koje je Natalie donijela iz roditeljskog doma. Kada je Mick sastavio neku

vrstu provizorne zavjese za zamračenje, Natalie je ponovno premjestila kutije, a Neil je pojačao grijanje. Soba se konačno smatrala pogodnom za djecu, pa su ugurali putni krevetić (ogrebavši pritom zid) i u nj položili djecu na spavanje. Natalie je već počela uživati u osjećaju zadovoljstva i olakšanja, kada se Milo odjednom preokrenuo u snu i udario Lily, koja je ispustila urlik od kojeg se ledila krv u žilama.

Karen je uspjela sjesti za stol u 8:45. Sišla je stubama mašući s dva smrdljiva zamotuljka koje je zatim pospremila u kuhinjsku kantu za smeće. Natalie je skočila od stola i odvukla vreću u vanjsku kantu za smeće. U mislima je zapisala da prilikom sljedećeg posjeta Karen sa sobom donese sadržaj mačkine posude s pijeskom; možda bi je mogla odložiti u njenu košaru za smeće.

Mick i Karen cijele su se večeri ponašali poput klauna koji iskaču iz kutije, jureći gore-dolje po stubama kako bi pogledali djecu. Natalie to nije bilo jasno. Nije bilo vjerojatno da će itko od mališana smotati *joint* ili se spustiti niz oluk i skočiti na cjelonoćni *rave party* u nekom skladištu, bez obzira na njihov natprosječni kognitivni razvoj.

Natalie se hrabro pokušavala pridržavati plana. Ako uspije skrenuti razgovor s djece, bila je uvjerena da bi se još uvijek uspjela pristojno zabaviti.

- Što ste danas radili? - upitala je sve za stolom.

- Tečaj masaže za bebe - spremno je odgovorio Mick.

-Joj, kako fascinantno! Što je to? Moraš mi sve ispričati - oduševila se Ali, spuštajući odmah ruku na svoj potpuno ravni trbuh. Nije se čak ni šalila.

Natalie nije mogla dopustiti daljnji razvoj razgovora te vrste. Ubacila se.

- Neil je igrao nogomet, a zatim lunjao po tržnici.

Pokušavala je naglasiti sve prednosti dana neopterećenog djecom.

-Je li to ona tržnica pokraj osnovne škole u Belmontu? - upitala je Karen.

Sranje, Natalie ovo nije predviđjela. Znala je da će razgovor sada krenuti samo u jednom pravcu.

Predvidljivo, Neil je upitao:

-Jeste li već stavili blizance na popis za koju školu? Čuo sam da je to uvijek problematično.

-Ja sam bila u posjetu roditeljima - dodala je Natalie, odlučna da ostane pri svojoj temi.

- Imaju li tvoja braća djece? - pitao je Mick.

- Oni su još i sami djeca.

- Je li tvoja mama ikada natuknula da bi htjela biti baka? - upitala je Ali.

- Nikada!

- Moja se počela baviti pletenjem.

- Natjerali su me da počistim čitavu gomilu stvari. Kutije prepune starih knjiga i pisama. Isuse, dok pregledavaš takve stvari, samo ti se vraćaju uspomene - ustrajala je Natalie.

-I meni se to dogodilo kada sam pripremala kuću za djecu. Morala sam izbaciti kutije i kutije smeća - rekla je Karen.

Dovraga! Je li postojala tema koja se nije nekako vraćala na djecu? I kada je Nat već pomislila da je situacija sasvim beznadna, Karen je na trenutak zamišljeno dodala:

- Ali zadržala sam neke karte od kina i kutije šibica iz raznih barova.

- Gdje si imala beznačajne seksi susrete - nasmijao se Mick, namigujući joj.

- Točno - široko se osmjehnula Karen.

Natalie je na trenutak ugledala ono što je tražila cijelu večer. Vidjela je Karen. Visoku i uznositu, nasmijanu i bezbrižnu, odjevenu po posljednjoj modi, a ne prekrivenu dječjim bljuvotinama

- Poput *Met Bara*? - O, da. Sjećam se!

- Sjećaš li se *Globe* kluba?

-Joj, kako ne!

- A *Atlantica*?

- Ej, kakve smo noći tamo provele...

Na trenutak su stolom zavladaali široki osmijesi i vrtoglav smijeh. Svi su se sjećali znojnih, često pijanih susreta. Različitih, ali ipak na neki način sličnih, punih mogućnosti i izazova, kojima su potvrđivali svoju mladost i nepobjedivost. Ali u sljedećem trenutku zajedništva je iznenada nestalo kada je Mick izjavio: - Ipak, ne bih se vratio.

- Ne, ne bih to nikada mijenjala za ovo što imamo sada - odlučno se složila Karen.

- Sve je to sada iza nas - dodala je Ali.

- Gotovo - promrmljao je Tim.

- Treba krenuti dalje - ubacio se Neil.

Okrenuo se prema Natalie i pogledao joj u oči, kao da pogledom svrdla ravno kroz nju. Natalie mu je uzvratila pogledom i posegnula za vinom. Koga su to oni pokušali uvjeriti? Sami sebe? Nju? E, pa nije bila uvjerena. Ali se okrenula prema Karen i počela ispitivati gdje kupe odjeću za trudnice. Mick je objašnjavao Timu važnost upoznavanja djece s glazbom još u utrobi. Zašto, zar će blizanci već sljedeći

tjedan polagati ispit iz violine četvrtog stupnja? pitala se Natalie. Ili možda iz harfe? Natalie je osjetila da joj je preostala samo jedna mogućnost. Napit će se uz nadu da će joj sutradan cijela večer izgledati kao ružan san.

Prstima je grabila komadiće salame i trpala ih u usta, te brzo gutala. Ispila je veći dio boce vina prije nego što je pred nju stigla riblja pita, a do tada je izgubila zanimanje za hranu, i držala se pića, koje je bilo lakše probaviti. Što je bila pijanija, to joj je bilo teže boriti se protiv poriva da im kaže kako su svi dosadni, zaslijepljeni i očajni. Da je jadno kako su se odrekli vlastitih života i žive kroz svoju djecu, koja u Alinu i Timovu slučaju nisu još ni začeta! A u Neilovu slučaju, nikada neće ni biti.

Poveselila se kada se u 22:30 oglasilo zvono na vratima.

- Idem ja - rekla je Natalie oprezno, prenaglašavajući riječi kako ne bi zvučala pijano. Otvorila je vrata i iznenadio ju je hladan zapah jesenjeg noćnog zraka; činilo se da je ljeto doista gotovo.

-Jen?

Naravno da je prepoznala prijateljicu, ali njen neočekivani dolazak i očita uzrujanost pretvorili su pozdrav u pitanje.

- Oprosti, Natalie, nisam znala da imate goste - rekla je Jen kada je začula prigušen smijeh i zvukove odobravanja iz blagovaonice.

Nat je zamišljala kako je netko vjerojatno upravo izrekao nešto vrlo originalno, na primjer, da voli miris glave novorođene djece.

- Nisu gosti. To su Ali i Tim i Mick i Karen. Uđi, što nije u redu?

- Mislim da me Karl vara.

Zatim je briznula u plač, i Natalie ju je povukla u hodnik.

- Dođi, popij nešto.

Vidjevši da je Jen strahovito uzrujana, Karen i Mick odmah su se ispričali, te izjavili da je kasno i da moraju krenuti kući; ionako će ih blizanci probuditi u šest ujutro. Natalie je vjerovala da su htjeli biti taktični i obzirni, ali se nije mogla oteti dojmu da nisu marili. Istina, nisu poznavali Jen i Karla tako dobro kao Ali i Tima, ali Natalie nije mogla zamisliti da će ikada doći do toga da priča o prekidu ili nevjeri (što god bilo u Jeninu slučaju) više neće biti dovoljno zanimljiva da bi opravdala kasni odlazak kući. Strašno.

Čim je Jen društvu ponovila svoje sumnje, Neil i Tim najavili su da će oprati suđe i nestali poput zečeva u rupi. Da je Jen bila manje povjerljiva ili barem opreznija, mogla bi točnije protumačiti njihovo ponašanje - kao čisti dokaz da ju je Karl varao i da su Neil i Tim to znali. Umjesto toga zaridala je:

- Vidiš, ima i dobrih, pažljivih i pristojnih muškaraca. Onakvih koji bi te oženili i oprali ti suđe. Zašto Karl nije takav?

Nat i Alison nisu odgovorile, ali su brzo utvrdile činjenice noćasne drame. Jen je te večeri bila kod Karla i glačala mu rublje kada je zazvonio telefon. Budući da nije službeno živjela s Karlom, nije podigla slušalicu, već je dopustila da poziv skrene na automatsku tajnicu. Zvala je neka žena, očito iz nekog bara i malo nacvrkana. Rekla je, "Gdje si dušo? Kasniš. O da, vidim te, vidim te. Tako si zgooodan. Baj. Zapravo, bok." Nakon toga se jako smijala, čuli su se poljupci, a zatim je poklopila.

- O Isuse. Bože - rekla je Ali.

- Ti mu peglaš, a ne usuđuješ se niti se javiti na telefon - rekla je Natalie.

- Misliš li da me vara? - upitala je Jen.

Nat i Ali bile su uvjerene da je Karl imao bezbroj avantura, afera ili flertova. Kako god to nazvali, svodilo se na isto. Na prijevaru. Mislile su to i prije nego što im je Jen spomenula telefonski poziv pijane žene. Postavilo se pitanje jesu li prijateljici mogle reći istinu? Bi li je ona voljela čuti? Doista čuti? Je li to bila njihova stvar ili čak dužnost? Bila je to teška dilema. Možda je Jen došla k njima u nadi da će joj ponuditi razumno objašnjenje za poziv, nešto što nije bilo tako očito. Možda je znala da je vara, ali u to nije htjela vjerovati.

- Jesi li nazvala 1471 i zapisala broj pozivatelja? - upitala je Ali.

Bilo je jasno da želi dobiti na vremenu, dok ne odluče kako bi bilo najbolje odgovoriti.

- Nepoznat.

- H m .

- Jesi li nazvala Karla? - upitala je Nat.

- Mobitel mu je isključen.

- Gdje je on večeras?

- Izašao je na piće s trendovima s faksa.

- Možda je to bila neka frendica s faksa - nesigurno je predložila Ali.

- Možda. Ali zašto bi rekla da je zgodan?

- Možda samo od milja?

- Zvučalo je kao nešto više od toga.

Zvučalo je kao prijevara, varanje, nevjera. Djevojke su posegnule za čašama i navalile na vino koje je samo klizilo niz grlo. Nat im je ponovno natočila. Jen je ponovno počela plakati. Velike, debele, tihe suze klizile su joj niz lice i rasprskavale se u krilu. Ali i Nat nad njenom su glavom izmjenjivale očajne poglede.

- Zašto nisi išla s njim da se upoznaš s tim trendovima s faksa? - blago je upitala Natalie.

- Rekao je da bi mi bilo dosadno.

Da, sigurno je bilo zabavnije ostati u njegovom stanu i glačati mu rublje.

- Toliko ga želim. Stalno razmišljam o našem vjenčanju. Znam da ne bih smjela, jer nismo čak ni zaručeni, ali ne mogu si pomoći. - Jen je ponovno počela ridati. - Ništa drugo ne želim. Samo njega. On je taj.

- Doista? Jesi li sigurna? - upitala je Natalie sumnjičavo.

Kako bi taj bezobzirni, nepopravljivi nevjernik Karl doista mogao biti "taj" za divnu, slatku, povjerljivu Jen? Osim toga dobro se sjećala kako je Jen iste stvari govorila o svom bivšem dečku, Christopheru Shawu. Nat doista nije shvaćala Jeninu opsjednutost vjenčanjem. Kao da će brak sve čarolijom riješiti. Je li mislila da će vjenčanjem konačno "smiriti" Karla? Nat je sumnjala u to. Bojala se da bi Karl čak i nakon razmjene zavjeta nastavio ići na "druženja" sa svojim "frendovima s faksa".

Dovraga, Natalie je poželjela da svoju prijateljicu Jen nikada nije upoznala s Karlom. Nije aktivno radila na njihovu spajanju, jednostavno se dogodilo da je imala kartu više za veliki koncert povratka Scottiea Taylora na stadionu *Wembley* i slučajno ju je ponudila Karlu. Sada je poželjela da joj je tih pedeset funti jednostavno propalo. Ali kako je mogla pogoditi da će Jen osvojiti Karlov preočiti, lukavi šarm? Da, naravno da je vidjela kako na njega padaju bezbrojne druge žene, ali je mislila da će njena prijateljica biti jednako neosjetljiva kao i ona sama. Mislila je da će se svi dobro zabaviti i da će Jen u očaju kolutati očima kada Karl bude pričao o svojim avanturama ili se pokušavao nabaciti nekoj drugoj u društvu. Ali Jen ga je smatrala neizrecivo seksi. Privlačnim. Neodoljivim. Svima je zbog toga bilo pomalo neugodno. Jen i Karl samo što se nisu poseksali u autu na putu kući, što bi se vjerojatno i dogodilo da Neil nije stalno kašljao tako snažno da se činilo kako boluje od bubonske kuge.

- Ti si tako super cura, Jen. Možeš birati - Nat je blago podsjetila prijateljicu.

- Naravno, znam ja to. Uvijek postoji izbor. Ali ja ne želim nikoga drugog. Karl je pravi čovjek za mene.

Nat se pitala nije li Jen strahovala od još jednog novog početka. Cesto je govorila kako je u Christophera uzalud uložila sve te godine (pri čemu je mislila na to da joj nije ponudio zaručnički prsten) i nije htjela napraviti istu pogrešku.

- To se zna - rekla je slijepom odlučnošću.
- Stvarno?
- Da. Kao što si ti znala s Neilom.
- Točno.

Jen se ukočila i zagledala u Natalie.

- Ti si znala, zar ne?
- Da.

Nat nije bila sigurna kakve to veze ima s Jeninom situacijom. Trebale bi se vratiti na temu, a to je bila pijana kučka koja je Karla nazivala kući. Naravno da je Nat znala da je Neil onaj pravi.

- Kako? Kako si znala? - nastavila je Jen, koja je očito mislila da je to tema razgovora.

- Bio je dobar i pristojan.

Naravno, tu je i njegov fantastični smijeh, smijeh kakav nikada prije nisam čula, pomislila je Natalie, ali to nije rekla; bila je to privatna stvar, isključivo njena.

- I što još? - zahtijevala je Jen.
- I . . . pa . . . teško je to objasniti.

Nat se pitala kako bi opisala zaljubljivanje u Neila. Ljubav prema Neilu. Gdje da počne? Bilo je to nešto tako intenzivno i neizbježno, a istodobno tako jednostavno i prirodno. Duboko je udahнула i pokušala objasniti.

- Na njemu su me privlačile neke stvari po kojima se toliko razlikuje od mene, na primjer, njegov bezbrižni, neustrašivi pristup životu. Ali isto tako, imali smo toliko toga zajedničkog što se tiče važnih stvari u životu, poput vjernosti, odanosti, vrijednosti i ciljeva.

- Imali?

- Imamo - odlučno je odvrtila Natalie, iako se u ovom trenutku osjećala pomalo zbrkano.

Nedvojbeno zato što je popila previše crnog vina i bio joj je dosadio neprestani razgovor o djeci, ali u ovom trenutku bila je svjesna da njihovi ciljevi više nisu bili zajednički. Neil je htio djecu.

- Za mene je to bilo pitanje pravog trenutka - rekla je Alison. Govorila je tiho, pogledavajući prema kuhinjskim vratima jer nije htjela da je Tim čuje. - Ja doista volim Tima, ali ne mislim da postoji samo jedan muškarac koji te može usrećiti. Ako si spremna na vezu i dogodi se da naiđeš na nekoga tko je također spreman, to je to. Sve druge propuštene prilike nisu velike tragedije, radi se samo o krivom trenutku.

Jen i Natalie zabezeknuto su zurile u Ali. Nat nije mogla shvatiti je li šokirana ili zadivljena prijateljičinim hladnokrvnim, razumnim i prisebnim priznanjem. Nikada nije razmišljala o svojoj vezi s Neilom

na tako sabran i objektivan način kao Ali. Oduvijek je bila strastveno uvjerena da je Neil pravi čovjek za nju. Slagali su se. Pristajali su si. Bili su zaljubljeni. Ali što ako je Ali imala pravo? Je li bilo moguće da je mogla završiti s bilo kojim muškarcem, pod uvjetom da su imali dovoljno toga zajedničkog da bi se mogli uvjeriti kako si pristaju na neki mistični, smisleni način? O, Bože. Još jedna, mnogo bolnija pomisao udarila je Nat takvom snagom da joj se zavrtjelo u glavi; zgrabila je rukohvat naslonjača da se pribere. I Neil je mogao završiti s nekom drugom. Što bi bilo da jest? Bi li stanovao na nekoj drugoj adresi, sa zgodnom brinetom i tucetom vesele dječice? Je li ona bila prava žena za njega? Je li on bio pravi muškarac za nju? Pitanje je bilo toliko veliko da se Nat morala boriti protiv fizičke reakcije. Nos ju je svrbio od suza koje su joj navirale na oči, dlačice na zatiljku naježile su se u znak protesta, a želudac joj je skočio u usta. Srećom, Jen je ponovno počela jecati, i Nat je bila zahvalna što ju je istrгла iz tog zapanjenog i prestravljenog stanja. Strašnu pomisao potisnula je daleko u pozadinu mozga, što je bio njen posebni trik, i još se jednom prisilila na sudjelovanje u razgovoru.

- Zašto me ne voli? Zar nisam vrijedna ljubavi? Sto sa mnom nije u redu?

Jen se tresla čitavim tijelom, pa ju je Nat povukla u zagrljaj. Sažalila se nad Jeninim očajem i poželjela da joj može ponuditi vjerojatnije objašnjenje telefonskog poziva. Bilo je jasno da Jen večeras ne želi čuti istinu.

- Je li žena uopće rekla kako se zove? - upitala je Alison.

Jen je na trenutak prestala tuliti i razmislila.

- Ne - oprezno je odvrtila.

- Eto ti ga! Možda je bio krivi broj! - oduševljeno je rekla Ali.

Nat je pomislila da je Ali genijalka. Ona je sada bila pošteđena noćne more da na nježan ali odlučan način uvjeri Jen kako mora shvatiti da je Karl beskoristan, nevjerni gad, da je situacija beznadna i da mora nastaviti sa svojim životom, ali za sada je problem bio izbjegnuto. Barem večeras. Natalie i Alison osjetile su olakšanje. Jen je bila oduševljena.

- To mi nije ni palo na pamet!

A i zašto bi, umorno se pitala Natalie. Ali bilo je kasno. Svi su bili emotivno iscrpljeni, nije jasno shvaćala ni vlastitu vezu, kako bi tek mogla razmatrati Jeninu? Ovo nije bio trenutak da priopći Jen zašto se sama nije sjetila te izlike - bila je očito jadna i graničila je s glupošću. Naravno da zagonetna žena nije nazvala krivi broj. Naravno da to nije bila frendica s faksa. Naravno da se Karl nije nalazio s „cijelim

društvom". Upravo u ovom trenutku ta mu je žena vjerojatno skidala hlače negdje u mračnoj uličici ili na nekom sličnom prljavom mjestu.

-Je li sigurno ući? - upitao je Neil, provirivši kroz vrata. - Nosimo čokoladu.

- Onda može - odgovorile su žene.

Neil se svukao i pažljivo odložio odjeću u košaru s prljavim rubljem. Noćas je želio seks i pomislio kako bi mu urednost mogla povećati šanse, pa je bio razočaran kada je primjetio da je Natalie svoju ostavila u hrpi na podu. To nije bio dobar znak; činila je to samo kada je bila izuzetno umorna. Ako je bila izuzetno umorna, noćas nije bilo šanse da se poseksaju, čak iako je bila subota, čak iako je kuhao i oprao suđe. Neil je krenuo za njom u kupaonicu. Na sebi je imala pidžamu. Znači, noćas je sigurno preumorna za seks. Bio je to jasan znak. Pidžama je značila "nema šanse".

Istini za volju, Nat je bila previše popila i pojela, što nije bilo pogodno za ševu, a i glava joj je bila prepuna, što je samo pogoršalo stvar.

- Kako si znao da sam ja prava žena za tebe? - upitala ga je dok je prala zube.

Neil nije baš razumio pitanje, ne samo zato što su oboje koristili bučne električne četkice već i zato što nije imao pojma zašto ga ona to pita i kamo to vodi, iako je imao užasan osjećaj da to posve sigurno nekamo vodi.

- Ti si mi rekla - odgovorio je.

- Ha, ha - rekla je neveselo. - Je li to bilo samo pitanje pravog trenutka? Jesam li ja baš slučajno naišla u pravo vrijeme kada si ti bio spreman na ozbiljnu vezu?

- Ne - Neil je ispljunuo pastu i isprao usta, a zatim se okrenuo prema njoj. - Iskreno govoreći, kada sam te prvi put ugledao, ozbiljna veza bila mi je zadnja stvar na pameti.

Zapravo je razmišljao o tome kako da je odvede u krevet.

Neil se vratio u spavaću sobu i zaronio pod pokrivače. Brrr, bilo je hladno. Ispružio se na leđima i raširio udove, širio i skupljao noge, dizao i spuštao ruke, kao da u snijegu crta anđela. Uvijek bi grijao krevet za Nat, jer je njoj uvijek bilo hladno; stopala su joj obično bila dvije goleme kocke leda.

- Alison misli da je sve stvar pravog trenutka. Da možeš voljeti neograničen broj partnera, i smiriti se s onim koji naiđe u pravo vrijeme
- rekla je Nat kada se konačno pojavila iz kupaonice.

U kupaonici je uvijek provodila mnogo više vremena od Neila, jer je koristila mnogo više losiona i krema. Neil se pitao je li moguće da je Nat otkrila plastične bočice koje su imale sposobnost razmnožavanja; kad god bi pogledao, činilo mu se da su se namnožile. Jednom je potajice prebrojao bočice koje su se udomile na prozorskoj dasci kupaonice. Nabrojao ih je četrdest sedam, uključujući koncentrate protiv starenja kože oko očiju, antioksidacijske serume za dekolte, antibakterijska sredstva za čišćenje lica, te komplekse za učvršćivanje kože vrata i trbuha. Bio je tu i niz drugih proizvoda koji su obećavali sveopće pomlađivanje, zatezanje i revitalizaciju kože. On je u kupaonskom ormariću imao tri stvari: šampon, kremu za brijanje i dezodorans. Njemu je to bilo dovoljno. Činilo se da Nat stalno vodi rat sa svim svojim kompleksima i antistvarčicama i kremama za jačanje i obnovu. Bilo je to zastrašujuće. Osim toga činila se tako dobro nauljenom da se Neil bojao da će mu iskliznuti iz ruku ako je prebrzo ili prečvrsto zgrabi, što mu se katkad događalo sa sapunom tijekom tuširanja.

- Ali baš nije romantična - promrmeljao je Neil, zaronivši joj licem u vrat. Volio je osjetiti dodir njene kože pod svojim ustima (on taj meki, svilenkasti dodir nikada nije povezao s brojnim bočicama u kupaonici, ali Nat jest).

- Točno, ali pogledaj Jen, ona je previše romantična, a stvari joj baš ne idu po planu, zar ne?

-Je li prokužila Karla?

Natalie se ukočila i okrenula prema mužu.

- Sumnja u nešto. Što ti misliš? Ševi li se on okolo? Sigurno? Je li ti se povjerio?

- Ma znaš ti muške - nejasno je rekao Neil.

Nadao se da bi se taj odgovor mogao protumačiti kao, „Ma znaš ti muške, ne razgovaramo mi o tim stvarima kao vi žene." Neil je zapravo htio reći, „Ma znaš ti muške, poševit će sve što stignu, barem takvi kao on."

Srećom po Neila, Nat je bila previše obuzeta vlastitim brigama da bi nastavila čeprkati po Jeninoj situaciji.

- Mislila sam da si ti za mene onaj pravi jer si dobro pristajemo. Slažemo se. Zar ne?

- Da, to je ljubav - promrmeljao je Neil, bez mnogo razmišljanja.

Zašto žene moraju razgovarati o ovakvim stvarima? Njegova ljubav prema Nat bila je činjenica. Kao i njena prema njemu. Što se tu još imalo reći?

- No Ali tvrdi da ljubav sama po sebi nije dovoljna za brak. Svi smo mi bili zaljubljeni nekoliko puta. Po čemu se razlikuju veze koje nisu uspjele od one koja jest?

Nat je osjetila kako joj u želudac ponovno navire panika. Nije željela nastaviti razmišljati u tom pravcu, ali nije bilo povratka. Sada kad se pojavila, misao joj se počela širiti po glavi poput podle zaraze.

- To mora biti nešto važno. Kao slaganje oko istih ciljeva i vrijednosti, zar ne? - zabrinuto je upitala Nat.

- Ne znam - promrmljao je Neil i nastavio je nježno ljubiti u vrat. Pod bradom je imala sitan madež, ne puno veći od pjegice. Obožavao gaje.

- Sjeti se, u početku smo se slagali oko malih stvari, na primjer, koji ćemo film pogledati, kako često izlaziti, kamo ići, a kasnije i oko velikih. Zar ne?

Nat je htjela da je Neil razuvjeri. On joj je sada neprestance ljubio rame.

Uspio joj je povući pidžamu na stranu i otkriti joj rame.

- Apsolutno - mrmljao je.

Nije slušao. Poljupci su bili meki i nježni i on se na njih potpuno usredotočio, ali je to Nat počelo smetati jer je htjela razgovarati.

Problem je bio u tome što se više nisu slagali oko najvažnijeg pitanja. Što je to značilo? Nat je htjela čuti da ih povezuju druge stvari - dovoljno drugih stvari - pa je nastavila.

- Misliš li da imamo mnogo toga zajedničkog? - htjela je znati, povlačeći se od njega i navlačeći pidžamu preko ramena.

- Ono što nam je zajedničko nije beznačajno - oprezno je odvratio Neil. - Oboje vjerujemo u globalno zatopljenje i savjesni smo prilikom reciklaže otpada.

Nije bio siguran zašto mu je baš to palo na pamet. Vjerojatno zato što je upravo iznio prazne boce i odložio ih u zelenu kantu na kraju ulice. Isuse, koliko su noćas popili! Ali čak nije ni pila, a Karen tek jednu čašu, no ispraznili su šest boca vina, ako ne brojimo votku s kojom su započeli i viski s kojim su završili. Tim je pio poput osuđenika na smrt. Neil je pogledao Nat koja je zabrinuto zurila u njega. Kada je pila crno vino, često je bila zlovoljna i nepredvidiva, iako to nije bilo pametno spominjati.

Možda joj je trebao reći kako je mislio da će se jednoga dana vjenčati jer su se uistinu jako voljeli. Da su bili srodne duše. Da je ona bila

njegova druga polovica, da mu je katkada, kada bi otišla na poslovni put, nedostajala do boli, i da bi katkada (a ovo je doista zvučalo slatko) čak pomislio da su se možda otprije poznavali, iz nekog prošlog života ili tako nešto. Kako god to glupo i blesavo zvučalo. Ali pristajala mu je. Apsolutno, sto posto. Možda je trebao reći da nije vjerovao da možeš količinski izraziti zašto s nekim želiš biti do kraja života, ali da znaš kad znaš i to je to. A možda je trebao reći kako je mislio da kad se jednom obvežeš moraš ustrajati u tome. U dobru i zlu, u zdravlju i bolesti. Bio je to dogovor.

Umjesto toga je rekao:

- Kad smo već kod toga, ja sam taj koji uredno odlaže karton, staklo i plastiku na odgovarajuća mjesta, a ti si ta koja će radi štedljivosti radije navući još jedan džemper nego pojačati grijanje.

- I tebi je to važno? - očajnim glasom upitala je Nat. - Vjenčali smo se zato što se više-manje slažemo oko ekoloških pitanja?

- Ne, naravno da ne. Samo kažem ...

- Što drugo?

- Kako to misliš?

- Što nam je još zajedničko?

- Oboje još uvijek sanjamo kako ćemo jednoga dana biti odvratno bogati. Oboje sumnjamo da će se to ikada dogoditi. Oboje obožavamo smrdljivi sir. Oboje volimo gledati *reality* TV, čak iako veliča sve vrste društvenih poštasti, i oboje mrzimo *Marmite*. - Neil je zastao, ali je Nat i dalje u njega zurila s iščekivanjem. - Nija ni ti ne volimo operu. Najdraži grad na svijetu nam je New York. Oboje bismo jednoga dana voljeli otići u Tokio.

-I?

- I seks. Oboje volimo seks, naročito u misionarskom položaju, iskreno govoreći.

- Neile, daj se uozbilji.

- Ozbiljan sam. - Nakon nekog vremena dodao je: - Dobro, onda. - Uzdahnuvši, Neil se uspravio u krevetu i na prste nabrojao stvari koje su ih vezale. - Volimo naše prijatelje i obitelji. Oboje smo jednako glasali na izborima. Nikada ne bismo pokušali prevariti osiguranje ili izbjeći plaćanje poreza, radi čega mislim da smo temeljno poštteni ljudi. Uvijek prihvaćamo prvi poziv, čak iako možda nakon toga slijedi nešto bolje. Oboje mrzimo smeće, kašnjenje i laži. Oboje želimo ostarjeti zajedno. Volimo se.

Ali ljudi se odljube. Ljudi se prestanu voljeti.

- A što je s onim stvarima koje nam nikada nisu bile zajedničke? - upitala je Nat. Imala je knedlu u grlu; bilo je to klupko neugodnih

pitanja koje nije mogla progutati, koliko god je to željela nakon ovog divnog govora.

- Tebi se sviđa James McAvoy, a meni ne. Isto tako, neću shvatiti zašto ti treba tolika kozmetika. Ne trebaju ti sva ta sranja. Predivna si - dodao je.

Nat mu se nasmiješila. Bio je to njen najljepši osmijeh. Onaj koji je započinjao polako, a zatim postao širok i blistav. Neil je ponovno legao i ona mu je zavukla glavu pod ruku. Privinuo ju je k sebi.

- Misliš li da je to u redu? Da nam je to dovoljno? - upitala je.

Željela je da joj kaže kako je to u redu, da je sve u redu. Mogli bi nastaviti kao i do tada, i živjeti sretno bez *Marmitea* i djece.

- Za sada - odgovorio je Neil iskreno. Zar je zaboravila? Oboje su mrzili laži.

- Za sada?

Nastala je tišina, a zatim je Neil nastavio: - Skoro su ti trideset četiri godine, Nat.

- Znam.

Bilo je to nešto na što ju je Neil u zadnje vrijeme stalno podsjećao. Poželjela je da to znači da za nju planira veliku rođendansku proslavu, ali je isto tako znala da to nije pravi razlog.

- Pa što?

- Imaš li ti pojma što to znači za ženu?

Natalie je točno znala što to znači za ženu. Zato je imala četrdeset sedam bočica nade na prozoru kupaonice.

- Objesit će mi se sise? - rekla je u šali.

Sada je iracionalno pokušavala izbjeći temu koju je uspijevala zaobići otkada su legli u krevet. Znala je da je to bila tema o kojoj su trebali razgovarati, ali je poželjela da ona nikada nije pomolila svoju ružnu glavu.

- Neke stvari imaju svoje ograničeno vrijeme, Nat.

- Ne, nema tu ograničenja - pjenila se.

Pokušala se sjetiti nekih stvari koje je nedavno pronašla na *Googlu*. "Rupert Murdoch postao je otac u sedamdeset drugoj. Charlie Chaplin u sedamdeset trećoj." Čak i dok je izgovarala ove statističke podatke, Nat je znala da nije stvar u tome i nije se iznenadila što je Neil zurio u nju kao da je luda.

- Shvaćam, Natalie, i nevjerovatno mi je drago što je Daniel Quinn postao otac u osamdeset prvoj, mislim? Ali iskreno govoreći, nisam siguran kakve to veze ima sa mnom, jer ja želim dijete s tobom, a vremensko ograničenje odnosi se na tebe.

Nat je uzdahnula i uspravila se, povlačeći se od njega. U tišini među njima visjela je tuga. Neil ju je mogao osjetiti, kušati i čuti; obuzela mu je glavu, usta i uši.

- Ne kažem da ovoga časa moramo imati djecu, ali ne želim da bude prekasno.

- Ne može biti prekasno, jer ja ne želim djecu, nikada! Za nešto može biti prekasno samo ako pretpostavimo da će se to ikada dogoditi.

Neil se još uvijek nadao da bi se ona mogla predomisлити. Morala je, zar ne? O tome je stalno čitao u novinama. Postojala je cijela vojska žena koje su tvrdile da nikada neće imati djecu, težile su za uspješnom karijerom, a kada su stigle u četrdesete, odjednom ih je lupilo. Ali tada to više nije bilo jednostavno. Katkada se ne bi dogodilo. Ostala bi im samo čežnja za djecom i ništa drugo. Nije želio da se to dogodi Natalie.

- Gledaj, dušo, hajdemo se dogovoriti da jedno tri mjeseca ozbiljno razmislimo, a zatim, kada jasno sagledamo stvari, možemo nastaviti razgovor - predložio je.

- Ja o tome ozbiljno razmišljam već mnogo dulje od tri mjeseca - rekla je Nat, povrijeđena i iscrpljena. Kako to da on to nije znao? - Zao mi je, ali ja se neću predomisлити.

- Natalie, želim biti otac. Želim dijete.

- Ali ja ne želim

-I to je to, zar ne? Kraj rasprave?

- Da, što se mene tiče.

- Treba mi obitelj.

- Ne, ti želiš obitelj. Ono što ti treba su hrana i sklonište.

- Nemoj, molim te, Natalie. Znaš točno na što mislim.

- Samo kažem da ne možeš na ovaj način vršiti pritisak na mene, govoreći o svojim željama kao da su potrebe.

- Očinstvo je istinska potreba.

-Jednako kao potreba za čistom vodom?

- Da.

Nat je osjetila mučninu. Ako je tako osjećao, imali su veliki, veliki problem. Tijekom čitavog razgovora gledala je u zid. Sada ga je pogledala. Srce joj se slamalo. Neilovo lice, tijelo, čitavo biće, pretvorilo se u klupko dubokog razočaranja i nezadovoljstva. Dio nje htio gaje zagrliti, utješiti, razgovarati s njime i razuvjeriti ga.

Drugi dio htio gaje pljusnuti.

- Znao si što mislim o djeci i prije nego što smo se vjenčali. Razgovarali smo tome - ustrajala je Nat. Sada je vrištala, jer joj je razum nadvladala panika, frustracija i strah.

- Da, znam - odvratio je Neil također vičući.

- Ali složio si se!

Natin bijes i glasnoća pojačali su se za još jedan stupanj.

- Ali sada sam se predomislio!

Oponašao je njen ton.

Tišina. Gorka, oštra napetost preplavila je kuću. Nat je osjetila kako joj se u pregibima laktova i koljena nakuplja hladan, ljepljiv znoj. Neil je osjetio kako mu srce udara u grudima. Izvana su dopirali samo glasovi grupe pijanaca, koji su naizmjenice pjevali i prostačili.

- E, pa ja nisam - rekla je Natalie promuklim glasom.

- I što ćemo sad? - upitao je Neil.

Nat se to isto pitala već tjednima, ali sada je iskreno odgovorila: - Ne znam.

Chia www.bosnaunited.net

On nije bio njen pravi. Nije mogao biti, ako se nisu slagali oko nečega tako značajnog. Tako ključnog. A voljela ga je. Još uvijek ga je voljela. To se nije promijenilo. Je li se udala za krivoga? Kako joj se moglo dogoditi da se uda za krivoga? Nije bila neiskusna; prije Neila izlazila je s dovoljno muškaraca. Oduvijek je misila da je on potpuno, nedvojbeno i apsolutno savršen muškarac za nju. Nije bilo fer. Bila je otvorena, iskrena. Znao je njeno stajalište o djeci prije nego što su se vjenčali.

Natalie se teško mogla usredotočiti na nedjelju dok je iznosila kutije koje je donijela iz roditeljske kuće. Uspjela je razvrstati stvari u tri hrpe: nešto u dobrotvorne svrhe, nešto u smeće, nešto će zadržati. Uspjela je odvesti nešto stvari u trgovinu koja je prodavala poklonjenu robu u dobrotvorne svrhe, ali nije bila sigurna što je točno bilo u svakoj hrpi, jer se jedva mogla usredotočiti na taj zadatak. Ona i Neil čitav dan jedva da su progovorili i riječ. Izbjegavali su međusobne optužbuće i zlovoljne poglede, što nije bilo lako izvesti u njihovoj kućici, no dokazali su da je i to moguće ako se dovoljno potruže.

Te noći ukočeno i tiho ležali su jedno pokraj drugoga. Nat nije mogla spavati, jer je bila navikla da se Neil sklopča iza nje. Stražnjicom bi se ugniježdila u njegovo krilo, on bi prebacio ruku preko nje, držeći je za sisu, a ona bi pritisnula hladna stopala uz njegove noge. Uvijek bi zaspali u tom položaju i uvijek bi se probudili licem u lice; svakog jutra probudila bi se uz njegov topli, ugodan jutarnji dah. Ali ne i toga jutra. Nat je ostala ležati na leđima poput daske i zurila u strop. Probudila se s ukočenim vratom.

Sada se jedva uspijevala usredotočiti na posao. Slova na zaslonu njenog računala poskakivala su poput nervoznih kukaca na stolnjaku na travi za vrelog ljetnog dana. Niz kliničkih studija . . . djelotvornost i sigurnost paroksetina . . . djeca i adolescenti. . . opsesivno-kompulzivno . . . dostupni rezultati. . . druga tehnološka procjena . . . prijedlog dokumenta . . . Tyverb, u kombinaciji s kapecitabinom . . . liječi se . . . metastaze raka dojke. Svako izvješće morala je pročitati barem četiri

puta, a u glavi su joj se u redovitim intervalima i dalje pojavljivale tri točkice. Danas ništa nije imalo smisla.

U prostrani ured otvorenog tipa ušetala je žena s kolicima nudeći vruće napitke, veliki izbor čokoladica i skroman izbor voća sumnjivo jednoličnog izgleda i sjaja. Njen ulazak bio je dočekan jednodušnim oduševljenjem. Čokolada! To je bilo rješenje. Posegnula je u torbu i napipala novčanik. Torba joj je bila poput *Tardisa* iz serije *Dr Who*. Pronašla je kišobran, bilježnicu, posjetnice, tampone i šminku, ali gdje je, dovraga, bio novčanik? Zatim je prstima napipala meku toplu kožu male crne knjižice. Kako li je ona tu dospjela? Mislila je da ju je bacila. Na licu joj se prvi put nakon subotnje večeri pojavio osmijeh. Zašto se smiješila? Čak i pri samoj pomisli na adresar. Je li to bila čarolija? Odjednom Nat više nije zanimala čokolada.

- Znaš li što je ovo, Becky? - upitala je Nat, mašući adresarom prema kolegici.

Becky je podigla pogled sa stola, sretna što konačno ima razlog da prestane zuriti u zaslon. Becky je (kao i obično) cijeli vikend partijala i jedva se mogla održati budnom ovog dosadnog ponedjeljka.

- Nemam pojma - rekla je uz prigušen zijev.

- Moj stari adresar.

- Da?

Nat je znala da bi vjerojatno bilo najbolje vratiti knjižicu u torbu ili je baciti u kantu za smeće, kako je isprva namjeravala; doista nije bilo pametno da je počne pokazivati po uredu. Imena u njoj pripadala su prošlosti, a Nat je bila dovoljno zbunjena u sadašnjosti da bi tražila vrijeme razmišljajući o tome što je nekada bilo. Ipak, nije mogla odoljeti.

- Od milja nazvan malom crnom knjižicom - dodala je Nat uz nesiguran osmijeh.

- Aha! - nasmijala se Becky.

Naravno da joj je bilo jasno o čemu se radi, vjerojatno mnogo jasnije nego što bi Nat to željela. Još uvijek slobodna, Becky je ubrajala BlackBerry u svoju najvažniju i najdragocjeniju imovinu, mnogo važniju od lijepe ručne torbice, pa čak i dizajnerskih cipela. Po važnosti je vjerojatno bio u istoj kategoriji s njenom vozačkom dozvolom. Beckyn BlackBerry bio je više-manje sveobuhvatan adresar s podacima pola

* (Op. prev.) U britanskoj televizijskoj naučno-fantastičnoj seriji „Dr Who”, *Tardis* je izmišljeni vremenski stroj kojim Doktor putuje kroz vrijeme i prostor. Iako izvana izgleda poput telefonske govornice, *Tardis* je iznutra mnogo prostraniji.

Londona, ili barem, njegove muške polovice. U trenucima dosade, Becky bi često prolazila po imenima u svom BlackBerryju i zabavljala se razmišljajući o nizovima bliskih promašaja, velikih strasti i potpunih katastrofa. Smatrala je to sjajnom razonodom. Nat se sramežljivo osmjehnula, radi čega se Becky pitala nije li i ona možda uživala u sličnim bezopasnim i uzbudljivim šetnjama stazama sjećanja.

- Sada mi je jasno otkuda taj smiješak - rekla je, zadovoljna što vidi Nat veseliju.

U zadnjih nekoliko mjeseci Nat se nije često smiješila, a jutros nije progovorila ni riječi. Becky se jedva suzdržavala da je ne upita je li sve u redu. Ali odlučila se othrvati tom porivu, jer je iz iskustva znala da Nat nije bila tip koji se lako otvara, i zasigurno je ne bi mogla prisiliti da joj kaže nešto što ne želi. Privatne stvari uvijek je držala za sebe. Becky je smatrala da je vrijedilo nastaviti razgovor koji je izazvao smiješak na Natinu licu.

- Dakle, ta je knjižica puna imena muškaraca s kojima si nekad imala strastvene ljubavne veze, zar ne? - zadirivala ju je Becky.

- Ne - odgovorila je Nat, tako brzo da je Becky bila sigurna kako je točno pogodila. - Pa ima tu nekoliko brojeva bivših ljubavnika - priznala je Nat. — Ali i imena mnogih prijatelja, od kojih sam s nekima potpuno izgubila kontakt. Čudno je kad pomislim da su mi neki od njih nekada toliko značili, a sada ne znam ni na kojem kontinentu žive. Nadala se da je pogodila odgovarajući ton nekoga tko govori općenito. Nije željela priznati Becky ili bilo kome drugome koliko ju je uzbuđivao stari adresar. Ili, točnije, koliko su je uzbuđivala u njemu zapisana imena. Ili, ako je htjela biti sasvim precizna, koliko su je uzbuđivala imena muškaraca koje je voljela prije nego što se zaljubila u Neila.

- Pa ne možeš ostati u kontaktu sa svakim koga si ikad upoznala - izjavila je Becky.

- Točno - složila se Nat.

Držala je knjižicu u desnoj ruci i gladila je lijevom, kao da je pokušavala upiti nešto od živosti i topline koju je ona predstavljala; činila je to posve nesvjesno, ali Becky ništa nije moglo promaknuti. Nat obično nije bila tako zanesena ili odsutna.

- Pronašla sam adresar u kutiji sa starim stvarima koju sam donijela iz roditeljske kuće. Ne znam kako mi je dospio u torbu. Mislila sam da sam ga bacila.

- Zašto bi ga bacila? - upitala je Becky.

- Zašto da ga čuvam? Više nikada neću ponovno potražiti te momke, te ljude, zar ne? - upitala je Nat sleгнуvši ramenima. Nadala

se da Becky nije primjetila njenu pogrešku, ali sudeći prema njenom odgovoru, bilo je očito da jest.

- Zašto ne? Ja sam u kontaktu sa svim mojim bivšima. S većinom njih. Osim nekoliko psihopata sa sjekirama.

- Da, ali ti si slobodna.

Nat je mislila da je Becky vjerojatno slobodna upravo zato što je bila u kontaktu sa svim svojim bivšima; kada bi uopće imala vremena upoznati nekog novog?

- Zabavno je vidjeti što sada rade. Zdravo je susresti se sa seksi tipom iz prošlosti. To će te spriječiti da romantično sanjariš o starim danima, jer te podsjeća zašto ste prekinuli. Osim toga to je bezopasan način za hranjenje ega. Uvijek ti kažu da si upravo ti ona koja im je pobjegla. Naravno da to nikada ne misle, ali ako ste oboje toga svjesni, što tu ima lošeg?

- Ne, to nema smisla - rekla je Nat odmahujući glavom. - Osim toga s nekima se nisam čula godinama. Ovi brojevi sigurno više ne vrijede.

- Ne bih se kladila. Ako su tvoji bivši kao moji, još uvijek žive u istom mjestu, imaju isti posao, vjerojatno i istu frizuru. Strašno je kako malo nas nastavi dalje svojim životom.

Nat se nasmijala i odložila adresar. Becky je bila zabavna, ali to nije bilo za nju. Ne. Trenutno ima previše problema. Samo joj trebaju još i te komplikacije. Ljudi koji su uspjeli skočiti iz adresara u njen BlackBerry bili su joj važni; prvi i najvažniji bio je Neil, a zatim prijatelji s kojima je odrasla - oni su bili dovoljni da joj upotpune život. Nije imala potrebe kopati po prošlosti. Niti želje. Baš nikakve. Ponovno se okrenula prema svom monitoru.

Dakle, Tyverb u kombinaciji s kapecitabinom.

Michael Young. Ime joj je odnekud samo palo na pamet. Nat se pitala što li on sada radi. Je li oženjen? Ne bi se baš kladila, jer je bio pomalo samotnjak i sklon crnim mislima. Njegova je čaša uvijek bila napola prazna. Nije ga mogla zamisliti u stabilnoj vezi, s buc mastim djetetom na koljenima. Ali kada su prekinuli bili su samo tinejdžeri. Bilo je to prije sto godina. Možda se potpuno promijenio. Možda je sva ta tjeskoba iščeznula zajedno s aknama.

Baš ju je zanimalo.

Ne, ne, bila je to glupa zamisao. Michaelov stari broj u adresaru sigurno više ne vrijedi, čak i kada bi ga htjela nazvati, a to neće. Bio je to broj njegove majke. Hodali su u četvrtom srednje i nakon toga nekoliko tjedana na faksu. Ali kada je ona otišla na sjever u Sheffield, a on u London, gdje su ulice bile popločene zlatom, već za nekoliko tjedana

oboje su našli nekoga drugog. Čak se nije mogla sjetiti tko je koga ostavio. Sjećala se samo da se prekid dogodio preko telefona. Prekid s Michaelom Youngom zauvijek joj je uništio želju za vezom na daljinu.

U redu, dobro. Sigurna primjena paroksetina. Sada je trebala razmišljati o tome.

Alan Jones. Dečko kojega su svi roditelji obožavali. Bio je razuman, promišljen i ozbiljan. Nastavio je tamo gdje je Michael stao. S njim je provela četiri godine, a sada si čak nisu slali ni čestitke za Božić. Kada bolje razmisli, bilo je to pomalo čudno. Veza im je potrajala tijekom svih godina faksa i nastavila se za vrijeme njenog prvog posla u Londonu. Službeni razlog prekida bio je to što su u životu htjeli različite stvari. Iako bi svatko tko bi ih izvana promatrao teško mogao otkriti što je to bilo tako različito. Alan je sa ženom (s kojom je bio pet godina u braku) stanovao na kilometar i pol udaljenosti od Nat, također u dvosobnoj (gotovo identičnoj) kući u nizu. Nat je to čula od zajedničke prijateljice s faksa. Cathy bi povremeno neobavezno spomenula pokoju informaciju o Alanu, ali Nat je nikada nije pitala za pojedinosti. Njena radoznalost u odnosu na njega ostala je površna. Za nju je ta veza ostala u prošlosti, o njoj je mogla razmišljati i pokušati je analizirati, ali joj nije nedostajala i nije žalila ni za čim, što je, općenito govoreći, bilo postignuće kada se radilo o bivšima.

Richard Clark. Ili točnije, Richard Clark zvan Seronja. Sjećanje na njega nije joj bilo ugodno. Zašto bi mu se javila? Ma ne. Mogla bi ga jedino naganjati s puškom. Natalie se ponovno zatekla s malom crnom knjižicom u rukama. Otvorila ju je na stranici s Garvjevim imenom. Gary, poznatiji kao Komad. On je bio njen šestomjesečni trenutak ludosti. Upoznali su se u teretani kada su joj bile dvadeset četiri godine. Kad god bi naišla na neku od svojih starih fotografija s Komadom, Natalie bi uvijek dobila poriv da dobro prouči djevojku na slici, uz čuđenje koje je graničilo s nevjericom. Bila je uvjerena da je djevojka na slici njena dvojnica, jer Komad nije bio njen tip ni u kojem smislu riječi. Nisu imali ništa zajedničkog. Ni obrazovanje, ni vrijednosti, ni interese, čak ni najdraža jela. Tijekom prvog mjeseca veze, seks je bio odličan. Fantastičan. Pomisao na taj prvi mjesec još uvijek bi joj izmamila osmijeh na lice, čak i nakon toliko vremena, čak i kada bi lijevalo kao iz kabla ili kada bi se vozila kući stisnuta u gužvi podzemne željeznice. A sljedećih pet mjeseci veze s njim provela je u naporima za vraćanjem tog početnog zanosa. Ti su naponi bili osuđeni na propast, jer je Komad volio vlastito tijelo više od Natina. Njemu je taj prvi mjesec značio mjesec intenzivne tjelovježbe, i ništa drugo. Nije se mogla sjetiti razloga da ga nazove. O čemu bi razgovarali?

Natalie je otvorila vrata puba i zapahnuo ju je uobičajeni smrad tepiha natopljenog pivom, uznojenih tijela i pomfrita. Predložila je ovaj pub jer je bio u blizini njenog ureda, ali nije bio jedan od onih u koji bi ona ili Neil obično zalazili. Bio je prepun i bučan, te kao takav savršen za njene trenutne potrebe. Spazila je par koji se upravo dizao od stola i zaputila se ravno tamo. Skinula je šal i spustila torbu, i dok je otkopčavala kaput, zapitala se što zapravo ovdje radi. Kakva glupa ideja. Trebala bi odmah otići. Smjesta. Prije nego što on stigne. Brzo je zgrabila torbu i šal.

- Hej, lutko, jedva sam te prepoznao.

Prekasno. Gary zvani Komad stajao je ravno pred njom. Zapravo malo preblizu. Bila je zaboravila da nikada nije imao osjećaj za granice osobnog prostora, ali sada se toga itekako jasno sjetila. Sto on to hoće reći, da ju je jedva prepoznao? Zar se toliko promijenila?

- Nisi mi mislila pobjeći, je li, lutko? Nakon tolike potrage za mnom.

- Hm, nije se baš radilo o potrazi. Bila je to više spontana stvar. Samo sam nazvala tvoj stari broj. Još uvijek radiš u istoj teretani, pa...

Gary je na njen komentar odmahnuo rukom i nasmiješio se, ili bolje reći, nacerio. Činilo se da želi vjerovati kako se strahovito potrudila da ga pronađe.

- Sada sam voditelj teretane.

- Lijepo.

Nat je samu sebe iznenadila kada ga je toga jutra nazvala, i zapamtila se kada je Gary predložio da se te večeri nađu na piću. Zamišljala je kako će malo popričati telefonom, možda zakazati sastanak za koji tjedan ili dva, što bi značilo da još uvijek može otkazati. Bila je sigurna da će otkazati, čak i prije nego što zakažu dogovor. Ali Gary je rekao da je slobodan te večeri, a ona se nije stigla snaći i smisliti neki izgovor. Na kraju krajeva, zato ga je i nazvala, zar ne? Osim toga nije imala pametnijeg posla. Neil se nalazio s Karlom. Ponedjeljkom bi obično

ostajali kod kuće pred televizorom, ali Karl je još uvijek izbjegavao Jen, pa je pozvao Neila k sebi. Neil je spremno prihvatio, a Nat se nadala da to nije bilo zato što ju je izbjegavao. Bojala se da bi to mogao biti slučaj. Istini za volju, nijedno od njih nije željelo sjediti na kauču u ozlojeđenoj tišini koja je vrištala nerazriješenim pitanjem među njima.

Nat je brzinski ocijenila Komada. Mišići na rukama bili su mu veći nego kada ga je zadnji put vidjela. Bili su golemi, ili se to Nat samo činilo, jer su Neilove nadlaktice bile normalne veličine. Dobro, možda nešto veće od prosjeka, ali Garyjeve su bile goleme. Izgledao je kao Popaj, pomalo smiješno. Čudno je da su joj se te ruke nekada činile neodoljivima, sviđalo joj se što su bile tako velike i snažne, pa se ona u usporedbi osjećala malenom i krhkom. Ali sada je Nat mjerila snagu sasvim drugačijim mjerilima. Na primjer, prilikom kupnje kuće Neil je bio vrlo čvrst u pregovorima s agencijama za nekretnine; pokazalo se da je bio savršeno dobar pregovarač.

Garyjeva kosa bila je svjetlija nego prije. To ju je pomalo šokiralo. Nekoliko njenih prijatelja počelo je sjedjeti, a njoj se nisu sviđale sjedine i ono što su predstavljale. Čak je pokušala uvjeriti Neila da počne bojiti svoju tamnu kosu, jer je bila mjestimično prošarana bijelim vlasima. On je to odbio, pozivajući se na Georgea Clooneya kao uzor kako se može dostojanstveno sjedjeti. U tom joj je trenutku to bilo presmiješno, ali sada joj je bilo drago što je nije poslušao. Nekako ju je uznemirivalo to što je tip s kojim je razgovarala imao kosu sjajnije i svjetliju od njene.

- Mrzim papirologiju koja ide uz posao. Ej lutko, koja dosada! Uglavnom sve to strpam u donju ladicu svog stola i zaboravim. Kužiš?

Zastao je nad riječju "stol" i provjerio je li dovoljno zadivljena. Molim? Zar je mislio da će se poševiti s njim ako joj kaže da ima vlastiti stol?

- Ali osoblje me voli. Naročito dame, ako znaš na što mislim.

Namignuo joj je. Pomislila je kako postoji stvarna opasnost da poljubi vlastiti biceps, poput dizača prije podizanja naročito teškog utega. Ako to učini, neće se moći suspregnuti od smijeha.

- Što ćeš popiti? - upitao ju je.

Samo jedno piće. Jedno piće i to je to. Kakva glupost! Kako je mogla pomisliti da je ovo bila dobra zamisao? Što joj je bilo? Otići će kući, pričekati Neila da se vrati od Karla, a zatim mu ispričati cijelu priču. Puknut će od smijeha. Ali sada nije mogla otići, bilo bi joj još neugodnije nego da ostane. Nevoljko je rekla:

- Da, u redu. Votku s tonikom, molim te.

- Uuuuu!

Garyjevo lice bolno se iskrivilo. Stisnuo je usne (ali je Nat primijetila da mu je čelo ostalo zategnuto, nije valjda išao na botoks?)

- Šališ se, lutko. To ti je sto osamdeset kalorija.

Pogled mu se spustio s njenog lica na struk.

O Bože, zaboravila je da je to uvijek činio. Dok je izlazila s Garyjem bila je strašno mršava. Mršava i ozlojeđena. Nije joj bilo lako uživati u hrani, jer je uz to uvijek išlo brojanje kalorija i računanje sadržaja masti.

- Ne,, baš bih votku, molim te - rekla je odlučno, ponosna na svoj čvrsti stav.

Dok su izlazili, uvijek bi pila *Diet Coke* i iz zabave grickala krišku limuna.

- U redu, lutko, tvoje tijelo, tvoj hram. Hoćeš li dijetni tonik? To će ti uštedjeti osamdeset devet kalorija.

Namignuo joj je, uvjeren kako joj čini uslugu.

Natalie nikada u životu nije provela dosadnijih sat vremena. Nije mogla vjerovati da je potrošila šest mjeseci života na izlaske s ovim čovjekom, i to najmanje triput tjedno. Noćas je izdržala jedva dovoljno dugo da on popije svoj *smoothie*. Kakav je to muškarac koji u pubu naručuje *smoothie*? Da, imao je velike mišićave ruke i sjetila se da su veličinom proporcionalne jednom drugom organu, ali se također sjetila da su obrnuto proporcionalne organu sa sivim stanicama. Zašto joj to prije nije bilo važno?

- Viđaš li se s kime? - upitao je Komad nakon nekog vremena.

- Udata sam - rekla je Nat, dižući u zrak lijevu ruku.

Kako to da nije primijetio vjenčani prsten? Zar je tako glup? Bila je sigurna da bi primijetio da ga je nosila na bradavici.

- Ah, da.

Gary se nasmiješio širokim sveznajućim osmijehom i namignuo

- Zašto si me onda nazvala? Nadam se da je s mužićem sve u redu.

- Da . . . super, hvala - promucala je.

Pocrvenjela je. Kakvo pitanje. Zar nije imao nikakvih manira? Bio je pravi neandertalac. Sva se naježila radi načina na koji je izgovorio riječ „mužić”. Problem je bio u tome da ju je nekako prokljuvio, iako je bio glup kao noć. Bila je prava idiotkinja što ga je nazvala. Naravno da je odmah izvukao očigledan zaključak. Što je drugo i mogla od njega očekivati, ili zapravo od bilo koga drugoga? Pretpostavio je da je osamljena kućanica kojoj je dosadno i traži malo zabave. Ispala je kao nekakav smiješni kliše. Natalie je očajnički potražila uvjerljiv razlog ili čak bilo kakvu izliku zašto ga je nazvala. Nije mogla spomenuti malu

crnu knjižicu. Nije mogla reći da je prema nekom nejasnom, loše promišljenom planu, samo htjela potvrditi da se udala za pravoga. Bilo bi prestrašno priznati da joj je samopouzdanje trenutno bilo narušeno, jer je otkrila da se ona i Neil nisu slagali oko temeljnih stvari kao što je bilo pitanje djece. Nije mogla priznati da je htjela još jednom provjeriti ostale kandidate kako bi potvrdila svoj odabir. Bila je prava glupača! Sama sebi zvučala je kao luđakinja.

- Mislila sam uzeti osobnog trenera. Možeš li mi nekoga preporučiti? - promucala je, nadajući se da će ta izlika zvučati dovoljno uvjerljivo.

- I ja sam to radim. Neke žene vole dva do tri puta tjedno. Dosta se dobro plaća, vrlo je unosno - rekao je uz uvježban osmijeh.

O Isuse. Bože. Govori li on to o vježbanju s osobnim trenerom ili je upravo pogoršala stvari jer je slučajno naišla na tajni kod za neki potpuno drugi tip tjelovježbe? U svakom slučaju, odgovor je bio samo jedan.

- A ne, nisam mislila na tebe.

- Nisi?

Gary se doimao zbunjenim.

- Ne. To ne bi bilo profesionalno, zar ne? Zbog naše prošlosti. Vjerojatno postoji neki etički kodeks koji to zabranjuje, kao što je slučaj s liječnicima, psihoterapeutima i drugim stručnjacima.

Kao da razgovara s djetetom. Laskala mu je kako bi ga se riješila. Kako se osobni trener mogao uspoređivati s liječnikom?

- Ne znam za takvo što.

Izgledao je zbunjeno i zabrinuto.

- Sigurna sam da postoji. Kao Hipokratova zakletva ili takvo nešto. Ali ako znaš nekoga drugog koga bi mogao preporučiti, molim te javi mi. U međuvremenu ću morati piti manje votke.

Natalie je zapravo već zamišljala sljedeću votku u udobnosti vlastitog doma. Ustala je i počela uzimati stvari.

- Dobro, u redu.

Gary je djelovao iznenađeno što se večer tako iznenada završila. Je li se on dobro zabavljao? Nat se pitala kako je to bilo moguće, ali se sjetila zadnjih nekoliko puta dok su se seksali. Uvijek se činilo da se dobro zabavlja, bez obzira na to koliko ona sudjeluje u samom činu, kao što je bio slučaj i s ovim razgovorom.

- Nazvat ću te ako se sjetim koga.

- Molim te - rekla je Nat, i nije joj palo na pamet da mu kaže kako je promijenila broj.

Becky je zauralala od smijeha kada joj je Natalie sljedeći dan ispričala pojedinosti o susretu s Komadom.

- Zaključujem da ne želiš njegov broj telefona? - mrtva-hladna upitala je Nat.

- Pa, ne.

A zatim, pretvarajući se da oklijeva, Becky je dodala: - Kako je dobro obdaren? Zatim je zatresla glavom: - Ne, ne, nije to vrijedno. Ipak, hvala ti.

Smijala se.

- Bez sumnje, bila je to najdosadnija večer u mom životu. Četrdeset minuta bez prestanka je govorio o bildanju! - vrištala je Natalie od smijeha.

- Ali građen je poput grčkog boga, zar ne?

- Da, što god radi čini se da djeluje. Da ga vidim u nekom časopisu, zastala bih i dobro ga proučila, ali on živi u sasvim drugom svemiru.

- Nije ti se svidio?

- Nimalo.

- To je zato što si tako sretna s Neilom - uvjerenio je rekla Becky.

- H m m m - rekla je Natalie.

- Što je Neil rekao na sve to? Kladim se da je isprva bio ljubomoran, a zatim zahvalan, jer ste se nakon toga dobro poseksali, zar ne? Muškarci vole slušati o tome kako su ti bivši jadni. To ih napaljuje.

- Ti živiš u svijetu mašte - rekla je Nat uz namješten osmijeh. Ponedjeljkom navečer seks obično nije bio na rasporedu, a osim toga

Becky je odmah pogodila upravo ono što je Natalie htjela sakriti.

- Nisi mu rekla?

- Nije se imalo što reći - branila se Nat.

- Našla si se s bivšim.

U Beckyn glas uvukao se oprez.

Nat susretu nije željela pridati nikakvu važnost.

- Nije to ništa - rekla je, nadajući se da zvuči neobavezno.
- To nije ono što si meni rekla.

Na Beckynu šalu obje žene prasnule su u djetinjast smijeh, a Nat se ponadala da je razgovor završio. Imala je namjeru ispričati Neilu sve o Komadu. Dobro, možda ne baš sve. Nikada nije mislila da bi morala priznati da je nazvala Garyja. Neil ne bi razumio zašto je to učinila, a jedva da je to i sama shvaćala. Mislila mu je reći da je na njega naletjela na ulici i pristala da odu na piće. Htjela je da se svemu tome zajedno nasmiju, a zatim vode ljubav. Ali ne kao odgovor na njegovu ljubomoru ili osjećaj ugroženosti, već u znak slavljenja njihove veze. Ali Neil je stigao kući kasnije i pijaniji nego ikada. Rekao je da ide Karlu, gdje će igrati igrice i naručiti pizzu, ništa neuobičajeno. Ali nije stigao kući do dva ujutro i zaudarao je po alkoholu. Nat je glumila da spava, što je bilo mnogo lakše nego svađati se i razgovarati o piću s bivšim dečkom. Sve što joj je Neil toga jutra rekao bilo je:

- Sinoć sam naletio na Jacka Hopea, sjećaš li ga se?
- Nejasno.
- Upoznala si ga na domjenku kod mene na poslu. Dizajnirao je web stranicu za *Mad Metal U*.
- O da, sada se sjećam.
- Oženio je ženu koja već ima dvoje djece, a sada očekuju još jedno oko Božića.
- Divno - rekla je Nat.

Bacila je tost u kantu za smeće, jer je iznenada i potpuno izgubila tek.

- Gdje si ga sreo?
- Izašli smo u klub u gradu. *Poseidon* ili *Poison* ili takvo nešto. Ne sjećam se. Napili smo se i odlučili izaći. Karl je tamo kao kod kuće.
- Mislila sam da ćete ostati kod njega.
- Predomislili smo se.
- Čini se da ti se to u zadnje vrijeme često događa.

Nakon toga Nat je zalupila vratima i požurila na autobus. Činilo se da među njima trenutno postoji preveliki jaz, i taj je osjećaj bilo lakše podnijeti kada nisu bili u istoj prostoriji.

- Hoćeš li nazvati još kojega? - upitala je Becky, vraćajući Nat u stvarnost.

- Još kojega?
- Od starih ljubavi.
- Apsolutno ne!
- Zašto ne?

- Pa večer s Komadom baš i nije uspjela, zar ne?
- Upravno suprotno, baš je odlično uspjela - rekla je Becky uvjerenom. - Rekla si da želiš dokazati kako su svi s kojima si nekada izlazila obični jadnici.

- Ne sjećam se da sam baš to rekla.

- Ne baš to, ali nešto slično. Gledaj Nat, meni je jasno da u zadnjih nekoliko tjedana nisi sretna kao inače.

Becky je pogledala u svoje ruke. Nat je nevoljko slijedila njen pogled. Becky je uvijek imala predivne nokte, duge s bijelim vrhovima, i to je bilo nešto što je Nat odmah uočila na njoj. I to da je voljela nositi kape i šešire.

- Znam da se to mene ne tiče, ali sam nekako naslutila da između tebe i Neila nešto možda nije u redu.

- Zašto to misliš?

- Više te ne zove u ured, ne žuriš kući odmah poslije šest, ne šalješ mu poruke tijekom dana kao nekad.

Becky se osmjelila podići pogled prema Natalie. Spremala se na skok. Bile su kolegice, ali ne i prijateljice. Dijelile su ormarić za spise, poslovne inicijative, pauze za čaj i stol u kafeteriji tijekom ručka. Osim toga, kada bi cijeli tim poslije posla otišao na piće, uvijek bi se našle jedna pokraj druge. Becky je bila sigurna da bi se češće družile da je ona bila udata ili da je Nat bila slobodna. Ali ovako, svaka je imala vlastiti pojam o tome što znači dobra zabava subotom uvečer. Ipak, među njima je postojala međusobna naklonost i poštovanje, i Becky nije bilo drago vidjeti Natalie tako neraspoloženu, ali razgovor ove vrste mijenjao je ravnotežu u odnosu. Nikada prije nisu razgovarale ni o čemu tako osobnom, a ako krenu u tom smjeru, postat će prijateljice, a ne samo kolegice. Becky nije bila sigurna kako će Natalie reagirati. Bila je zabavna i srdačna, ali je istodobno strogo čuvala svoju privatnost. Becky je oprezno nastavila.

- Tvoj Neil čini se dobar dečko. Na božićnom domjenku prošle godine dugo smo razgovarali. Sve dok nisam otišla s Donom iz odnosa s javnošću. Uvijek si bila stvarno sretna, sve donedavno. Mislila sam da bi bilo dobro da vidiš kako je grozno biti "tamo vani".

- Nemam namjeru biti "tamo vani", ako te to brine - rekla je Nat ozlojeđeno.

Uzrujalo ju je to što je Becky naslutila istinu i predložila da bi možda trebala pogledati što je to "tamo vani".

- Znam, ali katkad je lako zaboraviti kako nam je dobro, ili kako nam je netko dobar, i samo sam mislila, ako se podsjetiš zašto si odabrala njega i kako malo ima dobrih muškaraca . . .

Nat se doimala uzrujanom. Becky je zatvorila usta, stvarno je pretjerala. Ali Nat Beckyne riječi nisu samo uznemirile; bila je prestravljena. Prestravljena da su njeni problemi s Neilom privukli pozornost drugih. Prestravljena da se opet može naći „tamo vani“. Prestravljena da njihov problem neće nestati, i da neće uspjeti riješiti situaciju. Nije bila toliko stvar u tome da je Nat usvojila Beckyn prilično mračan pogled na mušku populaciju 21. stoljeća, već u činjenici da nije željela nikog drugog. Neil je bio pravi čovjek za nju. Zar ne?

Nat se vratila svom monitoru, želeći natuknuti Becky da je razgovor završen.

- A da ja nama odem po čaj? - ponudila je Becky, želeći se iskupiti. Nije htjela narušiti njihov ugodni poslovni odnos i požalila je što nije zadržala jezik za zubima.

- Da, hvala, bilo bi super - rekla je Nat kimnuvši glavom.

Nije shvaćala zašto, ali čim se Becky udaljila od njenog stola, posegnula je u torbu i izvukla prastari kožni adresar. Kao pod hipnozom ili poput automata, izvodila je radnje koje nije odobravalala ni očekivala. Počela je olovkom odlučno pritiskati brojeve na telefonu; u nekom mračnom kutku uma nejasno je naslućivala da pritišće gumbe samouništenja, ali je čvrsto potisnula svaki osjećaj da možda griješi.

- Halo, Matthew. Matt Jackson? Ovdje Natalie. Natalie Morgan. Da, dugo se nismo čuli.

Neil je nazvao Karla i predložio mu da odu na brzinsko pivo, iako je bio petak i Neil bi obično odmah nako 'posla išao kući, gdje ga je očekivala mirna večer na kauču s Nat. Obično bi posudili film i naručili brzu hranu. Ali te je večeri Nat izlazila s Becky. Išle su u *Royal Festival Hali*. Ali ne na koncert nekog benda ili nešto tako zabavno, išle su slušati „eksperimentalnu“ poeziju. Nat je pozvala i Neila, ali zacijelo se šalila, znala je da nema šanse da on petak navečer provede dobrovoljno slušajući grupu pretencioznih, samozadovoljnih hipija kako baljezgaju svoje besmislene amaterske filozofije, i da se uz to pretvara da misli kako je to umjetnost. Ne, hvala. Budući da to nije bio ni Natin stil, zaključio je kako je to vjerojatno bio Beckyn prijedlog. Činilo se da je ona tip koji uživa u recitalima poezije, pomislio je Neil, jer se sjetio da je uvijek nosila kapu, čak i u uredu.

Bilo je očito da se Nat sprijateljila s Becky. Iako je dugo godina bila oprezna da se previše ne zbliži s kolegama na poslu, odjednom se činilo da su Nat i Becky najbolje prijateljice. U ponedjeljak su otišle na piće odmah poslije posla, sasvim spontano, ali nije prigovarao jer je ionako bio kod Karla, a Nat vjerojatno nije htjela ostati sama kod kuće. U ponedjeljak je proveo nečekivano napornu noć. Mamurnosti se uspio riješiti tek u srijedu poslijepodne. On i Karl planirali su naručiti pizzu i ostati u stanu, ali su na kraju izašli u klub. Karl je rekao da mu treba malo zabave, jer se Jen bila durila, a njegova nova ljubavnica postala je prezahtjevna. Neil se također trebao malo rastresti, iako to nije rekao. Ali te večeri, a bio je petak, Nat i Becky ponovno su izlazile. Bilo je to drugi put u istom tjednu. Neilu to samo po sebi nije smetalo. Ne previše.

Bilo bi smiješno staromodno i nerazumno kada bi inzistirao na tome da svatko od njih smije izaći sa svojim društvom samo u određene dane u tjednu. Bilo je glupo nadati se da će se sve savršeno poklopiti. Ali . . . samo što . . . pa, samo što je nekada uvijek bilo tako. Četvrtkom navečer svatko je izlazio sa svojim društvom. U petak

navečer naručili bi indijsku hranu i gledali televiziju. Subota je bila rezervirana za večere s prijateljima, a nedjelja za kino. Ponedjeljkom i utorkom provodili bi tihe večeri kod kuće (Nat bi često do kasno ostajala na poslu ili bi donosila posao kući, a Neil bi igrao videoigrice). Je li mu se to ona osvećivala za onaj ispad od ponedjeljka? Istina, on je bio taj koji je prvi prekršio nepisano pravilo; i sam je to priznao. Zažalio je što je tog ponedjeljka izašao s Karlom. Prednost stabilne veze bila je u tome što uvijek znaš na čemu si. Srijedom bi njih dvoje uvijek išlo u obližnji talijanski restoran, a zatim je ponovno bio četvrtak. Tako je uvijek bilo. Bila je to njihova rutina. Ali sada je Nat htjela petkom slušati poeziju. Kako je krenulo, predložit će mu da u *Bellisimo* odu u ponedjeljak!

Situacija nije bila ugodna. Nešto nije bilo u redu. Nekako je instinktivno znao da je Natin odlazak u *Royal Festival Hali* povezan s njegovim zahtjevom da zasnuju obitelj. Za to nije imao dokaze, ali je u želucu imao čudan osjećaj. Kao da je Nat govorila, „Ha, gledaj, mogu i ja tebi pokazati! Ti želiš dijete, a ja poeziju!”

Neil je zatresao glavom da bi je razbistrio. To mu se činilo smiješnim. Kako bi to dvoje moglo imati veze jedno s drugim? Nat nije bila sitničava ni osvetoljubiva. Ako ne pristaje na njegov zahjev da zasnuju obitelj, ona će mu to i reći.

Neil je ponovno zatresao glavom. Iskreno govoreći, bilo je to još smješnije. Nije tu bilo „ako”. Bilo je očito da Nat ne pristaje na njegovu želju za djecom; znao je to, ali nije razumio zašto. A ona o tome nije htjela razgovarati. Zapravo je stalno odbijala sve njegove pokušaje. Uporno se držala svog stajališta kako je uvijek govorila da ne želi djecu, i da to njemu ne bi smjelo biti iznenađenje. U redu. To je razumio, ali zašto? On je nekada govorio isto, ali sada se predomislio.

Nat se ponašala čudno rastreseno dok se toga jutra odijevala za posao. Nešto na njoj bilo je uzbudljivo i nepredvidivo, gotovo prkosno. Tri puta je presvukla bluzu i obula visoke pete. Neilu to nije smetalo (obožavao ju je vidjeti u visokim petama), ali ga je nekako uznemiravalo. Jučer je na svom stolnom kalendaru okrenuo list na listopad; ne bi li trebala navući udobne ugsice? Bile su užasno ružne, ali vrlo udobne i praktične za trčanje za autobusom po kišom natopljenim ulicama, barem je ona tako uvijek tvrdila. Zar ugsice nisu dovoljno dobre za recital poezije? Dovraga, Neil nije mogao točno odrediti što ga je zabrinjavalo, pa je činio ono što i uvijek kada bi se osjetio zbunjnim - odlučio je potisnuti osjećaj. Trebao bi izaći s Karlom i napiti se. Bio je petak navečer, Nat je išla slušati poeziju s prijateljicom s posla, i tu je bio kraj priče. To nije imalo nikakve veze s njegovom željom za

djecom. Ona bi vjerojatno bila bijesna kada bi znala da je on mislio da ima. Nazvala bi ga egocentričnim kretenom (od milja, nadao se).

Karl je uvijek bio slobodan kada se radilo o stvarima koje su se mogle obaviti na brzaka (bilo da se radilo o ženama, cigaretama ili piću) i odmah je pristao da se nadu. Neil je primjetio da Karl nije provjerio ima li Jen kakvih planova ili smeta li joj da on u petak navečer izađe bez nje. Neil je nazvao i Tima. Nije bio uvjeren hoće li im se Tim pridružiti, ali je znao da je uvredljiv i nije htio da se osjeća zanemarenim. Začudilo ga je to što je Tim spremno pristao (iako se prije toga konzultirao s Ali).

Neil je stigao prvi. Naručio je tri krige piva, sjeo na klupu u uglu i pričekao prijatelje. Sve u *Goat and Gate* bilo je utješno prepoznatljivo. Neila je tješila činjenica da poznaje svaki centimetar smrdljivog izliza-nog poda natopljenog pivom, svaku mjedenu svjetiljku i svaki jeftini akvarel koji je nagrđivao zidove. Znao je sve vrste piva koje su se mogle naručiti, točenog i u bocu. Znao je sve pjesme u džuboksu. Čak je znao točan poredak paketića čipsa pod šankom (slani, s okusom sira i luka, slani s octom, s okusom dimljene slanine). *Goat and Gate* bio je jedan od nekolicine pubova u Chiswicku koji su uspjeli izbjeći groznu, bezdušnu poplavu franšiza. Ostao je prava prljava rupa, ne čak ni „otrcani šik“, a Neil, Tim i Karl zato su ga još više voljeli.

Njih su trojica ovdje godinama izlazila na piće. Zajedno su vjerojatno popili cijelo more. Katkad bi se sastali da bi pogledali utakmicu na velikom zaslonu, pa bi slavili ili bjesnili ovisno o tome je li njihov tim pobijedio ili izgubio. U svakom slučaju, uvijek bi urlali do promuklosti. Katkad bi se svađali ili brbljali gluposti, pričali viceve, držali govore ili (samo kako bi ispunili ženska očekivanja) potonuli u duge šutnje. Spore, nepomične, duboke, ugodne šutnje.

Tim je stigao nekoliko minuta nakon Karla. Sjeli su i iskapili svoje krige, a zatim je Karl brzo otišao do šanka i naručio sljedeću rundu.

- Noćas se moram napiti - rekao je, tresnuvši novim kriglama o stol takvom silinom da mu se pivo prolilo po ruci. - Hvala kurcu što si nazvao.

- Zašto?

-Jen se pretvorila u noćnu moru.

- Da, to se moglo i očekivati kada je skužila da si prošle subote, kada si rekao da se nalaziš s velikim društvom s faksa, zapravo bio s nekom curom koju si upoznao preko *Facebooka* - rekao je Tim, a nije se ni pokušavao pretvarati da ga ne optužuje.

Tim je mislio da je Jen pristojna djevojka i nije mu se sviđalo kako se Karl ponaša prema njoj; bilo bi mu draže da nije ništa znao.

- Pretpostavljam da sada želi prekinuti s tobom - dodao je.

- E pa to samo dokazuje koliko mi slabo poznajemo žene - odgovorio je Karl. - Zbog sumnji u moju nevjeru počela je još više navaljivati da se vjenčamo.

- Zašto? - izbezumljeno je upitao Tim.

Karlu se nije dalo objašnjavati, mislio je da Tim nema pojma o ženama, ali budući da je već bio oženjen, Karl nije htio tratiti vrijeme na podučavanje prijatelja. Karl je u Timu vidio muškarca koji je već počinio zločin iz nehaja i koji sada izdržava zasluženu kaznu.

- Kada sam s njom, kao da hodam po minskom polju. Sve što kažem dovodi do svađe - prigovarao je Karl.

- Hoćeš li prekinuti s njom? - upitao je Neil.

- Ne.

- Hoćeš li prekinuti s onom drugom? - upitao je Tim.

- Ne.

- Jesi li ikada razmišljao o prednostima vjernosti? - upitao je Neil.

- Ne.

- Što ćeš onda? - ustrajao je Tim.

- Rekao sam ti. Napiti se.

- To baš i nije od neke koristi - naglasio je Tim.

- Ali je prilično predvidivo - dodao je Neil.

- Jen je ta koja je u svemu ovome kronično predvidiva - uvrijedeno je rekao Karl. - Ona hoće samo svoj veliki dan, a odmah zatim i veliki trbuh. Čak joj nije naročito važno da ja budem taj. Ona misli da na to ima Bogom dano pravo. Za sve je kriv Christopher Shaw.

- Tko je Christopher Shaw? - zbunjeno je upitao Tim.

- Njen bivši. Četiri godine uporno ga je obrađivala, ali ju je ostavio jer nije bio spreman na ozbiljnu vezu. A zatim, da stvar bude još gora, nije prošla ni godina dana, a on se zaručio s prvom koja je naišla. Za nju je sad to postalo natjecanje.

Neila je zadivilo što je Karl tako dobro razumio situaciju, iako je to razumijevanje samo potvrdilo Neilovo uvjerenje da je veza Karla i Jen pravi debakl. Jen je htjela Karla samo zato što ju je ostavio bivši i sada će se oženiti nekom drugom, a Karl uopće nije htio Jen, barem ne isključivo i ne stalno. Kakav kaos! Dečki su ispili svoje krigle i sada je bio red da Tim ode do šanka.

Kada se vratio, duboko je uzdahnio i rekao:

- Ne razumijem žene.

Ovaj komentar zapravo se ticao njegove vlastite situacije, a ne Karlove. Ali je nedavno potrošila 400 funti na opremu i odjeću za bebe, iako se na popisanom štapiću još nije ni pojavila obavezna plava

crtu koja potvrđuje život. S druge strane dobila je napadaj kada je predložio da kupe nove ratkape za auto.

- Duboko sam sumnjičav prema svakom muškarcu koji tvrdi da razumije žene - složio se Neil.

Zašto Nat ne bi htjela tradicionalni trbuščić? Jen ga je htjela. I Ali. Kao i većina žena. To je sastavni dio njihova postojanja, zar ne? Zašto ona ne misli tako?

- Zašto Jen misli da bih bio spreman potrošiti svu svoju ušteđevinu na spomenutu strahotu, bolje poznatu pod imenom dan vjenčanja? Radije bih prvom klasom na Barbados ili u Australiju, i što ja znam, plivao s dupinima, ronio po koraljnim grebenima. I ona bi mogla sa mnom - dodao je Karl, smiješeći se vlastitoj velikodušnosti. - Ili bismo mogli otići u Vegas i spiskati sve u kockarnici. Mogla bi odjenuti svjetlucavu haljinu i napiti se šampanjca. Bilo bi to vrlo slično vjenčanju.

Trojica muškaraca zurila su u svoje krigle i tresla glavama. Krigle koje su već iskapili u brzom slijedu obuzele su im osjetila i natopile sive stanice.

- Večeras za to postoji samo jedno razumno rješenje - naglasio je Karl.

- A to je? - upitali su njegovi prijatelji, kojima je laknulo što je Karl, kao i uvijek, imao rješenje, ili barem nešto što će im pomoći da ne razmišljaju o svojim problemima.

- *Hush Hush*.

- Misliš li na *Hush Hush* kao striptiz klub? - upitao je Tim, previše zatečen prijedlogom da bi ostao cool.

- Pa nisam mislio na „šuš-šuš“, kao da vam ne želim reći. Zašto bih vam govorio da imam rješenje za naše probleme, a da vam ne želim reći? - nasmijao se Karl.

Neil je pogledao Karla znakovitim pogledom. Kada bi Karl bio barem malo pažljiviji prema Timu. Tim je možda bio malčice ukočen, ali bio je dobar momak, i Neilu je uvijek bilo neugodno kada bi Karl osjetio potrebu da se prema njemu ponaša kao neka mrga od školarca koji se izivljava na klincu s naočalama. Neil je samo želio u miru popiti piće s prijateljima, pa je li stvarno tražio previše? Karl je razumio Neilov pogled i uvukao vrat.

- Oprosti prijatelju, baš sam guzica. Napet sam. Ne mogu podnijeti žene koje zanovijetaju. Što kažeš? Malo akcije na stolu?

Tim je bio zahvalan za ispriku i nije htio ispasti kao živa dosada kako se često osjećao. Naravno da je već prije bio u striptiz klubu. Dvaput. U oba slučaja radilo se o momačkoj večeri, i naravno da je shvaćao privlačnost takvih mjesta. I on je imao oči i u venama mu je

kolala vruća krv. No nije imao naviku posjećivati takve klubove. Kao prvo, bili su skupi, a on i Ali imali su zajednički bankovni račun. Tako je znao da je ona potrošila 400 funti u trgovini za dječju opremu, a isto tako je znao da bi ona počela postavljati pitanja kada bi primijetila veliku transakciju u noćnom klubu.

- Moram izvaditi nešto gotovine - rekao je Tim.

Neil se zapanjio kada se Tim složio s Karlovim prijedlogom. Bio je siguran da će odbiti i na taj ga način spasiti gnjavaže i neugodnosti da on sam mora reći ne. Neil zapravo nije htio ići u striptiz klub. Godinama nije bio na takvom mjestu. On je odavno prošao tu fazu, ili je barem tako mislio, ali nije htio ispasti mlakonja pred prijateljima.

- Uzmite kapute - rekao je, glumeći oduševljenje.

Nat je predložila Matthewu Jacksonu da se nađu u *Royal Festival Hallu*, jer tamo više nije običavala zalaziti i nije znala nikoga tko je zalazio. Bilo je to mjesto na koje je nekada često izlazila s Matthewom. Hodali su nekih osam ili devet mjeseci, nedugo nakon prekida s Komadom.

Tih je mjeseci odsjedila na bezbrojnim koncertima i odslušala velik broj dirigentskih majstora koji su predvodili slavne simfonijske orkestre. Nikada mu nije spomenula da nema sluha, činilo se da za to nikada nije postojao pravi trenutak. Takve stvari trebale bi se pretresti već na prvom sastanku, jer je nakon toga uvijek prekasno. Kada je Nat spomenula međusobno „prožimanje i senzibilnost” dinamičkog partnerstva između Komornog orkestra Europe i predivno talentirane pijanistice Mitsuko Uchida, Matt je pretpostavio da ona pokazuje znanje i razumijevanje koje je daleko iznad njene razine stručnosti. O „prožimanju i senzibilnosti” zapravo je pročitala u programu. Muškarci su često i prije pretpostavljali razne stvari o Nat, kao što je to često slučaj s muškarcima i ženama, a mnoge od tih pretpostavki nisu bile tako laskave. Stoga joj se činilo lakšim prihvatiti njegovo oduševljenje njenim komentarama, nego priznati da bi ona teškom mukom mogla prepoznati bilo kakvo glazbeno djelo, osim ako se nije pojavilo u kakvoj televizijskoj reklami.

Zato je i prekinula s njim.

Nije se radilo samo o glazbi. Nije se mogla pretvarati da je zanimaju djela starokeltskih barda (naročito na mini odmoru u Škotskoj, koji su provodili po pljesnivim bibliotekama prašnjavih istraživačkih centara; ona je htjela šetati po plaži ili piti *malt* viski pokraj otvorenog kamina). Nije ju zanimalo ni suvremeni apstraktni ekspresionizam (koji bi često kulminirao instalacijom nalik nečemu što bi mogao izraditi i voditelj dječje kreativne radionice na televiziji), a uličnu umjetnost za nju su predstavljali grafiti (bila je toliko staromodna). Ali Matthewu je to bilo važno. Stvarno važno. Bio je tako bolno umjetnički nastrojen

i nevjerojatno dobro načitan da je u njegovoj blizini bilo nemoguće izbjeći osjećaj manje vrijednosti. Prije doručka čitao je *Guardian*", koji je često nazivao „lakim štivom", a imao je enciklopedijsko znanje o istraživačkim kratkim filmovima u režiji posljednjeg nadobudnog litavskog redatelja.

Natalie je bila zaboravila ledeni strah koji je redovito osjećala kad god bi izašla s Matthewom, ali sada dok je sjedila u *Royal Festival Hallu*, držeći u ruci dupli *espresso*, osjećaj joj se vratio. Zašto li je naručila dupli *espresso*, Zašto je odabrala takav mračni, depresivni napitak? Obično bi se odlučila za *latte* s mnogo šlaga i čokoladnim mrvicama, ali s Matthewom nije bila svoja. Nikada nije bila. Uvijek je težila biti što profinjenija, što načitanija, što urbanija. Uvijek je težila nečemu višem.

Matthew je kasnio. Kao i uvijek. Nat mu je to uvijek zamjerala, i tada i sada. Smatrala je da ljudi koji kasne na ne baš diskretan način drugima daju do znanja „moje je vrijeme vrednije od tvojeg". Nat je već ubila desetak minuta proučavajući sjajne šarene stvarčice u suvenirnici. Kada je malo bolje pogledala, otkrila je da je sve što se prodavalo bilo vrijedno i skupo. Što je ona radila ovdje? Ne bi li bilo pametnije skočiti na podzemnu i pobjeći kući k Neilu?

Pogledom je zaokružila po golemoj dvorani. Nastojala je ne primijetiti, ali nije mogla izbjeći i ne uočiti nekoliko izmučenih parova s malom djecom. Je li ovo bilo najnovije mjesto za održavanje postnatalnih tečajeva? Majke su se ugnijezdile u kožne naslonjače kako bi u miru podojile djecu, a zatim bi dodale djecu očevima, koji su ih poput odličja izložili na prsima. Neil je želio biti takva vrsta aktivno uključenog oca. Pri pomisli na to, Nat je uzdahnula. Iako su muškarci poput ratnih veterana nosili djecu na prsima, žene su bile te koje su se borile Prsa u prsa. Žene su bile te koje su jurišale u prvim bojnim redovima. Žene su bile te koje su padale.

Promatrala je druge posjetitelje u dvorani i primijetila da je natprosječno velik broj nosio naočale; malo koja žena bila je našminkana, za razliku od većine muškaraca; bilo je tu i tipova s dugom kosom i biciklista, te povećća grupa dvadesetinaštogodišnjakinja koje su se udubile u pletenje. Natalie je bila tip osobe koja živi i pušta druge da žive. Nikada nije shvaćala zašto su svi skočili kada je Julia Roberts dopustila da je fotografiraju neobrijanih pazuha, a nije kritizirala ni glumicu

* (Op. prev.) The *Guardian* - britanske nacionalne dnevne novine, koje uz političku orijentaciju lijevog centra, karakterizira visoko intelektualni stil pisanja.

iz neke sapunice radi liposukcije, prilikom koje su joj mast iz guzice premjestili u cice. Natin posao dovodio ju je u doticaj s različitim ljudima i naučila je da u životu ljude sudi samo prema tome jesu li dobronamjerni ili ne. Humanitarne akcije i prilozi stizali su od kosmatih ljevičara jednako kao i od gospođa u finim kostimima i s bisernim ogrlicama. Ali Nat je pomalo rastužio pogled na dvadesetinaštogodišnjakinje koje pletu usred foajea koncertne dvorane, jer je smatrala da se mladost može iskoristiti na mnogo bolji način. Mogle bi se opijati u nekom klubu ili učiti plesati salsu ili sjediti ispred Doma parlamenta, mahati transparentima i protestirati protiv rata i siromaštva. Jesu li njihove majke izdržale porođajne bolove da bi se one ponašale poput bakica prije nego što su i okusile život? Nat se jedva suzdržavala da ne prekine ovaj sastanak mlađeg ogranka Ženskog instituta* i sve ih istjera van u mračnu londonsku noć, neka pokažu svijetu svoju mladost i vitalnost. Željela im je reći da su smrtni i da će njihova mladost i vitalnost iscuriti u nepovrat, a da one to neće ni primijetiti. Traćenje vremena na pletenje, pa čak i u javnosti, bilo je ravno grijehu. Ali znala je da to nema smisla njima govoriti. Ne bi joj vjerovala. Zacijelo su bile uvjerene da su postojane i vječne.

- Divno te je vidjeti. Nije li ovo sjajno, baš kao u stara vremena - rekao je Matthew.

Nat je skočila. Nije primijetila kako joj prilazi, ali se odjednom stvorio nasuprot nje, za malenim metalnim barskim stolom. Očekivala je njegov dolazak nekih tridesetak minuta, ali se odjednom osjetila potpuno nespremnom da ga vidi. Nije ga željela vidjeti. Nagnuo se preko stola i poljubio je u lijevi i desni obraz. Sudarili su se nosevima, što je u oboje izazvalo nelagodu, i nije bilo nimalo erotski ili intimno. Nije rekao da se promijenila, kao Gary. Nikada nije primjećivao njene vanjske kvalitete. Vjerovao je da su čak i primjedbe o lijepoj odjeći nekako ispod njegove razine, previše seksualni ili neprikladni. Bilo bi joj drago da joj je katkad dao kompliment.

Matthew se široko osmjehnuo, ali Nat se dobro sjećala da je to od nerveze. Adamova jabučica mu je drhtala, a dok je otkopčavao kaput i otpuštao kravatu primijetila je da mu se prsti tresu. Činilo se da je stigao ravno s posla. Izgledao je dobro. Bio je visok i atletske građe, i kao uvijek, dobro njegovan. Još uvijek je imao kratku kosu i tek pokoju

* (Op.prev.) Ženski institut (eng. *Women's Institute*) je organizacija žena u Velikoj Britaniji koje se, naročito u ruralnim područjima, sastaju radi društvenih i kulturnih aktivnosti. Tipična predstavница ove organizacije vrlo je konzervativna sredovječna kućanica iz srednje klase.

sijedu vlas oko sljepoočica. Oko usta i preko čela utisnule su mu se duboke bore.

Nat bi bilo drago kada bi znala da su to bore od smijeha, ali je pretpostavljala da su one vjerojatnije rezultat stalnog mrštenja, beskrajne zabrinutosti i osjećaja samovažnosti.

- I, eto nas! - Matthew je zadržao laktove na stolu, ali je širom raširio ruke.

- Da - složila se Nat.

- Nakon svih tih godina.

- Da.

- Zašto?

Matthew je bio novinar. Dok su izlazili, pisao je za umjetnički list, a nakon toga je postao kritičar u ozbiljnim novinama. Katkad bi joj otac pokazao članak s Matthewovim potpisom i komentirao kako je "vrlo zanimljiv". Naravno da će je Matt pitati zašto ga je nazvala, i budući da je bio beskrajno pametniji od Garyja, nije si laskao da bi njen poziv mogao značiti uvod u tajnu seksualnu vezu. Ili ako je i pretpostavio tako nešto, očito je imao potrebu da to odmah na početku raščisti.

- Zapravo nisam sigurna - priznala je Nat.

- Zar umireš?

- Ne.

- Dobro. Ali ne slaviš ni tridesti rođendan, to smo već prošli.

- Točno.

- Nosiš prsten, znači ne tražiš muža.

- Ne.

- Treba li ti moja sperma?

Nat se nasmijala, iako je bila prilično sigurna da se Matthew nije šalio. Svojim izravnim ispitivanjem razbio je led i izbjegao površno čavrljanje koje je prijetilo ovom susretu.

- Smiješ se, ali ne možeš ni zamisliti koliko me prijateljica pitalo za donaciju u određeni fond - rekao je Matthew, dramatično kolutajući očima.

- Doista?

- Doista. To je tako londonski. Što ćeš popiti? Zatim mi možeš ispričati o kakvoj se točno unutarnoj krizi radi. Hoćeš li burgundac ili bordo? Ne mogu ti dopustiti da piješ čileanski sauvignon, iako su to sjajna vina. Treba uzeti u obzir zrakoplovne milje. Hoćemo li platiti popola? Ja mogu častiti, ali ako to vrijeda tvoj ženski smisao za političku ispravnost, molim te reci mi.

- Pa...

- Dobro, ti možeš platiti sljedeću bocu - rekao je Matthew, već na pola puta prema šanku.

Natalie ga se nije sjećala tako nemirnog ili čudnog - iako bi se kladila da će biti jedan od onih koji se brinu o količini ugljičnog dioksida u vinu koje pije. Pokušala je smisliti nešto dojmljivo što bi mogla reći kad se on vrati za stol. Željela je razgovarati o knjigama, umjetnosti ili glazbi, ili nečem sličnom. Pomisao na to da mora objasniti zašto ga je nazvala bila joj je doista zastrašujuća. Od nervoze joj je zakruljilo u želucu. O Bože, mislit će da je ona neki grozni nostalgичni tip koji će ga gnjaviti pričama o dobrim starim vremenima.

Netko tko je zakopan u prošlosti i ne može se pokrenuti s mjesta. To nije bila slika koju je željela stvoriti o sebi.

U trenutku kada je Matthew spustio čaše i vino, Nat je uzbuđeno upitala:

- Hej, nije li ovo Disneyeva *Fantasia*? Znaš, onaj dio gdje eksploziraju vulkani, teče užarena lava, zemlja se trese, a golemi dinosauri mesožderi napadaju jedni druge. Počela je kimati glavom uz melodiju koja se bučno razlijevala iz razglasa. Prepoznala ju je od onog poslijepodneva prošlog mjeseca kada su ona i Neil bili u posjetu nećakinjama i nećacima. Angus je ovaj DVD puštao tri sata bez prestanka, uglavnom zato da bi strašio mlađu sestru. Nat je mislila da bi film morao imati oznaku dobne granice; i ona bi sama mogla dobiti noćne more, a kako ne i Sophia. Ali sada je bila oduševljena što je čula glazbu iz filma i povezala jedno s drugim. Mislila je da je to dojmljiv početak razgovora.

- Mislim da je ovo djelo poznatije kao „Posvećenje proljeća” Igora Stravinskog; ili sažeta verzija prirodne povijesti zemlje, od stvaranja planeta do prvih živih bića, do pojave, vladavine i izumiranja dinosaura - rekao je Matthew. - Ja sam homoseksualac.

Natalie je na trenutak bila toliko zapanjena veličinom Mattova općeg znanja da bi u isto vrijeme mogla u potpunosti shvatiti značenje njegove izjave, a kada joj je to konačno uspjelo, morala se strahovito suzdržavati da se naglas ne nasmije. Ipak, nije mogla sakriti da se dobro zabavlja. Preko lica joj se razlio osmijeh.

- Oduvijek sam bio - dodao je.

- To je obično tako - rekla je smijući se.

- Što je smiješno? - upitao je nervozno i uvrijeđeno.

- Ja sam smiješna - rekla je Nat.

Natočila im je vino i kucnuli su se čašama. Sada je barem bila sigurna da će se odlično zabaviti.

Zgrada od ružičaste cigle nalazila se nadomak središtu grada, usred otmjene stambene četvrti. Neil se pitao što li su susjedi mislili o tome što stanuju u blizini striptiz kluba. Utvrdio je da vjerojatno ne mare; bio je to samo dio živopisne londonske tapiserije. Susjedi će se žaliti samo ako se djevojke ne budu pridržavale rasporeda recikliranja ili ako ne budu skupljale govanca svojih malenih ljubimaca. Osim toga, bio je to diskretan klub. Prozori su bili zatamnjeni i nije bilo neonskih svjetala koja bi oglašavala vrstu radinosti. Sudeći prema tankoj nadstrešnici od modrog platna koja je virila na ulicu i ogradicama od debele užadi, te krupnom izbacivaču koji je na ulazu provjeravao prikladnost gostiju, moglo se pretpostaviti da se radi o privatnoj kockarnici ili čak o otmjenom restoranu. Dok se Neil proguravao pokraj masnog tipa, pitao se što li su to izbacivači tražili. Tko smije a tko ne smije platiti pedeset funti za gledanje nepoznatih pica?

Prijatelji su se našli u malom predvorju, čekajući dozvolu za pristup u unutrašnje svetište. Karl je bio opušten i samouvjeren. Tim je bio pijan kao letva. Neil se pokušao sakriti iza plastične biljke.

- Vidi, Time, ovdje piše, "Potpuno goli ples na stolu", znači bez polovičnih mjera - rekao je Karl, upirući prstom u plakat na zidu.

- Je li moguće biti djelomično gol? - nejasno je mrmljao Tim.

Neil je vjerovao da nije. Gol je prema definiciji značilo biti potpuno razodjeven, zar ne? Bez odjeće.

- Gledaj, tu je letak, tvrde da imaju "svjetsku reputaciju" - dodao je Karl.

- Tu su odmah iza Eiffelova tornja i piramida - gundao je Neil.

Karl ga je ignorirao i nastavio razgovarati s Timom.

- Svidjet će ti se ovdje. Imaju nevjerojatno dobru osobnu uslugu.

- Da. Zajamčeno, ako imaš gomilu kesa - dodao je Neil.

- Zašto se ne možeš skulirati? - prekinuo ga je Karl, u očaju. - Samo se opusti. Pokušaj se ufurati.

Odjednom se iza zavjese pojavila djevojka dvadesetih godina, poput duha iz bajke o Aladinu. Duh s izbijeljenom kosom i grudima u obliku dvije fantastične lopte. Izgledala je kao da su joj na grudni koš kirurški pričvršćene dvije zdjele s ribicama. Usprkos najboljim namjerama, Neil s njih nije mogao skinuti pogled. Pogađao je da se vjerojatno radi o šestici. Djevojka je primijetila njegov pogled i lascivno mu namignula. Želio je objasniti da im se nije toliko divio koliko se zalebnuo u iskrenom čuđenju. No odmah se zaustavio, jer to i nije bio neki kompliment. Nosila je pripijenu crvenu haljinu sa šljokicama koja je i straga i sprijeda imala dekolte do struka, a s lijeve i desne strane razreze do bedara. Neil nije bio siguran je li uopće trebala skidati haljinu, budući da je mašti preostalo vrlo malo. Haljina je Neila podsjetila na prošlogodišnji Božić i pravljenje ukrasa s Angusom i Sophiom. Izrezali bi komad papira u krug, presavili ga na osam dijelova, a zatim počeli izrezivati rupe. Kada bi raširili krug, preostale bi im drhtave, prozirne pahuljice, s više rupa nego papira. Tako je izgledala i haljina ove žene.

Nasmiješila im se. Bio je to kratak, poslovni smijeh, ali Neil je morao priznati da je ona u njega unijela i srce i dušu. Kada je Neil prije mnogo godina s Karlom prvi put posjetio striptiz klub, zamišljao je da će plesačice biti jadne djevojke iz istočnoeuropskih zemalja, s bezbrojnim diplomama, ali bez radne dozvole u Britaniji. Očekivao je da će to biti djevojke koje zaradu šalju kući siromašnim, bolesnim majkama. Nesretnice. A istina je bila ta da su plesačice uglavnom bile prekaljene Londončanke koje su znale da mogu zaraditi više novca svlačeći se nego poslužujući kavu u nekom otrcanom kafiću ili perući hotelske plahte. Većina njih žalila je posjetitelje, a ne obrnuto, a nekoć ih je tu činjenicu čak uspijevala u potpunosti sakriti.

Hostesa je pružila ruku u smjeru kluba i poželjela momcima ugodnu večer.

- Naravno, lutko - rekao je Karl uz lascivan osmijeh.
- Apsolutno - oduševio se Tim.

Neil se pitao koji li je od njih dvojice zvučao jasnije. Sada su se probijali kroz brojne plahte od crvene čipke i zavjese od visećih nizova perlica, koje su sjajile i blještale poput suza. Prošli su uz ljubičaste zidove i plastične biljke u loncima i zaputili se prema šanku, gdje je Neil uletio ravno u ruke (ili točnije poprsje) sljedeće hostese. Ova je također nosila pahuljičastu haljinu, par zdjela s ribicama i poslovni osmijeh, ali imala je tamnu, a ne plavu kosu. Lice joj se sjajilo, jer su joj oči bile namazane blještavim sjenilom za oči, trepavice ukrašene kristalima, a pune crvene usne navlažene sjajilom. Sve je na njoj blještalo: naušnice, haljina, cipele i nokti, sve je toliko sjajilo i svjetlucalo

da bi promatrača mogle zaboljeti oči. U ruci je držala čašu šampanjca. Umočila je prst u mjehuriće, a zatim ga gurnula u usta. Počela ga je snažno sisati i pokušavala uhvatiti Neilov pogled. Htio se nasmijati. Pomislio je na Nat. Bilo je to kao kad bi ona, u rijekim prilikama pravljenja kolača, lizala zdjele s tijestom. Nat se klela da nema ničeg ukusnijeg od sirove smjese za kolače.

Neil je zatresao glavom. Dovraga, to mu neće pomoći da mu se digne. Nat kako peče kolače! Može li išta biti više domaće, a manje erotično? Iako, kada je o tome malo bolje razmislio, nakon toga obično bi vodili ljubav, jer je u mirisu kolača u njihovu domu bilo nečega što bi ih oboje raspoložilo za seks. U međunožju je osjetio lagani trzaj.

Pogledao je oko sebe i primijetio tri stvari. Prvo, Karl je već bio okružen grupom od četiri djevojke, od kojih su dvije bile gologrude i trljale mu se o nadlakticu, premda je Neil bio prilično siguran da je fizički kontakt s golim dijelovima tijela djevojaka bio strogo zabranjen. Drugo, Tim je bio za stolom, a na koljenima mu je sjedila predivna crvenokosa djevojka. Izgledao je kao zec uhvaćen pred svjetlima automobila, ali zec koji je bio uzbuđen, a ne prestrašen, pri pomisli na neizbježan sudar. I treće, tek na metar udaljenosti desno od njega, uz stup je plesala djevojka. Na sebi nije imala mnogo više od umjetnih noktiju i umetaka za kosu.

- Hoćemo li nešto popiti? - upitao je „svoju“ hostesu.

Činilo se to pristojnim, jer se ona toliko trudila, još uvijek marljivo sišući kažiprst i sve to.

- Ja pijem šampanjac. Volim mjehuriće.

Malo je zanjihala kukovima dok je izgovarala riječ "mjehurići", kako nitko od njih ne bi morao pogađati na što je aludirala. Neil je bio svjestan da je "šampanjac" koji su im točili vjerojatno običan pjenušac, ali svejedno je koštao deset puta više nego obično. Ipak, trebalo je nastaviti. Prije izlaska iz puba bili su popili po šest krigli piva, ali još nije lebdio, još nije dosegao taj fenomenalni osjećaj potpune bezbrižnosti. Ispio je čašu pjenušca, a zatim još jednu, što mu je konačno dalo nešto Samopouzdanja da malo opuštenije pogleda uokolo.

Usprkos napornim vježbama aerobike koje su izvodile na pozornici, primijetio je da su sve plesačice ugodno popunjene. Osim kirurških povećanja, sve su imale velike stražnjice i snažna bedra, možda radi općeprisutnog uvjerenja da većina muškaraca voli nešto za što se mogu uhvatiti. Sasvim u redu. U klubu je bila gužva. Bile su tu tri velike grupe, vjerojatno društva na momačkoj večeri ili kolege s posla. Sjedili su u kutevima i natjecali se tko će više potrošiti, popiti i prostački. Osim toga, bilo je tu još najmanje šest grupica prijatelja poput

njih samih, te veliki broj pojedinaca. Pojedinci su uznemirili Neila. Činilo se da oni sve to preozbiljno shvaćaju. Zbog gužve, djevojke nisu toliko kružile po klubu u potrazi za nekime kome će plesati; većina ih se priključila nekom gostu i ostala u blizini.

Neil je znao rutinu. Ove su žene morale razgovarati s gostima, uvjeriti ih da se osjećaju doista posebnima, navesti ih da kupuju preskupa pića, kako bi ih nakon toga odvele u prostorije za privatni ples. Sve su to morale činiti tako da stvore privid da ih ti muškarci oduševljavaju, iako su često zaudarali po pivu, bili ljigavi, debeli, ćelavi i stari, te da jedva čekaju da se pred njima skinu. Kao da bi bi činile i besplatno! Bio je to privid koji Neil noćas jednostavno nije shvaćao. Bilo je očito da se sve svodilo na transakciju i iskazivanje moći. Tko je imao najviše novca? Tko je dobivao najviše seksa? Koliko se seksa može kupiti za koliko novca?

Neil je iskapio još jednu čašu pjenušca i prisilio se na prijelaz u pravo raspoloženje. Htio se samo zavaliti i zaroniti u seks. Ne razmišljati ni o čemu. Ispio je još jednu čašu. Kupio još jednu bocu. Konačno, seks ga je počeo sasvim obuzimati, svladavati ga i cijeloga prožimati. Seks je bio svuda u zraku. U njegovoj glavi. U vršcima njegovih prstiju. Dok se poigravala kosom i rukama gladila bradavice i bedra, hostesa ga je promatrala kako prelazi točku bez povratka.

Neil je bio istovremeno nervozan i ukrućen, te mu je ponešto laknulo kada je odjednom primijetio da su se Karl i Tim vratili. Sva trojica naslonila su se uz rub pozornice, a hostese su stajale pokraj njih. Oči su im bile u razini striptizetinih nogu. Odjednom je čučnula, pa im je na jedan prolazni uzbudljivi trenutak pred očima zabljescuo njen svjetlucavi trokut.

- Dobre noge - pijano je primijetio Tim.
- Ti joj gledaš u noge? - zapanjeno je upitao Karl.
- To je zato što cijeli dan nosi cipele s visokim petama - dodao je Tim.

Neilu se petljao jezik. Bio je hipnotiziran crvenim noktima, izbijenjom kosom, vječno preplanulim tenom i pripijenim haljinama koje su izgledale kao da će svakoga časa skliznuti s tijela. Koliko je popio sa svojom hostesom? Više nego nego što bi smio. Više nego obično. Više nego ikada prije? Dovoljno da prestane razmišljati o djeci.

- Mnoge od djevojaka su trenirane plesačice, Cherry mi je baš pričala - oglasio se Tim.

- Možda se te striptizete nazivaju plesačicama i možda stvarno imaju talenta, ali to nema veze - rekao je Karl prezirno. - Nitko od

gostiju ne mari mogu li izvesti *do-si-do* ili *demi plie*,^{*} važno je da znaju vrtjeti kukovima. Dakle, tko je za privatni ples?

Tim je snažno zatresao glavom.

- Ne, dosta je bilo. Ali bi me ubila.
- Pa ti joj nećeš reći.
- Neću, ali kad bi saznala.
- Pa ako već znaš da će te ubiti... - zadirkivao ga je Karl.
- Ne - rekao je Tim.

Ali nije mogao skinuti pogled s Cherry, crvenokose ljepotice s kojom je pio. Je li doista crvenokosa, pitao se. Ima li pjegice? Jesu li joj bradavice ružičaste? Jesu li joj stidne dlačice iste erotične, napaljene boje? Neil je zurio u svoju brinetu jednakom znatiželjom i intenzitetom.

- U redu, ja sam za - pijano je odgovorio Neil.
- Što kažeš? - u zboru su povikali Karl i Tim, obrušavajući se na Neila.

Neil i Karl već su nekoliko puta prije toga zajedno otišli u striptiz klub - bilo da se radilo o zabavi nakon poslovnog domjenka kada bi im stigao glavni šef iz Japana bilo o momačkoj večeri - ali Neil nikada prije nije pristao na privatni ples. Promatrao bi djevojke koje su plesale oko stupova nasred pozornice i naručivao piće, ali nikada nije ušao u VIP prostor. Za razliku od njega, Karl je tamo često zalazio, i vraćao se iz skrivenih prostorija s pričama o tome kako su mu djevojke sjedile u krilu i kako je osjećao erekciju kroz tanke hlače, s pričama o ručnom radu i oralnom seksu, što je bilo zakonom zabranjeno ako se plaća, međutim Karl je uvijek inzistirao na tome da su ga djevojke nalazile neodoljivim i činile to besplatno. Jednom je čak oko mjesec dana izlazio sa striptizetom koju je upoznao u klubu. Neil nije sasvim vjerovao Karlovim pričama, ali je odjednom osjetio potrebu da se približi jednoj od djevojaka, čak i ako za to mora platiti. Nije se mogao sjetiti kada su se on i Nat zadnji put poseksali. Bilo je to prije nekoliko tjedana. Prije nego što je spomenuo da želi djecu. Čak i tada to nije bio razuzdan seks gdje bi mu Nat gurala cice u lice, zabacivala glavu i stenjala. Bio je to tih i ugodan seks. Neil nije želio seks s hostesom, samo ples, samo malo uzbuđenja. Što je u tome bilo loše?

Neil se uspravio, podigao glavu i poput nekoga tko odlazi u rat, odmarširao (ili točnije, oteturao) do VIP prostora.

^{*}(Op.prev.) *Do-si-do* i *demi plie* (franc.) vrste su baletnih pokreta.

- Nemoj, nemoj. Ozbiljno, bit će mi zlo - govorila je Nat dok se pokušavala uspraviti. Toliko se smijala da ju je zabolio trbuh. Zaboravila je koliko je Matthew zabavan ili to možda nikada nije ni znala ili jednostavno nije bila navikla toliko se smijati; u zadnje vrijeme ona i Neil rijetko su se smijali. Posegnula je za čašom vode i polako popila da se malo smiri.

- Nemoj naglo gutati jer, znajući tebe, sve će ti opet izaći kroz nos - upozorio ju je Matthew.

Odnosilo se to na zgodu kada je Nat kroz nos "išmrkala" Fantu po najboljoj prijateljici, baš kada se ova spremala na važan razgovor za posao. Nat odavno više nije osjećala potrebu da se radi toga sakrije u mišju rupu, pa je zahihotala.

- O Isuse, da baš sam sklona nezgodama, zar ne? Sjećaš li se kada sam prvi put upoznala tvoje roditelje?

- Da, prije tog ručka odlučila si obojiti kosu.

- A boja je ispala nekako šmrkljavo-zelena.

- Kakva divna slika!

- Tako ju je opisao tvoj tata!

- Prostag jedan. Oprosti, iskreno se ispričavam u njegovo ime - službeno je izjavio Matthew.

- Tada mi je bilo grozno, ali sada mislim da se samo pokušao našaliti, da bi nekako popravio situaciju.

- Zato što si mojoj mami prevrnula tanjur špageta u krilo i upropastila joj dizajnersku haljinu?

Matthew se morao nasmijati; bilo je to tako glupo smiješno, poput scene iz nijeme komedije, da nije mogao odoljeti.

- Nisam namjerno - hihotala je Nat.

- Sigurno?

Podigao je obrve u znak lažne sumnje.

- Ne! - zaustavila se Nat. - Da i jesam, nitko me ne bi mogao optužiti. Tvoja me mama nije mogla smisliti.

- Da, istina - složio se Matthew iskreno.

- To čak nije ni pokušavala sakriti.

Ali i kroz smijeh, i nakon svih tih godina, Nat je još uvijek bila malo povrijeđena i uvrijeđena. Pogledavala je Matta i činilo se da on shvaća njenu staru nesigurnost. Elegantno je odlučio prastaru povijest ostaviti za sobom.

- Ne. Ali ona nikoga ne može smisliti, a najmanje samu sebe - jednostavno je objasnio.

Nat je osjetila kako joj tijelom prolazi golemi val oslobođenja. Problem nije bio u njoj, već u gospođi Jackson. Ah, kakvo olakšanje!

- Žao mi je - promrmljala je Nat.

- Nema veze. Znam da joj doista nisi namjerno ispustila špagete u krilo.

Nat je htjela objasniti da joj je žao što je Mattova majka nesretna žena, a ne zbog računa za kemijsko čišćenje, ali kada ga je pogledala znala je da je shvatio. Povlačio se u humor, ali tko bi mu to mogao zamjeriti? Neki su roditelji tako komplicirani.

- Zao mi je i zbog te čudne antikne police za čizme koju sam slo-mila u kući tvoga šefa. Sjećaš li se? Mislila sam da je to stolica i sjela na nju da skinem cipele.

- Učinila si mu uslugu. Bila je ružna k'o vrag - cerekao se Matthew.

- Baš tako. Ali u to vrijeme nisi tako mislio.

- Ne, oprosti, bio sam stvarno ljut, zar ne?

- Mislim da je kap koja je prelila čašu bilo to kada smo stigli kući i shvatili da sam izgubila ključ. Žao mi je i zbog toga.

Bilo je jasno, i to nisu morali glasno reći, da im je oboma žao zbog velikih ili malih stvari, zbog kojih su jedno drugome prouzročili uzrujanost, nelagodu ili razočaranje. Ovom prijateljskom praštanju pomogla je i boca vina i nekoliko godina odmaka.

- Jesi li još uvijek sklona nezgodama?

- Ne, nisam - rekla je Nat nakon kratkog razmišljanja.

- Što se promijenilo?

- Vjerojatno više nisam nervozna kao nekad.

- Zao mi je, ali ja imam monopol nad nervozom. Proveo sam osam mjeseci naše veze pitajući se kada bih ti mogao priznati da sam homoseksualac.

- A ja sam provela osam mjeseci pitajući se kada bih ti mogla priznati da nemam sluha.

- O da, potpuno se slažem, to je mnogo veća prepreka vječnoj sreći - našalio se Matthew.

Nat se jedva sjećala koliko je nekada bila sklona nezgodama, nervozna i jadna, ali razgovor s Matthewom vratio joj je ta neugodna sjećanja. Kada je prvi put nakon mnogo godina otvorila malu crnu knjižicu, pomislila je samo na brojne početke koje je ona predstavljala, ali sada se podsjetila na to da je u prošlosti bilo mnogo više toga - i prekida i razočaranja i pogrešaka i nesigurnosti. O tome nije razmišljala dok je podizala slušalicu.

Kao dijete i kao mlada djevojka, Nat je uvijek imala osjećaj manje vrijednosti. Ne kao da joj prijeti katastrofa, nego još gore, kao da se katastrofa već dogodila. Ona se već dogodila. Ona je bila katastrofa.

Nat je bila svjesna da je patila od klasične i goleme doze nedostatka samopouzdanja. Suočena s odabirom između dva pića, uvijek bi odgovarala, "Što god je najlakše, stvarno mi je svejedno, što god ćeš i ti." Govorila bi to i ako bi joj neka od opcija bila mrska, pa je provela dobar dio života jedući i pijući ono što nije voljela, odlazeći na mjesta koja je nisu zanimala, te zapravo dovodeći do ludila bezbrojne domaćine, koji nikada nisu bili u potpunosti sigurni jesu li je, usprkos svim naporima, uspjeli zabaviti.

Odrastajući, Nat je počela uviđati, a to ju je strahovito smetalo, da je u svom nastojanju da bude nevidljiva često postizala upravo obrnut učinak. Nikada nije htjela da se drugi oko nje previše trude, ali dobromamjerni prijatelji i poznanici upravo bi joj zato posvećivali još više pažnje, pokušavajući je navesti da se malo oslobodi. Kada joj je bilo trinaest godina, Nat je konačno bila prisiljena promijeniti taktiku, i to nakon što joj je učiteljica (tonom jedva skrivene iritacije) prigovorila: - Ali Natalie, moraš imati neku ideju što ćeš odabrati kao glavne predmete!

Nat je odgovorila: - Svejedno mi je. Možete odabrati umjesto mene.

Učiteljica nije bila spremna na takvu odgovornost, bilo je nerazumno to od nje očekivati. Odsječnim tonom rekla je: - Pozvat ću ti roditelje, pa oni mogu odlučiti.

Nat je u sekundi odabrala glavne predmete. Nije htjela zadati nevolje roditeljima, to joj je bila najveća noćna mora. Njen nedostatak samopouzdanje bio je toliko velik i iskren da nije bila spremna hvaliti se njime kao što to čine natjecatelji u *Big Brotheru*.

Trebalo joj je mnogo godina, ali Nat se uspjela prisiliti da bude duhovita, pametna i odlučna. Kad god bi se osjećala jadnom i bezvrijednom, otišla bi u šetnju ili nazvala prijateljicu. Kad god bi se suočila s pitanjima smisla, uključila bi laptop i posvetila se poslu. Bilo je to jedino rješenje; sramežljivost i povučenost smatrala je razmaženošću,

a nije bila sigurna idu li razmaženost i nedostatak samopouzdanja doista rukom pod ruku. Godine pretvaranja na kraju su se isplatile, i Nat je počela vjerovati u vlastitu priču. Već dugo se nije osjetila tužnom ili očajnom. Sada je bila sasvim drugačija žena od one koja je izlazila s Matthewom. Imala je vlastiti lijepo uređen dom, uzbudljiv posao, i naravno, imala je Neila.

- Zašto si sada manje nervozna nego prije? - upitao je Matthew kao da joj čita misli.

- Vjerojatno zbog godina. Mislim da je to jedna od prednosti starenja. Sto si stariji, to imaš više samopouzdanja ili se lakše pomiriš s onim što jesi. Ne pokušavaš stalno nekoga zadiviti ili se intelektualno i kulturno uzdići - odgovorila je, grebuci po površini, nespremna na bilo kakvu dublju analizu.

- Za mene je priznanje da sam homoseksualac bilo strahovito oslobađajuće, kao što možeš zamisliti. Koje olakšanje! Mrzio sam skrivanje po gay klubovima, i to što svoje partnere nisam mogao upoznati s prijateljima i obitelji. Život s toliko tajni pravi je pakao.

- Da.

Nat se zagledala u svoje ruke. Znala je to. Nije željela o tome govoriti.

Nastao je zastoj u razgovoru, a potom se dogodilo ono neizbježno.

- Dakle, zašto si me nazvala?

Matthew i Nat pojeli su veliku platu ukusnih *tapas*, dovršili bocu burgundca i sada su pijuckali vodu i kavu. Porazgovarali su o poslu i koječem drugom. Oboje su bili vlasnici kuća. Ona je imala mačku, on psa. Pričali su o ljudima koje su oboje poznavali, s kojima su još u kontaktu i s kojima više nisu. Preostala je još samo jedna tema. Ona očita. Ona najvažnija. Zašto je nazvala?

- Provjeravam jesam li se udala za pravoga. Znaš, od svih mojih kandidata - priznala je Nat duboko udahnuvši.

- Zvuči ozbiljno. Barem što se mene tiče možeš biti na miru, jer ja nisam bio pravi kandidat - našalio se Matthew.

Bio je muškarac, i nije mogao odoljeti a da temu razgovora ne vrati na sebe, pa čak i na trenutak. A zatim, uz nešto više odbizira, dodao je:

- Zašto sumnjaš u Neila?

Morala mu je reći, pa je to izrekla oprezno, šaptom natopljenim važnošću.

- Ne želim djecu. Neil želi.

- Aha - odgovorio je, ne žureći ispuniti tišinu koja je slijedila.

Nije je pitao za razloge zašto ne želi djecu ili što nije bilo u redu s njom. Jednostavno je probavljao tu važnu i veliku činjenicu.

- Želiš li ti djecu? - znatiželjno ga je upitala.

- To za mene nikada nije bilo moguće. Drago mi je da danas homoseksualci imaju pravo usvojiti djecu ili koristiti zamjenske majke, ili što god drugo kako bi postali roditelji, ali duboko sam uvjeren da za roditelja dijete uvijek mora biti na prvom mjestu, a nisam siguran jesam li ja spreman na to. Štoviše, nisam siguran da bih to uspio dokazati usvajanjem djeteta s drugim muškarcem.

- Vidiš li se s nekim posebnim?

- Ne. Jesam donedavno, ali smo prekinuli jer je on želio mačke, a ja sam spomenuo da sam ...

- Ljubitelj pasa - nasmiješila se Nat.

- Naravno, radilo se i o drugim stvarima.

- Naravno. Možda me ti onda razumiješ - ponadala se.

- Možda.

- Neil me ne razumije.

- Shvaćam.

Ni jedno od njih nije moglo smisliti što bi se na tu temu još moglo reći, pa su dovršili kavu i odšetali natrag do stanice Waterloo. Poljubac u obraz i Matthew se ukrcao na podzemnu prema sjeveru, a Nat je krenula na zapad. Njemu je bilo laknulo, bilo mu je drago da je još jednoj osobi priznao istinu o sebi, ali Nat nije osjećala isto. Bila je sva isprevtana, poput rublja u perilici, i ništa joj nije bilo jasnije. Bilo joj je drago ponovno vidjeti Matthewa, provela je zabavnu večer, ali uznemirilo ju je to što je otkrila da su joj se vratili osjećaji nesigurnosti. Radi susreta s Matthewom nije se osjetila ranjivom, već ju je on podsjetio na njen nekadašnji vječni strah od prijeteće katastrofe. Taj ju je osjećaj nekada posvuda pratio poput odvratnog smrada, ali ga je bila odavno istjerala iz svog života. Sve donedavno. Sve dok Neil nije počeo govoriti o djetetu. Sada joj se taj grozni osjećaj počeo potajice ponovno uvlačiti u srce i glavu.

Nat je bilo očito što treba učiniti. Trebala se ponovno zbližiti s Neilom. Ova potajna uzaludna potraga narušavala joj je mir. Bila je besmislena i glupa. Voljela je Neila. Odabrala ga je i on je odabrao nju. Ovaj put reći će Neilu sve o nevinoj, zabavnoj večeri sa svojim bivšim koji je homić. Bilo joj je prilično jasno da su ove šetnje stazama uspomena završavale u slijepim ulicama. Pred visokim, čvrstim zidovima od cigle, prošaranim grafitima i pokrivenim mahovinom, zidovima preko kojih se nije nikako željela penjati. Iako je Matthew bio zgodan, zabavan, šarmantan i uspješan, bio je očit, nedvojben, otvoren i ponosan homoseksualac. Ta ga je činjenica učinila potpuno neprikladnim za njenog životnog partnera. S druge strane, Gary je bio hodajuća vreća testosterona, ali bi se zblesirao čim bi ona upotrijebila višesložnu riječ. Kada je govorila o svojoj "neadekvatnosti" u teretani mislio je da se radi o opremi za vježbanje, i bio se uznemirio jer nije znao što je točno "stroj za neadekvatnost". Je li to bilo za bicepse ili za mišiće trbuha, pitao je. Susret s ova dva bivša ljubavnika potvrdio joj je da nije skrenula s pravoga puta; kako je u to uopće mogla posumnjati, makar i na trenutak? Njena veza s Neilom bilaje ono pravo. Čak i kada nije sve bilo ružičasto, čak i kada su bili isfrustrirani ili bijesni jedno na drugo, i dalje su bili stvoreni jedno za drugo. To joj je sada bilo posve jasno.

Odlučila je da neće nastaviti šetnju po adresaru. Vjerojatno bi otkrila da su neki od njenih bivših postali serijski ubojice ili bigamisti, što nikako ne bi bilo dobro za njen ego! Ne, bilo je to traćenje vremena i energije; trebala ih je iskoristiti za ponovno zbližavanje s Neilom. Kako je uopće dopustila da se među njima stvori takav jaz? Ne smije dopustiti da ih ta stvar s djecom potpuno uništi.

Nat je praktički istrčala iz stanice podzemne u njihovu ulicu, barem koliko su joj to dozvoljavale visoke pete. Kišica je na trenutak popustila, što je bilo olakšanje, iako je vjetar šibao drveće i grane su uznemirano plesale neusklađenim pokretima. Nat je odjednom

promislila na Neila kako pleše i u sebi zahihotala na tu podsvjesnu asocijaciju. Moglo se reći da su se na plesnom podiju oboje isticali entuzijazmom, iako ne i vještinom. Bili su od onih parova koji se predobro zabavljaju da bi se pitali izgledaju li "cool" dok plešu. Uz Neila se osjećala hrabrom, pa se nije morala skrivati po kutevima i sramežljivo tapkati nožicama. Odjednom joj je na pamet pala fantastična zamisao. Trebali bi ponovno izaći u klub i plesati! Prošlo je toliko vremena otkada su to zadnji put učinili. Kako su se njihovi prijatelji počeli uparivati i razmnažati, vesele i raspuštene divlje noći zamijenile su elegantne večere u otmjenim restoranima o kojima su mogli čitati recenzije u nedjeljnim novinama. Trebali bi zajedno učiniti nešto ludo.

Prije nego što to učini svatko za sebe.

Nat je stigla kući ponesena crnim vinom i dobrim namjerama; očekivala je da će ona i Neil odmah završiti u krevetu. Ali on ni večeras, već drugi put toga tjedna, nije bio kod kuće.

Neil je doteturio u pet ujutro. Do tada su sve njene pozitivne namjere potpuno iščeznule. Pet sati vrtjela se u emotivnom mlincu u kojem se može naći svaka žena čiji muž dokasna izbiva iz kuće. U početku je bila uzbuđena i puna iščekivanja, nakon toga umorna i ozlojeđena, a na kraju je počela paničariti i očajavati. Nekoliko puta nazvala ga je na mobitel, ali je bio prazan ili isključen. Kada je Neil konačno banuo na vrata, preplavio ju je golem plimni val olakšanja, koje se u istom trenutku pretvorilo u bijes. Ovaj put nije se htjela pretvarati da spava, ovaj put bila je spremna na istinsku svađu.

- Tko je ona? - htjela je znati, čim su joj se oči privikle na svjetlo u spavaćoj sobi koje je on bezobzirno upalio.

- Tko je tko? - pijano je upitao Neil.

Nat to nije zamišljala kao svoje prvo pitanje. Očekivala je da će to biti nešto poput onoga: - Znaš li ti koliko je sati? ili - Gdje si, dovraga, bio?

Ali kada se Neil pojavio s tragovima ruža na obrazima, Nat je imala nov imperativ.

- Tko je ona? - ponovno je zavrištala.

Bila je iznenađena kako je u samo nekoliko sekundi uspjela dosegnuti ovaj agresivni, ubitačni ton. Sama sebi zvučala je zastrašujuće, ali Neila su štitile goleme količine alkohola koje je ispio i nije mogao odgovoriti istom mjerom.

- Tko je tko? - još jednom je promrmljao, pokušavajući, ali ne uspijevajući izgledati nevino.

Pokušao je namjestiti lice u prikladan izraz, ali nije mogao odlučiti što bi to moglo biti. Šarmantna nonšalantnost? Ili pseća umiljatost?

Rezultat je bio neprikladan neprirodan osmijeh koji je samo još više razdražio Nat.

- Bio si s nekom ženom!
- Nisam.
- Lažeš! Vidim ti ruž na licu.

Nat je iskočila iz kreveta i na brzinu ga pregledala od glave do pete.

- I losion za samotamnjenje na hlačama! Tko je ona, dovraga?
- Barbie ili Bella ili Cindy ili takvo nešto - smijao se Neil. Bilo je jasno kako je previše pijan da bi shvaćao svu ozbiljnost situacije.
- Nemoj, molim te, sve sama izmišljena imena iz Disneyevih filmova. Kako se zove ta tvoja ženska? - zahtijevala je Nat.

Na oči su joj navrle suze. Htjela ga je udariti. Odalamiti ga i povrijediti ga jednakom brutalnošću. Kako je to bilo moguće? Da se on viđa s nekom drugom ženom?

- Nisu izmišljena - ustrajao je Neil. - Striptizete imaju čudna imena poput Cherry ili Jaz ili slično.
- Striptizete?
- Da. Išli smo u *Hush Hush*. Ne smeta ti, zar ne?

Nat je znala da je Neil već nekoliko puta bio u striptiz klubu. Obično bi kao razlog naveo nešto poput poslovnog domjenka prilikom posjeta glavnog šefa iz Japana, ili momačke večeri. Iako joj se nije sviđala zamisao da on ženama plaća za svlačenje, bilo bi još gore da je *snowboardom* sletio s piste, što je smatrala vrlo opasnim, ili da je štedio za kupnju motora Ducati Monster. Pomislila je kako on ima puno glupih hobija. Ali zašto su sinoć otišli u striptiz klub? Nije bio ničiji rođendan.

- Zašto ste išli u *Hush Hush*?
- Išlo nam se.

Neil je htio reći kako je to bila Karlova zamisao, ali je znao da bi ona pomislila kako se izvlači. Mogla bi ga čak prozvati, „Da je Karl predložio da skočite u jezero, ti bi pristao?“ Da je Karl predložio da skoče u jezero, on bi doista pomislio kako je to neopisivo dobra zamisao, ali je znao da bi to bilo glupo reći, gotovo eksplozivno. Bilo mu je zlo. Previše je popio. Nadao se da će se ujutro jasno sjećati predivnih oblina koje su pripadale Cherry, ili Barbie, ili kako god se zvala, ali sumnjao je. Vjerojatno će znati samo to da je bio u striptiz klubu, jer mu je u glavi bubnjalo, a u novčaniku zjapila rupa. Strahovito se trudio dobro zapamtiti točnu boju i teksturu njenih bradavica, tih zanosnih, primamljivih ispupčenja, tako poznatih, a zapravo potpuno stranih.

- Ne smeta ti, zar ne? Nikada ti prije nije smetalo, a znam da ti nisi od onih koje se predomišljaju - rekao je Neil.

Nije to namjeravao toliko naglasiti, ali nije se mogao obuzdati. Zapravo je vjerovao (na način na koji se zavaravaju pijanci) da je bio suptilan.

Znači to je bilo to. Razlog. Veliki slon nasred sobe. Nije htjela dijete. Ne želi se predomisliti u tom pitanju s djecom. Natin se bijes istopio, a zamijenili su ga strah i užasan osjećaj gubitka. Bilo joj je muka od tog ponovnog osjećaja neizbježne katastrofe. Zašto taj problem ne ode? Zašto ne ispari, ne iščezne, nestane!

Čvrsto je zatvorila oči i poželjela da je ponovno dijete. Ali nakon nekoliko trenutaka morala ih je ponovno otvoriti i sve je bilo isto kao prije. Isti topao, izgužvan pokrivač skliznuo je s kreveta i ležao u hrpi na podu. Na zidu su bile iste slike, iako se jedna nakrivila jer ju je Neil gurnuo posrćući u sobu. Na vratima se njihao isti pijani suprug s istim izrazom lica kao i svih ovih dana - izrazom zbunjenosti i tuge. Shvatila je da ju je stjerao u kut. Na njegov komentar nije imala odgovora. Nije se željela predomisliti, i zato što god da ona sada kaže, on to može iskoristiti protiv nje, iako joj je bilo prilično jasno da je on imao krivo. On je bio taj koji je išao po striptiz klubovima.

A ona je tražila bivše momke po svojoj maloj crnoj knjižici.

Jedan od bivših bio je homić.

Striptizetu Neil nije zanimao, osim toga koliko će te noći potrošiti.

Pa ipak . . .

Koje sranje.

- Povratit ću - rekao je Neil i istrčao iz sobe.

Nat je začula prskanje bljuvotine po zahodskoj školjci. Zalupila je vratima spavaće sobe, podigla pokrivač s poda i navukla ga preko glave.

Chia www.bosnaunited.net

Neil se nije smatrao tajanstvenim tipom. Čuvanje tajni zahtijevalo je energiju i strast za komplikacijama koje jednostavno nije imao, no ipak se, treći put u dvanaest dana, zatekao kako iz bankomata izvlači gotovinu i zapućuje se prema ružičastoj zgradi sa zatamnjenim prozorima. Bio je tamo i prethodne noći, bez Karla. Govorio si je da je samo svratio na pivo poslije posla, ali čak i prije no što mu se u glavi u potpunosti oblikovala izlika, znao je da laže. U *Hush Hushu* nisu točili pivo, a ono u bocama stajalo je četiri puta više nego obično. Ali Nat je opet izlazila s Becky, pa zašto ne? Nitko i ništa nije ga moglo zaustaviti.

Od barmena s konjskim repićem saznao je da se „njegova djevojka“ doista zove Cindy. Bojao se da je ne bi mogao točno opisati. Nije se mogao sjetiti boje njenih očiju. Mnoge žene u klubu imale su žestoko izbijeljenu kosu pa je takve mogao isključiti, jer je njegova bila tamnokosa. No i takvih je bilo još podosta. Nijedna nije nosila odjeću prema kojoj bi je mogao prepoznati, a jednako tako bilo je nezgodno, ali razumljivo, da nisu imale uočljivih madeža. Bilo je teško za očekivati da bi neka od njih odabrala striptiz kao zanimanje ako na guzici ima madež veličine nogometne lopte, iako bi to sasvim dobro odgovaralo pijanim klijentima koji bi na taj način mogli pronaći određenu djevojku. Ali barmen je odmah znao koju je djevojku Neil tražio. Neil se pitao nije li on zadnji put možda bio naročito uočljiv i usrdno se ponadao da nije.

- Cindy večeras nije tu. Ima slobodnu večer - rekao je barmen.

U ruci je držao bocu nečega što je trebao biti šampanjac, i gotovo neprimjetnom gestom ponudio Neilu piće. Neil nije htio ostati ako Cindy nije bila tamo, ali prije nego što je uspio odmahnuti glavom, barmen mu je već natočio piće.

- Želiš li otvoriti račun? - upitao je, ispruživši ruku za kreditnom karticom. Barmenova ruka bila je blijeda i dežmekasta, što je ukazivalo na dugotrajan boravak u mračnim prostorijama. Ispod rukava košulje

izbijale su crne dlake, kojima su bili obrasli i zglobovi i šake. Njegov izgled, s prizvucima vukodlaka, bio je blago zastrašujući.

- Ne, gotovina.

Neil je predao novčanicu, ali mu barmen nije vratio ostatak.

Neil je otpio gutljaj gaziranog pića, i prije nego što su mu živahni mjehurići pojurili prema nosnicama, pokraj njega su se stvorile dvije plesačice. Obje su bile potamnjele i namješteno se smiješile. Imale su ulaštena bedra i ruke, vlažne usne i blještava lica, namazana svjetlucavom šminkom. Zapravo su bile tako jako našminkane da je Neil pomislio kako nose maske, što je možda i bila istina. Već je znao kako će noć završiti. Pitat će ga mogu li mu se pridružiti. Naručit će bocu, zatim još jednu, a zatim će ga jedna od tih žena, zavodljivo zabacujući kosom, provesti kroz zastor od visećih perli, kako bi se izbliza mogao diviti umješnosti kozmetičarke koja je održavala njenu bikini zonu. Osjećao se tupo. Nije imao naročitu želju vidjeti te žene gole. Večeras je došao vidjeti Cindy. Ali ni nju nije htio vidjeti голу.

Najčudnije je bilo to što se dan nakon posjeta *Hush Hushu*, usprkos mamurnosti koja je divljala takvim intenzitetom da je počeo vjerovati kako je podvrgnut nekoj vrsti srednjovjekovne torture, a žena mu se durila šutnjom iz koje je vrištalo nezadovoljstvo i razočaranje, nije osjećao sto posto grozno.

Dobro, možda devedest devet posto, ali postojao je mali tračak nade. U njegovu životu postojalo je nešto što nije bilo sasvim ružno, krivo ili bolno. Postojala je Cindy. U redu, isprva joj se nije mogao sjetiti imena i zvao ju je „svojom plesačicom“, ali sada je znao. Bila je tu Cindy.

Kao što je očekivao, sljedeći dan nije se mogao prisjetiti njenih bradavica, ali se strašno iznenadio kada je otkrio da se točno sjećao njenog osmijeha. Ne onog neuvjerljivog osmijeha kojim je izražavala profesionalnu pristojnost, već onoga koji mu je poklonila neki dan kada ga je upitala ima li ženu i djecu, a on je potvrdio prvo, te izjavio da „bi jako želio“ drugo. U tom trenutku njen mu je osmijeh zagrijao nešto duboko u dnu trbušne šupljine, te je na trenutak povjerovao da to što se predomislio u svojoj želji za djecom nije bilo nerazumno (kao što je tvrdila Nat) i da nije sišao s uma (kao što je inzistirao Karl). Pomislio je kako je njegova odluka možda doista u redu. Da je možda sasvim normalna. Kad bi to barem Nat mogla uvidjeti!

Bio je prilično siguran da to nije to bio standardni razgovor sa striptizetom. Karl bi mu se narugao kako su te žene dobro istrenirane da svakome odmah pronađu slabu točku, ali Neil je u njenom osmijehu vidio iskrenost, pa što ako je za taj osmijeh morao platiti? Bio je

gotovo siguran da bi mu ga ona dala i besplatno. Nekako su se povežali. Sigurno. Izvan ovoga mjesta, ispunjenog udobnim jastucima i blještavim perlama, bio je siguran da bi bili prijatelji. Ali on to prijateljstvo nije planirao izvesti izvan ova četiri zida. Ni u snu. Nije bio glup, shvaćao je da bi ga to dovelo u nepriliku. Samo je htio naglasiti kako je vjerovao da je bilo nečega stvarnog u tome kako ga je Cindy poslušala kada ju je, nakon prvog privatnog plesa, zamolio da sjedne, ponovno odjene haljinu i samo razgovara s njim. Je li to bilo tako nerazumno? Rado je to učinila. Barem kada su se dogovorili oko cijene za sljedećih četrdeset minuta. Na putu kući Karl je izjavio da je po minuti Cindy skuplja od putovanja na Bahame. Iako je i sam potrošio otprilike istu količinu novca na Ginu, Lottie i Avu, smatrao je da je plaćanje za razgovor bilo bacanje novca. On bi možda ženi platio da začepi, ali da priča? To je bilo nezamislivo. No Karl je uvijek bio sarkastičan, bio je to njegov stil. Neil ga je pokušavao ignorirati.

- Kada je Cindy opet tu? - oklijevajući je upitao barmena.

Nije bio siguran u pravila ponašanja. Jesu li gosti smjeli tražiti određene djevojke ili su to radili samo ljigavci? Nije se osjećao ugodno. Stao je podalje od šanka kako bi tip mogao vidjeti da je od glave do pete odjeven u *Diesel*, a ne u otrcani baloner. Htio mu je reći da kod kuće nema lutku za napuhavanje.

- U srijedu za vrijeme ručka.

Za vrijeme ručka? Te se cure skidaju i danju? To nekako nije bilo u redu. Tko tijekom dana zalazi na ovakva mjesta? Samo jadni i očajni tipovi, pomislio je Neil. Zato se iznenadio kada se zatekao kako se usred bijela dana provlači pokraj krupnog izbacivača. Vukodlak za šankom kimnuo mu je u znak prepoznavanja. Preko šanka mu je dodao bocu piva, koju je Neil zahvalno popio, iako obično nije bio od onih koji piju za vrijeme ručka.

- Kuća časti - rekao je vukodlak.

- Hvala - promrmljao je Neil, jer nije bio siguran je li mu potajno drago ili mrsko to što se pretvorio u tipa kojemu u striptiz klubu daju besplatna pića.

- Trebao bi se učlaniti - predložio je vukodlak.

- A, ne - protestirao je Neil.

- Zašto ne? Dugoročno možeš uštedjeti puno love.

Neilu je bilo neugodno, jer sebe nije doživljavao kao nekoga kome je potrebno članstvo na ovakvim mjestima. Je li planirao dugoročno dolaziti?

- Razmislit ću o tome - rekao je patetično.

- Hajde, odvest ću te k njoj. Očekuje te u VIP prostoru.

Prije nego što je Neil uspio do kraja shvatiti što je barmen rekao, već su krenuli prema VIP prostoru. Cindy ga je čekala, ili je barem čekala nekoga, a svima je odgovaralo da se pretvaraju kako je upravo Neil taj netko. Rukom je potapšala baršunasto sjedalo pokraj sebe. Poslušno je sjeo; na svojoj nozi osjetio je toplinu njenog bedra. Ponudila mu je piće.

- Ne, hvala. Već sam popio pivo, a iskreno govoreći, malo mi je rano - skromno je rekao.

- Morat ćeš nešto naručiti, dušo. Inače ne mogu tu s tobom sjediti. Morat ću ići drugim gostima - ravnodušno mu je odvrtila Cindy.

Neil je primijetio da je klub bio gotovo prazan i da nije bilo osamljenih gostiju, ali nije mu se dalo svađati, to je mogao i doma, i to do mile volje. Umjesto toga kimnuo je vukodlaku-barmenu koji je kružio u blizini, očekujući narudžbu. Vukodlak nije čekao na izravne upute, ali kada mu je Neil kimnuo, brzo je nestao i odmah se vratio s bocom pjenušca u posudi s ledom. Njegova je učinkovitost predstavljala još jednu uvježbanu rutinu, što je Neilu nekako nejasno išlo na živce. Da je barem rekao da želi još samo bocu piva. Ovaj razgovor sa Cindy postajao je zastrašujuće skup. Za otprilike istu količinu novca koju je potrošio na bocu gaziranog pića (koju nije imao namjeru popiti) mogao je kupiti najnoviji iPod. Cindy je osjetila njegovo nezadovoljstvo i široko mu se osmjehnula.

- Pa, Neile, lijepo te je opet vidjeti - rekla je križajući noge, pri čemu joj se haljina otvorila i otkrila zategnutu, potamnijelu kožu bedra.

- Neil - ispravio ju je.

- Oprosti ljubavi. Neil, točno.

Slegnula je ramenima, dovoljno pametna da mu se previše ne ispričava. Oboje su bili svjesni toga gdje i kako su se upoznali. Znali su kako stvari stoje.

- Nisam mislila da si ti od onih koji dolaze za vrijeme ručka - dodala je

- Ne. Zapravo nisam.

- Da ti otplešem?

Ustala je i počela petljati s kopčom na svojoj svjetlucavoj haljini.

- Ne, zapravo ne - nespretno je odgovorio Neil.

Cindy se doimala hladnijom nego prije, a teška šminka vidljivo joj se nakupila u boricama oko očiju. I dalje je bila privlačna žena, ili barem privlačna karikatura žene, a to je bilo najviše čemu se mogao nadati u striptiz klubu. Nije se radilo o tome da ga je prošla želja da je vidi голу, već nije bio siguran je li uopće imao takvu želju. Nije zato došao.

- Ne mogu ovdje sjediti besplatno - istakla je.
- Naravno.

Neil je zavukao ruku u džep i izvukao snop dvadesetica. Bacio ih je na stol. Cindy je za njima posegnula divljom odlučnošću, čime ga je podsjetila na gradsku lisicu koja kasno noću kopa po kantama za smeće. Neugodno se promeškoltio na udobnom kauču. Neku večer nije mu se činila tako pohlepnom za novac. Je li on stvarno bio idiot? Prvoklasna budala? Naravno da je bila pohlepna. Bila je plaćenica, striptizeta, sve je bilo na prodaju. Neil je osjetio odvratnu tugu. Što je uopće radio ovdje? Je li bio nekakav očajni seronja bez ikoga svog, koji je striptizeti morao plaćati za razgovor? U istom trenutku shvatio je da je to istina. Zgrožen time, pomislio je da bi sada trebao odmah ustati i otići. Dok je slijedio vukodlaka u ovaj brlog, Neil je bio spustio pogled, te sada nije bio siguran gdje se nalazi. Nervozno je zvjerao uokolo, tražeći izlaz. Kakav nadrealni osjećaj, biti u erotskom baru usred bijela dana! Iz uzdignutog VIP prostora imao je jedinstven pogled na pozornicu, gdje je trenutno jedna žena na stupu izvodila aerobik pokrete od kojih zastaje dah. Neil se divio snazi njenih bedara.

- Navečer neke djevojke vise sa stropa iznad pozornice - rekla je Cindy, upirući prstom u prostor iznad njihovih glava. - Ja ne izvodim cirkuske točke, jer tipovi koji ovdje sjede mogu ti vidjeti ravno među noge dok radiš špagu u zraku. Meni je to malo previše. U zadnje dvije godine to zadovoljstvo imala je samo babica koja je porodila moju djevojčicu.

Neil je prestao tražiti izlaz.

- Imaš dijete?

Cindy ga je proučavala opreznim i umornim pogledom. O svojoj kćeri obično nije razgovarala s gostima. Te su dvije stvari u njenom životu bile sasvim odvojene, morale su biti. Cindy se sada sjetila nečega oko tog Neila. A da, htio je djecu a njegova žena nije, o tome je tupio neku večer. Cijelu večer. Žena mu je vjerojatno nekakva karijeristica, zaključila je Cindy. Ali činio joj se u redu tip, pa je nastavila.

- Da, curicu. Ima dvadeset mjeseci. Zove se Heidi. Kao u slikovnici.
- Ne bih nikada rekao - promućao je Neil i zastao.

Što god sada kaže moglo bi se protumačiti kao uvredljivo. Što? Nikada ne bi rekao da bi striptizeta mogla biti majka? Nikada nije promatrao striptizete kao žene? Barem ne kao majke?

- Mogu ti pokazati sliku - rekla je Cindy, ne uspijevajući suspregnuti majčinski ponos. Posegnula je u svoju blještavu ručnu torbicu i izvukla sliku prelijepe nasmiješene djevojčice kako sjedi u bazenu

prepunom šarenih plastičnih loptica. Neil je vidio stotine sličnih fotografija, i svaka bi ga ganula do smiješka.

- Sigurno ti je teško kao samohranjoj majci - rekao je Neil.

- O ne, tata joj je uvijek tu - slegnula je ramenima.

Nije se se opterećivala njegovim stereotipnim pretpostavkama o striptizetama koje se bore za opstanak kao samohrane majke. Bila je previše navikla na pretpostavke da bi trošila energiju na vrijeđanje. Promotrla je fotografiju, poljubila je, te je pažljivo vratila u torbu.

- Ne bih se udala za njega da je niškoristi kao ovi ovdje. Moj Dave ozbiljno shvaća obiteljske odgovornosti.

- Da.

Neil nije znao što bi rekao.

- Isuse, oprosti!

Cindy je rukom prekrila usta i očito poželjela da može progutati riječi koje je upravo izrekla.

- Nisam mislila da si ti niškoristi. Ti mi se baš činiš jako koristan. Mislim, jako dobar. Činiš mi se dobar.

Hladnoća je nestala, a zamijenila ju je nelagoda.

- Ma, zaboravi što sam rekla. Nisam smjela pričati o sebi. To zapravo nije po pravilima. Nećeš nikome reći, jel'da?

Činila se zabrinutom, pa je Neil zatresao glavom da bi je razuvjerio.

- Hvala ti. Gosti ne bi smjeli znati da su neke od nas udate. To ih izbezumljuje.

Neil je to razumio.

- Da barem možemo zapaliti ovdje unutra - rekla je Cindy očajno.

Neil je i to razumio. Mnoge neugodne situacije mogle bi se olakšati kada bi se samo moglo pripaliti. „Ali ne i one u kojima ljudi umiru od raka pluća," rekla bi Nat. Sada ju je jasno i glasno čuo u svojoj glavi.

Kada su se upoznali, i Neil i Nat bili su pušači. Natalie je prestala čim je prije četiri godine navršila tridesetu, kao što je izjavila na svoj dvadeset deveti rođendan. Neil nije mislio da će uspjeti. Nije se činilo vjerojatnim da će prestati baš na svoj rođendan, jer su rođendani takve prilike kada je sasvim u redu da jedeš dok ne pukneš, piješ dok ti ne bude zlo i pušiš dok ti grlo ne odumre. Ali ona je prestala. Tek tako, kao da je zavrnila slavinu. Nije se zamarala postupnim smanjivanjem broja cigareta, nikotinskim naljepnicama i hipnoterapijom, jednostavno je odjednom prestala. Neil je pokušao sve gore navedene i druge načine kako bi prestao, ali je i dalje tu i tamo potajno popušio koju, kad god bi znao da ga neće otkriti. Neil je razmišljao od Natinoj snazi volje. Bila je doista zastrašujuća. Zastrašujuća.

Dok je razmišljao o Natinoj odlučnosti, nepopustljivosti i usredotočenosti na cilj, Neil je zapadao u sve dublju i mračniju šutnju. Povijest je pokazala da ona ne odustaje od svojih odluka. Dovraga! Sranje.

Cindy im je natočila piće.

- Da ti zaplešem, kad si već tu? - ponudila je neodlučno.

- Dobro, hajde onda - rekao je. Činilo mu se nepristojnim da je ponovno odbije.

- Kladim se da bi tvoja ženica odmah htjela dijete da vidi moju

Heidi - govorila je Cindy dok joj je haljina padala na pod.

CHIARISSIMA
www.bosnaunited.net

- Zdravo dušo!

- Bok mama, što se desilo? - pitala je Nat.

- Prase se objesilo - mrtva-hladna odgovorila je Nina, koja je uvijek ustrajala na ispravnoj gramatici i izgovoru. - Ne dušo, ništa se nije „desilo“, ako si mislila pitati što nije u redu? Jesi li na to mislila?

- Ne - rekla je Nat, strpljivo uzdahnuvši. - Mislila sam pitati što ima novoga.

- Ti meni reci, dušo. Što ima novoga kod tebe?

Da je Natalie pažljivije slušala, mogla bi primijetiti da u majčinu glasu nema uobičajene opuštenosti. Nina se zapravo služila istim, pomalo sumnjičavim tonom kao kada bi petnaestogodišnju Nat pitala je li markirala iz škole (jer je u džepu školske uniforme pronašla karte za kino). Istim tonom kao kada bi je pitala je li se počela seksati (jer joj je u torbi pronašla kondome). Istim tonom kao kada je razgovarala sa svojim sinovima. Ali Nat nije pažljivo slušala.

- Pa znaš. Sve po starom. Puno radim na velikom projektu za liječenje limfne filarijaze. Baš je fascinantno - odgovorila je Nat, prebacivši se na autopilot.

Glava joj je bila puna briga, ali ne zbog limfne filarijaze. Ipak, htjela je da joj majka povjeruje.

- A Neil? - ispitala je Nina.

- Pa, dobro.

- I on puno radi?

Iskreno govoreći, Nat baš nije bila sigurna. Kod kuće je provodio malo vremena, pa je pretpostavljala da je bio u uredu ili kod Karla, ali iskreno govoreći, nije pokušavala dublje istražiti gdje je točno bio, a on nije mnogo objašnjavao. Nije to bilo ništa neobično, uvijek se tako ponašao. Nije bio tajanstven tip. Radilo se o tome da su imali dovoljno povjerenja jedno u drugo da nisu morali objašnjavati gdje se u svakom trenutku nalaze. Ili je barem tako bilo donedavno, a Nat se tješila pretvarajući se da je tako i dalje. Međutim, dok je kasno u noć ležala

budna, zureći u sjene koje je na zid bacalo svjetlo ulične svjetiljke pred njihovom kućom, bila je svjesna da više nije zasluživala Neilovo apsolutno, neupitno povjerenje. Budući da joj je osjećaj krivnje otupio razum, nije se čak ni zapitala je li on još uvijek zasluživao njeno.

- Hm - odgovorila je, pokušavajući ne lagati, ali niti mnogo otkriti.

- Zvao je Michael Young.

To ime, tako davno pokopano, a tako nedavno i grozničavo iskopano, zazvučalo je čudno iz usta njene majke. Želudac joj se nervozno stisnuo, osjećala je da joj se u utrobi koprca nešto vrlo nalik krivnji.

- Stvarno?

Nat nije željela reći ništa više.

Nina je pričekala, dajući kćeri dovoljno dugačak konop za vješanje, ali Natalie je znala da je šutnja zlato, pa je Nina bila prisiljena nastaviti.

- Bilo mi je čudno što je nazvao, tako iznebuha, nakon svih tih godina. Divan dečko, naravno, a sada muškarac. Bilo mi ga je drago čuti, ali vrlo me iznenadio.

- Da - oprezno je rekla Nat.

- Ne i tebe, draga. Tebe nije iznenadio - rekla je Nina. - Michael je rekao da si ga nazvala na broj njegove majke, i ostavila poruku da te nazove. Iz nekog razloga nisi ostavila svoj kućni broj, a gospođa Young netočno je zapisala broj mobitela.

- Oh.

- Pa je on nazvao nas. Pitao je zašto ga zoveš. Pitao me znam li ja možda.

- Ma, daj.

- I ja sam se zapanjila, dušo. Nisam mogla zamisliti zašto bi ti zvala dečka s kojim si izlazila u trećem srednje.

- Ne.

- Jesi li se osjećala sentimentalno?

Činilo se da je Nina to pita iz pristojnosti, ali mislila je postići sasvim određenu reakciju. Pogodila je ravno u metu. Natalie se uspaničila. Kako da objasni majci zašto je počela nazivati bivše dečke iz starog adresara?

- Ne, ništa takvo - odgovorila je Nat. - Sječaš li se onih starudija koje sam počistila iz svoje stare sobe? Pronašla sam neke stare Michaelove CD-ove, pa sam mu ih mislila vratiti.

- Stvarno? Misliš li da mu nedostaju te stare pjesme? - upitala je Nina, svjesna da joj Nat ni približno nije rekla istinu.

- Neki od tih CD-ova sada su kolekcionarski primjerci - Nat je bila zadovoljna što je uspjela tako brzo razmišljati, a izlika joj je zvučala

prilično uvjerljivo. Smislenije nego stvaran razlog iz kojeg je odlučila nazvati Michaela. Odlučila je zapamtiti ovu izliku i iskoristiti je kada bude konačno razgovarala s njim.

- Dala sam mu tvoj i Neilov kućni broj - rekla je Nina.

Nat je pomislila kako joj je odabir riječi pomalo čudan. Ne bi li bilo prirodnije reći: - Dala sam mu tvoj kućni broj? - Nat se učinilo da je čula poseban naglasak na Neilovu imenu, ali možda je to bila samo paranoja.

- Zamolila sam ga da pozdravi stariju gospođu Young. Znaš li da postoji i mlađa gospođa Young?

- Pa ne, nisam znala.

- Da, kaže da je u braku već devet godina.

- Isuse, nikada nisam mislila da je on tip za brak.

- Zašto to kažeš? - upitala je Nina.

- Pa, uvijek je bio pomalo mrzovoljan i razmišljao o tome kako se bliži smak svijeta. Znaš ono, nuklearne eksplozije, ozonske rupe i slično.

Nat se ponadala da zvuči nonšalantno i uvjerljivo.

- Dušo, bili ste tinejdžeri! Naravno da je bio mrzovoljan. Bilo je to neizbježno.

Da, Nat se morala složiti, i sama je na to pomislila.

- Sada je odrastao. Ljudi se mijenjaju. Ima dvoje djece. Dečka i curicu. Od svakog po jedno - rekla je Nina uz veseli smijeh. I sama pomisao na takvu sretnu obitelj bila je dovoljna da joj uljepša dan.

- Dvoje djece - zamišljeno je ponovila Nat.

Nije bila sasvim sigurna zašto, ali bilo bi joj draže da se Michael ne uklapa u prosjek obitelji s 2,4 djeteta i psom. Bilo bi joj milije da je ostao onakav kakvog ga se sjećala.

- Dušo, pa to nije nikakvo iznenađenje. Sada ste odrasli - rekla je Nina, a zatim je naglo promijenila temu i počela govoriti o svojim planovima da kupi novi rabljeni klavir.

Nat je dokono listala raskupusani časopis s vjenčanicama koji je ležao na kauču, dok je Jen u kuhinji spremala čaj. Jenin stan bio je izrazito uredan i ženstven. Naročit naglasak bio je na krem i lila nijansa, a sav namještaj bio je delikatan i lomljiv, pa se usprkos čestim posjetima, Nat nikada nije mogla otresti osjećaja da se nalazi u dječjoj kućici za igranje. Prema osobnom mišljenju, možda bi trebalo dodati malo neutralne smeđe. Nat je zurila u Jenin besprijekorni krem tepih, uz osjećaj koji se kretao u rasponu između zavisti i nevjerice. Koliko je samo odlučnosti i napora morala uložiti kako bi postigla ovo savršenstvo, nalik na izložbeni stan. Natin tepih bio je bež boje i nosio na sebi "uspomene" mnogih pijanih zabava.

- Kada Karl dođe ovamo, mora li svoje blatnjave tenisice ostaviti pred vratima? - upitala je Nat kada se Jen pojavila iz kuhinje. Nosila je poslužavnik s čajnikom, vrčićem mlijeka, dvije šalice na tanjurićima, te pladnjem prepunim čokoladnih kolačića. U nekom časopisu pročitala je da je trenutno bilo u modi servirati čaj na starinski način, kako su to činile naše bake. Prošli mjesec pile su *capuccino* iz visokih čaša, a mjesec prije toga, čaj od svježih listića mente iz zemljanih vrčeva. Nat je počela vjerovati kako je krajnje vrijeme da Jen počne planirati to vjenčanje, ali vjenčаница joj je i dalje bila samo pusta želja. Karl je nije zaprosio, a Nat je ozbiljno sumnjala da će to ikada učiniti. Osim toga i dalje nije bila sigurna je li podržavala ispunjenje prijateljićinih želja. Pitala se je li Karl pravi čovjek za Jen i može li se od njega nadati odanosti? Kad smo već kod toga, je li Karl pravi čovjek za bilo koju ženu koja se nada pravoj odanosti, ako ne računamo odanost barmenu u *Goat and Gate*?

- Ne dolazi baš često. Ne voli moju cimericu Chloe. Kada se tek uselila, odlično su se slagali, ali mislim da su se posvađali. Zato ja uglavnom idem k njemu.

Nat se pitala je li to bilo zato da joj natovari hrpu rublja za glačanje ili zato što je spavao s Chloe, pa je među njima došlo do napetosti.

Nije mogla podnijeti ovakav nastavak razmišljanja. Tužno, ali istinito, u ovom trenutku Nat nije mogla nikome do kraja vjerovati. Čak ni samoj sebi.

Bila je zabrinuta i uzbuđena. Nije znala da u njenom životu to dvoje može istovremeno postojati. Odlučila je prestati čeprkati po maloj crnoj knjižici, ali ju je to što je Neil bio u striptiz klubu ipak smetalo. Čak i nekoliko dana nakon što mu je oprala hlače i nakon što su nestale one mrlje od losiona za samotamnjenje. Zašto je to učinio? Njegovo nepromišljeno ponašanje potaklo ju je na nešto još nepromišljenije; nazvala je još nekoliko brojeva iz adresara. Zašto je to učinila?

Iznenadila se, ali Becky je imala potpuno pravo. Samo za nekolicinu njenih bivših moglo se reći da su nastavili sa svojim životima, a čak i tada ih je bilo lako pronaći na *Facebooku* ili *Googleu*. Iako se činilo nevjerojatnim, svi njeni bivši pristali su naći se s njom. Nat nije znala što ih je motiviralo da prihvate njen poziv. Je li to bila znatiželja o njenom životu, dosada u vlastitom ili tek obična pristojnost? Rezultat je bio uvijek isti, svaki od njih spremno se složio da se nađu na piću. O tim nedavnim sastancima nije govorila nikome. Čak ni Becky, koja je više ili manje potakla cijelu stvar. Nat se pokušala uvjeriti da se tu nije imalo što reći, ali zapravo je znala da se radi o nečem nedozvoljenom, jer je posvećivala neizmjernu pažnju tome što će odjenuti za te sastanke.

Bilo je prirodno da se za sastanak s bivšim dečkom htjela malo urediti, nitko je za to ne bi mogao okriviti. Sastanak? O čemu ona to govori? Nije se radilo o tome; bili su to obični prijateljski susreti. U kafićima, puhovima i barovima. I to je bilo sve.

Zar ne?

Sto god bilo, o tome nije mogla razgovarati s prijateljicama. Nat se neprestano i prkosno pitala što se tu ima reći? Zbilja! Našla se na kavi s Danielom McEwanom, pa što onda? Veza im je ionako bila potpuna katastrofa; nedvojbeno jedno od najneugodnijih iskustava u njenom životu. Kada je prvi put izašla s njim, Daniel joj se baš nije sviđao, a stvari se nisu nimalo popravile ni sada, nekoliko godina kasnije. Bio je bivši dečko prijateljčine prijateljice, a počeli su izlaziti jer je prijateljica inzistirala da si dobro pristaju. Daniel je bio ugodna izgleda, imao je velike smeđe oči kojima je šarmirao, bio je malo proćelav, za što je tvrdio da je nasljedno, jer su mu i otac i stariji brat imali glave ćelave poput jaja. Imao je lijepe manire; uvijek bi joj otvorio vrata automobila i hodao s vanjske strane pločnika. Ali često se durio, nije imao hobija ni mnogo prijatelja. Nat se uvijek osjećala da ga mora zabavljati, što ju je iscrpljivalo. Sjećala se vrlo malo pojedinosti o njihovoj

vezi. Vjerojatno su odlazili na zanimljiva mjesta, katkad se zajedno napili i razgovarali dugo u noć; ali nije se mogla sjetiti točno gdje i kada. Sjetila se da je volio pse i da je na sve sastanke vodio svoju veliku dansku dogu. Iako je to znatno ograničavalo izbor mjesta na koja su izlazili (uglavnom se radilo o šetnjama po parku, koje bi završavale u vrtu nekog puba), Nat to nikada nije smetalo, jer je zapravo osjećala više naklonosti za psa nego za Daniela. Dopustila je da se veza previše otegne. Hodali su otprilike godinu dana, a zatim je konačno smogla hrabrosti i rekla da misli kako nemaju budućnosti. Nat je pomislila da nikada neće zaboraviti ledenu bol i nevjericu u njegovim velikim smeđim očima dok je izgovarala svoje „zbogom“. Pred njom su mu se oči stisnule u razočarane groždice. Ali ona je bila zaboravila njegovu povrijeđenost i nevjericu, inače ga ne bi nazvala.

U nekoliko minuta bilo je jasno da je Daniel McEwan pristao naći se s njom samo zato da bi joj pokazao kako ju je sasvim i potpuno, apsolutno i definitivno, prebolio. Inzistirao je da joj pokaže fotografije svog vjenčanja, djece, automobila i ladanjske kuće. Natalie mu je iskreno željela svu sreću, ali on joj nije vjerovao. Nije previše marila, jer se radi njegove očite opsjednutosti djecom pokazalo da je tada donijela pravu odluku. Daniel McEwan nije bio onaj pravi.

A našla se i na večeri s Michaelom Youngom, pa što? O da, i na koktelu s Richardom Clarkom (da, našla se i sa Seronjom, i uspjela se othrvati napasti da ga po glavi zvizne tupim predmetom). Pa nije skidala gaćice i mahala njima iznad glave! Morala je nešto pojesti i popiti, zar ne? To je bilo sve. Nat je kradomice pogledala Jen i pokušala procijeniti bi li joj rekla za sastanak s Richardom Clarkom. Jen bi sigurno zanimao ishod, bila je to jedna od onih epizoda kakvima su se nekada znale dobro nasmijati.

Richard je za Nat predstavljao bezbrojne izgubljene sate, neodgovorena pitanja, žaljenje i čežnju za reprizom. Nije očekivala da će ikada imati petlje nazvati ga, ali je to potajno planirala od trenutka kada je ponovno ugledala njegovo ime u otrcanom adresaru. Nat je znala da nikada neće moći vratiti beskrajne sate koje je provela razmišljajući kako i zašto joj je procurio kroz prste (Je li ga prečvrsto držala? Ili mu je dala previše slobode? Je li bila previše zatvorena? Ili je previše pričala? Ukratko, što nije bilo u redu s njom?). Ipak, čeznula je za tim da mu postavi nekoliko pitanja, umjesto da ih zauvijek ostavi visjeti na ogledalu u kupaonici.

Nat je oduvijek smatrala da je Dick Clark, muški maneken, bio daleko izvan njene lige, ali istina je da svakome laska izlaziti s nekim privlačnijim od sebe. Nat je upoznala Dicka u noćnom klubu, u svojim

ranim dvadesetima. Bio je predivan. Svi su se s time slagali, i muškarci i žene. Kamo god bi Dick krenuo, za njim bi se okretale sve glave. Ljudi bi zurili otvorenih usta, od zapanjenosti ili iščekivanja. Nat je također zurila, ali očima ljubitelja umjetničkih djela, a ne zato što je mislila da ima ikakve šanse. Bila je navikla na određenu količinu muške pažnje, dovoljno da stvori sliku o tome tko je privlači i koga ona privlači. Te večeri u klubu je bilo mnogo zgodnijih žena, a prema Natinu iskustvu, muškarci lijepi poput Dicka uvijek su odlazili iz barova s jednako lijepim djevojkama. Zato se zapanjila kad ju je Dick primijetio. Odmah se stvorio pokraj nje, platio joj piće, plesao i razgovarao s njom cijelu noć. Zatim ju je odveo kući i vodio ljubav s njom pod crnim satenskim plahtama. To joj je strahovito laskalo. Nevjerojatno, neopisivo.

Istini za volju, Nat je bila toliko polaskana pažnjom tog okrutno lijepog muškarca, da je tijekom čitave kratke romanse (i još dugo nakon prekida) uspijevala ignorirati činjenicu da je od nje uvijek posuđivao novac za piće (i odjeću i CD-ove). Pretvarala se da uživa u tome što su uvijek privlačili pravu gužvu, dok bi se Dick samopouzdao razbacivao na plesnom podiju, a ona bi zurila u svoje noge i pokušavala ne primjećivati njegove ozlojeđene poglede ako bi mu slučajno nagazila na prste. Toliko joj je laskalo da je upravo ona ta koju je uspio zasjeniti, da je ignorirala činjenicu da su joj razgovori s njim često bili neugodni. Bio je nedvojbeno duhovit, ali često zloban ili sasvim zao (naravno, osim kada je govorio o svojoj omiljenoj temi - Dicku Clarku - tada je bio prepun epiteta). Nat je također uspijevala ignorirati to što se Dick prilikom seksa nikada nije trudio zadovoljiti njene potrebe ili želje. Čak je uspjela ignorirati činjenicu da je jednom u njegovoj košari s prljavim rubljem pronašla oskudne čipkaste gaćice, koje sigurno nisu bile njene. Da, čak mu je prala rublje! Njegova joj je pažnja toliko laskala da je, kada ju je ostavio (na zloban i ravnodušan način, predstavivši je svojoj novoj ljubavnici), bila uvjerena kako joj je slomio srce i kako se nikada, nikada neće oporaviti.

Nat je isprva bilo teško prelistavati modne časopise ili voziti se autobusom, jer se bojala da će ugledati njegovo lice kako u svoj svojoj zastrašujućoj ljepoti zuri u nju sa blistavih stranica ili plakata. Milovala bi njegovu sjajnu sliku, čeznući za dodirom stvarnog lica pod prstima. Bojala se da nikada više neće imati tako fenomenalnog dečka i da su najbolja vremena iza nje; da će nakon toga sve ići samo nadolje. Ali Nat je ipak bila prilično razumna žena, te je, nakon što je provela nekoliko mjeseci izvan Dickova carstva šarma, morala priznati, barem sebi, da milovanje njegove slike u sjajnom časopisu nije bilo loša zamjena za stvarno hodanje s Dickom. Zapravo, bilo je to gotovo

identično iskustvo. Dok mu je bila djevojka, od nje se očekivalo samo da ga obožava. Veza im je bila potpuno jednostrana, što se nije promijenilo ni nakon prekida, osim što mu je prestala posuđivati lov. Istina je bila da više nikada neće imati tako zgodnog dečka, ali se tješila time da je hodala s mnogo fascinantnijim i zabavnijim muškarcima.

Tijekom godina, Nat je s određenim užitkom pratila karijeru Dicka Clarka. Zabavljalo ju je to što je mogla prstom uprijeti u lijepog muškarca na slici i reći, "Hodala sam s njim." Rijetko kada bi dodala da je to potrajalo samo šest tjedana, dok je jednoga dana Neil nije prozvao zbog toga. Do tada je žalac odavno prestao boljeti, i kada je Neil sarkastično istaknuo da reklamne agencije uvijek retuširaju fotografije modela kako bi prikriale njihove nesavršenosti, Nat se oduševljeno složila, priznajući da je Dick imao mitesere. Dickova karijera jedno je vrijeme bila u vrtoglavom usponu. Postao je zaštitno lice dizajnerskog parfema, i pojavljivao se u reklamama na televiziji i u tisku. Nat je negdje pročitala da se okušao i u glumi, iako ga nikada nije vidjela na televiziji. Pretpostavila je da je otišao u Los Angeles u potrazi za uspjehom.

Dick je imao vlastitu web stranicu. Bila je prepuna crno-bijelih fotografija na kojima je čeznutljivo gledao u nebo ili u tlo ili prema kameri. Kamo god gledao, uvijek je izgledao čeznutljivo i senzacionalno. Dick je bio predivan, u to nije bilo sumnje. Što je dulje zurila u web stranicu, Nat je bila sve više uvjerena da je Dick možda bio "onaj koji je pobjegao", kako se katkada znala našaliti s prijateljicama. Doista je izgledao kao netko tko uvijek bježi. Rekla je da ga ne želi više nikada vidjeti, ali svako toliko zatekla bi se kako zastaje nad gumbom na kojem je pisalo "Kontakt". Je li se usudila? Hoće li je se uopće sjetiti?

Nat nije mislila da će Dick pristati naći se s njom. Zacijelo je prezaузet filmskim premijerama ili davanjem intervjua za *Vogue*. Stoga se strahovito iznenadila kada joj je odgovorio samo nekoliko minuta nakon što mu je poslala nesigurnu poruku tipa „nismo se dugo čuli". Dick je rekao da bi se volio naći „i porazgovarati o starim vremenima". Predložio je da se nadu u klubu *Soho House*, dodavši da je član, te da se Nat ne mora brinuti oko ulaska.

Našavši se licem u lice s Dickom, Nat se ponovno uhvatila kako ga odmjerava, kao što su ga svi uvijek odmjevali. Tijekom života Dick se navikao na to da svatko tko ga gleda ne misli, "On djeluje sretno/zabrinuto/umorno", ili "Lijepa kravata, pitam se gdje li ju je kupio", kao što većina ljudi razmišlja pri prvom pogledu na nekoga. U Dickovu slučaju, mislili su samo kako je lijep. Barem nekada. Sada su mislili kako je nekada bio lijep.

Nije bio baš jako debeo. Možda debeljuškast, ali ne odvratno debeo. 'A kamo su mu nestale jabučice? Jesu li drijemale negdje pod mekim mesnatim obrazima?' pitala se. Sako mu više nije dobro pristajao, bio je napet na ramenima, i cijelu je večer navlačio rukave. Prsti su mu bili poput nezgrapnih kobasica. Oči su mu bile plave kao i uvijek, naravno, to se nije moglo promijeniti, ali su i dalje znatiželjno zvjerale uokolo. Nat je nekada mislila kako je znatiželjan, ali sada joj se činilo da za njenim leđima provjerava ima li koga zanimljivijeg za razgovor ili zgodnijeg za ševu. Oči su mu bile oštre i hladne - jesu li uvijek bile takve? Zašto to tada nije primjećivala?

Sjedili su nasuprot jedno drugome u velikim kožnim naslonjačima. On se udobno zavalio, a ona je bila prisiljena neudobno sjediti na rubu naslonjača, naginjući se prema njemu da bi čula što govori. To nije bilo lako, jer je klub bio prepun glasnih ljudi koji su svi govorili u isto vrijeme - Nat nije bila sigurna je li itko slušao.

- Jesi li udata? - upitao ju je.

Nat je kimnula glavom, ali prije nego što je uspjela dodati pojedinosti o tome kako dugo ili za koga, Dick je uskočio: - Ja sam rastavljen.

- O, baš mi je žao.

- Na njenu štetu. Glupa krava. Sevila se s nekim fotografom - gorko je odbrusio. - Jebene manekenke, ne može im se vjerovati.

Nat nije imala hrabrosti reći kako je i on sam maneken. Osim toga, nije bila sigurna je li još uvijek radio kao maneken; primijetila je da mu je otvoren šlic na hlačama. Bilo joj ga je žao, ne zato što je bio debeo, to joj nije bilo važno, nego zato što je bio bijesan, to ga je doista uništavalo. Iz razgovora je otkrila da je bio razočaran životom. Smijeh mu je bio izvještačen, a glas neprirodno visok. Prigovarao je da nema posla, da su oni koji ga imaju nesposobni, svoj je uspjeh omalovažavao riječima "imao sam sreće", a lošu sreću izjednačavao je s teorijama zavjere ili je doživljavao kao potvrdu da se bliži smak svijeta. Često bi promrmljao, "Ma nemam pojma," a Nat je shvaćala da je to jedina istina koju je tijekom večeri izjavio.

Kada je Nat zamišljala sastanak s Richardom Clarkom, nadala se da bi mogla otkriti zašto ju je odabrao, da bi je samo nekoliko tjedana kasnije bezosjećajno ostavio, ali dok je sat sporo otkucavao (kako su se te minute vukle, Isuse Bože!), otkrila je da je stvarno nije briga. Nije bilo važno, ne više. Pitala se je li to ikada i bilo. Nat je shvatila da je imala sreću što nije ostala s njim. Da Dickov raspon pažnje nije bio tako ograničen, možda bi s njim potratila i više od šest tjedana. Nakon samo jedne runde, ispričala se da mora ići. Nije više željela otkriti je li

Dick htio djecu ili ne. Otišla je žurno, uz golem uzdah olakšanja; bila je sasvim sigurna da Richard Clark nije bio taj koji joj je pobjegao.

Nat se u početku potajno brinula da pri susretu s bivšim ljubavima neće moći odoljeti a da se ne posluži sada neprihvatljivim, intimnim, zavodničkim tonom. Brinula se da će biti previše lako ponovno upasti u stare uloge, jer ako se jednom poseksaš s nekim, kako ograničiti razgovor samo na vremensku prognozu? No sastanci s Garyjem i Richardom (muškarcima koji su joj uvijek izazivali ugodne osjećaje među nogama, iako ne i među ušima) dokazali su da joj zapravo nije bilo nimalo teško zadržati razgovor podalje od bilo čega nepriličnog ili riskantnog. Otkrila je da nisu razgovarali o tome kako su se nekad ljubili ili seksali, pa čak ni o tome koje su filmove nekada zajedno gledali. Zapravo je cijelo vrijeme govorila o Neilu. Obično bi, iako to nije namjeravala, završila na tome kako Neil želi djecu, a ona ne. Kako čudno. Stalno se vraćala na istu temu, i to upravo onu koju je dogovaranjem ovih sastanaka htjela izbjeći. To nije imalo nikakve logike. Michael Young, dečko s kojim je hodala u trećem srednje, rekao je da je sasvim razumljivo to što je htjela razgovarati o tom problemu.

-Je li? Mislila sam da će mi susret s tobom i drugima iz moje male crne knjižice pomoći da za sobom ostavim sve to domaće sranje.

- Ti nisi tako bezosjećajna, Nat. Nikada nisi bila. - Milo joj se smiješio. - Međutim, moram priznati da nisam oduševljen što si me strpala u istu vreću s drugima iz male crne knjižice.

- Oprosti.

Nat je pocrvenjela. Rumenilo joj je navrlo iz vrata, uz bradu i u obraze. Michael se sjetio kako je Nat kao tinejdžerka bila sklona crvenilu. Iznenadio bi se da se to promijenilo.

Nat je pomislila da je možda previše naivna. Michaelu je priznala pravi razlog svog poziva, jer je to bilo lakše nego izmišljati laži. Nedvojbeno lakše za nju, ali možda je trebala imati više obzira prema njegovim osjećajima, malo više takta. Mogla je reći da je pronašla malu crnu knjižicu, i da se očajnički htjela naći nasamo s njim, a ne da se sastala i s drugima. Problem je bio u tome što joj se po glavi motalo previše laži, i nije imala energije za izmišljanje još jedne; više nije mogla pamtiti što je kome rekla. Na primjer, kada ju je neki dan Becky upitala što radi te večeri, odgovorila je, "Idem s tobom u kino." Zapravo je planirala naći se s Danielom McEwanom, ali je rekla Neilu da ide u kino s Becky (ženski film s puno suza, čestim promjenama kostima i barem jednim umirućim zaručnikom; nije to za njega, uvjeravala ga je). I tako se uhvatila kako govori Becky, "Oprosti, jesam li rekla s tobom? Mislila

sam s Neilom, očito." Sljedeći dan izvijestila je Becky, "Kupanje u krvi, horor film. Neil je uživao."

Svaka nova laž činila joj se poput još jednog balona napunjenog vrućim zrakom. Zasad je konopce držala čvrsto u rukama, ali se počela brinuti da će balona uskoro biti toliko da će je podići u zrak i odnijeti daleko, predaleko.

- A zašto govorim o djeci kada je upravo to tema koju kod kuće pokušavam izbjeći? - upitala je Michaela.

Michael se nasmiješio, čudio se kako se malo promijenila. Još uvijek je tražila odgovore od drugih i kada nije bilo velike misterije, barem ne onakve kakva se ne bi mogla riješiti, samo da je bila spremna na iskrenu i duboku samoanalizu. Uvijek je ignorirala probleme i žurila naprijed, ostavljala ih za sobom, umjesto da ih riješi. Upravo takvo ponašanje na kraju je uništilo njihovu vezu. Kada su krenuli na studij, izjavila je da će uskoro upoznati nekoga drugog i prekinuti. Na kraju se u to i uvjerila. Mogli su imati vezu na daljinu, ali ona nije bila spremna na to, jer nije bila sigurna hoće li to funkcionirati.

- Jesi li o tome razgovarala sa svojim roditeljima? - upitao ju je Michael.

- Ne!

- Ili s prijateljicama?

- Malo. Zapravo dosta. Mislim da im je dosta takvih razgovora, pa u zadnje vrijeme nisam.

- I jasno si naglasila Neilu da je to tabu tema.

- Njemu se ništa više ne može reći. Osim toga ovih je dana rijetko kod kuće.

- Pa, gdje je?

Nat je osjetila kako su joj se naježile dlačice na rukama, kao da joj je tijelo zabilježilo nešto što je svjesni um odbijao shvatiti. Što je ovih dana Neil radio u slobodno vrijeme? Nije bila sigurna da želi znati. Ne bi je iznenadilo da je išao na pokusne vožnje obiteljskih automobila ili se posvetio pronalaženju najboljih kolica na tržištu. - Nemam pojma - odbrusila je. - Mislim da radi. Ne pitam ga jer...

- Jer ne želiš da on tebe previše pita.

- Pretpostavljam da je tako.

Bila je to tužna pomisao.

- I tako zapravo nikada nisi sjela sa svojim najbližima i objasnila im zašto si odlučila da ne želiš obitelj?

Ovo ju je pitanje zapeklo kao da ju je gurnuo u polje puno kopriva.

- Samo jednom. Jednom sam nekome pokušala objasniti - konačno je odgovorila uz dubok uzdah. - Nije razumio.

- Jasno je da moraš s nekim razgovarati. Ovakvi susreti s ljudima koji su ti nekada nešto značili mogu ti ponuditi samo privremenu intimnost.

Nat ga je iznenađeno pogledala. Je li to doista bilo tako?

- Kada si postao tako mudar?

- S vremenom, u zadnjih desetak godina.

Osmjehnuo se.

Nat mu je uzvratila osmijehom. Na trenutak je zaboravila da je njegova lijepa, nekada poput ugljena crna kosa sada bila prošarana sijedom vlasima. Nije izgledao loše, možda poput mladoženje s konfetima vječno zarobljenima u kosi. Zaboravila je i to da je bio barem desetak kila teži nego kada ga je zadnji put vidjela (u svojoj spavaćoj sobi, dok su im se s postera nadmoćnim smiješkom idola smiješili članovi benda Take That, a Nat je bila sigurna kako je nešto u tim osmijesima nagovještavalo da je njihova tinejdžerska romansa bila nedorasla). Odjednom joj se Michael činio strahovito dubokim i privlačnim. Prvi put otkada se počela ponovno sastajati sa svojim bivšima, Nat je osjetila trzaj požudnog uzbudjenja. Nakratko se zapitala je li Michael mogao biti onaj pravi. Bio je tako smiren, obziran i nježan, što se za Neila trenutno ne bi moglo reći.

- Moram ti nešto pokazati.

Michael je posegnuo u novčanik i Nat je odmah znala što može očekivati - fotografiju njegove djece, sina i kćeri, koje je spomenula njena majka. Iskrica požude u trenutku je iščeznula. Namjestila je lice u pristojan osmijeh, te pokušala pronaći odgovarajući kompliment koji se sada od nje očekivao.

Prije nego što joj je dodao fotografiju, Michael ju je na trenutak promotrio, i Nat je primijetila kako mu iz svake pore izvire ljubav. Iako mu je zacijelo bila dobro poznata, promatrao ju je kao da je prvi put vidi. Požudu, koja je zatinjala i odmah ugasnula, u Natinoj utrobi zamijenilo je nešto drugo. Zavist? Zavist radi toga što je otkrio kako je roditeljstvo vrlo jednostavno i oživotvoreno? Možda. Osim toga, nešto više - radost? Radost, da je pristojan tip poput Michaela očito bio zadovoljan sa svojom sudbinom. Da, u utrobi joj se pojavila radost.

- Želim ti samo reći, znam da djeca nisu za svakoga. Večeras si mi navela neke dobre razloge.

Je li doista? Nat je bila zanemarila svoj uobičajeni monolog. Rekla je da je zanima karijera, da nije sigurna je li sposobna ili spremna za ljubav koja zahtijeva toliko samopožrtvovanja, te da su djeca skupa. U sve to je bila djelomično uvjerena, ali ni u što potpuno.

- Sve što želim reći je to da sam i ja govorio slične stvari, a onda je jednoga dana Lisa najavila da je trudna, i sva je teorija izletjela kroz prozor. - Slegnuo je ramenima. - I drago mi je zbog toga. Drago mi je da nisam imao izbora, jer djeca su mi sve na svijetu. Sve.

Michael joj je dodao fotografiju. Djeca su sjedila na cvjetnom kauču, mahala ljepljivim prstima i široko se smiješila. Bila je to fotografija nalik svim drugim fotografijama djece koje su bezbrojni roditelji nosili sa sobom, ali njemu posve drugačija, jer se radilo o njegovoj djeci.

- Harry i Ellie - rekao je, nepotrebno upirući prstom u svako dijete.

Nat nije bila stručnjak za djecu, ali je čak i ona mogla pogoditi kojeg su spola, jer je jedno od njih nosilo spavaćicu s likom Barbie, a drugo pidžamu s lokomotivom Tomicom.

Iz fotografije se moglo lako zaključiti da Ellie ima Downov sindrom. Nat to nije spomenula. Je li to bilo primjereno reći? Sve što je mogla smisliti učinilo joj se potpuno krivim. Da barem u tom trenutku nije ostala bez riječi, tako jadno zbunjena radi vlastite sudbine, možda je mogla spomenuti ono što je se stvarno dojmilo, a to su bili prekrasni dječji osmijesi. Izgledali su kao doista sretna djeca.

Michael kao da nije primjećivao njenu šutnju:

- Oboje ih strašno volim. Jednako, različito, žestoko. Ellieni problemi nisu jednostavni, ali nisu ni Harryjevi, iako je on dijete s normalnom poviješću bolesti.

Zbog načina na koji je rekao "normalno", Nat je naslutila kako je bio svjestan toga da Ellie nitko drugi nije smatrao normalnom, i da ga je ta činjenica zamarala. Za Michaela, Ellie je bila i uvijek će biti princeza. Radost u Natinoj utrobi pretvorila se u snažan osjećaj divljenja.

- Roditeljstvo nije lako. Vrlo je komplicirano i često naporno, ali meni je sve to vrijedno truda. Moraš dobro razmisliti o svojoj odluci. Vidiš Nat, ovi sastanci sa starim ljubavima mogu ti ponuditi samo privremenu, nedostatnu, nesavršenu intimnost. To ti nije dovoljno.

Njegove su je riječi zapekle poput pljuske, a u utrobi je osjetila tupu bol, kao i svaki put kada bi ih se ponovno prisjetila. Ubrzo nakon toga su se oprostili, pa iako su si obećali da će se upoznati sa supružnicima, te možda jedne nedjelje svratiti u posjet, Nat je znala da se to nikada neće dogoditi. Kako bi to objasnila Neilu?

Nat se zaputila kući i uhvatila autobus br. 94. Putovanje autobusom uvijek bi joj pojačalo trenutno raspoloženje, Ako bi pri ulasku bila dobro raspoložena i vesela, do silaska bi imala osjećaj da je kraljica svijeta. Ali ako bi ušla tužna ili depresivna, do kraja putovanja bila joj je zajamčena mučnina i kišom oprani prozori. Nat je prislonila vrelo

čelo o hladno prozorsko staklo, i pokušala ignorirati grupu tinejdžera odjevenih poput duhova i čudovišta na putu na maskiranu zabavu. Smijali su se i galamili, nagurali i natezali. Bili su očito poneseni time što su izgledali smiješno, a ipak vrlo uvjerljivo, te su sigurno privlačili pozornost svih putnika. Nat je bučna gomila sasvim nerazumno uznemirila. Ne samo zato što su išli u maskare tjedan dana prerano, a to joj se činilo glupim; bilo je tu nečega dubljeg.

Nat se nikada nije voljela prerusavati. Oduvijek je bila previše nesigurna u sebe da bi se dovoljno opustila, a maskare je naročito mrzila. Što je bilo zabavno u veličanju smrti i straha? Svijet je ionako bio dovoljno strašan, nije bilo potrebe bojati plahte krvlju i plašiti prolaznike vičući "Bu!". Bilo je to preglupo. Nat je primijetila da se jedna od djevojčica, bolno mršava i odjevena poput vještice, doimala vrlo nesigurnom i da joj je bilo neugodno. Podsjetila ju je na nju samu u mlađim danima. Mršava vještica stalno je pokušavala umiriti svoje prijatelje; nervozno je ponavljala da će ih izbaciti iz autobusa ako se ne stišaju, a da zbog kiše neće moći ići pješice. Poderane plahte, crni zašiljeni šeširi i zeleno obojena lica trebala su biti zabavna, ali Nat je sve to uznemirilo. Bučna grupa djelovala je zastrašujuće i laknulo joj je kada su svi krenuli prema izlazu. Kada su sišli, Nat je ugledala mršavu nervoznu vješticu baš u trenutku kada je ponovno stavila prst na usta u pokušaju da utiša bučne drugove. Je li to Nat samo zamišljala ili joj je djevojčica davala znak da zna čuvati tajnu? Je li joj ona to davala znak? Je li znala njene tajne?

Ne, bilo je to presmiješno. Ludo! Nat je sigurno previše popila. Ipak u njenom izrazu ili ponašanju bilo je nečega što je Nat uvjerilo da je djevojčica znala nešto o tajnama. Možda ju je upravo to podsjetilo na nju samu u mlađim danima.

Kroz nečiste prozore poprskane kišom, promatrala je prljave, mokre ulice, svjesna da se zbog tajni koje je skrivala od onih s kojima je obično provodila dane, sasvim sigurno udaljavala od njih. Osjetila se nekako posramljenom i isključenom.

Nat je razmišljala bi li ispričala Jen što se događa. Bilo bi to olakšanje. Otpila je gutljaj vrelog čaja i pitala se kako da načne temu. Nije mogla odmah prijeći na stvar. Kako će objasniti da se u zadnjih pet tjedana našla s pet bivših ljubavnika, jer se odjednom prestrašila da zbog Neilove iznenadne odlučne želje za djecom i njenog čvrstog uvjerenja da ih ne želi, nije bila sigurna trebaju li biti zajedno, hoće li ostati zajedno i je li se uopće udala za pravog čovjeka? Takvo razmišljanje činilo se očajničkim, čak i njoj samoj; kako bi ga bilo tko drugi mogao razumjeti? Jen ne bi shvatila njen otpor prema zasnivanju obitelji, jer

je ona sama jedino o tome maštala. Bi li Jen mogla razumjeti kako se osamljeno osjećala u zadnje vrijeme, jer su ona i Neil ovih dana jedva razgovarali, i to ni o čemu važnijem nego na kome je red da očisti mačkinu posudu za nuždu? Morala je smisliti kako će naglasiti nedavno otkrivene Neilove grijeha. Jen bi vjerojatno suosjećala s njom; na kraju krajeva, izlazila je s Karlom, imala je mnogo iskustva s muškim grijesima.

- Sto kažeš na to da su dečki neki dan išli u striptiz klub? - upitala je Nat.

- Ma, znaš ti muške - rekla je Jen slježući ramenima.

Nat je iznenadila Jenina hladnokrvnost. Ona je obično bila razumnija od Jen, koja je često bila emotivna i nesigurna.

- Neil je potrošio cijelo bogatstvo - dodala je mrzovoljno.

- Shvati to kao da si ti provela cijeli dan u *wellness centru*.

Budući da Nat nikada nije išla u *wellness* centar, iako je često govorila da će to jednoga dana učiniti, Jenine je riječi nisu utješile.

- Ali je li to odgovorno ponašanje muškarca koji tvrdi da želi biti otac? - dodala je Nat. - Ne, nije.

- Ali Neil neće biti otac, zar ne? Ti si tako odlučila - odgovorila je Jen.

- Nisam ja to odlučila. Dogovorili smo se - pjenila se Nat.

- A sada se on predomislio.

Jen je uzdahnula, ovaj razgovor očito joj je dosadio. Zašto Nat ne želi djecu? Svatko drugi želi. Svatko drugi! Po čemu je ona bila tako posebna? Jen je mislila da je Natino ponašanje iracionalno i nerazumno. Jenine simpatije bile su na Neilovoj strani, ali odanost na Natinoj, pa je mogla jedino šutjeti.

- Znači ti kažeš da mu to što ne planiramo imati djecu daje pravo da odlazi u striptiz klubove, i to možda redovito?

- Nisam to rekla - branila se Jen.

Istini za volju, Nat je to sama zaključila, samo je ispitivala teoriju. Je li ih ona svojim odbijanjem da zasnuju obitelj oboje zarobljavala u vremenu oslobođenom odgovornosti? Ako je tako, kakve li će biti posljedice? Zatresla je glavom. Nije znala odgovor. Njena budućnost s Neilom činila se nejasnom i uzburkanom, njena prošlost prije Neila mutnom i punom razočaranja. O, kako je do sada uživala u samom postojanju! Zašto se sve moralo promijeniti? Zašto je Neil svojom odlukom odjednom stvorio takav kaos? Nat nije znala odgovore. Jedino u što je bila sigurna bilo je to da ni jedan od njenih bivših nije bio onaj pravi; ni ljubitelj pasa Daniel ni prelijepi Dick, pa čak ni zreli Michael. Kako je mogla pomisliti drugačije, čak i na trenutak? Sve su

to bile prastare afere, koje nije imala nikakva prava ponovno iskopavati. Prošlost je pripadala prošlosti; tako je uvijek smatrala. Čeprkanje po prošlosti nije moglo uroditi ničim dobrim. Što joj je bilo? Što da je otkrila intenzivnu seksualnu, emotivnu i mentalnu usklađenost s jednim od tih tipova (nešto što je primjetno nedostajalo dok su bili u vezi), što bi mu predložila? Nije imala namjeru nikoga od njih odvajati od njihovih obitelji i života. Bi li se doista htjela odreći vlastitog života? Koji je smisao ove uzaludne potrage? Je li zamišljala da može vratiti vrijeme? Bila je to njena pradávná, omiljena maštarija. Naravno da ne može.

Nat više nije mogla razmišljati o tome; pokušala se usredotočiti na Jen koja je nastojala raspršiti napetost načinjući novu temu.

- Ako me Karl ne zaprosi do Božića, nećemo imati nikakve šanse vjenčati se prije rujna sljedeće godine, jer su sve najbolje lokacije rezervirane mjesecima unaprijed. Misliš li da bih ipak trebala početi tražiti hotel, da uštedimo na vremenu? Ili barem da pogledam nekoliko haljina? Dok sam izlazila s Christopherom vidjela sam jednu stvarno krasnu. Bila je predivna, u boji oštriga. Ali misliš li da je krem sada ponovno u modi? Možda bih trebala isprobati nekoliko haljina. Što misliš?

Jen je zastala. Bilo je očito da je očekivala odgovor, ali Nat nije znala što bi rekla.

- Isuse, zar smo dotle stigli nakon dvije milijarde godina evolucije - pomislila je. Konačno je odlučila. Neće reći Jen za malu crnu knjižicu.

Neil bi se mogao zakleti da nikada nije imao svjesnu namjeru svoj odnos sa Cindy izvesti iz *Hush Husha*. Unutar blještavih egzotičnih crvenih zidova uspijevao se uvjeriti da njihov odnos nije imao nikakve veze s njegovim stvarnim životom i da je bio isključivo poslovan. Do sada ju je posjetio ukupno šest puta. Drugim riječima, šest puta u četiri tjedna. Taj je broj u njemu izazivao nelagodu. Bio je previše redovit, čak pomalno očajan. Nije imao pojma zašto je ponovno griješio sa Cindy. Da, sviđala mu se, ali ne više od stotina žena koje je svakoga dana viđao po ulicama. Dobra guza, fine, čvrste, uočljive grudi. Lijepe jagodice, dobra ramena. Da, promatrao je žene kao objekte. Što se tu može? Bilo je to normalno. Međutim, žene koje je poznao, s kojima je bio u vezi, nije promatrao na isti način. Kada je razmišljao o ženama s kojima je radio, bilo je vjerojatnije da će razmišljati o vremenskim tablicama ili marketinškim idejama nego o njihovim tijelima. Žene i djevojke njegovih prijatelja također su pripadale u ovu kategoriju, bile su nedostupne. Kada bi upoznao neku ženu, ona bi za njega postala osoba. Ali ako bi na ulici ugledao nepoznatu ženu, ona mu je predstavljala samo užitek (ili užas) za gledanje. Je li ga zato trebalo objesiti? Naravno, Natalie je promatrao drugačije. Volio ju je. Cijenio ju je i volio. A kamo se onda uklapala Cindy?

Kada ju je prvi put upoznao u *Hush Hushu*, bila je predmet njegovih požudnih pogleda, misli i maštanja. Sasvim čisto i jasno. Možda ne baš čisto. Ali jednostavno i razumljivo. Čak je i Nat to razumjela. Taj prvi put, kada je stigao kući s tragovima šminke na odjeći i objasnio da je bio u striptiz klubu, iz njene reakcije shvatio je da nije bila oduševljena, ali je prihvatila činjenicu da je on poput svakog drugog muškarca. Vjerojatno je smatrala da je to što je učinio bilo odvratno, ali instinktivno, kao da je kopao nos ili pojeo crva. Ali nakon toga? Zašto se vratio? Zašto se stalno vraćao? Da, bila je seksi. Bradavice su joj bile veće i tamnije od Natinih. Pica joj je bila znatno urednija. Nat nikada ne bi pristala na brazilsku. Govorila je da depilacija bikini

zone i potkoljenica bila dovoljna pokora za to što su žene imale bolje oko za boje; nije bilo šanse da je se nagovori na glatku erotičnu ćelavost. Ali to nije bilo to. Neil si je stalno ponavljao da je njegov odnos sa Cindy jednostavna poslovna transakcija. Imala je lijepe cice i plaćao je goleme novce da ih vidi, i to je bilo to. Ali što si je to više govorio, to je manje vjerovao u cijelu priču. Zavaravao se. Zapravo nije plaćao goleme količine novca da joj gleda cice ili picu. Ne, ne bilo je to nešto još žalosnije. Plaćao joj je za društvo.

A sada je tu bila i privlačnost Heidina društva. Tijekom zadnjih deset tjedana, otkada je odlučio da želi biti otac, Neil je razvio nevjerojatnu znatiželju prema djeci drugih ljudi jer, očito, nije imao vlastitu. Čavrljao bi s majkama dok je čekao u redu u trgovini. Ako je beba plakala, naučio je da je standardno pitanje "Gladna?" ili "Umorna?", a ako bi grgljala, trebalo je reći, "Koliko je stara?" Sva tri pitanja trebalo je izreći uz upućeno kimanje glave, što je istodobno trebalo djelovati uvjerljivo i iskreno, te odavati ponešto iskustva i mnogo suosjećajnosti. Znao je da je bilo važno izbjeći pogađanje spola. Lako bi se moglo dogoditi da na pitanje, "Kako je star maleni?" ljutita majka odbrusi, "Malena ima osam mjeseci i kosa joj još uvijek raste." Smiješio se većim mališanima i katkada ih čak nešto upitao, na primjer, što će jesti za užinu ili hoće li mamica izrezati oči i usta na bundevi.

Neil je ta pitanja postavljao čudnim, pretjerano šaljivim glasom. Nat je rekla da će ga uhapsiti ako tako nastavi. Nije smatrala normalnim da pokazuje toliko zanimanja za djecu drugih ljudi, ali on je nalazio da se to roditeljima sviđa.

Kolegica na poslu imala je dva sina blizanca. Svaki dan bi je pitao kako im ide nogomet. Počeo je redovito nazivati brata i raspitivati se za nećakinju i nećaka, te kako im je u vrtiću. Usavršio je način izražavanja zabrinutosti kada bi roditelji kukali o neispavanosti i tome kako djeca brzo prerastaju cipele. Našao bi se kako na ulici zuri u djecu i pitao se o čemu li razgovaraju sa svojim roditeljima kada stignu kući, s kojim se igračkama igraju i što vole gledati na televiziji. Pitao se jesu li iskustva iz njegova vlastitog djetinjstva uopće još važna, danas kada djeca kroz djetinjstvo jure vrtoglavom brzinom. Pitao se hoće li vlastitom sinu ili kćeri ikada imati prilike reći da su se čokoladice *Snickers* nekada zvale *Marathon* i da su bile veće. Pitao se što je ovih dana strašilo djecu. Sigurno ne zločesti lovac na djecu u filmu *Chitty Chitty Bang Bang*. Vjerojatnije neki lik iz videoigrice koju je on dizajnirao. Očajnički je želio priliku da takve noćne more pretvori u daleka, bezazlena sjećanja.

Cindy je vjerovala da su se njih troje sasvim slučajno susreli u Ravenscourt parku. To je bilo vjerojatno, jer se park nalazio između četvrti Chiswick i Hammersmith; Neil je stanovao i radio negdje u Chiswicku, zar ne, a Cindy je stanovala i radila u Hammersmithu. Prihvatila je objašnjenje da je Neil krenuo prečacem kroz park i da ju je slučajno ugledao. Bilo joj je vrlo drago da joj je prišao i pozdravio je.

- Većina mojih klijenata pretvara se da me ne prepoznaje. Ili me možda doista ne prepoznaju - rekla je Cindy, dok je, ispričavajući se, pogledavala svoju trenirku.

Čudno, Neilu se Cindy učinila još više seksi u svakodnevnoj odjeći. Trenirka nije bila bezoblična i puna mucica, (kao Natina, koju je nosila dok je gledala televiziju i odlazila u teretanu), bila je pripijena, od velura i u boji zelene jabuke, što je podsvjesno nagovještavalo zabavnost i svježinu. Cindy se jasno isticala na pozadini sivog neba, jer je nosila predstavljenu kratku jaknicu bez rukava i žute tenisice. Izgledala je kao ukusan desert. Ali moralo joj je biti hladno. Nat je već prošli vikend iz ormara izvukla zimski kaput; bio je crn i dopirao gotovo do poda. Ako biste pažljivo promotrili Cindy (a Neil je otkrio da pozorno promatra), mogli biste vidjeti kako joj se lagano napinju mišići na brekvastoj guzi dok odgurava kćerinu ljuljačku.

Kći.

Heidi je bila prelijepo dijete. Neil je proveo strahovito mnogo vremena zagledajući s divljenjem u razna kolica, ali čak ni on nije bio slijep na to da veliki broj djece i malih beba izgleda čudno. Lica su im bila ljepljiva, često s dva svjetlucava traga između nosa i usta, što svakako nije bilo privlačno, a uz to je morao priznati da su mnoga od njih imala tanku, paperjastu kosu, čudne gumene osmijehe ili prevelika čela. Sve to nije umanjilo njegovu želju za djecom; nalazio je da su gumeni osmijesi slatki, a za šmrkava, ljepljiva lica jednostavno je krivio nedostatnu brigu roditelja. Neil je bio siguran da bi njegovo i Natino dijete bilo lijepo, te da bi on sigurno sa sobom uvijek nosio rupčić. Ipak, bio je naročit užitek ugledati dijete čija ljepota oduzima dah, a Heidi je bila upravo takvo dijete. Izgledala je kao da su je stvorili anđeli u čast neke posebne prilike, možda prvi dan ljeta. Imala je plave uvojke koji su joj poskakivali oko lišća, nalik na kerubina, sitan nosić poput gumba, pune ružičaste usne i velike plave oči, uokvirene trepavicama koje su treptanjem izazivale povjetarac. Izgledala je upravo kao dijete koje je Neil zamišljao da će imati s Nat (ako, naravno, davatelj sperme bude Brad Pitt).

- Što radiš u parku u ovo doba dana? - upitala gaje Cindy.

- Zapeo sam na jednom projektu na poslu, pa sam mislio protegnuti noge, udahnuti malo svježeg zraka i pokušati pronaći nadahnuće - lagao je Neil.

Pravi razlog u njemu je izazivao nelagodu, i vjerojatno bi prestrašio Cindy. Ni pod koju cijenu ne bi joj priznao da je, otkad je spomenula da ovdje katkad provodi jutro s Heidi, počeo lunjati u blizini, nadajući se da će ih ugledati. Nije bio siguran zašto ga je toliko zanimalo Cindyin život, to nije imalo smisla, ali ga je obuzimao sve neodoljiviji poriv da bude s njom. Uz nju se osjećao smireno i opušteno. S njom nije razmjenjivao sarkastične komentare. Nije se durila, pjenila ili ga proklinjala kao njegova žena.

- Jesi li za kavu? - nesigurno je ponudio.

Cindy je pogledala Heidi, i tijekom jedne strašne minute Neil je mislio da će ga odbiti. Borio se s razočaranjem koje je bilo iznenađujuće gorko i snažno.

- Možemo ubaciti i sladoled - dodao je, nadajući se da ne zvuči patetično i očajno kako se zapravo osjećao. Neil je računao na to da su čak i za hladnih jesenskih dana djeca uvijek za sladoled.

- Ladoled! - uzbuđeno je kliknula Heidi. Počela je odguravati željezne šipke koje su je zadržavale u ljuljački, boreći se da se oslobodi i očito jedva čekajući da prihvati poziv. Cindy i Neil nasmijali su se tom oduševljenju i Cindy je kimnula glavom.

Kafić je bio prepun bučne djece i majki čije je ponašanje prema toj djeci bilo podjednako podijeljeno na ozlojeđeno i ravnodušno. Prozori su bili zamagljeni od isparavanja vrućih napitaka i uzbuđenog brbljanja među ženama. Cindy je promotrila prostoriju i rekla Neilu kako bi radije sjela vani, voljela je svjež zrak, čak i u ovo hladnjikavo vrijeme godine kada im se mogao vidjeti dah iz usta. Ionako je dovoljno vremena provodila u vrućim i zagušljivim prostorijama.

- U redu, ti pronađi stol, a ja ću donijeti piće. Što bi ti? - upitao je Neil.

- Za mene bezmasni *latte*, a za Heidi sladoled od vanilije, jedan mali. Hvala ti.

Neil je naručio kavu, a budući da je bilo skoro podne, ubacio je i dva sendviča - jedan od bijelog kruha sa šunkom, a drugi s jajima (bez salate; nijedno dijete to ne voli). Također je kupio dvije kriške kolača od mrkve, dva paketa čipsa (jedan slani i jedan s okusom sira i luka, jer nije mogao predvidjeti što bi Cindy više voljela). Razmišljao je o juhi, ali ga nije baš mamila ona od mrkve s korijanderom, a nije bio siguran ni bi li se ona svidjela Cindy. Mislio je da je ona tip koji više voli juhu od piletine. Pred škrinjom sa sladoledima, našao se kako naručuje tri

kuglice sladoleda (od vanilije, čokolade i jagode). Poslužiteljica mu se smiješila. - U redu, to bi bilo sve - Natrpala mu je sladoled u kornet i izvadila praznu posudu. Bilo je vrijeme da odledi zamrzivač i odgura ga na drugu stranu kafića, gdje se neće koristiti sve do sljedećeg proljeća. Tako će unutra biti više mjesta za stolove.

- Još malo pa ćemo početi prodavati božićne kolače - objašnjavala je

Neil je poslužavnik i kornet odnio do stola, gdje su slastice bile dočekane uz prigušeno odobravanje.

- Ako sad ovo pojede, neće jesti ručak - progundala je Cindy, zureći u golemi sladoled, ukrašen čokoladnim štapićem i šećernim mrvicama u boji.

- Uzeo sam i sendviče za ručak. Možda bi mogla prvo pojesti čips i sendvič, a nakon toga sladoled - ponudio je Neil. - Jedan je sa šunkom.

- Moramo doma na ručak - rekla je Cindy. Žličicom za kavu brzo je odgrabila pola sladoleda i pljusnula ga na tlo. Neil i Heidi zagledali su se u raspadnutu masu na podu; nije bilo jasno tko će od njih prvi zaplakati. - Ipak, hvala - dodala je, nešto ljubaznije, možda uvidjevši da je uvrijedila jednog od svojih najboljih klijenata, ili možda, sasvim pristojnog tipa. Zgrabila je sendviče i pakete čipsa i ugurala ih u ruk-sak. Komadić kolača strpala je u široka usta i zahvalno izjavila: - Super kolač.

Neil je promatrao Heidi kako liže sladoled. Bila je iznenađujuće metodična i uredna za svoje godine. Lickala je positno, što je Neila podsjetilo na mačića koji pije mlijeko. - Još je ljepša nego na slici. Preslatka je - promrmljao je.

- Jel'da? - složila se Cindy, ne uspijevajući suspregnuti majčinski ponos. Pročeprkala je po torbi, izvadila vunenu kapu i stavila je Heidi na glavu, navlačeći je čvrsto oko ušiju.

- Nekad je prava gnjavaža. Kad joj dođe.

- Hoćeš li imati još djece?

- Još jedno. Dvoje je dosta. Neću troje. Nakon troje djece trbušni mišići odu ti dovraga, a to nije dobro za moju vrstu posla. Ali hoću da ima brata ili sestru. Samo treba biti pravo vrijeme. Mislim, ne mogu i plesati i roditi.

- Ne, naravno da ne. Jesi li plesala dok si bila trudna s Heidi?

- Da.

Cindy nije ponudila nikakvo objašnjenje ili ispriku, ili krenula istraživati moralne konotacije te činjenice. Neil je osjetio nelagodu. Ovo prelijepo dijete nije nikada smjelo kročiti nogom u *Hush Hush*, čak ni u majčinoj utrobi. Naročito tada. Cindy je dobro razumjela

njegovu šutnju i sarkastično komentirala: - Nemaju sve trudnice priliku ići na tečajeve prenatalne joge.

- Ne.

Neil se posramio što je njegova optužba bila tako očita.

- Isprva nisam htjela plesati u trudnoći, jer su dopuštali pušenje u klubu. No do tada su već zabranili, a i dobro je vježbati u trudnoći.

- Da.

Nije želio postaviti sljedeće pitanje, ali nije si mogao pomoći.

- A kako dugo si nastavila s ...

- Osam mjeseci. Bilo je sasvim u redu, samo mali trbuščić. Imali smo poseban termin, rano poslijepodne. Mnogi muškarci misle da su trudnice vrlo seksi.

- Ali...

- Ti, na primjer.

Cindy je zurila u Neila, dok nije zašutio.

Neil je ponovno pocrvenio i pokušao pronaći novu temu razgovora. Ako uskoro nešto ne smisli, bio je prilično siguran da će Cindy brzo popiti kavu i odjuriti. A to nije želio. Nakon stanke je upitao: - Gledaš li puno televiziju?

Cindy i Neil brbljali su o *reality TV*, sapunicama i igrama na sreću. Oboje su priznali da vole *X Factor* i Ples sa zvijezdama, iako je Cindy dodala: - Klizanje na ledu mi je grozno dosadno - a Neil je rekao da je prestao gledati *Big Brother* (sa slavnim osobama ili bez slavnih osoba) već prije nekoliko godina. - Sve sami trikovi.

Otkrili su da oboje vole kuhati i usporedili omiljene recepte za laganje. Cindy je muž za prošli Božić kupio *Wii*, ali je rekla da nema vremena za igranje; bila je šokirana kada joj je Neil priznao koliko sati provodi u igranju igrica.

- Jel ti ostane vremena za šoping? - upitala je, zgrožena mislju da bi bilo tko mogao ostati bez vremena za nacionalni sport.

- Nisam ja baš za šoping - promrmljao je Neil. - Iako volim ići u *Westfield*".

-Ja idem stalno. Meni je tamo kao u raju.

Neil se pitao jesu li se možda ikada tamo susreli, prošli jedno pokraj drugog, rame uz rame, ne primjećujući se, utopljeni u anonimnu masu.

* (Op. prev.) *Westfield* je veliki shopping centar u četvrti Hammersmith u sjeverozapadnom Londonu.

Cindy je govorila o Heidi. Noću je dobro spavala, a porod je bio lagan.

- Šest sati od pucanja vodenjaka do vaganja bebe - ponosno je rekla Cindy. - Pravo savršenstvo.

Neil se morao složiti. Heidi je djelovala izrazito mirno, od one vrste djeteta koja bi svakoga mogla uvjeriti da želi djecu, pa čak i Nat. Kada je pojela sladoled, popela se u kolica i sklupčala u položaj za spavanje.

Cindy je priznala da „očajnički" obožava slatko, na što je morala stalno paziti.

- Jedem puno gumenih bombona, u njima nema masti.

Neil joj je spomenuo prljavi novinski kiosk u Chiswicku, u kojem su se još prodavali slatkiši iz golemih staklenki.

- Nažalost, staklenke više nisu od pravog stakla, već od plastike. Siguran sam da su bile od stakla dok sam ja bio mali.

- Gluposti. Pa nisi valjda iz prošlog stoljeća? I onda su bile plastične. Ti sve previše idealiziraš, Neile.

Usprkos njenom blagom ruganju, Neil je priznao da svaki put u prolazu kupi paketić bombona od jagode.

- Ako tamo prodaju one slatkiše u prahu što pucketaju u ustima, kupiš mi jedan? Već godinama to nisam jela.

Njihovo je brbljanje prekinulo žestoko kruljenje iz Cindyina želuca.

- Sranje, već je deset do dva - rekla je Cindy, pogledavajući na sat. Brzo je počela skupljati rupčice, igračke, ubruse i drugu dječju opremu kojom je zakrčila stol. - U pola tri moram biti na poslu, a Heidi još nisam dala ručak.

Heidi je i dalje spavala u kolicima. Bucmasta i ružičastih obraza, činila se još ljepšom nego budna. Oboje su s divljenjem zurili u nju, i ako su bili svjesni da moraju požuriti, dopustili su si trenutak mira i tišine, da se mogu diviti njenoj savršenosti.

-I ja moram ići.

Neil je znao da u dva ima sastanak. Zakasnit će. Osim toga, za ručak je uzeo pauzu od dva i pol sata, kako li će to objasniti? U zadnje vrijeme dosta je izbivao s posla, iako je bio prilično uvjeren da nitko nije primijetio njegove jutarnje šetnje ili rano odlazanje s posla. Ali šef mu je prigovorio zbog kašnjenja u srijedu; noć prije toga dokasna je bio je u *Hush Hushu* i nije se uspio dovući na posao sve do deset, bez obzira na to koliko mu je Nat prigovarala.

- Bilo te je lijepo ponovno vidjeti, Cindy.

- Da, i tebe.

Cindy nije pogledala prema Neilu, već je nastavila spretno pakirati kolica. Uzbunjena ovom aktivnošću, Heidi se probudila i mirno pogledala uokolo. Dok je Cindy nestajala niz puteljak, veselo mu je mahnula i viknula: - Do sljedećeg puta.

- D a .

Neil je osjetio užitak od kojega mu se činilo da lebdi u bestežinskom prostoru, užitak da smije očekivati sljedeći put.

- Heidi, maši Neilu pa-pa - nagovarala ju je Cindy.

- Pa-pa - zagrgljala je Heidi, revno mašući ručicom. Provirila je glavom iz kolica i istegnula vrat da bi ga mogla držati na oku, dok je Cindy gurala kolica u suprotnom smjeru. Kada su bile na udaljenosti od nekih desetak metara, vrlo je razgovijetno izgovorila: - Pa-pa Neeeeileeeee.

Neil je sačuvao u mislima sliku nasmijanog djeteta koje maše, i očito privlačne majke koja se udaljava od njega.

Tu je sliku pohranio u sjećanje, ali je pustio da mu se njena ljepota filtrira u želudac, stvarajući osjećaj sličan onome koji bi postigao kada bi, u rijetkim prilikama, popio čašu *malt* viskija. Predivan, utješan, intiman osjećaj.

Natalie nije mislila nazvati Alana Jonesa. Njen zadnji sastanak dokazao joj je da nema smisla kopati po prošlosti. Tratila je i svoje i njihovo vrijeme. Osim toga, od svih njenih bivših, on je bio jedini s kim se, ni u kom slučaju, nije željela ponovno sresti. Tu nije bilo nikakve tajne. Nikakve sumnje. Znala je da on sigurno nije bio njen pravi. Nisu si pristajali. Željeli su različite stvari, oko toga su se složili još prije dvanaest godina. Ali umiješala se okrutna, moćna spletkarica - sudbina.

Nat je čekala u redu u dražesnom rustikalnom dućanu delikatesama *Mortimer & Bennett*, u blizini glavne ulice u Chiswicku. Dućan su javnosti otkrili poznavatelji dobre hrane u zapadnom dijelu Londona, a slavni kuhari poput Nigele Lawson često su ga navodili kao odlično mjesto gdje se mogu kupiti proizvodi koje je inače teško nabaviti, poput ušećerenih kestena, meda *La Maison du Miel* ili ukusne španjolske *Jabugo* šunke. Radi toga je trgovina uvijek bila prepuna. Obožavatelji dobre hrane stajali su tamo rame uz rame s nesigurnim kućanicama koje su htjele zadiviti svoje goste kupujući domaće, ekološki uzgojene proizvode. Nat je došla kupiti poklon za Bena i Fi. U zadnje vrijeme nije ih prečesto viđala, zbog čega joj je bilo krivo. Zapravo ih je izbjegavala. Neil je uspio pokvariti njihove nekada ugodne posjete Benu i Fi, jer je beskonačno i previše očito naglašavao radosti roditeljstva. Zadnji put je stalno dizao jedno pa drugo dijete i stavljao ih Nat u krilo, zbog čega je svima bilo neugodno. Angus se radije igrao Lego kockicama nego nasilu grlio Nat, a Nat se činilo da je ne želi zagrliti jer je to Neil zahtijevao upravo dok je on u rukama držala šalicu vrelog čaja, a nije je imala gdje spustiti. Bila je sigurna da su svi primijetili njenu očitu nevoljkost, i da će se Fi, kao svaka majka, sigurno naljutiti. Nije bilo fer. Prepuštena sama sebi, Nat je bila fantastična teta, živahna, brižna i zainteresirana, ali u ozračju staklenika koji je Neil nedavno stvorio, doimala se nesigurnom i nespretnom.

Nat je odlučila kupiti ručno izrađenu bombonijeru za Fi i izbor rijetkih smrdljivih sireva za Bena. Svratit će tamo za vikend i odnijeti

žrtvene darove. Nije imala pojma je li Neil imao kakve planove za vikend, ali je pretpostavila da će biti zadovoljan ako predloži posjet njegovom bratu i obitelji. Mogla bi ponijeti prskalice; pitala se jesu li djeca noć prije išla gledati vatromet. Ona i Neil obično su išli gledati vatromet u Ravenscourt park, koji se uvijek održavao u subotu najbližu petom studenom. Iako je to bilo sljedeće subote, nitko od njih to još nije predložio. Nat je to odlučila učiniti te večeri. Nazvat će Ali, Tima, Karla i Jen, i pozvati ih da podu s njima. Mogli bi pojesti vruće kobasice i ušćećerene jabuke, i malo se zabaviti; prošlo je previše vremena otkako su to zadnji puta učinili. Naravno da će biti jako hladno, i vjerojatno će kao i uvijek padati kiša, ali isplatilo bi se promatrati kako na crnom nebu piste, pucaju i rasprskavaju se čarobne iskre vatrometa.

Nat je dvadesetak minuta stajala u redu gdje su se svi gurali, konačno kupila što je trebala i upravo je pokušavala nekako izmigoljiti iz dućana, kada je naletjela na Alana Jonesa. Isprva ga nije prepoznala, samo se ispričala što je čovjeku stala na nogu, i spuštene glave nastavila se probijati prema izlazu.

- Natalie? Natalie Morgan.

Nat je podigla glavu začuivši svoje staro prezime.

- Alane?

Čudila se kako to da se susret nije već prije dogodio, premda su stanovali tako blizu; ali ni ta činjenica nije uspjela umanjiti šok kada se licem u lice našla s Alanom Jonesom, jedinim golim prijateljem kojega nije htjela više nikada ponovno vidjeti. Nekada ga je voljela i njihova je veza potrajala dulje od svih drugih, ali problem nije bio u tome. Ljubav im nije bila jedna od onih od kojih se zemlja trese, koja bi se mogla ponovno upaliti i ugroziti njen odnos s Neilom. Niti je to bila naročito intenzivna ili seksualna veza; sve je bilo mnogo običnije. Ali u određenom trenutku u povijesti, njihov je odnos bio ugodan i povjerljiv, i to je bilo ono čega se Natalie bojala.

Alan je bio jedini koji je znao. Samo on. Samo je njemu bila otkrila svoju veliku tajnu, i to nekoliko tjedana prije nego što su prekinuli. Naravno da su te dvije stvari bile povezane, Alan se nikada nije pretvarao da je bilo ikako drugačije. Željeli su različite stvari, sam je to rekao. Ona je mislila da se radilo o tome što su već *imali* sasvim različite stvari. Sasvim različita iskustva.

- Isuse Bože, kako si?

Alan je postavio pitanje s odgovarajućom mješavinom entuzijazma i oduševljenog iznenađenja koje se očekuje pri susretu starih prijatelja.

- Dobro sam, hvala. A ti?

Time su sasvim pokrili temu, ali što su si drugo mogli reći nakon dvanaest godina? Nat je očito imala više iskustva u nalaženju sa starijim ljubavima, ali čak je i nju iznenadio ovaj neočekivani susret; s drugima se barem imala vremena pripremiti. Alan je odustao od svog mjesta u redu, i probijajući se kroz gužvu, slijedio je prema izlazu. Nat je poželjela da nije.

- Kako nevjerovatno da sam danas naletio na tebe, inače nikad nemam prilike otići u grad preko dana. Baš se dogodilo da danas imam slobodan dan - rekao je Alan.

- Da, koja slučajnost, jer ja obično ne idem u šoping pod pauzom za ručak, samo sam danas skočila nešto kupiti. Radim tu u blizini.

- Još uvijek si u farmaciji?

- Da.

- Sjajno.

Nat se nije sa sigurnošću mogla sjetiti čime se Alan bavio; je li bio odvjetnik ili je možda radio u osiguranju? Nije pokušavala pogoditi.

- Baš je dobar dućan, zar ne? - Alan je palcem pokazao na *Mortimer & Bennett*. - Prava Aladinova špilja za obožavatelja maslina.

Nat se pitala kakva se to osoba opisuje kao obožavatelj maslina? Ona je tu i tamo voljela pojesti maslinu, voljela ih je više od inćuna, ali manje od rajčica; je li zbog toga bila obožavateljica maslina?

- Baš mi je žao, Alane, jako se žurim. Moram se vratiti u ured. Baš bi mi bilo drago popričati, ali...

- Da baš bi bilo dobro - osmijehnuo se Alan. Osmijeh mu je bio širi i oduševljeniji od njenog. - Koji ti je broj? Nazvat ću te, pa se možemo dogovoriti da se nađemo i malo popričamo.

Alan Jones nije bio previše naočit mladić, ni naročito zgodan muškarac. Imao je loše zube, ispod zubarskog standarda 1970-ih, ali budući da Nat nije bila Amerikanka, nije imala naročito visoke standarde što se tiče zuba. Osim toga, blago posivjeli i iskrivljeni zubi nisu baš neko mjerilo muškarca. Ali što jest mjerilo muškarca? Natalie više nije znala. Način razgovora? Moralni nazori? Postupci?

Njegova želja za obitelji?

Alan je bio prosječan u svakom smislu riječi, gotovo do stupnja neupadljivosti. Nije bio naročito nizak ni naročito visok. Imao je srednje smeđu, valovitu kosu, koja se nije usuđivala biti ni ravna ni kovrčava. Najviše je volio nositi sive majice s trapericama ili plave košulje s hlačama na crt, ovisno o prilici. I osobnost mu je izbjegavala krajnosti. Ni zbog čega se nije naročito oduševljavao, ali isto tako (a na to se Natalie morala često podsjećati dok su izlazili) nikada nije bio zao, nepristojan ili nerazuman. Uopće ne, bio je blage i pristojne naravi.

Nat je pomislila kako ju je za broj telefona vjerojatno upitao iz puke pristojnosti. Alan je vječito bio djever na vjenčanjima svojih prijatelja, ali nikada kum. Dok su studirali, Nat je počela izlaziti s njim jer ju je stalno pozivao da izađu, a ona nije mogla smisliti dovoljno dobar razlog da ga odbije. Alana nisu uspjele pokolebati njena sramežljivost i nespretnost, koje su možda smetale drugim muškarcima. Istini za volju, Alanu je sasvim odgovarala Natina nesigurnost, jer je vjerovao da bi ona, kada bi prevladala svoju sramežljivost i shvatila svoju vrijednost, bila potpuno izvan njegova dosega. Barem što se toga tiče, imao je potpuno pravo.

Starih se navika teško riješiti, i tako se Nat zatekla kako mu daje svoj broj telefona, čitavo vrijeme dvojeći ne bi li mu dala krivi broj. I dok je Alan Jones pospremao njen broj u svoj mobitel, Nat je poželjela da barem nije skočila do trgovine za vrijeme pauze za ručak i molila je Boga da je nikada ne nazove. Odjednom je izgubila svaku želju za organizacijom gledanja vatrometa, samo se htjela negdje sakriti. Od svega i od svakoga.

Chia www.bosnaunited.net

Početakom sljedećeg tjedna, Alan je nazvao i predložio da se nađu u četvrtak. Nat je prihvatila poziv, uvjerena da će istoga dana otkazati. Naumila je smisliti izliku koja bi bila ujedno dovoljno uvjerljiva da bi mogla biti istinita, i dovoljno neuvjerljiva da mu dade do znanja kako nema namjeru obnoviti njihov odnos. Alan je predložio da se nađu u *All Bar One* na Leicester Squareu. Bio je to bar poznat kao mjesto za kratke, pijane susrete, i rupa za opijanje turista koji nisu znali ništa bolje. Postojao je i sasvim dobar *All Bar One* na glavnoj ulici u Chiswicku, samo nekoliko minuta od njihovih domova. Taj je imao visoke stropove i ljubazno osoblje, ali je Alan predložio onaj na Leicester Squareu kako bi im osigurao anonimnost. Nat se pomalo uvrijedila. Nije mislila da je prepun, bučan bar u kojem se jedva mogao pronaći stol prikladno mjesto za sastanak dvoje ljudi koji su nekada bili u četrugodišnjoj vezi, bez obzira na to koliko je vremena otada prošlo. U četvrtak ujutro Nat je morala na hitan cjelodnevni sastanak o smanjenju proračuna, što je omelo njen plan; kada ga je konačno imala prilike nazvati bilo je prekasno da otkaže dogovor. Alan je zacijelo krenuo mnogo ranije kako bi stigao u središte Londona. Nije joj preostalo drugo nego da se počeshlja, ponovno namaze usne i skoči do podzemne. Neće dugo ostati.

Nat je ispravno predviđjela da će Alan, muškarac pristojnih manira, u najmanju ruku pokušati stići prije nje. Pogledom je zaokružila po slabo osvijetljenom baru, i prije nego što su joj se oči privikle na polumrak, ugledala je Alana koji je žustro mahao da joj privuče pozornost. Naručio joj je špricer od bijelog vina; nije mu rekla da u današnje vrijeme više voli crno, jer se to činilo nepotrebno nepristojnim. Na brzinu su razmijenili osnovne činjenice o svojim životima, o kojima su već ponešto znali (jer im je njihova zajednička prijateljica Cathy već godinama tu i tamo ponešto spomenula), ali su se pretvarali da ne znaju mnogo, kako bi imali o čemu razgovarati. Kada su pokrili teme supružnika, poslova i obitelji, Alan je odjednom krenuo u potpuno drugom smjeru.

- Drago mi je da nisi obojila kosu - iznenada je rekao.

Nat se iznenadila. Istina, nije bila prirodno plava kako je voljela da je drugi doživljavaju. Imala je svijetlu kosu, ali ne baš plavu. Ali tko jest? Nat je redovito odlazila na pramenove. Neil nije mario je li njena plava kosa stizala iz salona ili ne, ali bi ipak svakih šest tjedana odigrali privatni igrokaz u kojem bi Nat otišla frizeru s tamnom sjenom na glavi, a vratila se sasvim plava. Neil bi je uvijek upitao: - Jesi li napravila nešto s kosom?

Nat bi odgovorila: - Da, samo sam se dala malo podšišati.

Zatim bi Neil izjavio: „Super.“ Na tu se temu više nije imalo što reći. Nat nije smatrala da od Neila mora skrivati činjenicu da boji kosu, bila je sigurna da je točno znao što se događa kod frizera, ali bio je to njihov mali igrokaz, kojim su dokazivali da su taktičan i sretan par.

- Čini se da u današnje vrijeme sve žene mrcvare svoju kosu - dodao je Alan..

- Zacijelo je postojalo vrijeme kada su žene imale kovrčavu ili mišje sivu kosu. Danas su te vrste gotovo izumrle. Svaka žena koju sretnem ovih dana ima izrazito tamnu ili nevjerovatno plavu ili plameno crvenu kosu, na svijetu više nema mjesta osrednjosti. - Naglašeno je uzdahnuo.

Natalie je pomislila kako Alanovi komentari zvuče ponešto uvježbano, možda se njima služio na večerama kako bi ispunio vrijeme između predjela i glavnog jela, dok je domaćica bila u kuhinji. Nat mu je mogla oprostiti to što se za popunjavanje rupa u razgovoru oslanja na uvježbane komentare - istina je da je njihova situacija bila neobična i pomalo neugodna - ali što je to govorio o njenoj kosi? Je li mislio da je mišje boje? Nije li bila nevjerovatno plava? A osim toga, što ima lošeg u nastojanju da poboljšamo svoj izgled? Odjednom se sjetila da je Alan nikada nije poticao da nosi modernu odjeću, omalovažavao je njene eksperimente s kosom ili šminkom, i uvijek je više volio kada bi nosila cipele s niskom petom. Bili su tako mladi dok su izlazili, bilo je to vrijeme kada je trebala biti luda i hrabra, a Alan je htio da bude konzervativna i ozbiljna. Uvijek se brinuo da će ga ostaviti ako se previše promijeni. Neila to nikada nije brinulo. Poticao ju je da stalno iskušava nove stvari i da si stalno postavlja nove izazove. On je jedini vjerovao da će ona s vrpcom oko noge skočiti sa stometerske dizalice u Windsoru; svi drugi bili su uvjereni da će u zadnji čas odustati. Prikupljao je njihove oklade i zaradio pravo bogatstvo. Neil je uvijek mislio da Nat izgleda fenomenalno u modnoj odjeći, a bila mu je jednako privlačna i u kabanici i gojzericama. Nije vjerovao da se mora vezati uz neki posebni

stil. Neilova podrška pomogla joj je da stekne snažno samopouzdanje. Sto je radila ovdje?

- Većina žena ima kosu koja izbliza izgleda kao razvučena metalna kefa - rekao je Alan, podsjetivši Nat na nečiju baku.

- Zapravo, ja imam pramenove - pobunila se Nat.

Alan se iznenadio, zacoktao jezikom, a zatim promrmljao:

- Postoji li ijedna žena koja nikada nije obojila ili izravnila kosu? Barem jedna?

Nat je pomislila kako bi bilo najbolje da uzme torbu i zaputi se kući.

- Je li u pitanju taština? To bojanje kose? Starenje se ne može zaustaviti, to je tako kako je. Činjenica je da svi na kraju nosimo papuče - dodao je Alan.

Odjednom su joj um preplavile slike Neila u papučama i ona se nasmijala. Alan nije znao što je bilo tako smiješno, ali joj je uzvratio osmijehom uz očito olakšanje. Pomisao na Neila kod Nat je stvorila topao osjećaj opće suosjećajnosti; to joj je pomoglo da i prema Alanu bude ljubaznija nego što bi inače bila. Zнала je da bi ga iznenadnim odlaskom uvrijedila i zbunila; na kraju krajeva, pristala je da se nađu. Bili su bivši ljubavnici koji su pokušavali biti stari prijatelji, i to nije bila jednostavna situacija. Vjerojatno je bio napet, i na ovakav depresivni i zajedljivi način brbljao gluposti kako bi prikrio nervozu.

- Hoćeš li još jedno piće? - ponudila je Nat.

- Da, vrlo rado. Ja ću što i ti.

- Spricer od bijelog vina? - uz nevjericu je upitala Nat. Bilo je očito da nije dovoljno izlazio.

- Ako je to najjednostavnije.

- Znaš što, uzet ću bocu crnog i popit ćemo ga čistog. Kao pravi pijanci - blago ga je zafrkavala.

Nakon čašice ili dvije, počeo se opuštati i postajao je sve više nalik Alanu kojega se sjećala. Bezazlen, ljubazan, jednostavan. Često i ponosno spominjao je svoju djecu i ženu, i iscrpno govorio o svom poslu računalnog programera. Nat ni jedna tema nije bila toliko naporna koliko je očekivala. Možda je stvar bila u tome da je vino otupilo dosadu ili joj je doista bilo drago što je Alana vidjela tako zadovoljnog. U tom času bila je izgubljena i nezadovoljna, ali ne toliko deprimirana da bi mu zavidjela na uspjehu.

- I tako, ti nemaš djece? - dotakao se neizbježne teme.

- Ne - odgovorila je Nat, iako je te večeri već jednom odgovorila na isto pitanje.

- Uvijek si govorila da ih ne želiš.

- Točno.

Otpila je gutljaj vina.

- Svi su govorili da ćeš se predomisлити.

- Da, jesu. Još uvijek to govore.

Otpila je još jedan, veći gutljaj.

- Ali ja sam znao da nećeš. Zato što ti je mama umrla pri porodu. Znao sam da nikada nećeš prevladati taj strah.

Nat nikada prije nije čula te riječi izgovorene naglas. Naravno da je znala njihovu istinu. Prvi put ih je izgovorila prije dvanaest godina dok je s Alanom ležala na otrcanom kauču u jeftinom unajmljenom stanu. Na sličan način, te iste riječi ponavljala si je svaki dan u životu, ali sada kada ih je čula naglas, doživjela je šok. Potpuni poraz.

- Svaki put kada mi je žena bila trudna, pomislio sam na tvoju mamu - rekao je Alan. - To je najveći strah svakog muža, da mu žena umre pri porodu, da ostane sam odgajati dijete. - Alan je prstima stisnuo korijen nosa. Pomisao na takvu bol na trenutak ga je učinila neo-sjetljivim prema Nat, koja je o tome znala više od većine ljudi. Uhvatio je njen pogled i shvatio da joj je zadao snažan emotivan udarac. - Žao mi je. Nisam mislio ...

- Ne, ne, u redu je.

Zadnje što je Nat htjela čuti bilo je sažaljenje. Bilo je to zadnje što je ikada htjela čuti od njega ili bilo koga drugog.

- Ali onda je tvoj tata oženio Ninu i ona ti je bila dobra mama, zar ne? - rekao je Alan veselim, pomalo neprirodnim glasom. Pokušao ju je razveseliti, ali Nat nije mogla shvatiti zašto bi je ljudi pokušali uvjeriti da je smrt njene majke bila samo kiša poslije koje je sinulo sunce. Da, bilo je točno da je Nina bila divna majka, iako je čak i to za nju predstavljalo bol,

Nije htjela u to ulaziti. Ne sada. Nikada.

- Apsolutno - rekla je takvim tonom da je bila sigurna kako će ga uspjeti navesti da promijeni temu. To nije trebalo biti teško; većina ljudi ne voli razgovarati o smrti.

Christina. Majka joj se zvala Christina. Christina je umrla da bi Nat mogla živjeti. Naravno da to Natalie nitko nikada nije rekao. Ne izričito, ali ona je sama došla do tog zaključka. Čak i da nije bilo dramatične situacije u kojoj su liječnici Christinu pitali koga da spase, činjenica je bila ta da je njena majka umrla dajući joj život.

Kakav osjećaj krivnje.

Krivnja i strah. I osamljenost. Sve joj se to nakupilo i sjedilo u grlu kao naslaga mučnine koja u svakom trenutku može eksplodirati. I uništiti život koji je tako pažljivo, s velikim trudom, izgradila.

Obuzdavajući, gotovo negirajući svoju tugu, Nat je stvorila život koji je naizgled bio sasvim normalan. Otvoreno priznavanje osjećaja krivnje, straha i osamljenosti sve bi pokvarilo i upropastilo. Njen otac dao je sve od sebe. Nikada je nije krivio. Nije ju kažnjavao ili isključivao iz svog života poput okrutnog viktorijanskog oca u povijesnoj seriji na televiziji. Ne, on se pažljivo, tiho i nježno brinuo za nju. Potrudio se. Žrtvovao se. Brian Morgan studirao je arhitekturu, ali ako je ikada imao ambicija projektirati utjecajne, prestižne ili dojmljive prostore koji bi zauvijek promijenili način na koji ljudi promatraju zgrade, stvorivši za sebe prvoklasnu svjetsku reputaciju, on ih je odgodio kada je prihvatio posao u mjesnom općinskom uredu. Posao koji se sastojao u rješavanju molbi za tehničke dozvole u zdravstvenom sektoru (što se uglavnom svodilo na osiguranje pristupa za invalidska kolica do javnih zahoda i dovoljno parkirnih mjesta u blizini) možda nije bio naročito zanimljiv, ali bio je vrijedan, a radno vrijeme od devet do pet omogućavalo mu je da Natalie bude bolji tata, pa čak možda (nadao se) djelomično i mama. Brian se sa svojom kćerkicom i njenim lutkama igrao čajanki, gradio tornjeve od Lego kockica i pažljivo glazirao ružičaste rođendanske torte, i sve je to uspijevaao obavljati uz savjesnu brigu. Ako je ikada, zbog nepravde što je izgubio ženu i majku svog djeteta, poželio slomiti sitne porculanske šalice, zabiti Lego toranj u zid ili baciti ljepljivu smjesu kolača o kuhinjski pod, on to nikada nije pokazao.

Natini djed i baka pomagali su koliko su mogli, sve dok Christinina majka nije umrla od moždanog udara kada su Nat bile samo dvije godine. Na karminama, uz jake šalice čaja, susjedi i daleki rođaci šaputali su da se ona nikada nije oporavila od gubitka kćeri, ni jedan roditelj zapravo se nikada ne oporavi od činjenice da je nadživio svoje dijete. A dodatna odgovornost za tako malo dijete možda je bila kap koja je prelila čašu... Tema se nije dalje nastavljala, a prisutni su izmjenjivali upućene poglede i kimali glavama. Bilo je to dovoljno. Svi su se složili da je to bila prava tragedija. Još jedna tragedija. Brianovi roditelji bili su spremni popuniti prazninu u brizi za dijete koju je Christinina majka ostavila za sobom, ali im to Brian nije dopustio. Oboje su bili u sedamdesetima, a on je do svoje trideset pete održao i previše posmrtnih govora. Iako nije vjerovao da je briga za Nat doprinijela smrti njene bake, doista nije mogao riskirati još jednu tragediju. I zato se za Nat brinulo niz dadilja.

Sve su dadilje voljele Nat. Bila je tiha i poslušna djevojčica. Možda pomalo emotivno prezahtjevna, ali nikome nije smetalo maziti slatku djevojčicu, koliko god česti i uporni ti zahtjevi bili. Dadilje su pripremale hranu, kupale je, prale joj zube i četkale kosu. Igrale su se s njom,

slikale s njom i redovito je izvodile u park ili obližnji rezervat za ptice. Sve su to činile uz savjesnu brigu, ali joj nisu glumile majku, to nije bilo moguće. Ako bi ih se pitalo, svaka dadilja zaklela bi se da voli Nat. I jesu, voljele su je, na isti način na koji je Nat voljela svoj posao u farmaceutskoj tvrtki, i to se dokazalo kad god bi neka od njih dala otkaz radi bolje plaćenog posla, ili putovanja, ili (što bi Brianu i Nat najteže padalo) radi zasnivanja vlastite obitelji. Sa svakim odlaskom i ponovnom potragom za novom dadiljom, Nat je shvaćala da bez obzira na to kako su dobre, lijepe, mudre ili zabavne bile, ni jedna joj nije bila majka. Ni jedna nije ostala.

Ali nije ni njena vlastita.

Nat je počela očekivati odlaske. Nije si dopustila da se previše navikne ili veže za bilo koju od lijepih i ne baš tako lijepih dadilja, jer je znala da će i ona jednom otići. Dječjom logikom, Nat je zaključila da je ona to možda zaslužila, da nije vrijedna nekoga tko će zauvijek ostati i posvetiti joj se. Nina je poprilično promijenila to uvjerenje.

Nina je ušla u Brianov i Natin život kada su Nat bile četiri i pol godine. Nina je bila Natina učiteljica u maloj školi. Već je bila napola zaljubljena u djevojčicu prije nego što je na roditeljskom sastaku u listopadu upoznala Briana. Brian je odmah primijetio Ninin veseli smijeh i ljubazne oči, ali bio je naviknut na dobronamjerne žene koje su mu se sućutno i blago smiješile, i to samo po sebi ne bi ga dovoljno potaklo da odnos nastavi izvan razreda, podalje od klupa i ploča s kredama. Tek kada je Nina prekrižila noge i suknja joj se rastvorila, otkrivši Brianu pogled na bedro, tek tada ju je pozvao na kavu. Je li mu to bedro namjerno pokazala? Je li doista osjetio trzaj požude? Prošlo je toliko vremena otkako je o bilo kojoj ženi razmišljao na taj način, otkako je primijetio da bilo koja žena o njemu razmišlja na taj način, da i nije bio baš siguran u to.

Nina je banula u Natin i Brianov život nevjerojatnom energijom. Iako bi Nat i Nina danas vrištale od smijeha pregledavajući stare fotografije iz osamdesetih, u to vrijeme Nina je za Nat bila poput neke vrste moderne vilinske princeze. Bila je moderno odjevena, upućena i energična. Činilo se da zna sve o pokretu novog romantizma, o kojem je često uzbuđeno govorila. Nat nije imala pojma što ili tko su bili novi romantičari, ali je znala da je Nina utjelovljenje upravo toga, što god to bilo. Na kraju krajeva, Nina je bila nova i romantična, zaključila je Nat. U razredu, Nina je nosila bluze s volanima i karirane suknje, a kosa joj je bila skupljena u pundžu. Ali preko vikenda bi raspustila kosu i natapirala je u divlju grivu. Voljela je nositi traperice s rupama i rukavice bez prstiju fluorescentnih boja, što bi kombinirala s velikim

okruglim naušnicama. Nina je mogla složiti cijelu Rubikovu kocku i "hodati po mjesecu" poput Michaela Jacksona; osim toga, bila je spremna pokazati obje vještine kad god bi to Nat od nje zatražila. Bez obzira gdje su bile i koliko često Nat to od nje tražila, Nina se od nje i njenih zahtjeva nikada nije umorila.

Nini je bilo drago da je premijer Velike Britanije žena, ali je tu ženu mrzila i često bi glasno vikala na televizor. Jednom prilikom od jada je na televizor bacila otvoren paket čipsa s okusom rajčice. Nat je smatrala da je to bacanje hrane, jer je čips s okusom rajčice bilo teško nabaviti, a spiker koji je čitao vijesti ionako nije mogao vidjeti njen protest. Nat se sviđalo kada bi Nina pokušavala objasniti slike koje su se pojavljivale na zaslonu i govorila Nat o tome što je čitala u novinama, čak iako je većina tih stvari za dijete ostala složena i nepristupačna. Bila je polaskana time što je Nina željela da ona bude dio svijeta i posvetila se tome da joj taj svijet približi. Ali Nat je najviše voljela kad bi se igrale lutkama i plišanim medvjedićima.

Nina je imala svoja stajališta, planove i političku svijest, imala je smisao za modu, kolekciju ploča i torbicu sa šminkom, ali najviše od svega, imala je ljubav. Jako puno ljubavi. Htjela je Nat i Briana okupati u svojoj ljubavi, željela je da im ona zapliva oko tijela i prostruji kroz žile, a oni su uskoro priznali da to i sami žele.

Dok se nije pojavila Nina, Nat je duboko u sebi uvijek nosila hladan, mračan osjećaj osamljenosti. Čak i kada bi bila u društvu, čak i u očevu krilu, uvijek se osjećala osamljenom. Kao da je progutala golemi prljavi kamen koji nije mogla probaviti. Ispočetka joj je sjedio u želucu, izazivajući grčevitu, zakočenu bol, ali s vremenom se Nat navikla na osamljenost, pa je bol zamijenilo nešto poput treperave nelagode ili povremenih napada zlovolje. Nakon nekog vremena, Nat se konačno prestala osjećati tako osamljenom. Izliječila ju je Ninina stalna, nepokolebljiva posvećenost njenoj dobrobiti i sreći, te često i rječito iskazivanje ljubavi.

Postojalo je razdoblje kada se Nat osjetila krivom što voli Ninu takvom žestinom, a nekoliko godina kasnije također se pitala je li bilo u redu što se toliko oduševila haljinom i cipelama djevuše, te činjenicom da će se Brian i Nina vjenčati. Na kraju krajeva, sve se to dogodilo samo zato što joj je majka umrla, a ona, Nat, bila je uzrokom te smrti. U napadu osjećaja krivnje i tuge, strpala je haljinu u zahod i pustila vodu, kao što bi, da je samo mogla, pokušala isprati sramotu i krivnju koju je osjećala. Nina je razumjela. Zagrlila je uplakanu djevojčicu i privila je k sebi sve dok se nije smirila. Tamo gdje bi drugi vidjeli samo hir ili zloću, prepoznala je strah. Potajno su kupile novu haljinu i nisu

ništa rekle Brianu. Složile su se da prvu haljinu ne bi spasilo čak ni kemijsko čišćenje.

Bila je to sitna tajna. Sasvim razumljiva. Ali bilo je tu i većih tajni, jednako dobronamjernih, ali nedvojbeno većih. Nina je postala Natina majka i svima je zbog toga bilo drago. Nat je to toliko željela da je Ninu zvala mamicom od trenutka kada su konfeti poletjeli u zrak. I tako, kada je nekoliko godina kasnije Nina otkrila da je trudna, Brian i Nina odlučili su da djetetu neće reći da mu je Nat polusestra. Nisu vidjeli razloga da to spomenu ni drugoj dvojici dječaka koji su slijedili. Nina i Brian smatrali su da bi se tako Nat mogla opet osjetiti isključenom, a to nitko nije želio. Tako joj je dobro išlo. Prevladavala je svoju sramežljivost, rijetko je mucala i čak je bila ponešto manje nesprijetna. Djeca znaju strahovito zadirkivati. Ninu je plašilo da bi jednoga dana u prepirci braća mogla zadirkivati Nat da Nina nije njena prava majka, pa su odlučili to i ne spominjati. Donijeli su odluku i odselili se u Guildford gdje ih nitko od susjeda nije poznao. Nat je shvaćala njihove namjere i prihvatila planove, kao što je prihvaćala sve što bi njeni divni roditelji predložili (osim ranog odlaska u krevet i dodatnog vježbanja flaute, oko toga su se uvijek svađali!). Radi Nininog nastojanja da je predstavi kao svoju rođenu kćer, Nat se osjetila naročito željenom, baš kao što se Nina i nadala.

Godine normalnog obiteljskog života, uključujući svađe o domaćoj zadaći, gledanju televizije i vremenu odlaska u krevet, uvelike su pridonijele ozdravljenju Nat i Briana. Njihova tuga, sasvim različita ali jednako stvarna, bila je pohranjena na neko duboko i intimno mjesto. Brian bi se povremeno namjerno podsjetio na svoju tugu, na datume poput godišnjica, bilo veselih bilo tužnih. Nat je svoju držala duboko zakopanu, a jedini način na koji je pokazivala poštovanje prema majčinoj uspomeni bilo je to što se zaklela da nikada, baš nikada neće roditi. Nikada, nikada neće donijeti na svijet dijete i ostaviti ga. Bez obzira na to što je sada imala divnu pomajku. Bez obzira na to što su šanse da se i njoj dogodi isto bile minimalne. Bez obzira na to što je njen muž želio dijete. Bez obzira na sve.

- Srećom, upoznala si muškarca koji razumije zašto ne želiš djecu - rekao je Alan, prekidajući Nat u intimnim razmišljanjima. - Rekao sam ti da hoćeš, zar ne?

Da, rekao je to, dok je žurno skupljao svoje stvari i spremao torbe. Rekao je Nat da je divna djevojka i da će sigurno naći muškarca koji također ne želi djecu. Vjerojatno mnogo njih. Na kraju krajeva, bile su im tek dvadeset dvije godine. U to vrijeme njihovih života Alan je bio pomalo neobičan u svojoj odlučnosti da želi djecu, baš kao što je

Nat bila neobična u svojoj odlučnosti da ih ne želi. Ali usprkos njegovom rješenju i predviđanjima da će sigurno pronaći buduću srodnu dušu, nešto u Alanovom pogledu djelovalo je osuđujuće. To se pojavilo upravo u trenutku kada mu je rekla zašto ne želi djecu. Taj je pogled u njoj izazivao mučninu i nije joj dao mira. Smatrao ju je luđakinjom; to je bilo kristalno jasno. Ne možda zato što nije htjela djecu, već zato što je vjerovala da i ona može umrijeti pri porodu. Smatrao ju je nerazumnom i histeričnom. Nekoliko dana proveo je navodeći statistike o tome kako malo žena prolazi kroz takvu tragediju. Raspitivao se o zdravstvenom stanju njene majke, kako bi utvrdio nije li imala kakvu nasljednu bolest. Pokušavao ju je urazumiti, ali ona se nije dala razuvjeriti. Nat nije mogla odagnati strah da bi za sobom mogla ostaviti majušnu djevojčicu, sasvim samu na svijetu, opterećenu saznanjem da je ubila majku. Nije to mogla učiniti. Nije to željela riskirati. Ni za koga. Alan, koji je poticao Natinu sramežljivost u raspravi o duljini sukne ili o društvenim odnosima, sada je od nje zahtijevao da bude hrabra i neustrašiva u situaciji koje se bojala najviše od svega. Nije razumio kako je mogla biti takva kukavica. To je bila riječ koju je upotrijebio, samo jednom, u njihovoj zadnjoj svađi. Odmah je požalio i želio je brzo povući, ali njoj se ona zapekla u svijesti. Naravno da Alan misli da je ona kukavica. To misli većina ljudi. Luđakinja ili kukavica. Nerazumna ili bez petlje.

Nat je odlučila da više nikada ne riskira i da više nikome neće reći istinu; bolje je da misle kako je obična karijeristica ili sebična krava. Nije važno zašto ne želi djecu, važno je to da ih ne želi.

- Nikada nisam rekla Neilu zašto ne želim djecu - iskreno se ispovjedila Nat.

Nije bila sigurna zašto je osjetila potrebu da mu to kaže. Možda zbog vina. Možda zbog očaja.

- Ha.

Alan je djelovao iznenađeno.

- A on sada hoće djecu.

- Ha.

Činilo se da mu je neugodno.

- Da naručim još jednu bocu? - ponudila je Nat.

Opijanje joj se činilo kao jedino rješenje.

- Ne, ja ću. Moja runda.

- Znači, sinoć si se dobro zabavila s Becky? - Neil je postavio pitanje dok je nepomično ležao u krevetu. Buljio je u strop kako bi izbjegao ženin pogled. Nije joj mislio postaviti to pitanje, ali nekako je morao započeti razgovor.

- Aha - rekla je Nat.

- Kamo ste išle?

- Mislim da sam ti rekla.

Nat je bila prilično sigurna da mu je nešto slagala, ali sada nije bila sigurna točno što. Nije htjela ništa dodati, jer bi to moglo biti u suprotnosti s onim što mu je već rekla, pa bi mogao nešto posumnjati.

- O da, išle ste do Leicester Squarea pogledati film i nešto pojesti, zar ne?

- Točno - oprezno je rekla Nat.

Neilovo ponašanje činilo joj se pomalo čudnim. Budući da su se u zadnje vrijeme mimoilazili poput brodova u noći, više mu nije govorila baš sve. Pogledala je na sat i provjerila datum. Bio je trinaesti. Petak. Petak trinaesti nije bio datum za loše izlike, praznovjerno je pomislila Nat.

-Je li sve bilo po planu? - upitao je, nastojeći zvučati opušteno.

- Propustile smo početak filma, pa smo ga odlučile preskočiti, i na kraju smo popile više nego pojele - rekla je Nat.

Shvatila je da mora navesti razlog za svoje sinoćnje pijano stanje. Srce joj je udaralo trostrukom brzinom. Usprkos općem uvjerenju, Nat je otkrila da laganje s vremenom ne postaje sve lakše. Upravo obrnuto, što je više lagala, to se lošije osjećala.

Neil je osjetio kako mu se stisnuo želudac. Nadao se da će mu reći kako je došlo do promjene plana.

- Zašto se ne spremaš na posao? - upitala je Nat, nadajući se da će uspjeti promijeniti temu.

- Jutros mi se ne žuri. Namjeravam malo ostati u krevetu, pa ću krenuti na posao kada prođe najgora gužva.

Neil je htio reći da će ostati kod kuće jer moraju ozbiljno razgovarati. Za to su navečer imali sve manje prilike, a potreba za razgovorom postajala je sve hitnija.

Zrak u sobi bio je ustajao; zaudarao je na kiseli dah, znoj i jučerašnji alkohol. Neil je htio otvoriti prozor i pustiti da ude svježi zrak, pa bio to i ledeni jesenski vjetar, ali u tom bi se slučaju morao pokrenuti, a još nije bio spreman skinuti pokrivač. Gdje je sinoć bila? Doista? Neil joj nije povjerovao, jer je prošle noći, sasvim slučajno, na stanici podzemne željeznice Hammersmith, spazio Becky. Bila je sama, a Nat nije bilo nigdje u blizini.

Ili je barem mislio da je to bila Becky. Bio je gotovo uvjeren da je djevojka u plavoj kapi koja je obnavljala svoj pokaz bila Becky, ali je pretpostavio da je možda pogriješio. Tu je mogućnost ujedno prihvaćao i odbacivao, kao da se radi o nevjernoj ljubavnici. Problem je bio u tome što nije odmah mogao reći što je vidio. Kako bi objasnio što je radio na stanici Hammersmith u 5:45? To mu nije bilo usput. Rekao je da će ostati kod kuće, što je djelomice bilo istina. Iz *Hush Hush* je otišao rano, čak ga ni Cindy nije mogla rastresti. Stigao je kući oko 9. A ostatak večeri proveo je tiho se pjeneći.

Neil nije bio od onih muškaraca koji se očajnički zapleću u najgora moguća zamišljanja vlastite razularene mašte. Glupe sumnje i neprilični zaključci bili su siguran put u pakao u kojemu nikada nije htio završiti. Međutim, ako bi neka žena (koja je odbijala i sam razgovor o zasnivanju obitelji) odnedavno počela često sama izlaziti (uz vrlo naivne izlike o tome kamo ide), većina muškaraca zaključila bi da spomenuta žena ima ljubavnika. Čak bi pokušali dokopati se njenog mobitela i provjeriti popis poziva, ili joj hakirati elektronsku poštu da vide hoće li pronaći dokaze za svoje gadne, prljave, užasne zaključke. Ali ne i on, on je bio iznad toga. Kao i Nat, zar ne? Govorio si je da vjerojatno postoji jednostavno objašnjenje zašto Nat sinoć nije bila s Becky, a rekla je da jest.

Samo nije mogao smisliti koje bi to jednostavno objašnjenje moglo biti.

Možda je Becky samo skočila do stanice podzemne kako bi obnovila svoj pokaz, te se zatim našla s Nat. Ili je Becky možda krenula prva, a Nat joj se pridružila tek kad je završila s poslom. Nat je bila vrlo savjesna, to je bilo sasvim moguće.

Moguće, ali ne i vjerojatno.

Neil je pogledao svoju ženu. Je li moguće da ima ljubavnika? Izgledala je jednako kao i jučer. Ista plava kosa lepršala joj je oko elegantnih ramena, usne su joj bile pune kao i uvijek (iako je smiješak

nestao). Oči su joj i dalje bile jednako živahne, predivno plave, a guza jednako čvrsta kao i uvijek. Da, izgledala je jednako kao i uvijek. Nije izgledala kao netko tko laže i vara. U ogledalu stolića za uljepšavanje uhvatio je vlastiti odraz. Ni on nije izgledao kao netko tko laže i vara, i on je izgledao jednako kao i uvijek. Kakva zbrka.

- Zakasnit ćeš - upozorila ga je.

- Da, tehnički gledano.

Nije se mogao natjerati da mu to bude važno.

- Zar nećeš imati problema? - Nat je razgovarala s njim dok je jurila po sobi i izvlačila stvari koje su joj trebale za posao. Sinoć je nemarno spustila torbu u kut sobe, a sadržaj joj se rasuo svuda po podu. Žurno je zgrabila mobitel, ruž, novčanik i malu crnu knjižicu; lukavo ju je sakrila od njegova pogleda. Nije mogla zamisliti da bi joj Neil mogao postavljati pitanja zbog knjižice, a kamoli je povezati sa sve češćim večernjim izlascima, no ipak to nije bila spremna riskirati. U utrobi joj je bjesnio plamen krivnje, što je iz nje provalilo u obliku bijesa.

- Zar nećeš imati problema? - planula je.

Neil je postajao imun na Natin ozlojeđeni ton; ovih dana doživljavao ga je kao pozadinsku buku.

- Barem se ne moram penjati po karijerističkoj ljestvici ili se očajnički trgati za sljedeće promaknuće. To prepuštam obiteljskim tipovima u uredu - odbrusio joj je.

Nat se ugrizla za jezik da ne pokaže koliko je bijesna. Dakle, opet je pokušavao nešto dokazati. Zapravo, pokušavao je dokazati jednu te istu stvar na drugi način. Nije imao obitelj, pa zašto bi se uopće trudio odlaziti na posao? Je li to bilo to?

- To zvuči tako odgovorno - rekla je sarkastično. - Smijem li te podsjetiti da možda nemamo djece, ali imamo hipoteku?

- Daj se smiri. Zakasnit ću četrdeset minuta, neću dati otkaz. Samo sve preuveličavaš, jer si mamurna.

- Nisam mamurna.

- Mislim da jes.

- Pa kad ti misliš da jesam, onda valjda jesam - promrsila je Natalie. Imao je pravo. Osjećala se užasno.

Susret s Alanom bio je pogreška na nekoliko razina. Prije svega, drugi petak u mjesecu bio je loš dan za mamurnost, jer su se toga dana održavali mjesečni sastanci voditelja odjela. Nat se uvijek trudila biti naročito živahna i sudjelovati u tim sastancima, a to je sada bilo naročito važno, s obzirom da im je dan prije toga bilo rečeno da će doći do smanjenja proračuna, a time i broja kadrova. Ovo nije bio trenutak

za nemarnost; morala je biti u najboljoj formi. Promatrala je Neila i pomislila ne bi li mu to pokušala objasniti. Ali zatim je, uz zamišljeno slijeganje ramenima, priznala da to ne bi imalo smisla. On čak nije ni znao za njeno zadnje promaknuće, nije bio svjestan da je postala voditeljica odjela.

Osim što joj je umanjio šanse da danas ostavi dobar dojam u uredu, Nat je također duboko zažalila zbog susreta s Alanom Jonesom, jer joj je to nedvojbeno bio najneugodniji od svih sastanaka s bivšim ljubavima.

Razgovor s Alanom probudio je sve stare osjećaje krivnje i tuge, koji su se zajedno s ranjivošću, nesigurnošću i paranojom smiješali u smrtonosni koktel; bili su to osjećaji koje je godinama nastojala potisnuti.

Sranje.

Nat se posramila što se sinoć toliko napila, što je lagala mužu i što nije mogla objasniti zašto je tako tvrdoglavo odbijala dati mu ono što najviše želi. Ljutilo ju je to što joj ni mamurnost nije uspjela umanjiti grižnju savjesti. Glava joj je bila zbrkana, jezik mlitav, prsti hladni, a noge usparene. Željela je Neilu priznati sve to i mnogo više. Jednim dijelom očajnički mu je htjela reći sve o Alanu, drugim bivšim dečkima i maloj crnoj knjižici. Željela je da je zagrlji, da je utješi, a zatim je odvuče u krevet. Ispod pokrivača čekala bi je ugodna, topla utjeha; toga se još uvijek dobro sjećala. Da barem mogu razgovarati i voditi ljubav, osjećala bi se mnogo, mnogo bolje. Bila je sigurna u to. Ako su je ovi sastanci s bivšima išemu naučili, bila je to spoznaja da je nitko nikada nije mogao utješiti nježnim dodirom kao Neil. Jedna njegova riječ, zagrljaj, šala, i ona bi praktički osjetila kako joj se samosvijest obnavlja poput stanica kože na suncu.

Naravno, bilo je to nemoguće. Nije mu mogla priznati s kim se sastajala. Trenutno bez svađe nisu mogli razgovarati ni o namještanju satelitske, pa kako bi tek mogli raspravljati o njenim bivšima? Za početak, morala bi priznati da sinoć uopće nije izašla s Becky. Zatim bi morala objasniti zašto joj je nedavno postalo zlo pri pomisli da si njih dvoje ne pristaju, što bi značilo da moraju razgovarati o njegovoj želji za djecom i njenim razlozima zašto ih ne želi. Ne. Nema šanse. Bilo je to nemoguće.

Nat je pogledom zaokružila po spavaćoj sobi; tražila je svoju lijevu cipelu. Nije bila ispod kreveta ni pokraj noćnog ormarića. Gdje je? Negdje mora biti. Sinoć ih je ovdje skinula, dokaz za to bila je desna cipela. Nije se mogla vratiti kući sa samo jednom cipelom, pa gdje je, dovraga? I zašto joj Neil ne pomaže tražiti? Želi li je kazniti zato što je došla kući pijana? Ili je to bilo nešto dublje? Bojala se da ju je ovih

dana na neki način stalno kažnjavao, jer nije pristajala na to da imaju djecu. Njegovo ponašanje u zadnje je vrijeme bilo hladno i razdražljivo. Tijekom prvog mjeseca svoje kampanje za djecom, bio je strahovito umiljat. Stalno joj je pokušavao pokazati svoj očinski potencijal tako što je bio pažljiv, uslužan i pouzdan. Zasipao ju je buketima cvijeća i bombonijerama. Kuhao joj je večere i trudio se redovito spuštati zahodsku dasku. Ali se zatim, početkom listopada, nešto promijenilo. Počeo se duriti, postao je mrzovoljan i prečesto se opijao. Nat je mislila kako to ne pomaže njegovoj slici idealnog oca, ali budući da prema njenim planovima on nikada i nije trebao postati otac, odlučila je da mu ništa ne govori i jednostavno pokuša otrpjeti njegove promjene raspoloženja.

Neil je bio zbunjen. Iako je uložio mnoge sate u razmišljanje o ovom problemu, nije mogao dokučiti zašto Nat ne želi imati djecu. Bojao se da je jedino objašnjenje bilo ono najgore, najokrutnije. Da ima ljubavnika. Bila je zaljubljena u nekoga drugog. Često ponavljana pjesma da je "to uvijek govorila" jednostavno mu se nije činila dovoljnim objašnjenjem zašto ne želi imati djece. Voljela je djecu, dobro se snalazila s njima, bila bi odlična majka; u to nije sumnjao ni trenutka. Pitao se je li možda ona sumnjala u *njegove* sposobnosti da bude savjestan, odgovoran roditelj. Kada je Neil vidio da njegovi naponi nemaju učinka na njenu odluku, postao je povučen, odsutan i čudan. Usmjerio je svu svoju pažnju, šarm i veselje na Cindy i Heidi. Ako bi ga se pitalo (a nitko ga nikada nije pitao, čak ni Cindy, a naročito ne Nat), Neil bi mogao priznati da je svojim ponašanjem možda doista vraćao Nat istom mjerom, ali bilo mu je teško smoći energije za potragu za cipelom, kada mu je žena odbijala da makar i nakratko istraži svoje majčinske porive.

Kao dvoje djece, oni su optužujući prstom upirali jedno u drugo i vikali, „Ti si prvi počeo! Ti si prva počela!“ Nedostajala im je treća osoba koja bi inzistirala da netko od njih mora „prvi prestati“, kako bi iscrpljeni roditelji često činili s posvađanom djecom.

- Moramo razgovarati - rekao je Neil.

Okrenuo se na bok i konačno je pogledao ravno u oči. Nat je bila na koljenima, po četvrti put se zavlazeći pod krevet, ne bi li se slučajno njena crna lakirana cipela odjednom čarolijom pojavila. Oči su im bile na istoj razini. Ona se iznutra sledila, ali je pazila da ne uspori pokrete, čak ni na trenutak. Bila je prilično sigurna da bi se ovaj komentar mogao prevesti kao, „Moram ponoviti da želim da odustaneš od karijere kako bi mogla biti inkubator za moju spermiju.“ Nije to željela ponovno slušati, nikako ne toga jutra.

- Nije li to moja rečenica? - pokušala se našaliti.

Zatim je posegnula pod noćni ormarić, gdje nije bilo ničega osim prašine i dlaka; fuj, mora se sjetiti da tu prođe usisavačem.

- Ozbiljno ti govorim, Nat, moramo razgovarati.

Nat je katkad mrzila činjenicu što je Neil bio sposoban za komunikaciju. Sve su joj prijateljice govorile kako je sretna što je Neil mogao razgovarati, voditi diskusije i teoretizirati o temama koje se nisu svodile isključivo na raspored nogometnih utakmica, ali Nat nije bila sigurna. U ovakve dane, kada se osjećala krivom, mamurnom i zbunjenom, kada je imala sastanak sa šefom, kada je kasnila i nije mogla pronaći cipelu, Natalie je poželjela da je Neil tipičan muškarac, čija se komunikacija svodi na povremeno gundanje, i to samo kada bi izgubio daljinski. Tipičan muškarac koji ne umire od želje za djecom.

Umjesto odgovora na Neilov komentar, Natalie je očajno zurila u hrpu knjiga, časopisa, šalice kave i odjeće koja je ležala svuda po sobi.

- Moramo pospremiti sobu, izgleda kao smetlište. Aha! Tu je. - Natalie je poput nindže skočila na cipelu. - Oprosti, Neile, ne mogu sada razgovarati. Kasnim. Žao mi je.

Neil je pomislio kako je zapravo njemu žao. Znao je što Natalie misli kada kaže da joj je žao: - Nije mi žao, ali moram ići i ne želim to slušati. - Isto tako je mislila: - Bit će tebi žao.

Imala je pravo; bili su prava suprotnost stereotipnim predstavnicima svoga spola. Shvaćao je da toga jutra neće ništa postići. Ponovno će pokušati večeras.

- A da, sinoć je nazvala Ali - rekao je.

- Da?

- Pozvala nas je na večeru.

- Večeras?

- Da. To je u redu, zar ne? - sumnjičavo je upitao Neil.

- Pa, imam planove za večeras - oklijevajući je rekla Nat.

- S kim?

- S Becky.

- Opet? Sinoć si bila s njom.

- Ne, ovaj... pa da. Večeras smo planirale dokasna raditi. Moramo završiti analizu troškova za novi projekt. Važno je. Vrlo važno.

Neil nije bio uvjeren, ali nije bio spreman priznati da je sve izgubljeno.

- Ne budi luda. Večeras ne možeš raditi, petak je. Osim toga, Ali je inzistirala, pa ćeš morati otkazati Becky. Rekao sam da ćemo ići. Ne možemo je iznevjeriti - odlučno je odvratio.

- U redu, otkazat ću - jednostavno je odgovorila Nat.

Neil je duboko uzdahnulo od olakšanja. Eto, nema ljubavnika, pokušavao se razuvjeriti. Inače ne bi mijenjala planove. Bio je lud što je uopće zamišljao da bi Nat mogla imati ljubavnika. Koja ludost! Preplavilo ga je olakšanje i zahvalnost. Nije htio da ona ode, ostavivši napetost među njima. Odjednom je skočio iz kreveta, i upravo kada je bila na izlasku iz sobe, uhvatio je za ruku. Privukao ju je k sebi i ovio ruke oko nje. Želio je da se osjeća zaštićenom, ali ona se osjetila zarobljenom. Tijelo joj se ukočilo pod njegovim dodirima. Pokušao ju je poljubiti u usta, ali ona je još uvijek pogledom tražila nešto, možda naušnicu ili fascikl, ne njegov pogled, to je bilo sigurno. Njegov ju je poljubac ogrebao po licu.

Protrljala je lice i rekla: - Moraš se obrijati, sav si čekinjav.

Nije brisala poljubac, pokušavala ga je uhvatiti i čvrsto zadržati, jer se u zadnje vrijeme nisu često ljubili, ali Neil je to krivo protumačio i osjetio se odbačenim. Nekada, ne tako davno, kad god bi se nagnuo da je poljubi, ona bi mu zgrabila lice objema rukama i čvrsto ga privukla k sebi. Prsti su joj uvijek bili hladni, a njegovi obrazi uvijek vrelili. Voljela je osjetiti kako joj njegove čekinje bodu prste. A sada se ponašala kao da je zaražen.

- Razmišljao sam o tome da pustim bradu - našalio se dok ju je puštao iz zagrljaja.

- Zar nemamo dovoljno problema?

Odgovor je trebao biti duhovit, ali je bio preblizu istini da bi izazvao smijeh.

- Večeras ćeš sigurno doći?

- Da - rekla je Natalie, iako mu se činilo da je nevoljko pristala.

Neil nije želio misliti na Cindy, ali mu je odjednom na pamet pala slika njenog uskog struka i golemih grudi. Cindy nikada, baš nikada, nije nevoljko pristajala.

Neil je promatrao grupe roditelja kako žure ulicama, vjerojatno kući, ili u supermarket ili u kafić, nakon što su odveli djecu u školu. Prepoznavao ih je kao roditelje, ne samo zato što su neki od njih gurali prazna kolica, već se činilo da svi hodaju s osjećajem samopouzdanja i svjesnoga cilja. Barem je on to tako doživljavao. Ovi ljudi znali su zašto postoje. Zašto su na ovom planetu, zašto kupuju i kuhaju, zašto pospremaju, zašto idu ili ne idu na posao. Svaka odluka, golema ili sitna, za roditelje je imala smisla.

Bile su to uglavnom mame, ali našao se tu i pokojni tata. Tate koji su se odlučili za (ili su bili prisiljeni na to) ulogu glavnog roditelja uvijek su bili previše revni i poletni. Dok su dva takva oca prolazila pored njega, Neil je uhvatio djeliće razgovora o robotu koji ima senzore za navigaciju s pomoću kojih se kreće po podu, te tako može prati, ribati i sušiti podove od pločica, linoleuma ili parketa. Neil nije bio siguran je li taj izum stvaran ili samo plod nečije mašte, ali bilo je jasno da su čak i u ovoj kategoriji igračke za dječake bile od ključne važnosti. To se potvrdilo kada je spazio jednog tatu kako juri na skejtbordu dosjetljivo pričvršćenom sa stražnje strane kolica, što mu je dozvoljavalo da istovremeno skejta i gura kolica. Neil je zadivljeno zurio i jedva se suzdržavao da ga ne zamoli da i on proba. Već je primijetio da su tatice koje je promatrao u kafićima često čitali posljednje roditeljske priručnike, na koje su se tijekom razgovora obilno pozivali i citirali. Neilu ne bi smetalo da na sebe preuzme veći dio brige o djetetu, kada bi samo imao priliku. Roditelji su hodali u bučnim grupama. Čuo je jednu ili dvije grupice kako raspravljaju u koji će kafić, a zatim ih je promatrao kako odlaze u odgovarajućem pravcu. Svi su nosili istu odoru, pri čemu Neil nije mislio na bež hlače i prugaste plavo-bijele majice (iako su mnogi bili tako odjeveni), nego na sličan izraz lica. Svi su izgledali zadovoljno i ispunjeno. Izgledali su sretno. Prilično sretno.

Jednom je to (ili možda dvaput) napomenuo u razgovoru s Nat. Tvrdila je da su roditelji uvijek izgledali sretni i zadovoljni kada bi

ostavili djecu u školi; tada su konačno imali vremena samo za sebe. Pritom bi ozlojeđeno kolotala očima. Ali Neil nije bio glup. Vidio je da nije svima do pjesme i smijeha, shvaćao je da je roditeljstvo težak posao, ali općenito, roditelji koje je vidio izgledali su sretni, neki čak ekstatični. Međutim, nije vjerovao da je to samo zato što su imali nekoliko sati u komadu da kupe namirnice i odnesu hlače na kemijsko čišćenje. Vjerovao je da je to zato što su ti ljudi, ti roditelji, bili sretni. Zašto to Nat nije mogla vidjeti? Zašto nije željela ni pogledati u tom smjeru i priznati da bi obitelj mogla biti najbolja stvar na svijetu? Uvijek je tvrdila da im je dobro ovako, ali u zadnjih nekoliko tjedana nije se pozivala ni na taj argument, vjerojatno svjesna da to nju ne opravdava.

Roditelji su iščezli, a ulice su zatim preplavile bande tinejdžera s kapuljačama (vjerojatno su markirali iz škole) i odlučni osamljeni umirovljenici zakrabiljeni u slojeve kapa, šalova i rukavica, koji su se zaputili prema Hammersmithu s namjerom da lunjaju po dućanima, povlačeći za sobom kolica za šoping. Neil je promatrao mačku kako prelazi cestu, a zatim sjeda na haubu auta koji se upravo parkirao.

Ispred *Hush Hush* je pričekao četrdesetak minuta, sve dok iznutra nije začuo glasove i zveket ključeva. Shvatio je da se bauljanjem oko striptiz kluba u rano ujutro spustio na dotad najnižu točku, ali nije mario. Morao je vidjeti Cindy.

Dočekale su ga tri čistačice. Dvije su izgledale kao ženski Stanlio i Olio, ali još smješnije. „Gospođa Olio“ (koja je nedvojbeno bila glavna) zatresla je glavom u znak neodobravanja. Cijelo joj je tijelo odgovaralo gađenjem, i činilo se da joj se bokovi, bedra i nadlaktice tresu iz protesta.

- Kaj delate tu u ovo doba dana? - ljutito je upitala. - Kaj ne morate ići na posel? Ili doma?

Neil nije bio siguran kako bi odgovorio na ovo pitanje. U teoriji je imao oboje, ali je ipak bio ovdje, ispred *Hush Hush* i čekao Cindy.

„Gospođa Stanlio“ ostala je u pozadini i cerekala se. Više se zabavljala nego se zgražala. Treća čistačica (jedina koja je nešto radila) coknula je jezikom dok je bacala metle i kante u ormar iza recepcije. Skinula je pregaču i gurnula je u vrećicu, a zatim se progurala pokraj Neila i pokraj svojih kolegica željnih tračeva. Jedva je čekala da ode kući; nije htjela ostati ni trenutka dulje nego što je potrebno.

- Vidimo se sutra - promrmrljala je svojim kolegicama i nestala niz ulicu.

Gospođe Stanlio i Olio nisu se toliko žurile da odu. Neil je imao osjećaj da se nikada nisu nikamo žurile.

- Ti si zgodan dečko. Kaj delaš tu na ovakvom mjestu? Nisi možda menadžer nekoj od naših cura, je l'da? Znala bi' ti facu da jesi. Ja znam sve menadžere.

Neilu je bilo neugodno što su ga zamijenile za takvog tipa, gotovo svodnika, ali prihvatio je da je to u datim okolnostima bila sasvim razumna pretpostavka. Nabrzinu je objasnio da je stalan gost, a to nije bilo nešto što je mislio da će ikada htjeti objašnjavati. Rekao je da očajnički želi vidjeti Cindy, jer mora razgovarati o nečem jako važnom. Dvije su žene izmijenile pogled kojim su mu jasno dale do znanja kako ga smatraju jadnikom.

Neil bi se iznenadio da je znao da je "gospoda Olio" šezdesetih godina i sama bila plesačica, poznata pod imenom Ruby. U svoje vrijeme bacala je muškarce u trans, i pretvarala ih u bespomoćna, uzdrhtala utjelovljenja požude. Ruby je voljela isticati da nije bilo toga što nije vidjela i što nije znala o požudi. Zato ju je zanimalo što taj čovjek radi na vratima striptiz kluba tako rano ujutro, jer joj se nije činio kao običan očajnik. Promatrajući ga, rekla bi da je suosjećajniji, ili barem, razumniji. Ruby je ponovno proučila Neila. Da, imao je čudan pogled u očima. Pogled koji ju je naučio na oprez, pogled koji je otkrivao opsesiju. Što bi radio ovdje u ovo doba dana da nije totalni gubitnik? Ruby je smatrala svojom neslužbenom dužnošću da pazi na djevojke, naročito kada u blizini nije bilo izbacivača. Znala je da Cindy unutra zacijelo pije kavu i šminka se, i na taj način ubija vrijeme prije nego što će svoju ljupku djevojčicu povesti u vrtić. Cindy je danas odrađivala dnevnu smjenu s početkom u 11 sati, ali Ruby to nije namjeravala otkriti ovome čudaku.

- Lepi moj, ni jedna cura ne bu došla prije ručka. Baš mi je žal, ali moral buš se vratit' kasnije.

- Mogu li negdje pričekati?

- Pa tu vani, ako baš moraš.

- Molim vas, važno je.

Neil je krenuo prema Ruby. Namjeravao ju je uhvatiti za ruku kako bi je ljubazno zamolio, ali ona je bila navikla na grublji tretman i mislila je da će je zgrabiti, pa je upotrijebila svoje najbolje oružje - svoju golemu gubicu.

"R U K E K SEBI!"

Neil se prestrašio i odskočio, ali je netko unutra čuo Rubyn protest. U nekoliko sekundi na vratima su se stvorili nabildani izbacivač i barmen-vukodlak.

- Što je, Ruby?

- Ovaj me tu htel odalomit' - izjavila je Ruby.

Život joj je bio dosadan, ali je voljela dramu, pa nikada nije propustila priliku da je izazove. Druga čistačica bila je hladnokrvna žena i osjetila je potrebu da smiri situaciju.

- Ma daj Ruby, nije. Samo je htio vidjeti jednu od cura. Rekle smo mu da se vrati kasnije.

Neilu je srce udaralo sto na sat. Kakvo sranje, ovaj će ga golemi izbacivač samljati. Ubit će ga pred striptiz klubom u petak ujutro. Majka mu nikada neće preživjeti tu sramotu. Želio je protestirati da je nevin, ali su se stvari prebrzo odvijale. Izbacivač je izgledao kao da se priprema za tučnjavu, obje žene vikale su u isti glas, govorile su različite stvari, ali to nije bilo važno, nitko nije mogao čuti što, jer su obje govorile visokim i histeričnim glasom. Neil je s olakšanjem shvatio da vukodlak govori kako ga je prepoznao, i da je bio „vrlo” redovit gost, ali Neil nije znao hoće li mu naglasak na „vrlo” u tom trenutku biti od pomoći. Je li mu to što je redovit gost išlo na ruku ili je radi toga djelovao kao kreten, ili još gore, običan perverznejak? Odjednom je kroz buku začuo Cindy.

- Koji se vrug tu događa? Zar se ne mogu ni našminkati u miru? O, zdravo Neile. Danas si uranio.

- Oprosti - promucalo je Neil.

Bila je to prva riječ koju je uspio progovoriti.

- Što se događa? - upitala je Cindy.

- Htel me udarit' - rekla je Ruby, ali je ovaj put svoje optužbe izgovorila manje uvjerljivo, i svi su posumnjali u njenu izjavu.

- Neil? On ne bi ni mrava zgazio - rekla je Cindy.

Neil je bio iznenađen što je otkrio da mu je laknulo, iako je bio pomalo uvrijeđen. Osjetio je da su Cindyina tvrdnja i to što je izbacivač tako spremno prihvatio njeno objašnjenje nekako predstavljali napad na njegovu muškost. Ali barem mu nitko neće razbiti nos ili polomiti noge.

Osjetivši da je drama prošla, čistačice su u trenutku nestale, a vukodlak se vratio u podrum. Bio je dan za dostavu, morao je nabaviti zalihe za vikend, pa nije imao vremena za ovakve gluposti. Izbacivač je još jedan trenutak sumnjičavo promatrao Neila i promrmeljao, "Gledam te, sinko." Ali njegov ga je stil sada zabavljao, a ne strašio, jer je zvučao kao neki okorjeli staromodni policajac iz televizijske serije; kao parodija, a ne prava stvar. Osim toga, Cindyina nazočnost podigla mu je samopouzdanje i ohrabrila ga.

- Oprosti - ponovio je, čim je ostao nasamo s Cindy. - Stvarno sam te samo htio vidjeti.

- Prerano je za ples - naglasila je.

Prigušila je zijev koji je nekako podvukao značenje njenih riječi.

- Znam.

Zaustavio se, bilo mu je neugodno i nije bio siguran u kojem bi smjeru nastavio razgovor.

- Htio sam te počastiti kavom.

- U redu.

Cindy je pogledala na sat. Imala je tri četvrt sata vremena, a tada je morala odvesti Heidi u vrtić.

- Možeš počastiti mene i Heidi doručkom. Pojele smo nešto u pola sedam, ali sada sam već opet gladna.

- Heidi je ovdje s tobom?

Neil nije mogao sakriti iznenađenje. Oduševio se pri pomisli da će ponovno vidjeti Heidi, ali mu je smetalo to što se dijete mota po striptiz klubu.

- Pričekaj ovdje. Idem po nju i kolica.

Neil i Cindy odlučili su se za obližnju pečenjarnicu umjesto kafića. Neil je mislio da bi u kafiću Cindy mogla privući previše pozornosti, u svojoj tijesnoj kanarinsko-žutoj majici i pripijenoj ružičastoj trenirci. Naravno da su u pečenjarnici bauštelci (čije su se zadnjice raširile po klimavim stolicama, a trbusi se navirivali ispod prljavih majica) primijetili Cindyine plastične nokte i umjetne trepavice, ali su se nakon odobravajućih pogleda, brzo ponovno usredotočili na svoje kobasice i žutu štampu. Neil je imao osjećaj da bi se bilo mnogo teže otresti znatiželje finih mamica iz otmjjenih četvrti zapadnog Londona.

Cindy je naručila meko kuhana jaja i tost za Heidi, te kavu i engleski doručak za sebe i Neila. Neil nije bio siguran želi li jesti, ali je pristao na Cindyin prijedlog, jer mu se to činilo jednostavnijim nego da razmišlja svojom glavom. Kako uopće može razmišljati o tome želi li jesti ili ne, kada mu žena ima ljubavnika? Ili barem možda ima ljubavnika. Vjerojatno ima. Ili možda. Nije znao i ubrzo je sam sebi počeo ići na živce razmišljajući o tome.

Odabrali su stol pokraj prozora. Heidi je strpljivo sjedila u besprije-kornoj, ali starinskoj stolici za djecu, koju je na Neilovo i Cindyino iznenađenje, vlasnik kafića dovukao iz stražnje prostorije. Na trenu-tak su zašutjeli i gledali van na ulicu. Bilo je vedro zimsko jutro. Nebo je bilo modro, bez oblaka, i ledeno se sunce razlilo po smrznutoj ulici, proizvodeći odbljeske koji su smetali vozačima, ali oduševljavali djecu. Sunce je prodiralo kroz prozore i plesalo na jedaćem priboru. Bio je zapravo divan dan, ali to je Neilu još teže padalo.

- Pa, onda, gdje gori? - upitala je Cindy.

- Mislim da Nat ima ljubavnika - svečano je objavio Neil.

- Ha.

- Što ti misliš? - htio je znati, ponešto uvrijeđen time što je njegova dramatična najava postigla tako mlak odgovor.

- Ne poznam je.

- Ali misliš li da je vjerojatno? Prema onome što sam ti ispričao - ustrajao je.

- Možda.

Cindy je nožem zarežala svoje jaje na oko, očekujući da će žumanjak poteći po tanjuru i natopiti tost. Voljela je tost natopljen jajem, ali bila je razočarana, jer se jaje bilo predugo peklo i žumanjak se stvrdnuo. Svejedno, doručak je bio dobar i neočekivan. Cijeli tjedan bila je na dijeti, što je mrzila iz dna duše. Jogurt koji je jutros pojela nije bio dovoljan da preživi cijeli dan, ipak se bavila fizičkim poslom. Bilo je teško, znala je da mora održavati figuru, ali nije se htjela onesvijestiti od gladi, zar ne?

- Možda da ili možda ne? - nastavio je Neil.

O čemu on to govori? O da, htio je znati da li mu se ženica ševi s nekim drugim tipom. Pa vjerojatno da. Kao i mnoge druge. Cindy je pogledala prema Neilu i shvatila da to nije bio odgovor koji je želio čuti.

- Stvar je u tome, zašto ti to misliš? - upitala je Cindy, pristojno izbjegavajući pitanje. Nagnula se prema Heidi i pokušala je natjerati da pojede malo više tosta ili jaja. Je li zdraviji bjelanjak ili žumanjak? Cindy se nije mogla sjetiti. Pitat će Cherry. Cherry je znala sve o prehrani i tim stvarima, jer je preboljela bulimiju.

Neil je rekao Cindy da mu se Natina priča o tome gdje je bila prošle noći nije činila vjerojatnom, jer je spazio Becky na stanici podzemne, ali bez Nat. Ispričao joj je da je Nat došla kući pijana i uzrujana, te da je jutros izbjegavala razgovor i htjela se svađati.

- Ne čini li ti se da se radi o nečistoj savjesti? - upitao je.

- Da, možda.

Cindy s gostima obično nije ulazila u ovakve stvari. Pitala se što da kaže. Njen se posao sastojao u tome da goste odvede daleko od njihove stvarnosti. Trebala im je uljepšati dane i noći, a ne surađivati s njima u njihovim paranojama i potvrđivati njihove sumnje. Ipak, iz iskustva je znala da je svatko sposoban za nevjeru i da se mnogi ljudi njome aktivno bave, ali Neil je bio zadnji čovjek kojemu je to htjela reći. On nije bio poput drugih. Bio je iskreniji i pošteniji. Pred drugim striptizetama nazivala ga je mekušcem, ali nije mislila ništa loše. Činilo se da ga ona zanima kao osoba, a ne samo radi cica i guzice. Kada su se susreli u parku, ponašali su se poput prijatelja. Baš tako. Sviđala joj se ideja da

ima muškog prijatelja. Bila je to novost. Naravno, imala je mnogo prijateljica, jer je sigurno bila pravo žensko, a u njenoj profesiji nije bilo lako voljeti muškarce. A bio je tu i Dave. Ali on joj nije bio prijatelj, bio joj je muž. Prijatelji su bili ljudi s kojima je razgovarala o svom mužu, pa prema tome Dave nije mogao biti prijatelj, kako god divan bio. Cindy se mučila pokušavajući smisliti što bi odgovorila Neilu. Tako je postupala s većinom svojih prijateljica, uvijek im je govorila što su htjele čuti. „Pa naravno da te voli!“ „Da, sigurno će nazvati.“ „Ne, guzica ti definitivno nije velika! Jesi li smršavila?“

- To nije nikakav dokaz, zar ne? - ponudila je Cindy. Bilo je to najbolje što je mogla smisliti. - Hajde, plati, pa nas možeš otpratiti do vrtića.

Neil je bio toliko uzbuđen da može otpratiti Heidi do vrtića, da nije ni trenutka oklijevao platiti cijeli račun; na kraju krajeva ponudio ih je doručkom, pa nije mogao očekivati da će Cindy platiti svoj dio. Zapravo, Neil nikada nije očekivao da Cindy plati bilo što, a to je bilo u redu, jer Cindy nije očekivala da mora bilo što platiti dok je s njim. Njen užitak u njihovom prijateljstvu nije išao tako daleko.

Htio je gurati kolica, ali nije se usudio pitati, pa se zadovoljio time da hoda odmah do njih; na uskim pločnicima katkada je morao zao stati za njima. Pitao se jesu li ih promatrači doživljavali kao obitelj. Nadao se da jesu.

Heidi je voljela ići u vrtić i odmah je pojurila unutra, ravno u kućicu za igranje. Cindy samo što nije odvukla Neila iz školskog igrališta. Istezao je vrat da vidi kako najmanja djeca bauljaju oko stolića s plastelinom, i kako ona malo veća jure uokolo. Čak i u svom jadnom i zbunjenom stanju osjetio je kako mu se u utrobi pojavljuje radost. Pogledaj ih, mislio je u sebi, svaki je od njih jedno malo čudo. U redu, taj dječak u crvenoj majici štipa djevojčicu u zelenoj suknji, i to nije lijepo, priznao je, ali svejedno, svatko od njih bio je čudo. Zašto Nat nije mogla vidjeti kako su djeca divna? Ako se toliko bolje osjećao i pri samom pogledu na djecu nepoznatih ljudi, kako bi tek divno bilo da ima svoju! Kakav bi to osjećaj bio, gledati u oči sinu ili kćeri? Osjetiti njihovu težinu dok ih iz auta nosi u krevet, kao što je njega tata nosio dok je bio mali i tijekom duge vožnje zaspao na stražnjem sjedalu auta. Zašto to Nat nije htjela?

- Ali ako ne postoji nitko drugi, zašto tako tvrdoglavo ne želi imati djecu? - upitao je Cindy dok su hodali kroz Ravenscourt park na putu prema *Hush Hushu*. Neil je shvaćao da bi se trebao zaputiti na posao, ali je počeo razmišljati o Ravenscourt parku kao o „njihovu parku“, njegovu, Cindyinu i Heidinu, te nije htio propustiti priliku

da se njime ponovno prošeće sa Cindy. Shvaćao je da je to bilo malo arogantno. Zapravo, nije imao nikakva prava zamišljati da je njih troje imalo bilo što „njihovo”; osim toga, tek su drugi put tamo bili zajedno. Možda treći, ako se put do vrtića računa zasebno od povratka iz vrtića. Nije vrijedilo; koliko god smišljao brojke, shvatio je da park nije bio „njihov”. Ništa nije bilo „njihovo”. Oni nisu imali ni zajedničko prezime ni adresu, pa čak ni televizor. Što mu je bilo, zašto se pretvarao da među njima postoji nešto više nego što je to bio slučaj? Istina, među njima se počelo razvijati nešto što se u najboljem slučaju moglo nazvati pomalo neočekivanim prijateljstvom, a u najgorem, složenim kupoprodajnim ugovorom. Neil u ovom trenutku nije htio razmišljati o tome. Šetao je puteljkom, gurajući prazna kolica, kao što je vidio da čine pravi očevi samo sat vremena prije.

- Znaš, to što Nat ne želi djecu nije normalno. Nije prirodno.

Konačno, Neil je to glasno izgovorio. Konačno je izgovorio misli s kojima se u zadnje vrijeme toliko često poigravao. Njegova se žena nije ponašala razumno odbijajući da ima djecu. Bila je nerazumna do neprirodnosti.

- Znam što misliš - rekla je Cindy. - Ni moj Dave nije htio djecu. Nije ni partner moje najbolje frendice Di. Ni moj tata, kad smo već kod toga. Muškarci obično nisu baš ludi za djecom. Ali žene... Cindy je slegnula ramenima, očito zbunjena Natinim stavom, te dodala: - Ja sam jednostavno stvari preuzela u svoje ruke.

- Kako to misliš?

- Eh budalo, pa prestala sam uzimati pilule. Što misliš kako?

Cindy se smijala dok je to govorila. Ona to nije smatrala užasnom zlouporabom tuđeg povjerenja, što je bilo više nego očito, već prastarim trikom kojim se služe očajne i odlučne žene.

- Rekla sam mu da se to jednostavno dogodilo. U to doba pila sam tablete za upalu bubrega, pa sam mu rekla da su one krive. Rekla sam da su one vjerojatno smanjile djelovanje pilule ili tako nešto, pa moj Dave nije ništa posumnjao. Tako sam ga stavila pred gotov čin. No on se ubrzo privikao. Rekla sam ti da sada nema boljeg tate od njega. Sada kad se navikao na situaciju.

- Moja situacija ipak je malo drugačija, zar ne? - odgovorio je Neil.

Cindy se na trenutak zagledala u Neila, a zatim shvatila što hoće reći.

- O, pa da, naravno. Nasmijala se. - Ne uspije to svima kao meni. Dečko moje frendice Di samo je zbrisao, a ona se na kraju nije mogla suočiti s tim da bude samohrana majka, pa se odlučila na kasni pobačaj.

Neil se lecnuo. Osjetio se bespomoćnim i potresenim. Cindy je to primijetila i pokušala ga razvedriti, ni ona nije htjela razmišljati o Diinom pobačaju; bilo je to bolno, šokantno i bolno iskustvo. Djevojke to nisu nikada spominjale pred Di. Cindy mu je stisnula ruku. Dodir joj je bio čudan. Na mnogo načina bili su intimni, na primjer, Neil je prepoznao njen dezodorans, jer je mnogo puta pred njim stajala gola, podižući ruke iznad glave, ali su se rijetko doticali.

- Ne brini, Neile, ako zajedno pokušamo, već ćemo se nečega dosjetiti.

Neil je sumnjao u to. U zadnjih nekoliko mjeseci proveo je sate i sate razmišljajući o svom problemu, ali nije uspio pronaći rješenje, pa se činilo nevjerojatnim da bi to Cindy moglo uspjati prije početka sljedeće smjene.

-Joj, vidi! Heidi je zaboravila gospodu Flippy.

Cindy je čučnula pokraj kolica i iz košare izvukla izlizanog plišanog zeca.

- Gospođa Flippy? - upitao je Neil.

- Križanac između Floppy i Lippy. Kada je Heidi bila mala beba, ja bih stavila zeca pred lice i smiješnim glasom rekla Daveu, "Vidi beba plače, sad je na tebi red da joj promijeniš pelenu," ili takvo nešto. Pa je on preimenovao zeca iz Floppy u Lippy ali to se činilo neprikladnim za bebinu igračku, pa smo se dogovorili za nešto između. Cindy se nasmiješila dok je prepričavala ovu zgodu.

Ovaj kratki uvid u Cindyin privatni život čvrsto se usjekao u Neilovu svijest. Počinjao je uviđati da je stvarno ironično to što zna kako joj izgledaju najintimniji dijelovi tijela i kako joj se zovu kćerine igračke, a nikada je nije dotaknuo uz bilo kakav znak naklonosti. Njihov odnos pomalo je nalikovao odnosu gledatelja saponice i omiljene glumice, tijekom naročito zanimljivog zapleta. Neil je znao da treba sjesti i razmisliti o svemu. On i Nat igrali su se lovice, opijali se i izbjegavali razgovor, a zapravo su se trebali srediti. Ali u ovom trenutku, trebalo je misliti na gospodu Flippy.

- Hoće li joj nedostajati zec?

Cindy je ponovno izgledala zabrinuto.

- Da, vjerojatno neće moći zaspati kako treba.

Pogledala je na sat. Nije imala vremena odnijeti zeca natrag u vrtić. Pogledala je Neila, pitajući se koliko još može iskoristiti njegovu dobronamjernost. Razumio je njenu neizgovorenu molbu.

- Ja ću joj ga odnijeti. Odbacit ću ga na putu na posao - ponudio je.

- Ne smeta ti?

- Bit će mi zadovoljstvo.

Ova je izjava bila gotovo istinita. Neil se pitao što je toliko krivo u njegovom životu da mu je najveći užitak pretvarati se da je nečiji otac, ili se barem ponašati poput uslužnog obiteljskog prijatelja. Cindy mu je pružila zeca, i u tom joj je trenutku primijetio zapešće. Bilo je, sasvim normalno, prošarano tankim plavim venama. Čudno, već je vidio svaki djelić njenog tijela: njena glatka i snažna bedra, njen fini, uski struk, njen ispupčeni pupak, i naravno, jedva primjetne stidne dlačice i kirurški povećane grudi, ali bio je siguran da je zapešće bilo najerotičnije od svega. Osjetio je kako mu tijelom prolaze trnci divljenja i uzbuđenja. Zurio je i zurio u njeno zapešće, dok je ona nestrpljivo mahala zecom. Pitala se zašto ga ne uzima. Ako odmah ne krenu, zakasnit će.

Cindyino je zapešće definitivno bilo najljepša i najuzbudljivija stvar koju je mogao zamisliti. Bilo je sitno i ženstveno, majčinsko. Nosilo je živu krv. Ona je stvorila život. Stvorila je Heidi. Reproducira se. Cindy se reproducirala. Naravno da je to znao već tjednima, ali sada ga je zapljusnuo značaj te činjenice. Ta je žena čudo. Te su vene čudo. Te su vene važne. Važne njemu. Neil je odjednom zgrabio Cindyinu ruku i prinio zapešće svojim ustima. Ljubio ga je dugo i snažno, i nije mario što su stajali nasred Ravenscourt parka. Mogao je proći bilo tko, njegove kolege ili njeni klijenti, ali Neil nije mario. Cindy je zurila u njega, i nije znala što bi rekla. Poljubac mu je bio intenzivan i erotičan, ali nježan. Prepoznala je sva tri oblika, a naročito joj je laskao taj treći. Pa što, ljubio joj je zapešće, što je u tome loše?

Odjednom joj je pustio zapešće, i desnom je rukom zgrabio za glavu, te je privukao k sebi. Usne su im se spojile, i prije nego što su imali prilike razmisliti o bilo čemu, jezik mu se našao u njenim ustima. Nepoznati teritorij zapalio je brojne iskre. Osjetio je trzaje uzbuđenja u ustima, u prsima i, neizbježno, među nogama. Lijevom rukom mrvicu se primaknuo njenim grudima. Nije svjesno odlučio da je zgrabi nasred parka; sve je bilo mnogo spontanije, ruka mu se pomaknula bez razmišljanja. Grudi su joj bile bliže nego što je očekivao, i odjednom je naišao na njenu ukrućenu bradavicu. I tako su stajali u parku, ljubili se i grlili. Možda je to bio prirodni nastavak svega što se do tada dogodilo. Poznavao je boju i teksturu njenih bradavica i osjećao je kako joj probijaju kroz majicu. U mnogo navrata bile su na samo nekoliko centimetara od njegova lica. Često je imao priliku samo isplaziti jezik, pa bi ih i ranije upoznao, ako ga neki golemi izbacivač ne bi istukao radi toga što dira plesačicu. Upoznao bi njihovu površinu, teksturu, tvrdoću i slatkoću. Znao im je boju. Bile su boje tamnog burgundca. Znao im je oblik. Bile su velike i ovalne, veće od Natinih.

- Miči jebene ruke s moje žene!

Neil je riječi začuo samo nekoliko sekundi prije nego što je izgubio dah, kada ga je netko žestoko odgurnuo od Cindy i šakom mu gotovo smrskao čeljust.

Neil nikada prije nije dobio batina. Barem ne još od školskog igrališta, a to nije bilo ništa u usporedbi s intenzitetom ove boli. Nije pao na tlo, kao što je vidio na televiziji i u filmovima, već je nespretno posrnuo unatrag i zatekao se kako se drži za Heidina kolica. Cindy je nešto vrištala i pokušala stati između njega i svog supruga. Neil nije mogao sve pohvatati. Isuse, kako je boljelo! Čeljust mu se tresla, i bolio ga je vrat. Je li zadobio trzajnu ozljedu vrata? Je li krvario, jesu li mu se klimali zubi? Okusio je krv. Muškarac je bio nizak i pljuvao je. Imao je žute zube i prištavo lice. Imao je nerazmjerno velike šake, ili se barem tako činilo, dok su po Neilovu zgurenom i drhtavom tijelu udarci pljuštali poput kiše.

CHIARISSIMA

www.bosnaunited.net

Alison i Tim vrlo su ozbiljno shvaćali večere u svom domu. Bili su stara škola i ponosili se time što su svoje goste mazili i pazili; neobavezne večere bile su im nezamislive. Djelovali su kao ekipa s jasno određenim ulogama. Alison bi pozivala goste, kupovala namirnice i cvijeće, postavljala stol, punila zdjele grickalicama i razmještala ih na lako dostupna mjesta po dnevnoj sobi. Tim je kuhao, i u tome je bio stvarno dobar. Njegova janjetina sa začinjnim krumpirom bila je legendarna; gosti bi razgovor obično prošarali besramnom količinom komplimentata u nadi da će biti ponovno pozvani.

Alison je posvećivala naročitu pozornost pojedinostima. Povremeno bi iz časopisa izrezivala korisne članke o tome kako ugošćavati sa stilom. Uvijek bi se pobrinula da joj ubrusi budu usklađeni s cvjetnim aranžmanima i svijećama. Nat je oduševljavalo ne samo to što je Ali imala ubruse, već i to što je imala komplete u barem tri različite boje. Nat bi na stol obično stavila rolu kuhinjskih ubrusa, a za svečanije prilike kupila bi papirnate ubruse u *Ikei*. Svaki put kada bi večerali kod Tima i Ali, poigravala se mišlju da ode u *John Lewis*^{*} i kupi nekoliko poštenih stvari za stol; ali kad god bi se tamo zatekla, obavezno bi naletjela na dobar ruž na koji je radije potrošila novac.

Noćas je Alison u pripreme uložila poseban napor; htjela je da ova večera njenim prijateljima ostane u posebnom sjećanju. Kupila je nov damastni stolnjak tamnoljubičaste boje (i, naravno, odgovarajuće ubruse), izvadila svoje najbolje čaše i posuđe, koje su dobili na poklon za vjenčanje, i koje je dosad samo pet puta ugledalo svjetlo dana. Bilo je to zato što svoje najbolje posuđe nije voljela prati u perilici (da se ne ošteti), a mrzila je prati ručno, pa je ono često ostajalo u ormaru. Shvaćala je da to nije vrlo praktično, ali nije mogla pronaći bolje rješenje. Alina je majka niz godina bila predsjednica mjesnog ogranka Ženskog instituta. Bila je od one vrste kućanica koje apsolutno mrze

^{*}(Op. prev) *John Lewis* je britanski lanac skupih robnih kuća.

napuknuti porculan (ili ubruse koji nisu savršeno usklađeni sa stolnjakom); smatrala je to dokazom da je domaćica samo korak od moralne propasti. Standardi čistoće i urednosti njene majke Alison su se sada činile prirodnima poput krvi koja joj je kolala u žilama; postojale su neke stvari iz djetinjstva kojih se nije bilo lako otresti, bez obzira na to koliko je to željela ili je mislila da treba. U svakom slučaju, ako je ikada postojala večer kada se vade najbolje čaše i porculan, bilo je to večeras. Alison je htjela da sve izgleda fenomenalno. I više nego fenomenalno! Potrošila je golemu količinu novca na svježe rezano cvijeće. Kupila je bijele ruže na dugim stapkama i nekoliko grančica, te ih aranžirala u tri ljubičaste staklene vaze koje je dramatično poredala po sredini stola, a na svaku dostupnu površinu postavila je manje i veće svijeće. Pogledom je zaokružila po kući, ocjenjujući učinak i zadovoljno se smiješeći. Da, sve je izgledalo predivno. Sve je bilo kako treba.

Natalie i Neil stigli su prvi. Bilo je to zato što ju je on toga dana tripot nazvao kako bi je podsjetio na obvezu. Pristala je otići rano s posla, ali se nije uspjela prisiliti na veselo raspoloženje, naročito pri pogledu na njegovo lice.

- Što ti se dogodilo? - upitala je, zabrinuta i spremna na suosjećanje.

- Ma, Karl i ja zafrkavali smo se s prototipima oružja i metama iz jedne od naših igrica. Nešto poput puški za *paintball*, koje se pune malim plastičnim lopticama. Još su u ranom stadiju razvoja. Ne smiju se koristiti u bliskom kontaktu - bljezgario je Neil.

- Pa što se dogodilo? - htjela je čuti Nat. Zabrinutost je polako jenjala, a obuzimao ju je bijes.

- Karl mi je naciljao u lice.

Nat ga je ošinula pogledom i počela zlovoljno puhati kao zločesti vuk koji pokušava otpuhati ciglenu kućicu trećeg prašćića.

- Koji kreten!

- Očito da nije namjerno - pokušao ju je razuvjeriti Neil.

- Pa nisam mislila da te je namjerno pokušao upucati, ali zaboga Neil, kada ćete vas dvojica odrasti? Plastične loptice, kažeš?

Nat je izbliza promotrila posjekotinu i modricu na Neilovu licu. Izgledalo je stvarno gadno.

- Stao je preblizu, bliže nego što preporučuje proizvođač - nervozno je rekao Neil. - Mislim da i na rebrima imam dvije ili tri modrice.

On i Karl proveli su većinu poslijepodneva u smišljanju ove laži, i Neil se nadao da će Nat u nju povjerovati.

- Pa iskreno se nadam da ste shvatili da ne možete prodavati tu igricu. Opasna je po život. Možeš li je tek zamisliti u rukama tinejdžera?

- Da, imaš pravo, mislim da nećemo nastaviti s tom igricom - rekao je Neil.

Naravno da neće; nije ni postojala. Oprezno si je opipao čeljust. Sranje, još uvijek ga je vraški pekla. Sve u svemu, dobro se izvukao. Bio je prilično siguran da ga je Cindyin muž namjeravao prebiti na mrtvo ime, a to bi vjerojatno i učinio da nisu naišli oni policajci. Stvarno je imao sreću. Pokazalo se da se policajci katkada pojave na pravom mjestu u pravo vrijeme. Iako se Cindyin Dave vjerojatno ne bi složio. Zacijelo je osjećao da mu je učinjena strahovita nepravda. Na Neilovo olakšanje, policajci nisu povjerovali u Daveovu priču da je samo branio čast svoje supruge. Jedan od policajaca prepoznao je Cindy i znao je čime se bavi, a Dave je očito imao reputaciju izazivanja neprilika među njenim gostima. Osim toga Neil je u ruci držao igračku i bio se srušio preko dječjih kolica; izgledao je nevino. Zapravo je izgledao kao nekakav mlakonja. Bio je iz srednje klase i živio u dvadeset prvom stoljeću, pa nije imao pojma kako bi se obranio u tučnjavi šakama. Neil je odahnuo kada su policajci odvukli Davea. Za taj su zadatak bila potrebna dvojica; iako nizak, Dave je bio potpaljen bijesom i stoga smrtno opasan. Neil se izgubio što je brže mogao. Otrčao je iz parka ravno u ured, nijednom se ne osvrnuvši. Nije htio još batina, i nije imao namjeru ostati u parku dovoljno dugo da policajci otkriju kako su njihove pretpostavke o Daveu bile netočne.

Neil se pitao bi li nazvao Cindy. Čitav incident završio se u nekoliko trenutaka, pa joj nije stigao uhvatiti izraz lica. Nije imao pojma što je mislila ili kako se osjećala. Je li bila ljuta što ju je poljubio ili je samo osjetila olakšanje kada je pri odlasku viknuo da ih neće tužiti? Je li joj bilo drago što je naišao Dave ili je uživala u poljupcu? Je li sve to uopće bilo važno? Najgore od svega bilo je to što je pobjegao držeći u rukama gospođu Flippy. S time se borio cijeli dan. Bi li otišao u Heidin vrtić i vratio igračku, ili bi to bilo preopasno? Mogao bi naići na Davea koji bi do sada već bio pušten bez optužbe. Ali Heidi noćas neće moći zaspati bez svoje gospođe Flippy. To ga je mučilo.

Kada je Alison otvorila vrata, Nat joj je u ruke gurnula *Lindt* bombonijeru, kratko se osmjehnula osmijehom koji ni izdaleka nije bio dovoljno topao, i odmarširala ravno do kuhinje, gdje je znala da će pronaći otvarač za boce i utočište od Neilovih neprekidnih pitanja o njenim nedavnim večernjim izlascima. Pretpostavljala je da je pokušavao pokazati zanimanje, razgovarati, te se možda čak i pomiriti. Razumjela je da joj se pokušavao umiliti, ali ona je bila iscrpljena, raspadala se po šavovima; nije voljela tajne, ali više nije znala biti iskrena.

Gdje da počne, kako da mu ispriča sve o svojim nedavnim večernjim izlascima? Da je barem mogla pozitivnije reagirati na njega. I ona je čeznula za pomirenjem, ali nije znala je li to uopće više bilo moguće. Ta ju je misao strahovito plašila i mučila. Ozlojeđeno i ljutito otresala se na njega kao da se od njega emotivno povlači. Čula je Alison kako uzdiše, „Isuse, Neile, što ti se dogodilo?“ i Neila kako započinje svoju idiotsku priču o igri oružjem. Tijelom joj je još jednom buknuo plamen bijesa.

Kuhinja je bila zagrijana i puna pare, što je bilo u ugodnoj suprotnosti s hladnom noći. Nat je mrzila duge zime i poželjela je da se može hibernirati. Tim se zgrbio nad kuharicom, a čelo mu je bilo izbrazdano od koncentracije. Nat nije bila sigurna je li primijetio njen ulazak, iako je prilično teatralno puhala. Usprkos mračnom raspoloženju, prožeo ju je neizmjeran osjećaj naklonosti. Voljela je Tima, bio joj je drag. Bilo je nečeg milog i iskrenog u tome kako je žlicom mjerio količine vinskog octa i stavljao ga u jelo koje je kuhao. Nat je odložila kapu, kaput i šal na naslon kuhinjske stolice i počela otvarati bocu vina koju je donijela sa sobom. Tim se trgnuo i okrenuo. Njegovo snažno i dugotrajno prijateljstvo s Neilom značilo je da je Nat doživljavao gotovo kao sestru, i mogao je odgonetnuti njezino raspoloženje jednako dobro kao raspoloženje svoje žene. Odmah je shvatio da ne ključa samo u loncu.

- Pričaj, što je? - rekao je uz brzi osmijeh. - Poljubio bih te, ali sam baš usred najsloženijeg dijela. Moram još popržiti ove školjke, pri čemu je svaka sekunda važna.

- U redu je, znam da je tebi ljubljenje s prijateljima obična londonska bedastoća - rekla je Nat, otpivši prvi gutljaj vina. Shvatila je da se vjerojatno mrštila, jer je Tim odmah prešao na stvar.

- Što je bilo? Skužila si koliko je potrošio na striptizete u zadnjih šest tjedana?

Tim joj je dobacio pitanje sasvim neozbiljno, u šali. Neil je Timu priznao da je ponovno otišao u *Hush Hush*, iako je tvrdio da je to bilo samo jednom. Tim je smatrao da se Neil ponaša poput idiota. Čemu trošiti toliki novac da bi gledao kako se svlače nepoznate žene, kad kod kuće imaš djevojku poput Nat?

Nat se okrenula prema Timu, koji nije mogao ne primijetiti da je nosila doista privlačnu haljinu koja joj se pripijala uz tijelo, ističući malene ali savršene grudi i dobru guzu. Nosila je čizme do koljena s visokom petom. Uz sve to, ona je razumjela i prihvaćala Neilov nov hobi gledanja golih žena kako plešu. Nevjerojatno.

Nat je zurila u Tima.

Aha! Možda i nije tako dobro razumjela Neilov nov hobi. Na Natinu licu bilo je nešto što mu je govorilo da nije znala za Neilov ponovni posjet *Hush Hushu*. Prokletstvo. Tim se usplahirio. On i njegov dugački jezik. Zašto, dovraga, nije znala? Nat i Neil među sobom nikada nisu imali tajni. Ne obično. Bila je to jedna od mnogih stvari koje su se Timu sviđale u njihovoj vezi, i nešto što je tražio u odabiru vlastite životne družice, a u čemu zapravo nije uspio. On i Alison imali su mnoge tajne. Na primjer, koliko je ona često odlazila u teretanu (njena figura nije se održavala bez napora, iako je javno izjavljivala suprotno), koliko je on zarađivao (ne baš koliko bi se moglo pretpostaviti), kako im je golema hipoteka (nerazumno). Alison je govorila da su to sve male, nevažne tajne, te da se one ionako ne tiču nikoga drugog. Tim se pitao zašto su uopće morale biti tajne, ako su tako nevažne? Radi skrivanja tajni pred prijateljima razgovori su često bili izvještajući. Nikada nije znao kada će slučajno izvaliti nešto što ne bi smio, kao sada, kada je spomenuo striptiz klub. Prokletstvo, Neil ga je trebao upozoriti. Kad god bi imali goste, Ali bi mu uvijek dala popis tema o kojima se nije smjelo razgovarati, upravo kako bi se izbjegle ovakve situacije. Ali ona, naravno, nije znala za striptiz klub, jer bi se inače i on našao na popisu.

- Koliko? - zahtijevala je Nat.

- Pa, nisam siguran. Ne baš puno. Samo se šalim - rekao je Tim ispričavajući se, ali je loše lagao i Nat je nanjušila da nešto nije u redu.

- Nije moglo biti puno. Bila je to samo jedna večer - rekla je Nat.

- Točno - lagao je Tim.

- A on nikad ne ide na privatne plesove. To podiže cijenu.

- Apsolutno.

Nešto u tome kako je Tim rekao "točno" i "apsolutno" govorilo je Nat da je Neil sigurno otišao u striptiz klub više odjedanput i vjerojatno si je priuštio privatni ples. Nazvalo se to ženskom intuicijom ili tek dobrom starom sumnjičavošću, ali ona je Neila u mašti već objesila, raspela i raščetvorila prije nego što je Tim uspio okrenuti svoje školjke. Pjenila se od bijesa, pitajući se zašto i kada se to dogodilo. A tada joj je sinulo da je vjerojatno posjećivao striptizete dok je ona izlazila s bivšima. Prokletstvo! Kakva svinjarija.

- Možeš li mi dodati papar? - rekao je Tim, uzalud pokušavajući promijeniti temu. Čuo je da su stigli Karl i Jen, jer su se iz hodnika začuli veseli urlici. Molio je Boga da bilo tko od njih ušeta u kuhinju i spasi ga.

Ušao je Karl govoreći: - Isuse, treba mi nešto žestoko. - Natočio si je veliki džin i tonik. - I, što se ovdje događa? Možeš rezati zrak

nožem. Na kakve li sam potajne ludorije naišao? Ljubavnička svađa? - Zabavljen ovom pomisli, u šali je dodao: - Zar se vas dvoje potajno ševite?

- Ma daj odrasti, Karl - odbrusila je Nat.

Natalie je bila prilično sigurna u jedno: ako je Tim znao za Neilove posjete striptizetama, znao je i Karl. Osjećala se bijesnom i isključenom, i nije bila spremna za sudjelovanje u njegovim šalama kao inače. Smetalo ju je što je Neil stalno govorio o tome da želi zasnovati obitelj, a istodobno je otkrio nov hobi gledanja golih žena. To je bilo tako neodgovorno. Tim je Karlu uputio bijesan, očajan pogled. Nat je shvatala da može izvući neke odgovore ako nastavi ispitivati Karla, jer je Tim bio previše prestravljen da bi reagirao.

- Tim se pokušavao sjetiti koliko ste puta vi dečki bili u *Hush Hushu* u zadnjih mjesec dana.

Govorila je jasnim, mirnim glasom. Tim je prestravljeno pogledavao prema vratima; Alison bi ga ubila da sazna za ovo. - Dvapat? Tripot? - pogađala je Nat.

- Nisam ja, lutko. Samo jednom. Tvoj dečko je stalno tamo. Četiri puta, kako mi se pohvalio. Mora da imate love - rekao je Karl mirno i samouvjereno.

I on je imao krivu predodžbu o međusobnom povjerenju koje je postojalo između Nat i Neila; poput Tima, i on se tome uvijek divio. Smatrao je da su par kome se može zavidjeti, ali sada očito više nije bio u toku. Natočio si je još jedan džin i tonik i pohlepno ga iskapio. Zaokupljen vlastitim brigama, Karl nije primijetio da je dolio ulje na vatru u već uzavreloj kuhinji.

- Kakvo je to vrištanje u hodniku? - upitao je Tim, vrlo svjestan tempirane bombe pri čijem se aktiviranju zatekao sasvim slučajno.

- A da, vas dvoje morati mi čestitati. Jen i ja ćemo se vjenčati - nekako usput je rekao Karl.

- Što? - upitao je Tim.

- Isuse - rekla je Nat.

- Da, baš Isuse.

Karl je slegnuo ramenima.

Nat je bila sretna što nitko nije upitao zašto. U datim okolnostima pitanje je bilo sasvim razumljivo.

- Recimo da je sada pravo vrijeme - dodao je Karl, odgovorivši na nepostavljeno pitanje.

Zašto je Karl popustio? Nat nije htjela promatrati njihove zaruke na taj način, ali nije si mogla pomoći. Je li Jen trudna? Isuse, ako jest, to bi značilo da će Neil sada imati novu municiju. Znala je da će početi

zamišljati kako on i Karl guraju najmodernija kolica po Ravenscourt parku, a zatim s djecom igraju nogomet i videoigrice.

- Misliš, dovoljno te je pričepila - pomagao mu je Tim.

- Da - nacerio se Karl.

Nat je primijetila da nije djelovao nezadovoljno zbog razvoja događaja. Pomalo ju je iznenadilo što je svoj novi zaručnički status prihvaćao tako mirno. Nat je znala da je Jen dobra lovina, ali Karl se uvijek doimao relativno otpornim na Jenin šarm i općenito neosjetljivim na ideju braka. Što se promijenilo?

- Hej ljubavi, jesi li čula za Jen i Karla? - upitao je Neil, banuvši u kuhinju.

- Što ti se dogodilo s licem? - upitao je Tim.

- Karl je kriv - odgovorio je Neil.

- Da, htjela sam o tome popričati s tobom - obratila se Nat Karlu. Neil je pokušao promijeniti temu.

- Ne sada. Jesi li čula vijesti? Moramo otvoriti šampanjac. Da odem po bocu?

- Mi smo donijeli bocu - rekla je Jen hihoćući.

Uletjela je u sobu i bacila se ravno na Nat, ispruživši lijevu ruku. Za njom je ušla Alison sa smiješkom na licu. Nat je mislila kako je nevjerojatno što Jen može tako energično mahati rukom, jer se dijamant na prstenu činio golemim.

- Predivan prsten! Čestitam - rekla je Nat, povlačeći Jen u topao zagrljaj.

Nat je brzo izračunala da Jen nije trudna jer je najavila da će piti šampanjac. Hura! A zatim će se posvetiti planiranju vjenčanja, pa jedno vrijeme nitko neće spominjati djecu. Divna vijest. Prvi put te večeri pomislila je da će se dobro zabaviti s prijateljima, što je trebalo biti sasvim prirodno, ali je u zadnje vrijeme bilo tako teško ostvarivo.

Karl je otpustio čep i začuo se odgovarajući "plop". Natočio im je čaše, i svi su se kucali, hihotali i pili. Nat je šampanjac navro u nos i ona je počela uživati u osvježavajućem okusu koji je mamio na još; jezikom su joj pucketalj pjenušavi mjehurići. A tada je primjetila da Alison ne pije.

- Ja neću - smijala se Ali. - Nisam bila sigurna hoću li noćas išta reći ili ne, ali budući da smo svi ovdje i slavimo, pa eto ... trudna sam! Isuse. Kakva noć.

Nat i Neil odlučili su otpješačiti kući. Znali su da će biti teško nagovoriti taksista da ih vozi s jednog kraja Chiswicka na drugi, a osim toga, oboje su dosta popili i osjetili kako bi im hladan zrak dobro došao da ih malo otrijezni. Nat je bila svjesna toga da je u zadnje vrijeme previše pila. Osjećala se strahovito umornom i iscrpljenom. Bilo joj je naporno čak i podići ruke do vrata kako bi bolje zategla šal. Međutim, iako je već zažalila radi neizbježnog napada žestoke mamurnosti koji će slijediti, Nat je bila pomalo zahvalna što se napila. U ovom trenutku nipošto nije htjela biti trijezna s Neilom.

Nat se sjetila prošlog puta kada su se svi sastali kao društvo. Bilo je to prilično davno. Otkada su Tim i Ali počeli raditi na djetetu, a Jen na zaručniku, prestali su se često družiti. Zapravo su zadnji put svi bili zajedno 26. kolovoza, kada su za Neilov rođendan otišli u *Bluebird*. Sjetila se te večeri i vožnje kući taksijem. Ona i Neil bili su tako puni sebe, i tako uvjereni u snagu, trajnost i dubinu svoje ljubavi. Bili su samodopadan bračni par. Bili su uvjereni u vlastitu vezu i odabir, čak i pomalo podcjenjivački prema vezama svojih prijatelja, koje su im se činile nedostatne u usporedbi s njihovom; prijatelji im se nisu činili jednako tako sretnima. Bilo je bolno razmišljati o tome koliko su toga uzimali zdravo za gotovo. U tančine su secirali vezu Karla i Jen. Nat se pitala vara li je on i komentirala kako je nevjerojatno da će je ikada zaprositi. Nakratko su razgovarali o Ali i Timu i njihovom radu na djetetu. Nat je prilično oštro odbacila tu temu, kako i sama ne bi bila uhvaćena u istu klopku. A pogledaj ih sada. Hodali su ulicom, šuteći, ne dotičući se; nije bilo ni traga njihove nekadašnje žarke, glasne ljubavi.

Neil ju je zagrljio na nekoliko sekundi, ali budući da su oboje tehturali pod utjecajem alkohola, to se nije pokazalo previše praktičnim. Sve se počelo zapetljivati upravo te večeri u restoranu *Bluebird* kada je Neil izjavio da želi dijete.

Natalie je tijekom večeri primila dvije poruke. Jedna je bila od Alana Jonesa koji ju je pitao je li još mamurna, i ako jest, preporučio joj

da popije još malo alkohola, baš kao što je i on učinio. Mislila je kako je zgodno što se on pretvara kako će sada imati neku vrstu prijateljskog odnosa, ali je znala da je to malo vjerojatno. Nije mogla zamisliti kako bi ga uklopila u svoj život. Od svih njenih bivših, Alan je za to bio najnevjerojatniji kandidat. Znao je previše o njoj. Znao je više od Neila. Izbrisala je poruku. Druga poruka stigla je od Leeja Mahonyja koji je rekao da mu je jako žao što je te večeri morala otkazati, ali bi se, ako je slobodna, mogli naći sljedeći utorak. Zakazala je to još prije tri tjedna. Je li bilo pametno da se sastane s njim?

Lee Mahony. Njen najstrastveniji susret. Tako ga je uvijek nazivala kada bi u rijetkim prilikama tijekom godina o njemu govorila prijateljicama. Tako ga je obilježila u svojoj glavi, kad god bi se tamo pojavio. Upoznala ga je prije mnogo godina na zdravstvenoj konferenciji u Edinburgu. Mnoge njene kolege doživljavale su trodnevni događaj samo kao izliku za kušanje autentičnih *malt* viskija ili kupovinu pullovera od kašmira na rasprodaji. Nat im je zamjerala na tom stavu i smatrala ih nedoraslima. Ona je bila uvjerena da će ići na svaki modul i prijavila se za sva moguća predavanja. Elegantnu večeru dobrodošlice (koja je, ako se pitalo većinu delegata, bila najvažniji dio konferencije) smatrala je traćenjem vremena. Odlučila je da će ostati u svojoj sobi i čitati o *myastheniji gravis*, slabo poznatom autoimunom neuromišićnom poremećaju, sve dok nije proučila raspored sjedenja i primijetila da je profesor Hans Coperberg, vjerojatno najutjecajniji i najkontroverzniji svjetski neuroznanstvenik, trebao sjediti za susjednim stolom. Nadala se da će ga uspjeti zgrabiti nakon večere, kada većina uzvanika završi na plesnom podiju; bila je sigurna da se netko tako eminentan i ozbiljan kao profesor Coperberg neće razbacivati po podiju.

Večer se nije razvijala prema planu.

Nat se nije mogla odlijepiti od fascinantnog izvješća o *myastheniji gravis* i tako je zakasnila na večeru. Do trenutka kada je ušla u hotelsku blagovaonicu, bilo je jasno da je većina delegata već popila dobru količinu *cava* koktela. Pijani muškarci polako su se okupljali u grupice i potajno promatrali žene koje su se već preglasno i bilo čemu smijale. Nat je mislila da su za sve krive crne kravate. Činilo se da su si zbog večernjeg odijela svi muškarci umišljali da su neodoljivi i nonšalantni poput Jamesa Bonda, i da svaku ženu mogu uvjeriti kako joj je rodoljubna dužnost leći i raširiti noge za Englesku. Nat se ponosila činjenicom da je ona iznad takvih razmišljanja. Kao svaka ozbiljna osoba, nikada nije miješala posao i zadovoljstvo. Zato ju je strahovito zasmetalo kada je primijetila kako je profesor Coperberg naručio cijeli niz koktela

za svoj stol. Razočarana, Nat je pronašla svoj stol i pločicu s imenom, te brzo sjela. Samo će nešto pojesti i što prije se povući.

On je bio prva osoba koju je primijetila. On je bio jedina osoba koju je primijetila.

- Ja sam Lee Mahony, tvoj budući muž - rekao je, naginjući se prema njoj i pružajući joj ruku. Ona je pristojno ispružila svoju, ali umjesto da je stisne, on ju je prinio ustima i poljubio joj prste. Baš tamo, baš tada, nasred blagovaonice, usred konferencije. Je li bio lud? Dodir njegovih usana na vrškovima prstiju zapalio joj je vatromet uzbuđenja u gaćicama. Dvadesetčetverogodišnja Natalie Morgan prije toga nikada nije iskusiła nešto tako brutalno, predivno seksi.

- Budući muž, kažeš? - promrmljala je.

- Prvo me možeš isprobati. Popit ćemo piće i otići rano u krevet, jel' može?

Zbog njegovog mekanog irskog naglaska taj je prijedlog zazvučao gotovo razumno. Prije nego što je Nat mogla odlučiti je li uvrijeđena ili ushićena, Lee Mahony se nasmijao.

- Ma daj, samo se šalim. Nikada ne bih djevojci predložio nešto takvo, a da joj prvo ne saznam ime. Mama me dobro odgojila. Kako se zoveš?

- Natalie Morgan.

- Lijepo ime - utvrdio je šarmantnim, neodoljivim glasom. - Može piće? Vino? Crno? Već joj je točio. Sve do tada Nat je uvijek pila špricer od bijelog vina, ali mu to nije spomenula.

Nat se još uvijek sjećala kako su se zavodili. Bilo je to tako besramno i uzbudljivo i očito i veselo. Preselili su se u njegovu sobu prije deserta i poseksali se prije nego što je bend počeo svirati. Iz glave joj je iščezla svaka zamisao o tome da pronađe profesora Coperberga i ispituje ga o njegovim posljednjim objavljenim radovima. Nat i Lee seksali su se tri dana bez prestanka, samo su povremeno vodili duhovite, površne razgovore, jeli obroke od šest slijedova, i tu i tamo pogledali televiziju. U rijetkim trenucima prepuštanja užicima i bijega od stvarnosti, Nat je zanemarila program konferencije i uživala kao nikada do tada. Bila je to vrsta seksa kakvu mogu uživati samo stranci koji žive za trenutak. Bilo je to nešto divlje, eksperimentalno i konačno. Lee Mahoney živio je u Dublinu, a Nat u Londonu, i nijedno od njih nije namjeravalo nastaviti vezu nakon konferencije. Nat je od samog početka bila uvjerena da je njihova veza bila tako strastvena i intenzivna upravo zato jer se nije znalo kako će završiti. Nikada neće saznati što bi se moglo dalje dogoditi. Bila je to predivna nedovršena priča, koja je mogla ostati predivna samo ako ostane nedovršena. Nekoliko godina

kasnije Lee se preselio u London i posjetio Nat u njenom uredu. Nat nikada nije saznala je li došao potražiti malo zabave ili je htio obnoviti vezu. Tada je već izlazila s Neilom i bilo joj je lako othrvati se onome što joj je nekada bilo tako neodoljivo. Ona je nastavila svojim životom bez ikakve potrebe za vraćanjem u prošlost. Sve do sada.

Prije nekoliko tjedana Nat je Leeja Mahonyja potražila na *Googleu*. Bilo ga je lako pronaći. Njegova inteligencija i samopouzdanje osigurali su mu blistavu karijeru u zdravstvenom sektoru. Osim toga zbog njegove anarhične duhovitosti i šarma, pretpostavljala je da će imati zanimljivu i informativnu stranicu na *Facebooku*. Nat je pročitala jedan ili dva članka o njegovim posljednjim radovima i poslala mu e-mail. Dogovorili su se da se sastanu te večeri, ali je morala promijeniti dogovor radi Alinog poziva. Nakon brojnih uzaludnih sastanaka s bivšima ljubavnicima i sinočnjeg traumatičnog susreta s Alanom Jonesom, Nat se pitala ne bi li bilo pametnije odustati od čeprkanja po prošlosti, ali sada kada je Alison najavila da je trudna, Nat je odjednom osjetila potrebu za nekoliko trenutaka prepuštanja užicima i bijega od stvarnosti, a Lee je bio savršena osoba za to. Naravno da nije imala namjeru spavati s njim. Bože oslobodi! Nije mislila na takvu vrstu prepuštanja užicima i bijega od stvarnosti. Ne, samo se htjela opustiti, koketirati i malo se zabaviti. I tako se Nat iskrala u Alin i Timov zahod na donjem katu (dobro opskrbljen mirisnim svijećama i toaletnim papirom) i poslala mu poruku da je slobodna sljedećeg utorka i da se veseli što će ga vidjeti.

Što se to događalo? Do sada je bila na šest sastanaka sa svojim bivšima, pa iako je samu sebe uvjeravala da se radi o nevinim druženjima, činjenica je bila da to nije spomenula mužu. Dapače, svakom prilikom lagala mu je o tome kamo ide. A večeras je saznala da on redovito odlazi u striptiz klubove, te da i on ima tajnu koju krije od nje. Kako to nije primijetila? I zašto on to nije spomenuo? Uvijek je tvrdio da su takvi klubovi puka zabava. Jesu li oni sada postali više od toga? Zar s njom nije zadovoljan u krevetu? Vjerojatno nije, ako bolje razmisli. Već dugo se nisu poseksali. Nat je umorno uzdahnula, a uzdah je ostao visjeti u hladnom noćnom zraku stvorivši oblak pare.

Život nije utrka. To su joj mama i tata uvijek govorili, i ona je htjela vjerovati u mudrost koju je jamčila njihova dob, ali ako je život ipak bio utrka, pa makar *go-kart* utrka, a ne olimpijsko trčanje, tada su ona i Neil upravo zaostali na stazi sretnog braka. Znala je to, a i Neil je primijetio da zaostaju, to je večeras bilo sasvim očito. Iako je ona za vrijeme večere uglavnom šutjela, prepuštajući razgovor Jen i Ali, Neil se raspricao kao nikada do tada. Postavio je Ali milijun pitanja o

trudnoći i planovima za porod, te o svakom danu djetetova života, sve do dana ulaska u pubertet. Nat je primijetila da je Timu također bilo neugodno radi Neilova pretjeranog oduševljenja. Bilo je to razumljivo, jer se Neil raspitivao i o začeću; htio je znati koji su najplodniji dani ženskog ciklusa. Je li poludio? Tim je promrsio da se nadao kako Ali neće ništa objaviti dok ne prijeđe dvanaesti tjedan. Postoje opasnosti, rekao je. Apsolutno, Nat se u potpunosti slagala. Zašto to ljudi nisu shvaćali? Sve otkako je Ali izbrbljala novosti, Nat je osjećala blagu mučninu, što se uvijek događalo kada bi čula da joj je neka draga osoba trudna. Nije mogla sasvim dokučiti je li mučnina ovaj put potjecala od brige za Alino zdravlje ili od toga što će, nakon ove najave, Neil neizbježno ponovno započeti kampanju za dijete.

- Fantastične vijesti za Tima i Alison, zar ne? Divno. Stvarno super - rekao je Neil.

Na licu mu je bio opušten osmijeh, tako opušten da je Nat mislila da će mu svakoga trena skliznuti s lica. Nogom je šutnuo limenku koja je ležala na tlu. Na nesreću, bila je još napola puna, pa je umjesto šuta za odlučujući penal u finalu kupa, postigao to da se iz limenke izlilo pivo i poprskalo mu antilop cipele. To baš nije bilo cool. Znali su se predugo da bi marili izgledaju li cool jedno pred drugim; sve o čemu je Nat razmišljala bilo je hoće li pivo ostaviti mrlju, pa se iznenadila kad joj se učinilo da je Neilu neugodno. Kao i uvijek, osjetila je poriv da ga utješi.

- Apsolutno. Divna vijest. Ti ćeš vjerojatno biti krsni kum - odgovorila je, pokušavajući zvučati živahno i veselo. - Također divna vijesti i za Jen i Karla - dodala je u želji da usmjeri razgovor u drugom pravcu.

- Misliš? - Neil je zvučao skeptično.

- Da - odgovorila je Nat uz oduševljenje koje nije osjećala.

Istini za volju, zamišljala je da će jednoga dana otići na Karlovo drugo vjenčanje, pa možda čak i treće. Statistike pokazuju da u današnje vrijeme trećina svih brakova završava rastavom i, ako se ta statistika primijeni na njihovo društvo, bilo je jasno da će Karl, koji je zazirao od svakog vezivanja, biti taj koji će najvjerojatnije pasti na prvoj prepri.

Zar ne?

Bilo je to vjerojatno samo zbog alkohola, ali joj je odjednom niz kičmu pojurio hladan mlaz straha. Trećina svih brakova završava rastavom. Što ako nije imala pravo kada je tvrdila da od svih njih Jen i Karl imaju najmanje šanse? Što ako je trebala pogledati u ogledalo? Nat se zagledala u Neila, umotanog u zimski kaput. Odjednom je pomislila na njegove snažne ruke, skrivene ispod tog debelog kaputa i

zapljusnuo ju je val zadivljenosti. Izgledao je fenomenalno, osim modrice na obrazu. Zapravo, izgledao je fenomenalno i s modricom na obrazu; poput prekaljenog heroja. Bio je strahovito zgodan i vrlo privlačan, ali nešto u njegovu izgledu nije mogla ne primijetiti: djelovao je tužno. Iscrpljeno. Umorno. Nije bio sretan. Ona se nalazila s bivšima, a on je odlazio u striptiz klubove. On je htio djecu, a ona nije. Je li to zvučalo kao sretan brak?

Nat je odjednom poželjela seks s Neilom. Brz, hitan, spasonosan seks. Glavom su joj se motale misli o Michaelu Youngu, Alanu Jonesu, Richardu Clarku, Mattu Jacksonu, Danielu McEwanu i Garyju Kakosevećzvaio. Svi su ti muškarci bili ili previše samodopadni ili homići ili glupi ili čak vrlo pristojni i divni, ali nisu bili njen Neil. Nat ga je odjednom htjela čvrsto zgrabiti i stisnuti se uz njega, jer je osjetila da joj izmiče kroz prste. Pogledala ga je i shvatila da ga voli do boli, žestoke, grčevite boli koju je dobro poznavala. Bila je to bol saznanja da nešto što imaš možda neće zauvijek ostati tvoje. U panici i bez daha, željela je otjerati taj strah.

- Hajde.

Povukla ga je za rukav i doslovno potrčala glavnom ulicom prema njihovom domu.

- Što je? - upitao je zbunjeno.

Zašto je Nat trčala? Bilo je ledeno i bili su pijani. Može se okliznuti i pasti. Njeno mu se ponašanje činilo strahovito čudnim.

- Vidjet ćeš - doviknula je preko ramena.

Htjela je povikati, "Želim te. Želim te!" Ali čak i uz sav taj alkohol u organizmu, priznala je da bi to bilo ponašanje čudakinje. Premda je bilo vrlo kasno, na ulicama je još bilo ljudi, i iako je većina njih vjerojatno također bila pijana, shvatila je da mora zadržati barem privid pristojnosti. Kosa joj je zavijorila na vjetru. Obasjalo ju je svjetlo ulične svjetiljke, pa je izgledala poput preraphaelitskog anđela. U tom trenutku Neil ju je volio do boli. Žestokom, grčevitom boli koju je prepoznao kao bol saznanja daje nešto što imaš smrtno ugroženo. Samo nije znao tko ih ugrožava. On ili ona?

Na usnama je osjetio njene, vrele i pune. Kao i one večeri kada su se vratili kući s proslave njegova rođendana, tek su ušli u kuću, a već su se počeli grabiti. Ali ovaj put Nat je preuzela vodstvo. Ljubila ga je željno i neprestano, intenzitetom koji je u zadnje vrijeme primjetno nedostajao. Rukama mu je prolazila po tijelu, dok je za njima zatvarala vrata pred hladnom noći. Ovaj put misli joj nisu lutale, i nije razmišljala bi li se mogli poševiti na brzaka, popiti litru vode i još stići u krevet do pola jedan; ovaj put potpuno se usredotočila na njega. Stalno ga je ljubila. Snažno i posesivno. Neil je bio zatečen, ali nije imao namjeru gledati poklonjenom konju u zube. Shvatio je da je to prilika koju je čekao. Uzvratio joj je poljubac, isprva oprezno, otvorenih očiju i zureći u nju, nesiguran otkuda tolika strast. Ali zatim je, kao i uvijek, otkrio da mu je neodoljiva, i uskoro joj je počeo uzvraćati duboke i predane poljupce.

Iznenadila ju je njegova snažna reakcija. Već dugo se nisu ljubili na tako odrastao i otvoreno seksualan način. U zadnje vrijeme zadovoljili bi se brzim površnim poljupcima u obraz ili čelo, a čak i kada bi se ljubili u usta, bilo je to nevjerojatno čedno.

Oboje su bili iznenađeni otkrićem da su se godinama u mnogim prilikama seksali bez ove neodgodive, očajničke, strahovite požude. Poljupci su im bili nepredvidivi i uzbudljivi poput prvog poljupca potpunih stranaca, a istodobno senzualni i samouvjereni poput poljubaca nekadašnjih ljubavnika. Pali su na stubama, te se počeli uspinjati na rukama i nogama, i nisu marili jesu li izgledali čudno ili smiješno. Kada su stigli u spavaću sobu, Neil ju je bacio na krevet. Ona je žurno otkopčala remen na haljini, dok je on strgnuo majicu užurbanim, preuzbuđenim, nespretnim pokretom. Brz pogled na glatku kožu njegovih trbušnih mišića podsjetio ju je na to kako je uživala gledati ga, biti s njim, ljubiti ga i imati ga. Kako je to mogla zaboraviti? Makar i nakratko? Zašto je gubila vrijeme sastajući se s drugim muškarcima?

Neil joj je rastvorio haljinu, i čitavim tijelom su joj prošle iskre seksualne napetosti. Strgnuo joj je tanke gaćice i gurnuo ruku u grudnjak,

grabeći joj sisu i lagano masirajući bradavicu među prstima. Njegova ju je žurnost uzбудila i oduševila, i ona mu je grabila tijelo jednako odlučno i strastveno. Jednom rukom još uvijek čvrsto na njenim grudima, primaknuo se noćnom ormariću i uvježbanom kretnjom otvorio ladicu tražeći kondom.

- Kvrugu! Nema nijednog. Čekaj malo, mislim da imam jedan u kupaonici.

Iskočio je iz kreveta i zaputio se prema kupaonici.

Nat je svukla grudnjak, tako da je sada bila potpuno gola. Legla je na ugodno hladne plahte i osjetila kako je od sreće i zahvalnosti prolaze trnci. Hura, nije predložio da se poševе bez kondoma i tako pokvario raspoloženje. Da, sve je savršeno! Osjećala je to. Ili bi barem opet moglo biti. Sada će se dobro poševiti, a zatim, odmah nakon toga, razgovarat će o striptizetama i golim prijateljima. Nasmijat će se svojim stranputicama i zajedno se vratiti na pravi put. Bila je sigurna u to.

Neil se vratio i bez odlaganja zaronio duboko u nju. Gurao je, nabijao, žario i palio, grabio i povlačio, a ona je stenjala, jecala, vikala i uzdisala uz očitu mješavinu požude i boli. Bio je to pomaman, užurban i zapanjujuće uzbuđljiv seks. Usne su im se stopile u duboke i požudne poljupce. Nisu mogli odrediti gdje su im granice tijela. Prvi put nakon dugog vremena bili su kao jedno. Nije bilo uznemiravajućih šutnji ili sumnjičavih trenutaka. Nije bilo optužbi, krivnje ili prijetnji. Njeno ga je tijelo prihvatilo kao mnogo puta prije toga i spremno ga progutalo. Isprepleli su se tijelima i pogledima. Bilo je to osvježavajuće šokantno. Bilo je važno. Bilo je istinito. Uzdahnula je i zadrhtala. On je stenjao i tresao se.

- Da, da, nemoj stati. O Bože.

Svršila je.

- O da, još još. O, Cindy!

Ime je palo kao bomba s neba. Zaustavio se, uhvaćen u trenutku, a jedini zvuk koji je čuo bilo je fјukanje bombe koja pada prema cilju. Bio je ovo trenutak prije detonacije, kada se samo mogao pripremiti na neizbježnu katastrofu. Neil je bio paraliziran. Naravno da nije namjerno ispustio bombu, bila je to "prijateljska vatra", smrtonosna, mučna, besmislena. Nije nastavio šaputati njezne riječi, pokušavajući se pretvarati da je umjesto "Cindy" zapravo rekao "Natalie"; nije bio dovoljno pribran ni dovoljno lukav. Osim toga, čula su mu još bila omamljena od požude koja je izazvala zastoj u njegovim reakcijama. Nije bio sav svoj; zato mu je i izletjelo krivo ime.

Neil je osjetio kako se Nat izvlači ispod njega, odguravajući ga koljenima i laktovima. Nije protestirao niti je pokušao povući natrag u

krevet. Nije rekao da to nije ono što se čini. Promatrao ju je kako žurno navlači ogrtač i čvrsto ga zateže oko struka.

- Tko je ta jebena Cindy? - urlala je, obrušavajući se na njega.
- Ona je - ona je nitko - beznadno je odvratio.
- Tko je ona? - ponovila je Nat.
- Prijateljica.
- Prijateljica čije ime zazivaš kada vodiš ljubav sa mnom? Gade!

Nat se osjećala poput glumice u niskobudžetnom filmu. Njen suprug upravo je zazvao ime druge žene dok su vodili ljubav. Što je to značilo? Naravno, samo jednu stvar. Zašto je uopće i pitala? Bilo je tako očito. Sagnula se i s poda podigla Neilove traperice i majicu. Bacila mu ih je u glavu. Ovo ga je probudilo iz stanja omamljenosti; podigao je ruke kako bi zaštitio lice od slučajnog udarca kopče na remenu.

- Goni se - vikala je.

Nije bila sigurna je li stvarno tako mislila ili je to bilo nešto što se očekivalo u ovakvoj prilici. Bila je previše zatečena da bi razumno razmišljala. Zнала je da je njihova situacija zbrkana, ali nije pomislila da bi on zapravo imao ljubavnicu. Nije mislila da su dotle došli.

- Ne, ne, Cindy nije prijateljica, ona je striptizeta - pokušao je objasniti Neil.

- Striptizeta!

Nat nije znala je li to popravilo ili pogoršalo stvari. Je li uopće bilo važno?

- Sprijateljio sam se sa striptizetom - dodao je Neil, uzalud pokušavajući razjasniti situaciju.

- Sada se to tako zove, prijateljica, ha? - zarežala je Nat.

Ako je priznao da se sprijateljio sa striptizetom, to znači i da spava s njom, jer nije bilo vjerojatno da provode vrijeme razgovarajući o smislu života. Zgadio joj se. Htjela je da joj se makne s očiju. Istoga časa. Odmah i zauvijek. "Imaš ljubavnicu." Nat je ponavljala rečenicu kako bi se navikla na ovu spoznaju. Neil se seksao s nekom drugom. Ševio se s nekom drugom. Jebao se s nekom drugom. Ova užasna pomisao odzvanjala joj je glavom poput nemilosrdne i nezaustavljive kuglice u fliperu. Nešto joj je odjednom sinulo, i ona je shvatila da je to možda na nekoj razini i očekivala, sve otkako se Neil vratio s mrljom od losiona za samotamnjenje na hlačama. Priznao je da je tada bio u striptiz klubu, a noćas je priznao da je tamo redovito odlazio. To je moglo značiti samo jedno. "Gade!" ponovno je povikala, jer nije mogla smisliti ništa uvredljivije ili razumnije.

- Ne. Nije mi ljubavnica. Samo smo se poljubili.

Priznao je da je poljubio neku drugu. Striptizetu.

- Ne vjerujem ti.

- Istina je. Samo smo prijatelji.

- Prijatelji koji se ljube.

- Pogriješio sam. Zanio se. Zbunio. Ništa se nije dogodilo, jer nas je prekinuo njen muž. On mi je ovo učinio.

Prstom je upro u lice. Mislio je da će iskrenošću možda spasiti situaciju, ali se bio strahovito preračunao. Istina je zvučala još čudnije od laži, i Nat mu nije vjerovala.

- Njen muž? - od šoka je jedva govorila. Uhvatio ih je striptizetin muž. Pomisao na to bila joj je nezamisliva. Bila se sažalila nad njim radi te modrice. Mazala ju je kremom od arnike, a sada je otkrila da mu ju je zadao namagarčeni muž. Svinja!

- U zadnje vrijeme među nama je sve tako čudno. Znaš i sama.

Neil je nerazborito pokušavao opravdati svoj prijestup.

- O, da, jasno, sad sam ja za sve kriva.

Nat je stavila ruke na bokove, u pozu koju su tijekom stoljeća usvojili milijuni prevarenih žena i ljubavnica. Bila je to poza koja je nago-vještavala snagu, a bila je smišljena da prikrije bol slomljenog srca.

- Ne, nisam to rekao.

Neil je ustao iz kreveta i pokušao je zagrliti, ali iz nje je izbijala nepovjerljivost i gnjev. Odjednom je postao svjestan svoje golotinje. Osjetio se ranjivim, jer nije bio siguran kako bi Nat mogla izraziti svoj bijes. Mogla ga je nabiti u jaja prije nego što bude imao priliku objasniti situaciju; bila je ratoborna i podivljala bi kada je bila povrijeđena. Navukao je traperice.

- Samo pokušavam reći da to između mene i Cindy nije ništa grozno ili prljavo.

Neil je pogledao Nat, koja nije djelovala uvjereno. Izgledala je kao da će ga ubiti. Bilo je to razumljivo; tijekom seksa, i to najboljeg do tada, zazvao je ime druge žene, a sada je priznao i da je ta druga žena striptizeta s kojom se poljubio. Morao je priznati da je sve to zvučalo vrlo grozno i prljavo. Pitao se kako da joj objasni Cindy. Kako da je uvjeri u svoju nevinost.

- Ima kćerkicu. Upoznao sam je. Kupio sam joj sladoled.

- Gubi se, Neile.

Nat je ovo izgovorila dubokim, mirnim glasom. Za razliku od bijesnog vrištanja, ovo nije bio ton za svađu.

Neil je gledao u svoja stopala. Na podu je primijetio novčiće; zacijelo su mu ispali iz džepa traperica. Tu je bila i knjiga koju je čitala prije spavanja i služila kao podložak za praznu šalicu kave, pa će se

na koricama sigurno pojaviti kružna mrlja. Primijetio je i to da su na podu bile Natine blijedoplave gaćice, koje je tamo spustila prije samo nekoliko minuta. Sve je izgledalo tako normalno, jednako kao i uvijek, a ipak je sve bilo drukčije. Sve je bilo gotovo.

- Ne idem nikamo - rekao je Neil, pokušavajući zvučati samouvjeren, iako se osjećao sasvim suprotno. Grozničavo je nastojao pronaći rješenje, ali nije uspijevaao, pa je pokušao novu taktiku. - Sinoć nisi izašla s Becky. Vidio sam je na stanici podzemne. Gdje si bila? - upitao je, svjestan da joj je zadao žestok udarac.

Nat je zatreptala, zaprepaštena ovim naglim preokretom. Nije bila u prednosti, daleko od toga. Bilo je strašno što je njen muž spavao sa striptizetom, ali ipak nije mislila da će doživjeti još jedan šok. Pokazalo se da je imala krivo. Neil je iz rukava izvukao još jedno iznenađenje. Znao je da mu je lagala. Uzdahnula je. Sada više nije imala što izgubiti, više nije morala ništa skrivati.

- Našla sam se na piću s Alanom Jonesom - priznala je.

- Alan Jones?

Neil se pokušao prisjetiti imena. Dok je to činio, bore na čelu spustile su mu se do usta, koja su se pretvorila u iskrivljenu grimasu.

- Tvoj bivši? - zaurao je.

- Da.

- Sastaješ se s Alanom Jonesom?

- Ne.

Nat se svim silama trudila održati privid samokontrole. Željela je vikati, ali nije se usudila. Ako počne urlati ili vrištati na njega, možda se neće moći zaustaviti sve dok ne porazbija sve prozore u ulici. Njena sablasna pribranost i dalje je ga je zbunjivala i poticala da još glasnije viče.

- A ja mislim da da!

- Kako predvidivo. Sigurna sam da bi tebi sasvim odgovaralo da je to istina, ali nije. Naravno da si odmah stigao do tog zaključka, sudeći po sebi.

Neil je spavao s nekom drugom. Izdao ju je. Sada će je ostaviti. Izgubila ga je. Utroba joj se razdirala od crnih misli.

- Što da mislim? Ne želiš dijete. Nikada nisi tu. Čak i kada jesi, zapravo nisi.

- Našla sam se i s drugima - rekla je Nat jednostavno. Htjela ga je što više povrijediti, dok se pokušavala snaći nakon njegova smrtonosnog udarca.

- U pičku materinu!

Neil je zabio ruku u zid spavaće sobe. Sranje, kako je zaboljelo! Nije imao pojma da bi moglo toliko boljeti. Nije mislio na šaku. Da, boljela ga je i šaka, ali nije bila stvar u tome. Srce mu je krvarilo. Nalazila se s drugima! I to ne samo s jednim!

- Nisam spavala s njima - rekla je mirnim glasom. Bilo je jednostavnije uteći se sarkazmu nego se suočiti s boli koju je osjećala.

- Ni ja nisam spavao sa Cindy! - povikao je Neil. Shvatio je da svoj slučaj nije predstavljao na najuvjerljiviji način. Zvučao je histerično i nerazumno, poput pravog lažljivca. Zabio je ruku u zid, kakav idiot!

- Vrlo važno.

Nat je slegnula ramenima. Bilo je očito da mu ne vjeruje. Plašila ga je njena staloženost, kao da nije marila govori li istinu ili ne.

- Čak se nisam ni ljubila s njima - dodala je lukavo, nekako aludirajući na to da je ljubljenje sada prihvaćen kod za divlje orgije s nizom partnera.

- Što onda? - izazivao je Neil.

- Prije nekoliko mjeseci pronašla sam stari adresar s imenima svojih bivših. Počela sam ih nazivati.

- Zašto?

Nat je slegnula ramenima. Doista nije znala što bi rekla. Nije mogla objasniti. Provjeravala je je li Neil onaj pravi. A sada je dobila odgovor, zar ne? Jasno i glasno.

- S kim si se još našla? - htio je znati.

- S Michaelom Youngom, Richardom Clarkom, Matthewom Jacksonom, Danielom McEwanom, Garyjem ...

- Spavala si sa svima njima!

- Nisam, već sam ti rekla. Nisam spavala ni s jednim od njih. Dosta o tome. Samo smo se našli na piću u baru ili u galeriji. S jednim ili dvojicom izašla sam na večeru. I to je sve.

- Izašla si sa svima njima! - rekao je glasom koji je jasno pokazivao da je jednako tako mogla reći da je spavala sa svima njima. Neil je mislio da je shvatio, te je stigao do nedvojbenog zaključka i sa strahom upitao: - Pokušavaš li me se riješiti?

- Ne. Pokušavam shvatiti zašto sam te odabrala - konačno je odgovorila Nat, iskreno i jednostavno.

Neil se zanjihao, pomislivši kako će ga izdati koljena i da će pasti kao odbačena krpena lutka. Svim silama pokušavao se usredotočiti na disanje, a zatim je uspio promucati: - Ne idem nikamo.

- Dobro, onda idem ja - rekla je Nat.

Neil se sledio. U samo nekoliko minuta navukla je gaćice, traperice i majicu, obula tenisice i za sobom tresnula vratima.

Tresak vratima kao da ga je osvijestio. Potrčao je do prozora i uz olakšanje shvatio da je čak i u žurbi uspjela uzeti kaput i torbu; barem joj neće biti hladno i imat će novca za taksi. Pokucao je po prozoru.

- Ne idi - vikao je.

Ili su mu te riječi možda samo ostale u glavi, jer se Nat nije zauzavila, niti na bilo koji način pokazala da ga je čula.

Promatrao je kako njen krhki, ali odlučni lik maršira ulicom i zaokreće za uglom. Zatresao je glavom ne bi li pronašao neko skriveno rješenje. Ništa. Jednostavno nije znao što da učini.

www.bosnaunited.net

CHIARISSIMA

Nat je osjećala toliku bol da je mislila kako joj srce doslovno krvari. Naslonila se na vlažan, sluzav zid kuće na kraju ulice i osjetila kako joj tijelo preplavljuje bol. Činilo se da joj je iz svakog unutarnjeg organa nestalo života. Nakratko se upitala ne bi li pozvala hitnu. Doživjela je nesreću. Ne automobilsku, ali na neki način njena je nesreća bila jednako tako razorna, jednako smrtonosna. Ona i Neil već neko vrijeme bili su na putu prema sigurnom sudaru; znala je to, samo nije htjela razgovarati o tome. Sva nesigurnost koja ju je u mladosti opsjedala ponovno je počela kružiti oko nje, i ona je pomislila kako će je ugušiti, kako će se u njoj utopiti. To je bilo to. To je bila katastrofa koju je uvijek potajno očekivala. Samo nije znala u kojem će se obliku pojaviti. Mislila je da svoj život može zadržati pod kontrolom i zaštititi se od gubitka tako da ne zatrudni. Ali nije uspjela. Izgubila je Neila.

Ako je u ovih zadnjih nekoliko tjedana išta naučila, bila je to spoznaja da je željela Neila. Iznad svega. Više od svih drugih muškaraca s kojima je ikada izašla, i onih s kojima nikada nije izašla, više od muškaraca na ulici pored kojih je prolazila, filmskih zvijezda o kojima je maštala, pisaca kojima se divila i članova bendova čije bi joj pjesme izazivale trzaje požude kroz gaćice. Više od svih njih. Oni nisu bili ništa u usporedbi s njim. Naslonjena na vlažnu, odbojnu ciglu, Nat je odjednom bila sigurna da je Neil onaj pravi.

Začula je glasove susjeda koji su imali goste na večeri, njihov glasnii smijeh i kucanje čašama; zvukove dobre zabave. Stojeći sama na praznoj ulici, osjetila je duboku i strašnu osamljenost; bio je to užasan osjećaj koji ju je potpuno preplavio. Pitala se što da učini. Što da radi? Da uhvati taksi do Waterlooa i skoči na vlak do Guildforda? Ali vjerojatno je propustila zadnji vlak, a najgore od svega bilo bi to da usred noći sjedi sama na kolodvoru. Nije imala snage otići natrag do Ali i Tima, iako su stanovali u blizini. Udobno ušuškana u svoju dugo željenu trudnoću, Alison je bila je posljednja osoba od koje je Nat mogla očekivati razumijevanje. Osim toga, Tim je bio Neilov najstariji

prijatelj, i dovela bi ga u užasan položaj kada bi odjurila k njima i počela ga ocrnjivati. Jen je stanovala u četvrti Earl's Court; Nat bi mogla podzemnom do nje, ali nije li bilo vjerojatnije da je Jen kod Karla? Karl je stanovao samo desetak minuta pješice od njih. Za razliku od Tima, Karl ne bi imao ništa protiv toga da mu ona ispriča i najgore stvari o Neilu. Saslušao bi njeno bijesno blaćenje najboljeg prijatelja, baš kao što je slušao vremensku prognozu; radi toga mu ne bi bilo neugodno i ne bi ga dovodilo u moralnu dilemu; u ponedjeljak ujutro ponovno bi mu bio najbolji prijatelj. Vjerojatno bi mu čestitao na tome što je tijekom seksa zazvao ime striptizete, zlovoljno je pomislila. Da, otići će do Karla i potražiti Jen.

Nat je pojurila niz ulicu, jer je konačno imala cilj. Na Karlova vrata stigla je bez daha i oblivena hladnim znojem. Naslonila se na zvono. Na njenu upornu zvonjavu Karl je širom otvorio vrata.

- Hej, lutka!

Uvijek ju je zvao lutkom. Sve je žene nazivao lutkom. Karl je odmah prepoznao ženu s glavoboljom. Premda je uspjela zadržati usta zatvorena i premda se oduprla porivu da mu sve ispriča (bilo je to netipično, prema njegovu iskustvu, žene su voljele govoriti o boli), iz očiju joj je vrištala uzrujanost.

- Gdje je Jen? - rekla je Nat užurbano, proguravši se pokraj njega i potrčavši po stubama u njegov stan na prvom katu. Bila je previše uzrujana da bi bila pristojna, a kamoli da bi shvatila da je bila nepriстойna; bio je to njegov stan, vjerojatno je trebala pričekati da je pozove unutra. Nat se automatski zaputila prema kuhinji, a Karl ju je slijedio.

- Nije ovdje.

- Nije?

Stajali su u tijesnoj, ali iznenađujuće urednoj prostoriji, i zurili jedno u drugo. Nat se osjetila poraženom. Otrčala je Karlu očekujući litre utjehe kojima bi mogla natopiti rane. Od Karla to nije mogla očekivati, trebala je Jen.

- Jeste li se posvađali? - upitala je Karla.

Karl ju je upitno pogledao. Znao je dovoljno o ženama da bi shvatio zašto je Nat došla do tog zaključka; vjerojatno se ona posvađala s Neilom. Zašto bi inače dotrčala ovamo u ovakvom stanju i tražila Jen? Sigurno ne zato da bi joj saopćila svoje nove zamisli o haljinama djeveruša. Morala je to biti ozbiljna svađa, jer Nat nije bila histeričan tip.

- Ne, nismo se posvađali - rekao je. - Sutra je nekakav sajam vjenčanja u Izložbenom centru u Earl's Courtu, pa je htjela biti tamo već u osam ujutro. Nije to za mene. Rekao sam joj da ne želim ustajati tako rano, pa je otišla natrag u svoj stan jer joj je to praktički preko puta.

Nat se po tko zna koji put začudila zašto Jen trpi Karlovo sebično ponašanje. Je li istina da je ljubav slijepa ili je Jen očajnički jurila prema oltaru samo kako bi pokazala svom bivšem koliko je poželjna? To nije bila ugodna pomisao. Nat je doista trebala razgovarati s Jen o tom vjenčanju. Ali u ovom trenutku nije mogla razmišljati o Jeninim problemima, pogotovo zato što Jen svoje vjenčanje vjerojatno nije doživljavala kao problem. Nat je nestrpljivo odagnala tu misao; imala je svoje vlastite probleme s kojima se trebala suočiti, više nije mogla izdržati.

- Hoćeš li šalicu čaja kad si već ovdje? - Karl je podigao čajnik.

- Večeras za vrijeme seksa, Neil je zazvao ime "Cindy" - rekla je Nat.

Nije to mislila reći, ali joj se ta misao motala po glavi cijelo vrijeme dok je jurila ovamo, i sada je samo eksplodirala u kuhinji.

- U, jeb'o te! Onda nešto jače - odgovorio je Karl.

Karl je bio iznenađujuće suosjećajan. Nat to od njega ne bi nikada očekivala. Kada je odbila s njim popiti čašicu čistog viskija, inzistirao je na tome da ulije barem nekoliko kapi u kavu, jer je tvrdio da je to dobro za šok. Jako joj je zasladio kavu i poveo je u dnevnu sobu. Gotovo ju je polegao na kauč, jer je primijetio da se više nije mogla normalno ponašati.

- U redu, ispričaj mi sve. Nemoj ništa uljepšavati, pretvaraj se da razgovaraš sa Jen. Sutra se ionako neću ničega sjećati, jer sam kod Tima puno popio, pa sam poprilično pijan.

- Cindy je striptizeta koju posjećuje.

- Da, znam.

Nat je zapekla Karlova nonšalantnost. Naravno da je znao više od nje, služio je Neilu kao pokriće i one večeri kada je potkrijepio o n u idiotsku priču o modrici. Neil mu je zacijelo već mjesecima govorio sve prljave pojedinosti. Znala je što mora pitati. - Spava li s njom?

- Ne znam.

Karl je slegnuo ramenima. Odgovorio je na postavljeno pitanje ne razmišljajući treba li zaštititi prijatelja ili utješiti Nat; mogao je positići i jedno i drugo da je rekao kako misli da Neil sigurno ne spava sa striptizetom. Ali mislio je da možda i spava, a iskreno rečeno, Karl nije smatrao da mu je posao štititi prijatelja ili tješiti mu ženu. Ako se netko upetlja u ovakvu situaciju, mora imati muda s time se i nositi, kao što to on čini. Neil je bio kreten što je zazvao drugo ime dok je ševio Nat; bilo je to u najmanju ruku neoprezno. Ovakve stvari izdavalale su bratstvo.

- Ti bi mi rekao, da znaš za sigurno? - ustrajala je Nat.

- Naravno, ako bi ti to htjela znati.

Nat nije znala bi li vjerovala Karlu. On će prije zaštititi svog prijatelja, zar ne? Njoj nije dugovao odanost, a iskrenost mu nije bila prirodna. Nat je mislila da bi bilo najbolje da ode. Popila je kavu, Jen nije bila tu da suosjeća s njom, a Karl nije mogao preuzeti Jeninu ulogu. Ustala je, ali joj je sinulo da nema kamo otići. Pogledala je na sat; bilo je skoro jedan u noći. Čak i kada bi uspjela skočiti na podzemnu ili uhvatiti taksi, u ovo doba noći nije mogla pokucati na vrata bilo kome. Karl joj je pročitao misli.

- Možeš ostati ovdje. Ja ću spavati na kauču.

- Hvala. Srušila se na kauč, beskonačno zahvalna što se nije morala vratiti u pust, hladnu noć. - Ne želim još ići u krevet - dodala je. Znala je da će cijelu noć ležati budna i buljiti u Karlov strop, premećući po glavi noćasnje događaje. Je li moguće da Neil ima ljubavnicu? Neil? Je li to moguće? Da, naravno da jest. - Mislim da ću sad popiti viski, ako mi se pridružiš.

- O da, uvijek sam za.

Karl je otišao u kuhinju po čaše. Nat se sklopčala na jednom kraju kauča. Isuse, kako je taj kauč zaudarao na seks! Kako je to bilo moguće? Kakva odvratna misao. Koliko li je žena Karl zaveo na njemu? Karl je bio takav prljavac, a ipak joj je bio jedino utočište u oluji. Ta ju je pomisao deprimirala. Činilo se da je seks svuda oko nje. Nedopušteni seks. Karl je bio prljavac, a Neil je bio Karlov najbolji prijatelj. Naravno da se i Neil upuštao u prljav, nedopušten seks.

Karl se vratio i sjeo do nje. Iako nije bio klasično zgodan, ulagao je mnogo napora u to da dokaže suprotno, noseći modernu odjeću, redovito vježbajući i šišajući se kod skupog frizera. Skupo je plaćao, ali mu je kosa uvijek bila opuštena ili nakostriješena prema zahtjevima posljednje mode. Trenutno je bila poluduga i lagano nakovršana. To je dosad bio njegov najuspješniji izgled, jer je ostavljao dojam da je umjetnički, dubok tip. Gotovo da se nije primjećivalo da su mu oči malo preblizu, mislila je Nat. Ljubazno joj se smiješio i osjetila se zlobnom što je imala tako loše mišljenje o njemu i njegovom smrdljivom kauču. Velikodušno im je natočio; kucnuli su se čašama i nagnuli.

Karl se bio pomalo uzrujao što je Jen inzistirala da te večeri ode kući. Kao prvo, to je značilo da neće biti seksa, što je bilo nerazumno, s obzirom da je bila subota i da su se tek jučer službeno zaručili. Budući da je pristao i kupio joj zaručnički prsten, bio je prilično uvjeren da će se neprestano seksati barem dva tjedna. A drugo, nije se volio buditi sam subotom ujutro; upravo je razmišljao bi li nazvao koju od svojih priležnica, kada je na vrata pozvonila Nat.

Karl nije bio sasvim siguran kako će nastaviti sa svojim aferama sada kada se zaručio. Da sasvim prestane? Na kraju krajeva, tijekom svih ovih godina imao je dovoljno žena. Ili da nastavi, samo mora biti naročito diskretan? Istina je da se starih navika teško riješiti. Karl je smatrao da je njegova vještina sa ženama bila u tome što je strahovito pazio da apsolutno ništa ne obeća i da to zatim odlično ostvari. Njegov je istinski genij bio u tome što je s jedne strane uspio održati distancu, a s druge u svakoj ženi stvori osjećaj da je nevjerovatno posebna, odgovarajući tako na poziv određene epidemije dvadeset prvog stoljeća. Karl je bio čvrsto uvjeren da svakoj djevojci mora dati priliku. Svidale su mu se fine dame, kao i one manje fine, debele su bile strastvene i pohotne, a mršavice su se dale dobro savijati, pa su sve bile u redu. Pametne su predstavljale izazov, a glupe su bile zabavne. Jedine žene koje Karla nisu privlačile bile su one koje bi nakrivile glavu na stranu i pitale, „Kako se *osjećaš?*” uz bolno iskren izraz lica koji su vjerojatno pokupile od domaćina američkih *talk show* emisija. On je volio akciju. Stvar je bila u tome da nije bio spreman smiriti se. Bez obzira na to što je večeras govorio, nije mislio da je pravo vrijeme. Štoviše, nije mislio da je Jen ona prava. Ali Jen je to toliko htjela. Neprestano je o tome pričala, nije se gasila, poput onog prokletog zeca iz reklame za *Duracell* baterije. Činilo se da ona to želi dovoljno za oboje. Karl je ispio još jednu čašu. U svakom slučaju, sada nije morao o tome razmišljati, jer je Nat bila fantastično, neočekivano društvo; nije trebao nikoga nazi-vati. Nat mu se oduvijek svidjela. Bila je zgodna i pametna, a svidjalo mu se i to što mu je tako jasno davala na znanje da prezire njega i sve što on predstavlja, ali joj se usprkos svemu čini zabavnim. Najviše od svega na svijetu svidjalo mu se kada bi dobre djevojke njegovo ponaša-nje zločestog dečka nalazile neodoljivim.

Karl se često pitao kakva je Nat u krevetu. Pokušao je navesti Neila da govori o tome, ali ovaj na to nikada ne bi pristao. Govorio je o dru-gim ženama prije Nat, ali ne i o njoj, što je upućivalo na to da je ona doista nešto posebno. Karlu je odjednom sinula pomisao: je li mogu-će da to još uvijek može saznati? Iako se tome odavno prestao nadati, ovaj nagli preokret mogao bi mu pružiti priliku. Uz sve svoje grijehe, Karl je bio fer. Uvijek je vjerovao da u vezi mora postojati nekakva ravnopravnost. Ako se Neil ševio sa striptizetom (što je možda i bila istina), Nat mu je dugovala osvetničku ševu. On bi im učinio uslugu; tako jedno drugome ne bi ostali dužni. On ne bi učinio ništa naroči-to podlo kako bi postigao svoj cilj; ipak mu je Neil bio prijatelj. Ne bi rekao ništa što nije bila istina, ali kada bi imala sve činjenice, Nat bi

se možda složila s njim i pomislila da i ona ima pravo na malo seksa sa strane. Oboje im je natočio još jednu veliku čašu.

- U zadnje vrijeme pomalo se čudno ponaša - rekao je Karl promišljeno. - Odlazi na duge šetnje za vrijeme posla. Rekao mi je da je potrošio gotovo dvije tisuće u *Hush Hushu*. Kao da je ovisnik, zar ne?

- Kako da to nisam primijetila? - promrsila je Nat. Glava joj je pala u šake i buljila je u svoje cipele. Karl je zurio u strop. Osjetio je da je ona na samom rubu. Sada je bio ključan trenutak da pridobije njeno povjerenje. Nije inzistirao. Mora je pustiti da mu sama dođe. Polako, samo polako. Ispružio je ruku i nježno je pogladio po leđima; osjetio je kako ona drhti pod njegovim dodirom. U sebi je likovao: „To stari, još nisi za baciti!”

- On je jedna blesava budala - rekao je Karl dok je povlačio Nat u prijateljski zagrljaj. Srušila se u njegovu toplinu, previše pijana i iscrpljena da bi se pitala je li pametno dozvoliti mu da je grli na svom kauču za seks, u sitne sate, dok su sami u njegovu stanu. Bilo je to zapravo prilično ugodno, prva ugodna stvar koja joj se dogodila cijelu noć. Zato mu se nije usprotivila ni dok ju je grlio malo preblizu i malo predugo.

Duboko je uzdahnula: - Nisam dobro pazila. Pažnju su mi odvu-
kle neke druge stvari.

- Na primjer? - Karl je nanjušio skandal.

- Imam taj stari adresar, nešto kao malu crnu knjižicu - priznala je Nat.

-Što?

- Pa... sastala sam se sa svojim bivšima.

- Poševala se s kime?

- Ne!

- Oprosti, nisam te htio uvrijediti, ali mislio sam da je u tome svrha sastajanja s bivšima.

- Pa nije.

- U čemu je onda stvar?

- Samo sam htjela . . . samo sam trebala ... - Nat nije znala kako bi nastavila.

-Što?

- Provjeriti nešto.

- Što si trebala provjeriti?

- Ti to ne bi razumio.

Sada je jedva razumjela i samu sebe.

- Pokušaj mi objasniti.

-Je li Neil... pa je li on .. . onaj pravi.

- Aha, pitanje djece - rekao je Karl, upućeno kimajući glavom. Nat je zurila u Karla, pomalo zatečena njegovim točnim zapažanjem.

- On želi klinca, a ti ne. - Nat je kimnula. To je ukratko bilo to. Tu je sve počelo. - Iznenađen sam da mi Jen nije ništa rekla o toj tvojoj maloj crnoj knjižici - naglas je razmišljao Karl.

- Ona ne zna.
- Nisi joj rekla?
- Ne.

Isuse, kako joj se vrtjelo u glavi. Noćas je previše popila. Sada je morala stati ili barem popiti nešto manje žestoko. Pitala se ima li čega drugog osim viskija; ionako su ga skoro čitavog popili. Nije li boca bila gotovo puna kada je stigla?

- Mislio sam da vi dvije jedna drugoj sve govorite - rekao je Karl, pažljivo prelazeći na stvar.

- Ne baš sve, ne - rekla je Nat tužno.
- Mudro. Znaš ti nju. Ne može držati jezik za zubima ni pod prijetnjom smrti. Čak mi je pokazala vjenčanicu koju želi. Ona jednostavno nije žena koja zna čuvati tajnu.

Karl je ubrzavao, i znao je točno kamo se zaputio.

- Za razliku od ...
- Tebe, koja znaš.

Sada je i u retrovizoru provjeravao je li put čist.

- Kako to znaš? - upitala je Nat.
 - Znam jer sam i ja takav. I ja znam čuvati tajnu.
- Nastala je šutnja koja se mogla nožem rezati.

-Još jedno piće? - ponudio je Karl, tražeći zeleno svjetlo.

- U redu - složila se Nat, dajući mu ga, svjesno ili nesvjesno.

Oboje su šuteći promatrali kako zlatna tekućina pleše u čašama. Karl je razmislio o svom sljedećem koraku. Nat je razmišljala o svom zadnjem.

- Znaš što? Otkrila sam da ne želim nijednog od tih mojih bivših.

Nat je to doživljavala kao razlog za optimizam, ali Karl ju je odmah spustio na zemlju.

- Znaš što Nat, nije problem u gledanju u prošlost. Ti tipovi s kojima si se sastala, njih si već prošla. U njima nema ničega zanimljivog ili uzbudljivog. Problem je u budućnosti. Stvari postaju doista primamljive i opasne samo ako sretnoš nekoga novog tko ti se čini zanimljivim.

Riječ "zanimljiv" visjela je u zraku poput sjene.

Kada se probudila, grlo joj je bilo stisnuto i u ustima je osjetila kiseli zadah, a glava kao da joj se izvrnula naopačke. Nije se usudila pomaknuti da ne bi povratila. U djeliću sekunde, prije nego što je otvorila oči, pomislila je da je najgore to što će dan poslije biti žestoko mamurna, ali tada se sjetila . . . ostavila je Neila. Sranje. Neil je imao ljubavnicu. Sranje. Sranje. Prije nego što joj je ta spoznaja imala priliku zadati žestoku bol, u svijest su joj počele navirati i druge misli. Sranje, sranje, sranje. Ne, ne, ne. Bože daj da to nije istina, preklinjala je. Koga? Samu sebe. Nije bilo nikog drugog koga bi mogla optužiti. Da je barem sve ovo ružan san. Vrlo živ, okrutan, bezobziran san. Ali čak i prije nego što je uspjela otvoriti oči, znala je da se ne radi o snu. Događaji prošle noći vraćali su joj se u svijest u golemim, nezaustavljivim valovima.

Nije mogla dosljedno povezati sve djeliće noći, bila je previše popila, ostale su joj samo slike uspaljenih tijela koja se trljaju jedno uz drugo. Sjetila se krivih usana, krivog jezika, krivih ruku i prstiju koji su joj istraživali tijelo. Užasnuta, sjetila se krivog muškarca koji ju je odnio u krevet. Uzvrpoljila se od srama pri pomisli da je Karl bio u njoj. To što je učinila bilo je divlje, životinjskoj čin potpaljen bijesom, viskijem i zbunjenošću.

Okrenula se na drugu stranu i laknulo joj je kada je vidjela da Karla nije bilo. Možda je bio u kupaonici ili je skočio do dućana kupiti novine ili doručak. Znala je da on nije od onih kojima je hladnjak uvijek pun, osim ako ga Jen nije napunila. O Bože, Jen. Jadna, jadna Jen! Što je to učinila? Morala je nestati iz njegovog kreveta, njegove sobe i njegova stana, i to smjesta. Podigla je nepoznati pokrivač i zapuhnuo ju je zadah prošlonoćnih aktivnosti; izraziti smrad znoja, te nešto slabiji, ali jednako prepoznatljiv, miris seksa. U ustima je još osjećala njegov jezik. Činilo joj se da će povratiti.

Žurno i sasvim tiho iskočila je iz kreveta. Potražila je svoju odjeću. Gaćice je pronašla u hlačama, radi čega je zaključila da se sve odvijalo

vrlo brzo. Na sebi je još uvijek imala majicu, za što je bila zahvalna. Pretpostavila je da ju je vjerojatno navukla sinoć poslije seksa, da joj bude toplo, ili je možda uopće nije skinula i samo ju je malo podigla dok su to radili. Nije mogla razmišljati o tome. Samo je znala da je majica isključila mogućnost da ju je Karl, sklopčan iza nje, cijele noći držao za cice, kao što je to Neil uvijek činio. Bila je to slaba utjeha, ali koliko god nerazumno zvučalo, Nat je htjela sačuvati intimnost samo za njih dvoje, bez obzira na sve. Bez obzira na to što je imao ljubavnicu. Bez obzira na što se ona, u pijanom i zbunjennom stanju, poseksala s drugim. Bez obzira na sve.

Nat je brzo zgrabila kaput i torbu koji su završili na vrhu košare s prljavim rubljem, žurno obula tenisice i tiho se spustila po stubama i kroz vrata, ne zastavši da pozdravi Karla.

Vani je padala kišica. Pogledala je na sat; bilo je 8:40. Žudjela je za time da legne na mokri pločnik, da se sklopča i zaurla, ali to, naravno, nije bilo moguće. Prvo, ako je Karl bio u kupaonici ili u kuhinji, urlanje pred vratima moglo bi privući njegovu pažnju. Ako nije bio tamo, ako je samo skočio do dućana, mogao bi se svakoga časa vratiti. Nije htjela razgovarati s njime; barem je u to bila sigurna. Nat je skrenula udesno i počela hodati prema stanici podzemne. Morala je pobjeći. Osjetila je da joj se u glavi stvara začetak plana. Ovaj put znala je kamo ide i što joj treba. Trebala joj je mama. Trebala joj je Nina.

To putovanje kući u Guildford činilo joj se najduljim u životu. Cijelo vrijeme imala je dojam da će joj mučnina eksplodirati iz želuca i morala se strahovito koncentrirati da to spriječi. Povraćanje u podzemnoj bilo bi neoprostivo, čak iako je spavala s muževim prijateljem. Nat se žestoko mrzila. Sa stanice Turnham Green uhvatila je vlak za Embankment, a zatim presjela na drugu liniju do Waterlooa. Prije nego što je kupila kartu na stanici Waterloo, potražila je javni zahod.

Dok se približavala zahodu, ugodne mirise kroasana i jake kave zamijenio je odvratni smrad jeftinih sredstava za dezinfekciju. Taj se smrad činio još jačim jer je svatko znao da prikriva druge, još gore smradove života na londonskoj stanici. Nat je već bila u velikoj opasnosti da povрати, kada je otkrila da u okretna vrata mora ugurati novčić od dvadeset penija kako bi mogla ući u zahod, pa je napravu poželjela žestoko udariti nogom. Uzaludno nasilje podsjetilo ju je na Neila koji je noć prije udarao šakom o zid, i osjetila je bol kao da je udarao nju. O Bože, tek noć prije? Kako je to bilo moguće? Kako se toliko toga moglo dogoditi u tako kratkom vremenu? Očajnički je čeprkala po novčaniku i torbi, nadajući da će pronaći točan iznos. Konačno je

na samom dnu torbe slučajno pronašla novčić, odmah do prokletog adresara.

Smrznuti su joj se prsti tresli dok je užurbano gurala novčić u otvor. Molila je Boga da stigne do zahoda prije nego što povrati. Uletjela je u zahod i još jednom potražila po torbi. Zgrabila je malu crnu knjižicu koja joj je ovih zadnjih nekoliko tjedana bila toliko važna. Sada u njoj više nije izazivala nehotičan usklik uzbuđenja, već gorak urlik boli. Natalie se jedva usudila disati u smrdljivim javnim zahodima, pa nije pomirisala korice adresara, ali da i jest, znala bi da je on sada smrdio samo po koži i ničemu drugom. Više nije mogao izazvati osjećaje otvorenih mogućnosti ili veselih uspomena iz mladosti. Sa stranica više nisu iskakali prašnjavi anđeli i napaljeni đavoli; umjesto toga knjižica ju je pekla u rukama i obilježila je sramotom, strahom i dubokim osjećajem da je potpuno i apsolutno zajebala. Nat se tresla i plakala. Trgala je stranice adresara i bacala ih u školjku. Htjela je pisati po njima, bljuvati po njima, a zatim povući vodu i isprati ih. Bljuvotina nije dolazila, a vodu je morala povući osam puta kako bi natjerala stranice da konačno nestanu. Nat je bacila kožnate korice u odvratnu kantu za uloške. Sumnjajući u Bog zna što (samoubojstvo, ubrizgavanje droge ili puki vandalizam), čistačica je ljutito pokucala na vratima i zaprijetila da će pozvati policiju ako Nat odmah ne izađe.

Chia www.bosnaunited.net

Neil je već bio nazvao Ninu i Briana. Nije ih želio uzbuniti, ali bio je prestravljen i uspaničio se, pa je upravo to učinio. Već je nekoliko puta nazvao Natin mobitel, ali činilo se da je isključen, a zatim ga je pronašao na podu u hodniku. Zacijelo joj je sinoć ispao iz džepa, dok su se na gornji kat penjali na rukama i nogama, u očajničkoj želji za vođenjem ljubavi. O Bože, kako je moguće da otada nije prošao ni dan? Neil je nazvao sve Natine prijateljice, jednu po jednu. Izmislio je neku glupu priču o tome kako je rekla da će spavati kod prijateljice, ali nije se mogao točno sjetiti kod koje. Morao se čuti s njom jer je zaboravio tko će pokupiti stvari iz kemijske čistionice. Budući da je bilo 8 sati u subotu ujutro, a izlika mu je bila tako slaba, nije mislio da bi mu itko čak ni na trenutak povjerovao. No nije mario za tračeve, samo je htio pronaći Nat.

Naravno da je s Alison morao biti iskreniji. Priznao joj je da su se posvađali, ali nije htio ulaziti u pojedinosti. Samo je htio čuti Nat i što prije srediti ovu zbrku. Vjerovao je da može sve objasniti, i u mirnom, hladnom svjetlu dana uvjeriti Nat da između njega i Cindy nema ničega; barem ničega važnog. Sada kada je imao vremena o tome razmisliti, vjerovao je da između nje i njenih bivših također nije bilo ničega. Pa iako njihova situacija nije bila idealna, nije bila ni strašna. Neil je znao da bi se Nat naljutila kad bi njenim prijateljicama ispričao sve pojedinosti o njihovoj svađi - Nat s njima nije razgovarala baš o svemu - pa je pokušao ograničiti svoj razgovor s Ali, iako ga je ona ispitivala o pojedinostima. Ali je rekla da se nije vidjela ni čula s Nat, i predložila mu da nazove Jen. Jen se također nije vidjela ni čula s Nat, i predložila mu da nazove Briana i Ninu. I tako, kada je Nat stigla u dom svojih roditelja, dočekala su je zabrinuta lica roditelja, u iščekivanju priljubljena uz prozorska stakla.

- Što se dogodilo? - upitao ju je otac.

- Moram se istuširati - odvratila je Nat.

Istuširala se, ali bila je sigurna da je smrad prošlonoćnog užasa i dalje ostao na njoj. Zatim je tiho popila dvije velike šalice jakog čaja

s okusom naranče, dok su njeni roditelji zabrinuto bdjeli nad njom. Kada je Nat počela pripremati i treću šalicu čaja, Briana je nadvladalo nestrpljenje.

- I? Hoćeš li nam reći što se događa? - nije mogao dočekati. Njegova se zabrinutost za kćer izražavala kao ozlojeđenost. Nina je mužu dobacila upozoravajući pogled.

Nat nije znala gdje bi počela. Zurila je u drveni kuhinjski stol, donesen iz bakine kuće nakon što se ona preselila u starački dom. Za ovim je stolom tijekom mnogih godina Nat jela, pisala zadaće, slagala slagalice, bojila uskršnja jaja i obavljala bezbroj drugih bezazlenih aktivnosti. Nije bila sigurna kako da na njegovu nevinu površinu izlije svoju prljavu priču. Pogledala je uokolo: bile su tu poznate okrhnete šalice, prastara plava staklena vaza, vječno prljave crno-bijele pločice i brojne raskupusane kuharice. Okružena tim dobro poznatim stvarima, pokušala je u glavi pronaći nekakav smisao i značenje dok se prisiljavala misliti na prošlu noć. U svijest su joj se vraćale slike prošle noći, nesuvisle i zastrašujuće. Uzalud je pokušavala shvatiti što se dogodilo, ali nije mogla pronaći objašnjenje.

Na kraju je uzdahnula i procijedila: - Neil i ja imamo problema.

Nat je znala da je ovo objašnjenje žalosno nedostatno.

- Zamolio nas je da ga nazovemo čim stigneš - blago je rekla Nina.
- Hoće razgovarati s tobom.

- Nemoj, molim te - zamolila je Nat.

- Obećali smo mu - čvrsto je rekao Brian. - Mislim da je tako najbolje.

- Ne sada - preklinjala je Nat.

- Možda nije spremna - rekla je Nina, dobacujući Brianu pogled kojim ga je preklinjala da bude pažljiv. On je ženi uzvratio pogledom punim očaja. Uvijek je vjerovao da previše štiti Natalie, za što ju se nije moglo optužiti kada se radilo o dječacima. Vjerovao je da joj previše popušta želeći nadoknaditi nešto što je bilo izvan njihove kontrole, i nije se slagao s time.

- Radite što god želite - odbrusila je Nat, znajući da će oni to ionako učiniti. - Idem u krevet.

- Dušo.

- Molim? - Nat se okrenula i pogledala Ninu.

- Morat ćeš spavati u nekoj drugoj sobi. U tvojoj je sada Shen Tu Weng.

- U redu - odvrtila je Nat, previše iscrpljena da bi marila. U zadnja dvadeset četiri sata izgubila je mnogo više od svoje dječje sobe.

Usprkos zamornim aktivnostima prošle noći i općoj iscrpljenosti zbog vlastite situacije, Nat nije odmah zaspala, kao što je očekivala. Legla je na krevet u sobi svog mlađeg brata i nervozno iščekivala Neilov dolazak. Pitala se što li će reći jedno drugome. Neprestano je razmišljala o događajima prošle noći. U njenom je pravcu doletjelo toliko granata (a nekoliko ih je uspjela izbaciti iz rovova), da nije znala kako bi probavila sve što se dogodilo. On se ševio sa striptizetom. Rekao je da nije, ali dok je vodio ljubav s njom zazvao je ime druge žene, a to je bio sasvim siguran dokaz, zar ne? Nat nije bila sigurna. Sinoć je bila sasvim uvjerena da ju je varao, ali danas se pitala je li doista imala pravo. Preokrenula se na trbuh i navukla jastuk preko glave. Hladan dodir posteljine nije ju utješio. Ali je li to uopće bilo važno, sada kada je ona spavala s nekim drugim? I to s Karlom! Neilovim prijateljem. Zaručnikom svoje prijateljice. Zašto je to učinila? Nije mogla sve svaliti na činjenicu da je bila strašno pijana, vjerojatno pijanija nego ikada u životu; bila je to vrlo jadna izlika. Mrzila je samu sebe. Nikada prije nije ga prevarila, nikada, a sada se osjećala kao najgore smeće. Je li to bila osveta? Je li to bilo neizbježno nakon tolikih slijepih ulica u šetnji stazom uspomena? Je li je Karl oduvijek potajno privlačio? Stvarno nije. Čak nije bila sigurna je li joj se sviđao. Je li htjela povrijediti Neila? Zašto se dovela u ovakav položaj?

Djeca. Sve se svodilo na to da je Neil htio dijete, a ona je bila u smrtnome strahu da ne zatrudni.

Sinoć je Karl bio ugodan i dobar prema njoj. Bio je pun razumijevanja; doista je suosjećao s njenom odlukom, i mislio je da je Neil lud što se stalno svađa oko toga. Potvrdio je da je ona svima oduvijek jasno davala do znanja što misli, da se sjeća kako je to rekla u nekoliko navrata. Karl je bio znatno suosjećajniји od bilo kojega od njenih bivših i sigurno je imao više razumijevanja od Neila. Karl je rekao da je doista razumije, jer ni sam nije imao ni najmanje želje za djecom. Sinoć je mislila da to nešto znači. Bila je prilično sigurna (kada su otvorili bocu

tekile) da je Karl bio pravi čovjek za nju. Govorila si je da se zapravo trebala udati za Karla.

Rekao je: - Zgodne mamice običan su mit. Ne, lažem, one su besramna izmišljotina. Ispričao joj je kako je jednom otišao u školu po djecu svoje sestre, i ostao šokiran onime što je vidio, gotovo sasvim poražen. Rekao je da je često (preko Jenina ramena) čitao ženske časopise *Grazii* i *Heat*, pa je i on povjerovao u cijelu glupost o zgodnim mamicama.

- Za sve su krive slike te Posh Spice. Rado bih je povalio, i to ne samo zato što je Beckhamova žena, već zato što je zgodna. I majka, s cijelom gomilom djece, zar ne? I ja sam nekada vjerovao da je ravan trbuh moguć i poslije poroda, ali to je laž. Žao mi je tih jadnih majki koje čitaju svu tu propagandu, stvarno. Žena ne može biti i majka i zgodna, barem ne bez osobnog trenera, dijetetičarke i dobrog kirurga. Mislim da je uvjerenje da je to moguće doseglo oblik moderne torture za normalne žene. Obične žene, pogotovo obične majke su... pa, izgledaju kao mame. Vidio sam ih pred školom svog nećaka. Nisu uvijek baš sve debele, iako je to prilično često slučaj, ali sve izgledaju umorno i izmučeno, i kao da su ogorčene na cijeli svijet. Sve su to mogle biti savršeno privlačne žene dok nisu imale djecu, ali izgleda da su se pretvorile u rospije koje mrze seks usred tjedna, jer im to krade dragocjene trenutke sna i zato su ujutro umorne. Ne krivim te što ne želiš djecu, Nat. Stvarno ne.

Natalie nije pokušavala objasniti da su njeni razlozi bili mnogo dublji od obične taštine ili nedostatka sna. Zнала je da je Karl pokušavao biti suosjećajan, i upravo to joj je trebalo. I tako, kada se nagnuo preko naslona kauča, pored tanjurića koji je služio kao pepeljara (što joj je bilo da je opet pušila?) i poljubio je, nije se odmaknula. Da je barem to bio odvratan poljubac, ništa se drugo ne bi dogodilo. Ali nije bio odvratan. Uistinu je osjetila kemiju. Kakva šteta da je bio takav stručnjak! Osjetila je kako joj je probudio reakciju duboko dolje u vreloj međunožju. Uzvratila mu je snažnim i strastvenim poljupcem.

Sjetila se da su dovršili bocu viskija i otvorili bocu tekile. Njena žestoka vatra tekla joj je niz grlo, baš kao što su se Karlove velike ruke prostrle posvuda po njenom tijelu. Ali nakon toga... nije bila sigurna. Pojedinih preljuba možda je izbrisao alkohol ili njena čelična volja. Bila je to strašna pomisao, prestrašna da bi je ponovno proživjela. Što je to učinila?

Nat je vjerojatno konačno zaspala, jer ju je odjednom probudilo kucanje na vratima spavaće sobe. Na trenutak je bila zbunjena i nije se mogla snaći. Nije bila sigurna što je bilo gore: njena noćna mora

(sanjala je da joj iz utrobe izlazi dijete od metra i pol, a njeno se tijelo rasprskava u tisuću krvavih komadića koji izgledaju poput konfeta) ili stvarnost, u kojoj je Neil stajao na vratima, spuštene glave i s rukama koje su beskorisno visjele uz tijelo.

- Mogu li ući? - upitao je.

Nat je kimnula, iako ga je htjela izgurati kroz vrata i zauvijek ih zaključati. Željela je zaključati vrata za Neilom, Ninom, Brianom, Karlom, Jen - za svime i svakim. Osjećala je toliki sram i tugu, željela se zauvijek sakriti.

- Imam nešto za tebe - rekao je Neil.

Izašao je i vratio se s golemim buketom cvijeća. Bio se strahovito namučio oko toga koje bi joj cvijeće donio.

Nešto veselo, možda žuto? Jesu li crvene ruže klasika ili kliše? Bi li više voljela tulipane? Bili su joj najdraže cvijeće, i kad god bi joj kupio tulipane, našalio bi se da mu je drago što ona posebno voli njegov tulipan. Znači ne, ne tulipane, ta bi šala bila previše bolna u ovim okolnostima, kada ona misli da se on ševi sa striptizetom. Nakon čitave vječnosti odabrao je dramatičan aranžman bijelih ruža i tamnoružičastih ljiljana. Bio je umotan u celofan i ukrašen velikom crvenom vrpcom. Neil je mislio da je buket moderan i živopisan. Cvijećem joj je htio reći da mu je žao i mislio je kako će time lakše započeti težak razgovor.

Nat je zurila u golem buket i pomislila je kako je nepriličan. Cvijeće se darivalo ako bi netko zakasnio na večeru za proslavu godišnjice ili se previše napio na momačkoj večeri. Buket nije odražavao ozbiljnost situacije u kojoj su se nalazili. Osim toga, cvijeće je izgledalo nekako seksualno, jer su ljiljani imali latice s crvenim usjecima koji su je podsjećali na isplažene jezike. Nat nije željela razmišljati o seksu; ne o svom seksu s Karlom, ni o Neilovu seksu sa Cindy, bilo je to previše odvratno. Nije prihvatila ponuđeni buket, pa ga je Neil nakon trenutka oklijevanja pažljivo odložio na policu s knjigama.

- Nemam ljubavnicu, Nat - rekao je Neil.

U njegovu promuklom glasu mogla je čuti odjeke boli. Osjetila je kako joj u trbuhu plamte krivnja i žaljenje. Mirno je ležala zureći u strop, i nije se usudila suočiti se s mužem. On je oprezno sjeo na rub kreveta. Pokreti su mu bili nesigurni, pazio je da je ne dotakne, jer je znao da nije spremna za to. Iz Nat je zračila odbojnost. Iako su bili u istoj sobi, činila se tako dalekom. Kada je Neil prije svih tih godina tek počeo izlaziti s Nat, često je imao nejasan dojam da među njima postoji nevidljiv jaz. Nije bila poput drugih žena s kojima je izlazio, jer nije htjela odmah podijeliti svaku misao i osjećaj koji bi joj prošli glavom; bila je povučena i oprezno je birala što će o sebi otkriti. To mu se

činilo privlačnim, gotovo izazovnim. Nije bio siguran je li motiv za to bila hladnoća ili sramežljivost, ali to ionako nije bilo važno, jer kako su se tijekom vremena zbližili, taj je osjećaj nestao. Neil ni sa kime nije osjetio takvu bliskost, ni prije ili poslije. Uzbunilo ga je to što je primijetio da je ponovno podigla nevidljive zidove; bio je to golem korak unatrag. Mislio je da zajedno mogu razriješiti stvari; prepušten sam sebi, bio je prilično siguran da će ih samo još više zapetljati. Znao je da mora započeti razgovor, ali nije znao kako. Čuo je kako vjetar tresе prozore i zavija oko kuća i automobila. Čuo je kako se po slijepoj ulici ispred kuće Morganovih dozivaju djeca. Čuo je disanje svoje žene i vrištanje vlastitih misli.

- U zadnje vrijeme jako sam zbunjen. - Nakašljao se. - Baš nam ne ide, zar ne?

Ha, pomislila je Nat, ne znaš ti ni pola istine. Ali nije si mogla dopustiti da to kaže, ne još. Tada bi sve bilo gotovo, pa iako je shvaćala da je kraj neizbježan, nije se htjela požuriti prema njemu, već je bila dovoljno učinila u tom smjeru.

Neil je nastavio: - Glupo sam se ponašao. Nisam smio potajno odlaziti u *Hush Hush*. Nisam znao kako da ti se približim, pa sam vjerojatno potražio podršku od Cindy.

Spustila je oči sa stropa prema mjestu gdje je Neil sjedio u bazenu boli. Krema od arnike nije bila posebno učinkovita, modrica na čeljusti proširila se i potamnijela, a primijetila je i posjekotine na šakama. Izgledao je grozno. Boljelo ju je što ga vidi u tako jadnom stanju, pa je brzo skrenula pogled.

- Ona je bila samo predmet sanjarenja.

Nat je jedva primjetno kimnula, prihvatila je da bi to mogla biti istina. Ohrabren, Neil je pokušao biti potpuno iskren.

- Ali nisam htio reći da sam maštao o njenim cicama i guzici. - Nat je djelovala skeptično. - Pa ne baš - priznao je. - Radilo se o Heidi, njenoj kćeri. - Nakašljao se, bilo mu je neugodno. - Cindy je toliko posvećena tom djetetu, na svoj način, budući da nije klasičan majčinski tip, i počele su me zanimati kao obitelj. Govorila mi je o tome kako je Heidi alergična na rajčice i da grize nokte na nogama. - Neil je shvaćao da vjerojatno zvuči poput čudaka. - Nat, to su stvari kojima svatko naših godina govori, o djeci, i meni se sviđalo biti dio toga. Shvaćaš li što govorim?

Da, Nat je shvaćala. Neil je maštao o obitelji; o ultrazvuku fetusa, o sirupu protiv bolova za bebe i televizijskim programima za djecu. Ona je maštala o bezbrižnim izlascima s muškarcima, o povratku u mladost i o tome da više nikada ne mora razmišljati ni o čemu dugoročnijem od

toga što da naruči za večeru. Razumjela je, ali ju je to razumijevanje plašilo. Išli su u različitim smjerovima.

- Ja toliko želim dijete, Nat. Želim obitelj s tobom. I ne mogu razumjeti zašto ne želiš razgovarati o tome. Nije fer kad kažeš da ti to nije u planu.

- To mi nikada nije bilo u planu - tiho je rekla. Bila je očajna i bilo joj je strahovito žao što je još jednom morala ponoviti svoj stav o tome. Od svih tema, sada u ovom trenutku.

- Znam, znam.

Ni Neil se u ovom trenutku nije htio upustiti u raspravu o djeci. Naravno da bi joj morao reći što je učinio prošle noći. Zar ne? Ali ne još, htio je pričekati i vidjeti jesu li njegovi postupci urodili plodom. Ako bude rezultata, morat će joj sve priznati. Ali najprije mora proći kroz neke druge duboke i blatnjave vode.

- Cindy je predstavljala malo topline.

I sama riječ "toplina" u Nat je izazvala bol kao da joj se u meso zabila krhotina stakla. Znala je točno što znači kada muškarac govori o toplini. Cindyin vrući jezik koji se poigrava s Neilovim. Njeno toplo tijelo koje pleše za njega. Nat je zamišljala toplinu između Neila i striptizete dok je sinoć bila s Karlom. Tu misao nikako nije mogla izbiti iz glave.

- Platilo sam da je vidim голу. Ništa više od toga - branio se Neil.

Nije bio siguran je li govorio istinu. Sada bi ga njegova „afera“ sa Cindy (koju je pokušavao kategorizirati ili definirati) mogla koštati braka. Iako je bio prilično siguran da nije ništa značila, tijekom zadnjih nekoliko tjedana katkad se činilo da je ona jedina svijetla točka u njegovu životu. Zbog toga je osjetio lagani napad krivnje kada je dodao: - Bila je to samo poslovna transakcija.

- Ipak, upoznao si njenu kćer - oglasila se Nat, bušeći rupu u njegovu čamcu za spašavanje.

- Da - priznao je, jer nije mogao ne priznati prelijepu Heidi.

- I često si je posjećivao.

- Da.

- Kako često?

- Ne sjećam se.

- Razmisli. Izračunaj.

Nat je zahtijevala činjenice. Morala je srediti stvari u glavi i bila je prilično sigurna da sada ima jedinstvenu priliku postaviti ta pitanja. Uskoro više neće imati razloga ili motivacije razgovarati jedno s drugim.

- Ne znam - zastao je Neil.

- Šest? Sedam?

- Možda sedam puta.

- Ha.

- Što hoćeš reći?

- Kakva slučajnost. Ja sam imala sedam sastanaka sa svojim bivšima.

Zapravo šest. I sad ovo s Karlom. Ovo posljednje priznala je tek u mislima.

Neil je odjednom oživio. Uspravio se i uzbuđeno rekao:

- Klin se klinom ne izbija, Nat! Ali u ovom slučaju bi to moglo biti točno, zar ne? Mogli bismo sve to ostaviti za sobom. I sama si rekla da nisi spavala ni sa jednim od njih, i ja ti vjerujem. Zao mi je što sam jučer rekao da ti ne vjerujem, ali sada je drugačije. I ti meni moraš vjerovati, Nat. Molim te.

Neil se spustio s kreveta i čučnuo pokraj nje, tako da mu se glava našla na samo nekoliko centimetara od njene. Zurio je u njen profil, i premda je danas bila neobično blijeda i imala podočnjake, što je upućivalo na nedostatak sna, činila mu se prelijepom. I dalje je zurila u strop. Primijetio je kako joj niz obraz teče velika suza. Nagnuo se bliže i nježno je poljubio. Među njima je ostao meki zvuk poljupca, prolazan, jedva osjetan. Suza je bila slana i poznata. Znao je okus svoje žene i volio ga je. Volio ju je. Sve je ovo bila užasna zbrka. Grozna, strašna zbrka, ali on ju je želio srediti. Jesu li dobre namjere bile dovoljne?

- Zao mi je - šaptao je. - Jako mi je žao. Ostavimo ovo za sobom. Možemo mi to, zar ne? Nikada više neću vidjeti Cindy, obećavam ti to. Doista to ne želim. Želim tebe.

Licem su joj sada potekle guste suze. Osjetila je da joj je ovratnik majice vlažan. I ona je htjela ostaviti ovu grozotu za sobom; htjela je vratiti vrijeme na Neilov rođendan. Htjela je da nestane sav ovaj jad i čemer. U glavi joj je odjekivala stara izreka koju je kao dijete čula od roditelja: „U životu poželi samo dvije stvari: da ne voliš izgubljeno i ne izgubiš voljeno." To se nikada nije činilo tako istinitim.

- Ali ja jesam - prošaptala je Nat.

- Što?

- Spavala sam s nekim.

Natine tihe suze odjednom su se pretvorile u glasne jecaje.

- Zao mi je, žao mi je.

Okrenula se prema mužu, ponadavši se da će on vidjeti pokoru na njenom licu, ali soba je bila prazna. Neil je nestao, i u žurbi srušio buket na pod.

U 6:40 u ponedjeljak ujutro, Nina i Brian su se iznenadili kada su čuli da je Nat u kupaonici; slušali su kako se tušira.

- Misliš li da će ići na posao? - upitala je Nina.
 - Tako se čini - pogađao je Brian.
 - Misliš li da je to pametno?
 - Ne znam što da mislim. Ništa nam ne govore - gundao je Brian.
- Uvijek je bio mrzovoljniji kada je bio zabrinut.

- Ustat ću i pripremiti joj doručak. Nije ništa pojela otkada je jučer stigla. Ne može ići na posao s praznim želucem.

Nina je uključila čajnik i u zdjelicu nasula zobene pahuljice. U toster je stavila kriške integralnog kruha, pročeprkala po ormaru i pronasla razne ljepljive staklenke marmelade, džema i meda. Sve ih je postavila na stol, jer nije bila sigurna kakvu hranu njena kći trenutačno voli ili, kad smo već kod toga, bilo što drugo. Pomisao na to probudila je u njoj melankolične osjećaje. U Nininu životu postojalo je vrijeme, zapravo godine i godine, kada je bila dobro upoznata sa svim omiljenim stvarima svoje djece; koju hranu najviše vole, koje televizijske emisije prate, koje su igračke u modi, koji su prijatelji trenutačno najbolji, znala je sve što je o njima trebala znati. Bilo joj je teško gledati kako odrastaju i osamostaljuju se, naročito u ovakvim trenucima, kada je jedno od njih u tako očito lošem stanju. Nini se sviđala zamisao da Nat spava u sobi do njene; voljela je kada bi ih djeca posjećivala i uvijek su bila dobrodošla, samo bi joj bilo draže da se to događalo u sretnijim okolnostima.

Nakon desetak minuta, Nina više nije mogla čekati. Popela se na kat i gurnula glavu kroz vrata Natine sobe. Sjedila je na krevetu umotana u ručnik, a raščupana mokra kosa padala joj je na ramena.

- Dušo, ideš li danas na posao?

- Pa, mislila sam. - Nat je pogledala majku suznim očima. - Ali nisam dobro promislila. Nemam što odjenuti. Čak nemam ni četku ni šminku. I laptop mi je u Chiswicku.

Nat se nije mogla prisiliti da kaže "kod kuće", ali i sama pomisao na Chiswick sa svim svojim pogodnostima, a naročito s mužem, na oči joj je izmamila suze. Brzo ih je obrisala, nije bila plačljiva.

- Čak nemam ni mobitel; otišla sam u žurbi.

- Čekaj.

Nina je otišla u svoju sobu i vratila se s pletenom košaricom velikom poput kutije za cipele. Pobjedonosno je sjela i pokazala kćeri sadržaj košare.

- Čitala sam o tome u časopisu *Good Housekeeping* ili nečem sličnom. Pisalo je da je dobro uvijek imati rezervne četkice za zube, četke za kosu i toaletne potrepštine za zaboravne goste.

- A to sam ja? - upitala je Nat.

- Dušo, znaš da sam samo mislila ...

- Znam.

Nat je rukom pokrila majčinu, čime joj je dala do znanja da razumije kako u postojećim okolnostima Nina čini sve što je u njenoj moći.

- Ovo će mi dobro doći, ali i dalje mi treba odjeća.

- Možeš posuditi nešto moje.

Nat je pogledala majku s izrazom lažnog užasa na licu. Nina je voljela nositi šuštavu, slojevitu odjeću koju je često ukrašavala šljokicama ili sitnim stakalcima. Nat nije mogla ni zamisliti kako bi ta vrsta odjeće prošla u njenom uredu. Usred svega togjada Nina se pokušala našaliti.

- Ili možda ne. Želim reći, jasno je da je situacija grozna, ali to bi bila prava katastrofa, zar ne?

- Točno.

- Mogu te odvesti do Chiswicka da se tamo presvučeš. Možemo uzeti i laptop. Vjerojatno nećeš jako zakasniti na posao. Ako uskoro krenemo, izbjeći ćemo najgoru gužvu prema gradu.

Nina se pitala hoće li Neil biti kod kuće. Nadala se da hoće. Prema njenom mišljenju samo su trebali nastaviti razgovarati. Bili su sjajan par; nisu smjeli dopustiti da stvari krenu po zlu.

- Da, mislim da je tako najbolje. Imaš vremena? - upitala je Nat.

- Da, dušo - odgovorila je Nina, koja se nadala da će njena kći tijekom vožnje iskoristiti priliku i obavijestiti je o tome što se događa.

* (Op. prev.) *Good Housekeeping* - britansko izdanje američkog časopisa koji se uglavnom bavi ženskim temama, uključujući recepte, savjete o domaćinstvu, prehrani, zdravlju itd.

Neil nije čuo kada je Nat ušla u kuću po svoje stvari. Poslijepodne i večer prije toga proveo je pijući pivo iz boce, a kada je došlo vrijeme za spavanje, nije mogao podnijeti pomisao na to da spava u njihovoj sobi, pa se odlučio za pod u sobi za goste. Bio je okružen hrpama rublja za glačanje i kutijama Natinih stvari s posla; bilo je grozno neudobno, ali Neil nije mario. Popio je dovoljno da sigurno prespava alarm za buđenje, što se i dogodilo.

Nat je osjetila nervozu radi mogućeg susreta s Neilom. Oprezno je gurnula ključ u bravu i tiho, sasvim lagano, gurnula ulazna vrata. U ormaru pod stepenicama pronašla je vrećicu i smireno, tiho i metodično prikupila dovoljno odjeće za čitav tjedan, uzela svoj laptop, mobitel, šminku i toaletne potrepštine. Otišla je u kuhinju i skinula majčinu troslojnu suknju i izvezenu seljačku bluzu, te odjenula elegantnu sivu suknju i strukirani sako, blijedoplavu bluzu i čizme s visokom petom. Zatim je Neilu napisala poruku da će sljedeći tjedan njen otac doći po ostale stvari. Na kraju je skinula svoj ključ s *Tiffany* privjeska (koji joj je Neil kupio kao poklon za prošlu godišnjicu) i ostavila ga na vrhu kuhinjskog elementa, odmah do čajnika; Neil će ga tamo sigurno pronaći. Nina je promatrala kako njena kći obavlja sve te radnje i pomislila kako bi je svatko tko bi je promatrao bio uvjeren da je sasvim smirena, pribrana i pod kontrolom. Samo je ona mogla vidjeti užasan nemir u kćerinim očima i kutevima usana, gdje joj je bio zalijepljen mračan, neprirodan osmijeh.

Neil se probudio i shvatio da mu iz usta teče slina i kaplje u malu mlaku na laminatnom podu gdje je spavao. Pogledao je na sat i vidio da je prošlo podne. Odlično. Da je mogao, prespavao bi čitav dan, i sve dane nakon toga. U glavi mu je tutnjalo, ali je iskusio i goru mamurnost, jer se sada dovoljno naspavao da bi izbjegao ono najgore. Tutnjava je vjerojatno bila povezana s osjećajem žaljenja koji mu je odzvanjao tijelom. Polako je sjeo i rastegnuo se. Dovraga! Zaskočile su ga iste misli kao i dan prije. Bio je budan tek nekoliko sekundi, a već

je mislio na Nat. Ali što da misli? Spavala je s nekim drugim. Rekla mu je to. Da mu nije rekla, ne bi u to nikada povjerovao. Ne, nikada. Bez obzira na to od koga bi to čuo. Ali ovo nije bila glasila; sama mu se ispovjedila. Nat je spavala s nekim drugim. Kada? Kako često? Je li bila zaljubljena u tog nekoga drugog? Pa neka, bila je kučka i može ga imati. Neka joj bude, glupa, blesava, sebična kučka. To je bilo to. Bilo je gotovo. On će je preboljeti.

Ali Isuse, kako ju je volio!

I to će prestati. Znao je to. Prije Nat bio je dvaput zaljubljen, a zatim se odljubio. U redu, te veze nisu bile tako duboke ili dugotrajne, ali htio je reći da ljudi prebole takve stvari. Zar ne? Sranja se događaju. I on će preboljeti Natalie Morgan, dokazat će to sam sebi.

Polako je ustao i otišao u kupaonicu, provirio kroz vrata spavaće sobe, spustio se na donji kat, pregledao dnevnu sobu i kuhinju, ali sve je bilo prazno. Nije se vratila. Mislio je da možda hoće, i da se vratila, sigurno bi je primio natrag. Bio je siguran u to. Nije mogao zamisliti da je ona netko koga bi mogao preboljeti. Kada bi ovu bol mogli ograničiti samo na jedan vikend, ne bi morali uništiti sve što su imali. Nekako bi sve to mogli pregrmjeti. Ali danas je bio ponedjeljak, početak novog tjedna, koji su sada također obilježile izdaja i pogreške proteklog vikenda. Ta ga je pomisao plašila. Što ako se ova zbrka ne može riješiti? Što ako su stvarno zabrljali i zauvijek izgubili jedno drugo? Što onda?

Ne, to ne može biti. Nat je bila razumna žena. Mnogo razumnija od njega. Ona ne bi dopustila da sve propadne. Pa ipak, spavala je s nekim drugim. Rekla mu je to. Kada? Kako često? Je li bila zaljubljena u tog nekoga drugog? Pa neka, bila je kučka i može ga imati. O Bože, vrti se u krug. Je li poludio?

Trebao mu je plan. Neil je o tome razmislio minutu ili dvije dok je mokrio, te odlučio da se plan sastoji u tome da skuha šalicu čaja i ponovno nazove Nat. Jaku šalicu čaja, gotovo narančastu od tanina, koja će mu spržiti grlo - to je bilo ono što mu je trebalo. Nazvat će Nat, sigurno je bila kod roditelja. Vjerojatno nije uspjela otići na posao nakon tako traumatičnog vikenda. Dat će joj priliku da objasni. Možda. Ili će je nazvati i reći joj da je kučka. Možda. Nije bio siguran, ali znao je da joj mora ponovno čuti glas. To nije mogao biti kraj. Ali kada je posegnuo za čajnikom, pronašao je ključ koji mu je ostavila i poruku u kojoj mu je rekla kako misli da je situacija nepovratno izgubljena. Zato se vratio u krevet.

Neil to nikada prije nije primijetio, ali čitava svrha Božića sastojala se u mučenju nedavno ostavljenih. Božić je bio vrijeme golemih očekivanja; kamo god se okrenuo, naišao bi na nagovještaje nadanja drugih ljudi, te obećanja beskrajnih mogućnosti, sreće i intimnosti. Kamo god se okrenuo, izvan svog malog svijeta. Božić je bio vrijeme kada su obitelji zajedno sjedile oko kamina, parovi kući dovlačili božićna drvca, a u svakom školskom hodniku po čitavoj zemlji odigravali se dirljivi igrokazi s jaslicama. Neil nije mogao dočekati siječanj, kada će se stvari vratiti u normalu. Kada nebo opet postane vječito sivo, u trgovinama ostane samo zadnje smeće, i svi se počnu boriti s viškom kilograma i dugovima na kreditnim karticama; tek tada će se moći ponadati da netko možda osjeća samo djelić jada koji je on osjećao. Stalno se podsjećao na to da je Božić zapravo često dan obiteljskih svađa, isprekidanih samo davanjem i primanjem neželjenih, obično beskorisnih poklona; doista nije bilo pravog opravdanja za postojanje sapuna s vezicom. Ali ni to mu nije bila neka utjeha, jer bi mu do svijesti uvijek nekako doprla dickensovska slika vrednijeg i značajnijeg Božića, ispunjenog velikim i sretnim obiteljima, a to je bilo ono za čime je žudio.

Za Božić je pristao otići Benu i Fi, jer ga je Fi nemilosrdno progonila. Obožavala je goste za Božić, a i ulogu domaćice shvaćala je vrlo ozbiljno. Tvrdila je da bi Božić bez Neila bio potpuno upropašten.

On bi sasvim rado ostao sjediti u ustajaloj bari samosažaljenja (koja je zaudarala po kanalizaciji), ali Fi je tri vikenda uzastopce dolazila u Chiswick, kako bi ga uvjerila da se pridruži ostatku obitelji.

- Neile, nećemo se moći dobro zabaviti ako znamo da si ovdje sam - rekla je već prvi tjedan. - Isuse, mislim da se nešto u hladnjaku pomaknulo.

Očistila je hladnjak od trule hrane i kupila svježe voće koje je stavila u zdjelu na stolu blagovaonice, ali iako joj je Neil s jedne strane bio zahvalan na brizi, znao je da će voće pri njenom sljedećem posjetu vjerojatno završiti u smeću.

- Neile, nedostajat ćeš djeci. Žao im je što te nisu vidjeli već nekoliko tjedana, ali te svakako očekuju za Božić, kao i obično - rekla je kada ga je ponovno posjetila sljedećeg tjedna.

Karta krivnje na koju je igrala obila joj se o glavu kada je Neil odvratio: - Ali neće sve biti kao i obično, zar ne? Natalie neće doći.

- Pa ne - priznala je Fi i bilo joj je pomalo neugodno.

-Jesi li se čula s njom? - upitao je Neil.

Pokušao je glumiti nezainteresiranost, ali Fi mu je u glasu prepoznala napetost. Očajnički je pokušavao dokopati se bilo kakvih informacija ili vijesti o svojoj ženi. Uskoro bivšoj.

- Da, nazvala je - oklijevajući je odgovorila Fi.

Nije htjela završiti kao posrednik između njih dvoje. Nat joj je postavila to isto pitanje o Neilu, očito se brinula za njegovu dobrobit, jer je od Karla i Tima čula da je u vrlo lošem stanju. Ali Fi nije htjela biti posrednik, za to nije imala ni strpljenja ni vremena. Već je imala troje djece, samo joj je još trebalo njih dvoje! Ponašali su se baš poput djece. Neil je bauljao po kući, nije išao na posao, čak nije išao ni s prijateljima na pivo. Brinulo ju je to što je pio sam, slušajući pjesme Take That. Fi mu čak nije mogla ni ponuditi savjet. Neil nije objasnio što se dogodilo između njega i Nat. Samo bi govorio da je kučka, katkad prokleta izdajnička kučka, ali nije otkrivao točne razloge zašto ju je tako nazivao. To mu nije priličilo, ne u njegovim godinama. Fi je smatrala neprihvatljivim da tjednima nije radio ništa osim pio, kleo i izbjegavao tuš.

Ni Natalie nije bila bolja. Ona je pak otišla u drugu krajnost; ponašala se kao da se ništa nije promijenilo. Svaki dan odlazila je na posao i radila najmanje deset sati dnevno (jedina novost bila je u tome što je morala putovati iz kuće svojih roditelja u Guildfordu). I dalje bi se sjetila svakog rođendana i telefonirala da djeci poželi sreću u igrokazu u vrtiću (Angus je bio mudrac, a Sophia magarac; Fi je mislila da su oboje u krivim ulogama). Nat se nije žalila, kukala ili oplakivala svoju vezu, barem ne u javnosti. Samo bi katkad spomenula da se pomalo udebljala od hrane u roditeljskom domu i daje umara putovanje. Činilo se da nije previše uznemirena time što je prekinula s mužem, ali Fi je znala da to nije istina. Nije mogla biti. Koliko god se to trudila prikriti, iz glasa joj je izvirala briga kada bi pitala Fi ima li Neil planova za Božić i jede li kako treba. Fi je mislila da bi se moglo reći da jede kako treba, ako pritom mislimo na prehranu koja se u potpunosti sastoji od dostavljene brze hrane.

Skupila je posude od aluminijske folije i kartonske kutije od pizze.

- Recikliraš li ti karton? - pitala je Neila.

- Prije sam reciklirao - promrmeljao je.

Činilo se da mu je čak i recikliranje sada previše.

Tjedan prije Božića Fi se ponovno pojavila na Neilovim vratima, i to naoružana. Sa sobom je donijela malog Gilesa, i čim je ušla, spustila ga je Neilu u krilo.

-Treba mu promijeniti pelenu. Možeš ti? Idem mu ugrijati bočicu.

Neil nije bio naročito zainteresiran (zamolila ga je da promijeni pelenu, pa nije mogla očekivati da skače od veselja), ali je barem ustao s kauča i odnio nećaka na gornji kat. Kada se vratio s djetetom koje se sada smiješilo, Fi je rekla:

- Za Božić nam dolaze tvoji. Ako nam se ne pridružiš, dovest ću ih ovamo. - Pogledom je zaokružila po rupčagi koja je nekada bila ukusno uređen dom i rekla: - Ne želiš da ovo vide, zar ne Neile? - Ton joj je bio sasvim praktičan i Neil je priznao poraz.

- U redu. U koliko sati?

- U podne.

Fi je dodala nekoliko sati. Ručak neće servirati prije dva, ali osjetila je da joj možda treba malo više vremena. Ako se Neil ne pojavi, imat će vremena dovesti se ovamo i odvući ga u Clapham prije rezanja purice. Osim toga, sviđala joj se riječ "podne", kao da se radi o obračunu kod OK koralu, a to i nije bilo daleko od istine.

Natalie se užasavala i pri samoj pomisli da skokne do Bena i Fi i odnese djeci božićne poklone. Tijelom su joj prolazili strahoviti grčevi panike, ali znala je da to mora učiniti, da ne smije zanemariti djecu. Život joj je bio užasna zbrka, ali Angus, Sophia i Giles nisu razumjeli riječi poput tajne, prijevare, striptizete ili preljuba - hvala Bogu za to - njihov se svijet nije smio narušiti ludostima odraslih. Učinila je nešto grozno, osjećala je težinu toga čina u svakom trenutku svakoga dana, ali morala se ponašati normalno, pogotovo kada se radilo o djeci, obitelji i prijateljima. Oni nisu zavrijedili da ih uvuče u ovu katastrofu koju je sama izazvala, i zato pred drugima nije prolila ni suze. Ipak, jastuk joj je noću često bio mokar.

Najteže joj je bilo normalno se ponašati u Jeninu društvu. U dva tjedna uspjela je izbjeći susret i razgovor s njom; samo su razmjenjivale SMS i glasovne poruke u složenoj telefonskoj igri lovice. Iz Jeninih glasovnih poruka mogla se čuti zabrinutost. Ponudila je da dođe u Guildford, ali je to Nat učinkovito i pristojno odbila. Nije znala što da radi. Da kaže Jen da se poševila s Karlom? Nije imala što izgubiti, osim obraza, ali što će biti s Jen? Nat je sada imala čvrst dokaz da ju je Karl varao; Jen je imala svakako pravo znati za kakvog se to čovjeka namjerava udati.

Ali nije mogla zaboraviti tu večer prošloga rujna, kada joj je Jen banula na vrata i otkrila svoje sumnje u Karla; Nat je bila uvjerena da je Jen već tada znala koliko je sati, ali je ipak željela nastaviti bez obzira na sve. Ako joj kaže da se je poševila s njezinim zaručnikom, prisilit će je da se suoči s činjenicama. Ipak, je li imala ikakva prava na to? Je li to bila njena stvar? Karl očito nije imao grižnju savjesti i njihovu pijanu indiskreciju nije otkrio ni Jen ni Neilu. Hoće li svojim priznanjem samo izazvati još više nepravilika? Čitava stvar bila je ionako potpuno upropaštena.

Kada više nije mogla izbjegavati susret, Nat je pristala da se jedan dan nakon posla s Jen i Ali nađe na piću. Na samom početku večeri Jen ju je upitala kako je.

- Dobro.
- Želiš li razgovarati o tome?
- Ne baš.
- Da razgovaramo o nečem drugom?
- Da, tako je vjerojatno najbolje.
- Možda te mogu zabaviti svojim planovima za vjenčanje.

Ali je zakolutala očima i zacoktala jezikom, ali je Nat pristala čuti sve pojedinosti o fenomenalnim haljinama, predivnom cvijeću, ukusnom jelovniku, doista originalnom rasporedu događanja, nevjerojatnim cipelama, raskošnom vjenčanom popisu i genijalnom fotografu. Da joj se nije poševala sa zaručnikom, Nat možda ne bi imala toliko volje slušati sve to, ali je mislila da je to najmanje što može učiniti: pokazati bilo kakvo zanimanje za temu koja je Jen bila toliko prirasla srcu.

Jen je uživala u planiranju vjenčanja. Bila je oduševljena što je uspjela rezervirati predivan hotel na ladanju, duboko u zelenom krajoliku Sussexa. Nije bio u blizini njenog roditeljskog doma, ali je o njemu pisalo u časopisu *Brides and Setting Up Home* (koji je bio Jenina Biblija). Za vjenčanje je odabrala utorak, jer da je htjela vjenčanje tijekom vikenda, na slobodan datum u tom hotelu morala bi pričekati tri i pol godine. Kada je Ali istakla da svi gosti neće moći lako dobiti slobodan dan usred tjedna, Jen je na takve komentare odmahivala rukom.

- Doći će oni koji stvarno žele doći.

- Ali tvoj otac je ravnatelj škole, ne može uzeti slobodan dan usred tjedna - upozorila ju je Alison.

- Može uzeti bolovanje - odvrtila je Jen, koja je odlučila da njenoj brzinskoj svadbi ništa ne smije stajati na putu.

Nat je šutjela i molila Boga da iskrсне neka konferencija koja će joj poslužiti kao opravdan razlog da ne dođe na svadbu, jer je bila prilično sigurna da je pripadala u kategoriju onih koji ne žele doći. Uspjela je preživjeti večer tako što je vrlo malo govorila. Prijateljice su mislile da je u datim okolnostima njena šutnja sasvim razumljiva, a Nat ionako nije bila pričljiv tip.

Nat je sudjelovala u većini uobičajenih božićnih priprema i pritom se čak pričinjala prilično veselom. S ocem se odvezla kupiti božićno drveće, a zatim ga je zajedno s majkom ukrasila gomilom prastarih kuglica i drugih ukrasa, koji su godinama tradicionalno resili božićno

* (Op. prev.) BnVfes *and Setting Up Home* je britanski ženski časopis koji se bavi svim temama vezanim uz vjenčanja, te emotivnim i drugim aspektima bračnog života.

drvce Morganovih. Nat je pokušavala ne misliti na prošli Božić, kada je Neil nakon nekoliko prekobrojnih čašica porta uspio srušiti drvce na pod, pri čemu su se kuglice i ukrasi rasuli po čitavoj sobi. Nije bilo štete; svima je to bilo užasno smiješno, vjerojatno zato što nije samo Neil uživao u portu. Izronio je iz hrpe granja držeći u ruci raščupanog anđela i vikao: - Imam ga, ne brinite, anđeo je siguran. Samo bez panike. - Dok je anđela postavljala na vrh bora, gotovo mu je mogla čuti glas.

Nat je jela božićne kolačiće, pridružila se roditeljima na putu u katedralu gdje su poslušali predivne, dirljive božićne pjesme, kao i obično svima kupila i umotala raskošne poklone, a kupila je čak i božićne čestitke koje ipak nije poslala. Nije znala što bi napisala. Nije ih mogla potpisati sa „Srdačno Vaša Natalie" a da ne doda „i Neil". Ali više nije imala pravo slati čestitke u Neilovo ime. Na kraju je neotvorene pake- te čestitki dala majci, jer bi ih ona uvijek zaboravila kupiti sve dok nije bilo prekasno da ih pošalje poštom.

Sve te pripreme od Nat su zahtijevale veliku količinu samodiscipline, pribranosti i emotivne neosjetljivosti. Morala je uložiti strahovit napor kako bi izbjegla sentimentalnost prilikom slušanja božićnih pjesama (koje su dopirale iz svakog razglasa u svakom dućanu u svakom gradu). Teškom mukom othrvala se porivu da se rascmolji nakon previše pića na uredskoj zabavi, i nekako je uspjela smiješiti se i neprestano uvjeravati prijatelje i obitelj da je „odlično" kada bi je pitali kako se osjeća. Ali to nije bilo ništa u usporedbi s hrabrošću koja joj je bila potrebna za posjet i ostavljanje poklona u domu obitelji Neilova brata.

Nat je zažalila što nije prihvatila ponudu roditelja da pođu s njom, ali nije im htjela oduzeti božićno jutro. Znala je da su voljeli svraćati susjedima na čašicu serija dok se u pećnici pekla purica; obećala je da će se vratiti kući do ručka. Tijekom zadnjeg tjedna pojavila su se dva od tri brata, što je bilo prilično neočekivano, ali ugodno. Nina se brinula hoće li biti dovoljno hrane za sve i htjela je svakome skuhati omiljeno jelo; namjeravala je prirediti devet vrsta povrća, uključujući prokulice (što zapravo nitko nije volio, ali su tradicionalno bile dio božićnog ručka). Nina je s oduševljenjem ponovno listala po starim kuharicama ne bi li pronašla zaboravljene kulinarske ideje. U čast okupljanja tolikog broja djece (bez obzira na okolnosti) planirala je ambicioznu večeru od pet slijedova.

Za predjelo je priredila pačju paštetu na tost. Kruh je bio domaći (ili, preciznije, iz pekača kruha, ali to je bilo gotovo isto). Zatim je, u pripremi za puricu, slijedio lagani sorbet od limete za čišćenje nepca. Nat je mislila kako bi dva slijeda peradi nedvojbeno potakla

Neila da ispriča jedan od svojih uobičajenih viceva, koji nisu bili pretjerano smiješni, ali nitko nije mogao odoljeti da im se ne nasmije. Ako bi se tko počeo otresati ili gundati za stolom, svi bi mu govorili, "Za Božić ne smiješ biti loše volje." Osim velikog izbora povrća, Nina je priredila umak od pečenja s rumom i grožđicama (recept njene majke, a ne iz časopisa), zatim kolač od sira s tamnom čokoladom i narančama, tradicionalne kolačiće punjene suhim voćem, te veliki izbor sireva i krejera. Božićni kolač jest će na Stefanje; bio je to novitet prema Brianovoj zamisli. Božićni ručak zahtijevao je beskrajno mnogo vremena za sjeckanje, rezuckanje, pirjanje i paničarenje, i Nat je znala da bi put u London toga dana bio užasna gnjavaža za njene roditelje.

Nat se odjednom upitala što ako u posjet Benu i Fi dođu i Neilovi roditelji? Bilo je to sasvim moguće. Što ako je i Neil tamo? Od te pomisli sledila joj se krv u žilama. Zastala je pred kućom. Zamišljala je kako Neil čitavu obitelj zabavlja prljavim pojedinostima o njihovu prekidu, što bi doista bilo mnogo zabavnije od tradicionalne igre pogađanja riječi. Eileen i Harold Preston znali bi da im ne želi podariti unuka, usprkos Neilovoj žarkoj želji, da je imala niz flertova i da je na kraju spavala s nekim drugim. O Bože, kakva sramota! Nat se htjela okrenuti i otići. Možda bi mogla samo pozvoniti, ostaviti poklone na pragu i pobjeći, poput neke nesretne djevojke u devetnaestom stoljeću, koja ostavlja nezakonito dijete na pragu dalekih bogatih rođaka. Pogledala je prag - bio je moker od kiše - ukrasni papir sasvim bi se razmočio.

Nat je bila prilično sigurna da Neil nije priznao kako je potrošio gotovo dvije tisuće funti u striptiz klubu ili da je poljubio striptizetu, ili da spava s njom, ako se to uopće dogodilo. A je li doista? Da je barem bila sigurna. Ona je mislila da jest; on je rekao da nije, ali što je više razmišljala o tome, činilo joj se vjerojatnijim da možda jest. Vrlo važno. Zatresla je glavom kako bi je razbistrila. Nije bila sigurna što se dogodilo ili se nije dogodilo između Neila i njegove striptizete, ali to sada ionako nije bilo važno, bila je to davna prošlost. O Bože! Odjednom joj je sinula najgora moguća pomisao: što ako se Neil i dalje viđa sa striptizetom? Što ako su sada par? Možda je zbog Neila ostavila muža. Zašto ne? Neil je bio zgodan. Nat se brzo ispravila - barem je tako nekada mislila. Neil možda glumi oca striptizetinoj kćeri. U ovom trenutku možda su upravo kod Bena i Fi. Ona možda sjedi u Natinoj stolici za stolom u blagovaonici. Bila je to užasna, užasna pomisao. Nat je znala da je digla ruke od svog braka i da nema nade za pomirenjem, ali nije bila spremna na to da netko drugi sjedi u njevoj stolici, s Neilom i obitelji koja je, sve donedavna, bila njena vlastita.

Nat je duboko udahнула, skupila hrabrost i pozvonila. Fi ju je bila očekivala i širom otvorila vrata prije nego što je Nat imala priliku po-
bjeći. Fi je pretpostavljala da ovaj posjet za Nat mora biti pravo mu-
čenje, ali Nat je vjerovala da su mnoga obiteljska okupljanja tijekom
božićnih praznika pravo mučenje za mnoge ljude; bila je to gotovo
tradicija. Fi ju je povukla u kuću i snažno je zagrlila. Bila je zajapurena
i vesela, a Nat nije bila sigurna je li to od *sherryja* ili radi Božića. Na
boku joj je sjedio Giles, a oko noge joj se objesila Sophia.

- Teta Nata! - veselo je zavikala Sophia.

S majčinog skuta odmah se prebacila na Nat. Nat se sagnula i po-
digla djevojčicu. Zarila je lice u Sophijin vrat i udahнула. Sophia je
predivno mirisala, na čokoladu (djeca su vjerojatno već u pet ujutro
navalila na slatkiše) i na dom. Nat nije bila svjesna koliko joj je ne-
dostajala Neilova obitelj sve dok se s njima nije ponovno našla licem
u lice. Fi ju je uvela u dnevnu sobu, gdje su Ben, Angus i Harold na
ogromnom stolu igrali zračni hokej.

- Djed Božićnjak nije dobro izmjerio dimenzije sobe - objasnio je
Ben, podižući obrve i mršteći čelo u lažnom očaju; nagnuo se prema
Nat i poljubio je u znak pozdrava. Na kauču je sjedila Eileen s Fiinom
majkom - Nat ju je vidjela jednom ili dvaput do tada. Obje gospode
zagrlile su Nat. Laknulo joj je, Neil im očito nije ispričao gadosti o
njoj; osjetila je olakšanje i zahvalnost. Sada će barem moći podijeliti
poklone, popričati desetak minuta i otići bez prevelike traume.

Činilo se da je kuća preplavljena Fiinom braćom i sestrama, ne-
ćacima i nećakinjama, raznim susjedima i prijateljima. Nat je stajala
po strani i promatrala kako djeca trgaju ukrasni papir s njenih po-
klona. Cičali su od uzbuđenja i vikali: - Baš sam to htio - i - Super!
- Ponudili su joj piće: - Samo sok, jer vozim - i tanjur za tanjurom
ukusnih jela.

- Tortice od karameliziranog luka s kozjim sirom i timijanom -
rekla je Fi na takav način da je Nat bila uvjerena kako to nije samo
pročitala na paketu. - Bruskete s rajčicom i bosiljkom - mamila ju je.

Izbor je bio nevjerojatan. Nat se pitala kako će nakon svega toga
moći ručati. Ali nije mogla odoljeti i kušala je barem tri svinjska *satay*
ražnjica s umakom od kokosa na tajlandski način i oko šest majušnih
jorkširskih pudinga punjenih govedinom i hrenom.

- Možda možeš kojega odnijeti gore Neilu - predložila je Fi.

- On je gore?

- Da.

Nat nije bila sigurna gdje bi on danas mogao biti. Nije htjela misliti da je možda sam kod kuće, ali kada je saznala da je tako blizu, sva se uznemirila.

- Navodno namješta Angusov *Scalextric*, ali iskreno govoreći, mislim da se samo drži po strani - objasnila je Fi.

Nat je oklijevala.

- Božić je, Nat, barem ga pozdravi. To sigurno nije previše.

Oklijevajući, Nat je uzela tanjur hrane i krenula po stubama.

Chia www.bosnaunited.net

Neil se toga jutra istuširao. Ne zato što je Isusu bio rođendan, već zato što je Ben rekao da će se inače morati voziti u Clapham uz otvorene prozore, a bio je vrlo hladan dan. Neil je mislio kako je vrlo moguće da će u tom slučaju dobiti upalu pluća. Sada kada se na vratima sobe njegova nećaka pojavila Nat, bilo mu je drago što se istuširao; da se barem još i obrijao.

Podigao je oči sa *Scalextrica* i Nat je osjetila kako pogledom prodire ravno kroz njenu „dobro mi je“ fasadu. U mnogim prilikama znao bi primijetiti kada joj je u društvu bilo dosadno, čak i kada bi namjestila svoju najbolju masku domaćice. Također je znao primijetiti kada bi je uznemirio neki agresivni kreten, koji bi naglas izražavao svoje predrasude, ali čak bi i tada reagirala razumno, a ne svadljivo. Je li prozreo njenu smirenu masku? Je li shvatio da se jedva bori? Da trpi? Nadala se i jednome i drugome.

- Znači, stvarno si odlučio pustiti bradu - rekla je Nat.

Glas joj je bio neobično piskutav. Nakašljala se poput tinejdžerke koja pokušava nadzirati svoju komunikaciju.

Neil je prstima protrljao bradu.

- Nije to baš bila aktivna odluka, više ...

- Nemar?

- Pa da, vjerojatno.

Neil je slegnuo ramenima.

Izgledao je grozno. To se nije moglo poreći. Činilo se da se sav usukao. Posivjela koža kao da mu je visjela s kostiju, kosa mu je bila opuštena i iz očiju mu je nestao sjaj. Nat je pogodila da nije imao aferu sa striptizetom; na njemu nije bilo ničega što bi moglo ukazivati na novu ljubav ili čak flert. Izgledao je kao da mu je srce slomljeno. Je li ga striptizeta ostavila?

- Dobro izgledaš - rekao je Neil sarkastično. Nat je pomislila da pretjeruje. Nije bila u tako jadnom stanju kao on, roditelji su je prisiljavali da redovito jede, da se uređuje i pere, ali ako bi je bolje promovirao, Neil bi mogao primijetiti da je i iz njenih očiju nestalo sjaja.

- Ja se svako jutro dižem i idem na posao, ako na to misliš - branila se.

- Samački život očito ti odgovara. O pardon, što ja to govorim? Nisi sama, zar ne? Imaš dečka.

Neil je riječ „dečko“ ispljunuo uz toliku količinu jedva suzdržane agresije, kao da je psovao vlastitu majku.

Nat se pitala treba li mu objasniti da nema dečka. Njena "stvar" s Karlom bila je pogreška. Grozna, užasna pogreška. Ali kakvog bi smisla imalo bilo što objašnjavati? To bi samo otvorilo stare rane, a možda čak i zadalo nove. Fi je usput spomenula da je Karl redovito posjećivao Neila (Nat je pretpostavila da je njegova motivacija za ponašanje dobrog Samaritanca vjerojatno potjecala od grižnje savjesti), ali ako počne govoriti o osobi s kojom je spavala, Neil će sigurno htjeti znati tko je on. Sudeći prema njegovu izgledu, trebala mu je sva moguća podrška, makar i prezira dostojna izdajnička podrška. Osim toga, Neil nije želio razgovarati. To joj je vrlo jasno davao do znanja. U zadnjih sedam tjedana nijednom je nije nazvao. Nije komentirao to što je ostavila ključ, a kada je Brian došao po njene stvari, Neil je rekao da može uzeti što god hoće, njemu je bilo svejedno. Nat je Briana ispitala o svim pojedinostima, a on je nevoljko priznao da Neil nije poslao poruku, i ne, nije pitao za nju. Njegova je šutnja bila gromoglasna. Mogao se izvući samo jedan zaključak: nije je želio. Uspio je isključiti svoje osjećaje kao da je zavrnuo slavinu. Ali s obzirom na sve, nije li to bilo za očekivati? Nat je samu sebe pokušala uvjeriti da ova šutnja i nije bila tako loša.

- Izgledao bi bolje da se pristojno odjeneš, i da tu i tamo udahneš malo svježeg zraka. Možda čak i da odeš na posao.

Nat je zvučala očajno. Nije odobravalu Neilovu odluku da ništa ne radi i samoga sebe žali. Svi su se zabrinuli. Tim je nazvao nekoliko puta i zamolio je da nešto učini. Ali što? Čak joj je i Karl poslao e-mail (hladnokrvan i precizan, bez komentara na njihovu zajedničku noć), u kojem joj je objasnio da je njihov voditelj počeo gubiti strpljenje s Neilom; čak ni kolega iz financijskog odjela čija je žena je umrla od raka nije tako dugo izbivao s posla. Nat je razumjela što je Karl htio reći. Ali što je ona tu mogla?

- U utorak se vraćaš na posao, zar ne? - upitala je.

- Možda.

- Ili poslije Nove godine?

- Nisam siguran.

- Ali jednoga dana ćeš se vratiti na posao, zar ne?

- Nisam siguran.

S jedne strane, Neil je potajno uživao u Natinoj pažnji, iako to nikada ne bi priznao. Kada su mu Ben, Fi, Karl i Tim postavili isto pitanje, njihova mu je zabrinutost išla na živce i mislio je da se previše upleću. Iskreno govoreći, htio je da ga svi puste na miru. Nije želio da stalno svraćaju i inzistiraju na tome da otvori prozore, opere rublje i nešto pojede. Ali sviđalo mu se to što je Nat pokazala zanimanje. Sviđalo mu se to što se osjećala krivom. I zaslužila je to, bila ga je raspela na križ. Osim toga, sviđalo mu se to što se zanima za njega (makar i iz očaja) jer ga je to podsjećalo na stara vremena, kada su bili potpuno usredotočeni jedno na drugo.

- Kakvog smisla ima vratiti se na posao? Koga je briga? - promrm-ljao je.

Neil je zvučao kao nadureni tinejdžer i Nat ga je htjela zadaviti. Bilo je to tako tipično za njega; jednostavno je digao ruke od svega. U redu, propao mu je brak, ali njoj se dogodilo isto! Bio je to sasvim slučajno isti brak, zar on to nije primijetio? Ali ona je i dalje pridonosila društvu; išla je na posao, kupovala hranu, plaćala račune za telefon. Kada dođe do gustog, ljudi ne mogu samo odustati od svega, bez obzira na to koliko bi to htjeli. Njen otac nikada nije bio takav. On je ostao sam s njom dok je bila mala beba, i mogla bi se kladiti u zadnju paru da se nakon majčine smrti htio samo zavući pod pokrivač i sakriti od svijeta, ali to ipak nije učinio. Svejedno, nije se htjela ljutiti na Neila. Iz iskustva je znala da to nema smisla, a osim toga, bila je zadnja osoba na svijetu koja je na to imala pravo. Prihvatila je činjenicu da je ona skrivila ovaj debakl. Iako je njena reakcija na posljedice bila sasvim drugačija, istina je bila da je ona potaknula ovu katastrofu.

- Što si kupio djeci za Božić? - živahno je upitala.

- Nisam ništa stigao - odgovorio je Neil, zijevnuvši.

- Molim?

Usprkos najboljoj namjeri da bude strpljiva i ne ljuti se na Neila, Nat je eksplodirala.

- Nisam mogao podnijeti sve to veselje po dućanima. Možda nisi primijetila, Nat, ali ja sam zapravo prilično sjeban.

- O da, primijetila sam, Neile. Primijetila sam i ja i pola Londona. Ali što o tome misle Angus i Sophia? Giles je premalen da bi išta primijetio, ali nisi li im barem mogao kupiti slatkiše na benzinskoj?

- Ti si sigurno odabrala fenomenalne poklone, zar ne?

Ovo je zvučalo poput optužbe.

- Pa jesam.

Nat je provela sate pokušavajući odabrati poklon za Angusa, a dvo-
jila je između super moćnih vatrogasnih kola i "mog prvog računala"

s likom žabe. Doživljavala je to kao odluku između zabave i edukacije ili, drugim riječima, između onoga što bi želio Angus i što bi odobrili Ben i Fi. Pobijedila su gigantska vatrogasna kola sa svjetlima, sirenom, pokretnim crijevom i funkcijom koja je omogućavala djeci da ciljaju i ispaljuju modre kuglice pjene na lažni plamen. Sa Sophiom je bilo lako, dobila je kutiju za prerađivanje s odjećom za kaubojku i princezu. Za Gilesa je donijela maleni drveni ormarić za knjige izrezbaren u obliku svjetionika, jer je njegova soba bila uređena u mornarskom stilu; svjetionik je ručno izradio mjesni umjetnik. Provela je sate odabirući poklone.

- Izgledaš tako nezdravo - promrsila je Nat. Nije to namjeravala naglas reći. Bilo je to nešto što joj se danima vrzmalo po glavi i što je tamo namjeravala zauvijek zadržati. Bilo je to zadnje što je htjela reći, i on je bio zadnja osoba kojoj je to htjela reći.

- Kako nezdravo? - upitao je.

Nat se ugrizla za jezik. Dlanom je prekrila usta i pokušala progutati riječi. Ali nije mogla. Bez obzira na zadnjih nekoliko mjeseci, Nat i Neil imali su naviku biti iskreni jedno prema drugome. Rekla mu je što je mislila.

- Cijela ova zbrka počela je tako što si ti poželio dijete, Neile. A vidi te sada. Samoživ si poput tinejdžera. I sam si dijete!

- Odjebi, Nat.

- O da, to zvuči vrlo zrelo, vrlo elokventno.

Nat je odjednom osjetila kako joj se vrti u glavi. Sjela je na rub kreveta i povukla glavu među koljena. Na trenutak su oboje zašutjeli. Nat je pogledala po sobi. Bila je u njoj već stotinu puta, ali danas joj se činilo da je prvi put primjećuje. Angusova soba bila je poput sobe većine četverogodišnjaka - pravo smetlište. Fi i Ben uložili su mnogo ljubavi i pažnje u pripremu sobe za svog prvorodjenca. To se moglo primijetiti po veselim bojama i pažljivom odabiru tkanina i namještaja, ali bi Angus na sobu udario pečat vlastite osobnosti svaki put kada bi na podu zgazio keks ili pod krevet sakrio Lego kockice. Tri zida bila su jarko plava, jer je Fi izjavila da je ta boja podsjeća na najljepše ljetno nebo, a četvrti je bio žut poput cvijeta ljutića. Na stropu su bile zvjezdice koje su svijetlile u mraku, a motiv zvjezdica ponavljao se i na pokrivaču i zavjesama. Na vratima ormara bile su pričvršćene razne svjedodžbe i priznanja, kao i na prozorima iznad gomile bezvezarija, te po policama za knjige. Svjedodžbe su isticale sljedeća postignuća: "Pažljivo se odnosi prema prijateljima na igralištu" i "Pažljivo se igra u pješćaniku". Svuda po podu bili su rasuti crteži dinosaura i izvanzemaljaca, zajedno s flomasterima, mekim igračkama, malim plastičnim

figuricama ljudi i čudovišta, knjigama, bedževima, gumenim lopticama i naljepnicama. Bila je tu i golema količina komadića papira koji bi neiskusnom promatraču mogli izgledati poput smeća, ali Nat je znala da su ti papirići dio složene izmišljene igre koju je Angus igrao u nedogled, poput neke vrste sapunice. Ona je ovaj kaos već mnogo puta primijetila, ali danas je tu je vidjela nešto drugo - šarm i individualnost. Krevet je bio nesprenjen, svuda je bilo prašine, a na tepihu nije bilo ni centimetra čistog prostora; bilo je to vrtoglavo, opojno središte maštovite izvrsnosti. Nat se pokušavala usredotočiti na kutiju pikula i othrvati se napadu nesvjestice.

- Da ti donesem vode? - upitao je Neil.

Nat je znala da vjerojatno grozno izgleda jer joj on nudi pomoć.

- Jesam li jako zelena u licu? - upitala je.

- Više si prozirna.

- Ništa strašno, ne brini. Već se dogodilo nekoliko puta.

- Previše pijanih noći - zlobno je promrsio Neil.

Nije mogao sakriti bijes ili ljubomoru, a njegov ju je ton potaknuo da izjavi nešto što se zaklela da nikada, ali baš nikada neće izjaviti.

- Trudna sam, Neile.

- Trudna?

Natalie je već zažalila zbog ovog priznanja, ali je već tjednima bila užasno umorna i danima tako grozno prestrašena da nije mogla ispravno razmišljati. Samo joj je izletjelo. Da je i na trenutak razmislila o posljedicama svoje izjave, bila bi si odrezala jezik prije nego izrekla te dvije proklete riječi, ali bila je prestrašena, iscrpljena i osamljena, i kao takva nije mogla razmišljati o posljedicama, osim o tome da ne povrati na Angusov pokrivač.

Nat je poznavala dovoljno trudnica da bi znala kako može očekivati jutarnju mučninu i možda umor; svaka trudnica koju je poznavala govorila je o tim stvarima, - ali ni „mučnina“ ni „umor“ nisu mogli ni izdaleka opisati realnost situacije. Mučnina je bila pristojna riječ, koja je nagovještavala nešto podnošljivo i prihvatljivo. Bila je izrazito nedostatna za opis onoga kako se Nat stvarno osjećala. Bilo joj je zlo. Zlo, zlo, zlo. Potpuno, apsolutno, odvratno zlo. I to ne samo ujutro, o ne, ujutro je mogla očekivati povraćanje, ali ju je opasnost od toga nastavila pratiti čitav dan. A tek umor! Neki dani bili su nepodnošljivi, udovi su joj bili tako teški i nezgrapni kao da joj je netko utrobu ispunio mokrim pijeskom. Na poslu i u podzemnoj bila je navikla trčati po pokretnim stepenicama; sada bi samo zakoračila u lift i jedva uspjela podići ruku kako bi pritisnula gumb za željeni kat.

Nat je isprva mislila da su mučnina i umor dio njenog prekida s Neilom; znala je da takve simptome može očekivati zbog nervoze i depresije. Ali tada joj je izostala mjesečnica, a ona je inače bila tako redovita da se prema njenim ciklusima mogao namještati sat. Kupila je test za trudnoću. Bio je pozitivan.

Kakva ironija. Bio je pozitivan. Kako je to moglo biti pozitivno, pitala se.

Nat se prisilila i pogledala prema Neilu. Izgledao je kao da mu je tijelom prošao strujni udar. Skočio je na noge i cijelo mu se tijelo ukočilo i napelo. Ruke i prsti širom su se raširili, a leđa, vrat i noge ukočili

dp nepokretnosti. Čak i kosa kao da mu se naježila, vlasi su se uspravile i ukočile.

-Je li moje?

- Naravno da nije tvoje! Zar si poludio?

Nije ispravno razmišljao. Uvijek su koristili kondome, kako je moglo biti njegovo? Koliko god to željeli, to jednostavno nije moglo biti. Još jedna hladna, okrutna činjenica. Natin život činio se ispunjen takvim činjenicama. Kakav peh. S Karlom je spavala samo jednom, i iako se nije ničega sjećala, nadala se da su se možda i u tom grozno pijanom stanju sjetili upotrijebiti kondom. Tijekom života stvorila je naviku da uvijek inzistira na tome, ali očito da to ovaj put nije bilo tako. Bože, kakva budala!

Neil se pitao nije li Nat već bila trudna kada su zadnji put vodili ljubav. Ta ga je misao razdirala. Morao je priznati da je seks te noći imao novu vrstu naboja; Nat je bila napaljena nekom novom vrstom samopouzdanja i žara. Bilo je sasvim opravdano zaključiti da su ta energija i samopouzdanje ukazivali na novog ljubavnika. Sada je i Neilu bilo muka. Imao je svoju teoriju o tome s kim je njegova žena spavala, tko mu je upropastio život.

Neil je pronašao Natin mobitel čim je otišla od kuće toga groznoga petka navečer. Stavio ga je u džep s namjerom da joj ga vrati zajedno s buketom i ispričama. Ali kada je izjavila da je spavala s nekim drugim, odlučio ga je zadržati i pregledati popis poziva i poruka, kao što je godinama činio i uvijek će činiti svaki očajni, prevareni partner. Bilo je to podlo, ali valjda je barem zaslužio da zna tko mu je upropastio život. Čitao je imena, šokiran brojem mogućih kandidata, i nije saznao ništa novo. Pronašao je nekih šest brojeva muškaraca koje nije očekivao, te niz poruka s vremenima i mjestima na kojima su se sastali. Zatim je odlučio provjeriti njenu zadnju poruku i sve mu je postalo kristalno jasno.

Utorak super. Sori za večeras, bas se veselila! x.

Poruka od Leeja Mahonyja. Uznemirio ga je usklik i poljubac. Ponovno je pregledao poruke i otkrio da je Lee Mahony poslao tri, a ona njemu još jednu. U redu, ni jedna od njih nije bila pornografska, ali bio je uvjeren da joj je Lee Mahony ljubavnik. Vjerojatno je natejela na njega iste noći kada su se posvađali. Iz poruka je saznao da su dogovarali susret, a to je omeo poziv na Alinu večeru; vjerojatno je zato cijele večeri bila tako loše raspoložena. Sve je bilo vrlo logično. Na kraju krajeva, o Lee Mahonyju uvijek je u šali govorila kao o svom "najstrastvenijem susretu", iako bi uvijek dodala, "sve dok nisam srela tebe". Neilu je bilo mučno što joj je uvijek vjerovao, jer je bio tako

siguran u njenu ljubav. Ali ne više. Neil se nejasno sjećao pojedinosti o tom Leeju Mahonyju iz priča koje su razmjenjivali u opojnim, ranim danima svoje veze, uspoređujući jedno drugo sa svojim prošlim ljubavima kako bi dokazali svoju želju i poželjnost. Lee Mahony bio je Irac. Irci su poznati po svom šarmu, ogorčeno je pomislio Neil, odjednom uvjeren kako je elokventnost čitave nacije usmjerena samo protiv njega. Kako ga je ono Nat opisala tih davnih godina? Rekla je da žene nisu mogle odoljeti Lee Mahonyju zato što on nije mogao odoljeti ženama, volio ih je sve. Neil se toga sjećao samo zato što mu se u to vrijeme taj Lee učinio prilično cool tip, s kakvim bi poželio otići na pivo, kakav je potajno i sam želio biti. Ali ne više! Seronja!

Osim toga, od svih imena koje je Nat navela i svih sastanaka koje je priznala te sudbonosne večeri kada je zazvao Cindyino ime, Lee Mahony primjetno je nedostajao. Dokaz? Sigurno ga je štitila. Čak i tada. Spomenula je sva druga imena na popisu: Alan Jones, Michael Young, Richard Clark, Matthew Jackson i Daniel McEwan. Spremno je otkrila njihov identitet i odlučno negirala da je spavala s bilo kime od njih. Ali nije priznala ništa o Leeju Mahonyju. Neil je pokušavao dokučiti zašto je priznala da je spavala s nekim, i mogao je izvući samo jedan zaključak: htjela je biti s tim nekim, htjela ga se riješiti. Neil ju je htio pitati koliko je dugo spavala s Leejem Mahonyjem, kako često i kako je dobro bilo. Ali je znao da bi ga ti odgovori dotukli. Nije mogao.

- Sranje.

Neil nije bio siguran kome je to bilo upućeno. Natalie?

Leeju Mahonyju? Sudbini? Ali ne djetetu. Čak i u trenutku prljave, odvratne boli i zapanjenosti, Neil si nije mogao pomoći, potajno je pogledavao prema Natinom trbuhu. Je li bio zaobljen? Imalo? Ili je on to samo zamišljao? Je li moguće da se u Natinom trbuhu nalazi dijete? Ili u utrobi? Ili je možda trebao reći u maternici, nije li to u današnje doba bila općeprihvaćena terminologija? Njemu se više sviđala riječ "utroba", zvučala je nekako toplije, ženskije. Pomisao na to da u Natalie raste dijete bilo je nevjerojatno čudo o kojem je mogao samo sanjati, te istodobno najcrnja, najokrutnija noćna mora.

- Sranje! - ponovio je.

Nat se trgnula kada je riječ preko sobe poletjela prema njoj.

- Ali ništa od toga nije važno, jer će u srijedu ionako sve biti gotovo - oprezno je rekla.

- Molim?

Neil je provukao prste kroz kosu takvom žestinom da je Nat pomislila kako će iščupati cijeli pramen.

- Pobacit ćeš?

Nat je progutala slinu.

- Naravno.

- Ne! - povikao je Neil.

Uvijek je vjerovao u prava žena u odlukama vezanim uz trudnoću. Vjerovao je da postoje okolnosti pod kojima žena ne bi smjela donijeti na svijet neželjeno dijete, jer bi to mogao biti zločin jednak pobačaju. Žene koje su bile žrtve silovanja morale su imati tu mogućnost, kao i majke na rubu opstanka, koje su morale nahraniti više usta nego što su to fizički ili psihički bile u stanju, ili žene kojima je rečeno da će im djeca imati užasne bolesti ili tjelesne nedostatke. Ali Nat? Je li Nat imala pravo izbora? Na intelektualnoj razini u potpunosti je shvaćao, ali ovo nije imalo nikakve veze s intelektom. Njegova reakcija bila je sasvim emotivna.

- Ne smiješ!

- Smijem i hoću - rekla je Nat, kao da je njoj tu odluku bilo lako donijeti. Ali nije. Nat nije željela dijete. Znala je to, oduvijek je to znala. Nije htjela biti trudna. Doživljavala je trudnoću poput neke vrste smrtno kazne. Ali to što nije željela biti trudna i prekid trudnoće bile su dvije sasvim različite stvari. To je neočekivano otkrila kada je nazvala kliniku za prekid trudnoće da ugovori datum. Gospođa koja se javila na telefon upitala je Nat želi li savjetovanje. Nat je odbila. Također je odbila ponuđenu literaturu o razvoju fetusa. Znala je što hoće i nije htjela skrenuti s puta. Blago su joj naznačili da je nitko ne želi skrenuti s puta; samo su joj htjeli predložiti sve činjenice. Ali Nat nije htjela predugo razmišljati. To je teška odluka, istaknula je žena na drugom kraju linije. Upitala ju je ima li s kime razgovarati. S djetetovim ocem? S majkom? Prijateljicom? Bi li htjela da netko pođe s njom? Nat je rekla da će razmisliti o tome, ali nije namjeravala to i učiniti. Bila je uvjerena da je cijelu stvar bilo najpametnije zauvijek potisnuti daleko u pozadinu mozga; da o njoj ne misli, i nikada o njoj ne progovori. Iznenadila se što je, usprkos čvrstim namjerama da ovo pitanje drži u potpunoj tajnosti, o tome sada razgovarala s Neilom. I to baš s njim! Morala je završiti ovaj razgovor.

- Neile, to stvarno nema veze s tobom - rekla je Nat.

Istinitost ove izjave oboje ih je probola poput strijele.

- Nisam ti trebala ništa reći. Nemam pojma zašto jesam. Ne razmišljam ispravno.

- Ne, ne razmišljaš ispravno, zato ovo nije trenutak da napraviš bilo što na brzinu - očajnim glasom rekao je Neil.

- Neile, to nije tvoje dijete - odlučno ga je podsjetila.

U redu, shvaćao je.

- Što će reći otac?

Nije se mogao prisiliti izgovoriti ime Leeja Mahonyja. Ne ovdje u sobi svog nećaka. Bilo bi to bogohuljenje.

- Ništa, on ne zna, nisam mu rekla.

Za Nat je ovaj razgovor bio užasno bolan. Tim više što je znala da je Neil osjećao isto.

- Zar on nema pravo znati?

- Ne bi ga zanimalo - hladnokrvno je izjavila Nat.

Bila je prilično sigurna da je bilo tako. Osim toga, Karl je nije zanimalo.

- Mi nismo zajedno, Neile.

Neil nije bio siguran je li Nat mislila reći da oni više nisu zajedno, da on mora odustati i ne upletati se u njezin život? Ilije mislila reći da ona i Lee Mahony nisu zajedno? Osjetio je kako mu tijelom prolazi val nade. Ako nisu zajedno, tada ... pa, možda ... ima šanse za ... Neil nije uspio dovršiti misao, a Nat je njegovu maštariju već zaledila, još jednom ponavljajući svoje početno stajalište, koje mu je i dalje ostalo nesuvislo i neobjašnjivo.

- Ne želim biti majka, a posebno ne samohrana majka. Zaboravi da smo ikada vodili ovaj razgovor.

Nat je ustala i izašla iz sobe. Kada su se za njom treskom zalupila vrata, jedno od Angusovih priznanja palo je na pod. Neil ga je podigao i zagledao se u nj. "Pažljivo se odnosi prema prijateljima na igralištu". Prava vještina, pomislio je Neil.

Neil je ostao u Angusovoj sobi sve dok mu Ben nije zaprijetio da će ga fizički spustiti na donji kat. Zatim je sjeo pokraj božićnog drvca (napola se skrivajući iza njega) i ostao šutjeti cijeli dan. Obitelj mu je dobacivala suosjećajne poglede, ali shvaćali su da je u njegovu izrazu lica bilo nešto duboko zatvoreno i neobično udaljeno; čak ni njegova majka nije mu se usudila ponuditi "novčić za misli" kao što bi to inače činila. Možda je razmišljao o prošlim Božićima, bilo je prirodno da se sjeća sretnijih vremena. Prešutno su se dogovorili da će mu tiho dopustiti da se i dalje duri. Ali tko bi mogao pogoditi kako su crne i burne bile Neilove misli? Nije mogao shvatiti svoju situaciju. Koliko god se očajnički trudio, nije mogao shvatiti što mu je Nat rekla. Činjenice su mu se vrtjele po glavi kao rublje u perilici - zapetljano, iskrivljeno i natopljeno vodom.

Morao je razgovarati s nekim, ali s kime? Članovi obitelji bili su previše bliski. Ako ikome kaže da je Nat trudna i da planira prekid trudnoće, te da dijete nije njegovo, otvorit će golemu Pandorinu kutiju koju više nikada neće moći zatvoriti. Neil se nije mogao suočiti s neizbježnim blaćenjem svoje žene (ili bi trebao reći bivše žene? nije znao što kaže bonton), nije mogao podnijeti pomisao na to da se mora probijati kroz histeriju i nevjericu drugih; jedva se borio s vlastitim osjećajima.

Bio je siguran da će članovi njegove obitelji imati različita mišljenja o situaciji i da će ih htjeti izraziti, a on je trebao nekoga tko će ga saslušati. Mislio je porazgovarati s Timom, kojemu je u potpunosti vjerovao i koji je bio sposoban ponuditi dobar savjet, kao što je to tijekom godina često činio. Na neki način, Tim mu je bio poput brata, ali upravo to je i njega isključivalo, jer bi ga odanost prisiljavala na ogorčenje i osudu, pa mu je preostao jedino Karl. Karl vjerojatno neće histerizirati; čak i ako bude šokiran događajima, previše je cool da bi to pokazao. Ako i bude imao svoje mišljenje, najvjerojatnije će ga izraziti u obliku niza učinkovitih prostota. Neil je mislio da se može suočiti s nizom

sumnjičavih "ma zajebavaš me", "kučka" i "nema jebene šanse", što bi vjerojatno bili Karlovi odgovori. Neil je znao da to nije razgovor koji može obaviti mobitelom! Mora pričekati da se Karl vrati u grad. Ali kada? Znao je da je Karl kod Jeninih roditelja. Poslao mu je poruku i pitao ga kada se vraća. Laknulo mu je kada je saznao da stiže dvadeset osmoga. Brinuo se da će morati čekati do Nove godine, što mu se činilo predugim. Nije bilo vremena za gubljenje.

I tako je Neil dvadeset osmoga kupio šest limenki piva, potražio čokoladnu naranču u Fiinom hladnjaku i zaputio se Karlu.

Karl se iznenadio kada je u devet ujutro na svom pragu ugledao Neila. Isprva je mislio da ga je došao pretući, čega se potajno već tjednima pribojavao. Do tada je postalo očito da je njegova indiskrecija s Nat prošla nezapaženo, ali Karl je ipak bio nervozan. Katkad te ovakve stvari zaskoče kada im se najmanje nadaš, baš kada se prestaneš osvrutati preko ramena. Znao je da je bio kreten što se spetljao s Neilovom ženom. Koliko god privlačna bila, to nije bilo u redu i on to stvarno nije namjeravao (nije to učinio nijednom tijekom sedam godina koliko ju je poznao, bez obzira na to koliko ju je želio), ali te je večeri popio dovoljno da potopi brod, a i pomalo ga je uzrujala cijela ta situacija s vjenčanjem. Nije bio tip koji bi tražio izlike ili previše analizirao stvari, to nije bio njegov stil, ali ga je preplašilo to što su, čim se iskeširao za zaručnički prsten, pripreme za vjenčanje poprimile vlastiti život. Njih je pokretala sila toliko snažna i nezaustavljiva da je Karl pomislio da bi se protiv nje jedva mogao obraniti i Jedi majstor. Nije osjećao da ga se pripreme za vjenčanje imalo tiču, pa iako je bio spreman priznati da nije utjelovljenje romantičnog viteza na bijelom konju, očekivao je da žena, koju će on oženiti, bude luda za njim. Je li Jen bila luda za njim? Nije bio siguran. Sasvim sigurno je bila luda za vjenčanjem. Ali za njim? Evo na primjer, prstenje. Nisu ga zajedno birali. Kada ju je zaprosio, Jen je priznala da je već odabrala svoj prsten. Činilo se da se od njega očekuje samo gotovina, kada bi to od njega zatražio prodavač, i spreman osmijeh, kada bi im svi čestitali. To ga je mučilo. To mu je vrijedalo ponos, pa možda čak i nešto dublje. Te noći kada mu je Nat pozvonila na vrata, nije sasvim ispravno razmišljao.

Uz olakšanje, Karl je primijetio pivo i čokoladu, te pomislio kako nije vjerojatno da je Neil došao tražiti bilo kakvu osvetu. Kada se potpuno razuvjerio, Karl se iskreno obradovao što vidi prijatelja. Prije svega, Neil je izašao iz kuće i navukao čistu odjeću, što se nije dogodilo već tjednima. Karl nije bio od kamena; brinuo se za prijatelja, jer je ovaj stvarno zaglibio. A osim toga obradovao mu se i zato što u kući nije imao ni piva ni čokolade.

- Prijatelju, drago mi je što te vidim.

Karl je povukao Neila u širok zagrljaj uz obavezno pljeskanje po leđima, te ga poveo gore u stan.

Karlov stan bio je ukusno namješten. Zidovi, su bili obojeni različitim nijansama bijele boje, zbog čega se oskudan prostor doimao većim. Posvuda su visjele zgodne crno-bijele fotografije; one najbolje bile su izložene u uskom, kratkom hodniku koji je vodio prema spavaćoj sobi. Kada je ženama pokazivao ove snimke, često je tvrdio kako ih je sam snimio. Naravno da nije, sve su to bile reprodukcije iz *Habitata*, i njihova popularnost značila je da je povremeno bio uhvaćen u laži, ali nije mario, to je rijetko kada bilo važno. Tvrdnja da je on sam snimio te fotografije dotičnu bi obično zadivila u odgovarajućem trenutku dok bi je vodio niz hodnik, i to je bilo sve na što je ikada računao. Većinu svog namještaja također je kupio u *Habitatu*, a prošle godine ugradio je kuhinju iz *Ikee*. Bila je od sivog lakiranog materijala i izgledala vrlo dojmljivo. Jen je održavala stan čistim, ili je to barem nekada činila. Neil je primijetio da je stan bio neočekivano prašnjav, te da su se na svim površinama nalazile kružne mrlje od šalica kave; sve je izgledalo kao nekada, prije nego što je Nat uvela Jen u Karlov život.

- Je li Jen ovdje? - upitao je Neil, nadajući se da zvuči nonšalantno. Zapravo je očajnički htio da Jen ne bude u blizini; ako je ona tu, nema šanse da s Karlom razgovara o onome o čemu je htio razgovarati.

- Ona je kod svojih staraca. Tamo smo proveli Božić, Štefanje i nedjelju, ali Isuse, prijatelju - Karl je od očaja zakolutao očima. - Ne znam kako ću to preživjeti svake godine. Jutros sam se vratio ovamo i ostavio je kod njih. Ona je htjela da ostanemo do Nove godine. Jebeš ti to.

- Naporna obitelj?

- Ne naročito. Sasvim su normalni. Malo su se svađali, što mislim da je zbog Božića, i znatiželjni su, ali mislim da je to zato što ih ja očaravam. Problem je u tome što su užasno dosadni i prde.

- Misliš reći da su dosadni prdonje?

- Ne. Mislim da su tako stari da im uopće nije neugodno, i svoju zahvalnost za božićni ručak iskazuju na starinski način. Ozbiljno, svi članovi obitelji izgledaju i ponašaju se poput Henrika VIII., uključujući i majku. To me zabrinjava. Znaš onu narodnu, "Dobro pogledaj majku pa ćeš vidjeti s kim si završio".

* (Op. prev.) *Habitat* - britanski lanac trgovina namještajem i pokućstvom, poznat po suvremenom dizajnu i visokim cijenama.

- Nat ne sliči na svoju - primijetio je Neil.
- Ne, ona sliči na svog starog, što je još uvijek bolje nego to što Jen sliči na svoju staru. Karl je otvorio limenku i upitao: - Hoćeš gledati nogomet? Snimio sam utakmicu od prekjučer.

- Ne bih, Karl.

- Ne? Što ćemo onda?

Neil je duboko udahnuo i odvažio se.

- Moram s nekim razgovarati o nečemu vrlo velikom.

- Prijatelju, vidio sam ti ga, nije baš tako velik - našalio se Karl.

Osjetio se emotivno napadnutim i pokušao se obraniti. S Neilom nije bilo lako otkako je prekinuo s Nat. Karl je stvarno pokušavao suosjećati, mnogo više nego što bi to činio s bilo kojim tipom koji je prekinuo s bilo kojom drugom djevojkom. Popuštao mu je jer se bio spetljao s Nat. Iako Neil nije znao ništa o tome, a Karl se izvukao bez ogrebotine (verbalne, emotivne ili fizičke), negdje duboko u sebi osjetio je neugodne trzaje odgovornosti. Da je stao i razmislio o tome kako će Neil biti povrijeđen ako izgubi Nat, možda one noći ne bi učinio ono što je učinio. Jednom ili dvaput pitao se nije li bilo mudrije uvjeriti Nat da između Neila i striptizete sigurno nema ničega, čak iako u to tada nije bio sto posto siguran. Je li trebao nazvati Neila da dođe po Nat? Je li mogao spriječiti katastrofu? Je li se trebao ponijeti kao mali Nizozemac koji je prstom začepio rupu u morskom nasipu i spasio čitav grad od poplave, umjesto da se trudio začepiti jednu sasvim drugačiju vrstu rupe?

Karl je dobio odgovor na svoje pitanje kada je Neil izjavio: - Nat je trudna.

- Isuse!

- Nije moje.

- Nije ni moje - blebnuo je Karl.

- Što?

- Oprosti, glupa šala.

Isuse, Isuse, pomislio je Karl. Noge su mu se odsjekle. Posrnuo je natraške i spustio se na kauč. Neil je to shvatio kao znak da i on sjedne.

- Te noći kada me ostavila, našla se s tim tipom Leeom Mahonyjem. Njegovo je.

- Što? - zbunjeno je upitao Karl.

- Poseksala se s njim. Njegovo je.

- Rekla ti je?

- Ne. Ne tim riječima. Ali znam da je tako - ustrajao je Neil. - Znači, ona misli da je dijete Mahonyjevo, i naravno da bi moglo biti. To je gotovo sigurno. Sve ovisi o tome koliko su se puta poševili, i jesu

li to i prije, znaš, datumi i to. Ne znam sigurno je li to već dulje trajalo ili se dogodilo samo jednom te večeri, jer je bila bijesna. To znatno utječe na izgled. Stalno razmišljam o tome, pokušavam to riješiti.

- Prijatelju, ne slijedim te.

- Jer ako je to bilo samo jednom, ako je samo te noći spavala s nekim drugim, onda još uvijek postoji mogućnost da je moje.

- Kako bi moglo biti tvoje? - zbunjeno je upitao Karl.

Znao je dovoljno o njihovom privatnom životu, pa i to da su uvijek koristili zaštitu.

- Jer sam te večeri probušio kondom - žurno je priznao Neil.

- Koje je beno sranje - odgovorio je Karl, što je Neil smatrao sasvim primjerenim za ocjenu situacije.

- Ali ne mogu joj reći. Ubila bi me. Nije htjela dijete, a sada ne želi ni mene, paje to dvostruki udarac, ako se pokaže da je dijete moje. Ionako su šanse vrlo slabe.

Šanse na koje je Neil računao.

- Ali što te, dovraga, natjeralo da napraviš nešto tako prokleta neodgovorno, tako apsolutno glupo? - htio je znati Karl, koji je bio previše izbezumljen preobiljem informacija da bi sve mogao dobro povezati.

- Bila je to Cindyina zamisao.

- Misliš na striptizetu?

- Da.

- Koji si ti genijalac, prijatelju, koji prokleti genijalac! Sto ti je bilo, da poslušas savjet striptizete koja je i sama gotovo dijete? - ljutito je uzviknuo Karl.

- Nije to bio savjet, samo primjer. Rekla je da je prestala uzimati pilule da bi...

Neil je prestao govoriti, znao je da to loše zvuči.

Karl je dovršio rečenicu.

- Da nekog jadnika natjera da je oženi?

- Već su bili vjenčani. Njen muž nije htio djecu.

- Ljudi imaju pravo da ne žele djecu - urlao je Karl, bijesan na takvu užasnu neodgovornost.

- Ljudi imaju pravo da žele djecu! - još glasnije je vikao Neil.

Znao je da to što je učinio nije bilo u redu, ali je htio da njegov prijatelj razumije njegov nepopustljivi, jadni očaj.

- Bio sam tako bijesan što žene u rukama drže sve karte plodnosti. Nije fer da one odlučuju kada žele djecu, ili što je u našem slučaju još važnije, nije fer to što je Nat odlučila da ne želi dijete. I ja imam pravo nešto reći.

- Žene nisu uvijek imale pravo odlučivati. Stotinama tisuća godina žene bi samo bile napumpane i morale se s time nositi. Zaštita je relativno nova povlastica i ne možemo ih kriviti zbog toga što je žele koristiti - naglasio je Karl. - A ti si, prijatelju, stvarno zajebao. To nije nekakva prvoaprilaska šala, to je golemo djelo.

Neil je zlovoljno slegnuo ramenima. Znao je da Karl ima pravo. Bilo je to golemo djelo. Pravljenje djece bilo je najveće djelo na svijetu, to je bilo ono o čemu je neprestano razmišljao. Shvaćao je da je bio vrlo nepromišljen kada je pokušao Nat trikom natjerati u trudnoću.

- No ništa od toga ionako nije važno. Ide na pobačaj. Danas.

Nakon što je ovo izgovorio, Neil je osjetio drhtavicu i mučninu. Bio je kreten, glupi kreten, to je sada shvatio. Pomisao na to da će se Nat podvrgnuti anesteziji, a zatim se morati nositi s traumom pobačaja, sve je to za njega postalo previše. Zašto nije prije mislio na to? Bio je tako siguran da će, ako zatrudni, početi razmišljati poput njega. U to je sam sebe uvjeravao dok je pijan bušio kondom.

- Ha.

- To bi moglo biti moje dijete - povikao je Neil bolno.

- Ili ne - podsjetio ga je Karl.

- Znam. Nije mogla zatrudnjeti nakon samo jednog poluzaštićenog odnosa sa mnom. Vjerojatnije je to bio taj gad Lee Mahony - rekao je Neil uz očajan urlik.

- Što si ono rekao o tom Leeju?

Karl se nije mogao snaći s tim dijelom priče. Je li to značilo da se Nat poševala s Neilom, zatim otišla k njemu, a nakon toga požurila do sljedećeg tipa? To ne sliči na nju, već na ponašanje nimfomanke. Ona nije bila ta vrsta žene, zar ne? Karl nije mogao složiti sve dijelove slagalice, jer je Neil imao još jednu bombastičnu vijest.

- Ali stvar je u tome, prijatelju, da me nije briga. Bez obzira na to je li moje ili ne, želim to dijete i želim nju.

- Šališ se.

- Smrtno sam ozbiljan.

- Ti si potpuno sjeban - konačno je zaključio Karl.

- Ne, nisam. Bio sam. Sada sam shvatio da to što sam ovdje sjedio tjednima i nisam prao zube, to je bilo sjevano. I to što sam probušio kondom, to je, pa, i to je bilo krivo, vrlo očajno, podlo i nepromišljeno, to sad vidim. Osim toga, cijela ta stvar sa striptizetom bila je prokleta, blesava, golema zbrka. Ali ovo, Karl, ova želja za njom i njenim djetetom, bez obzira na to čije je, ovo je moj najsvjetliji trenutak.

- I to što si dobio otkaz je jako glupo - dodao je Karl.

- Dobio sam otkaz?

- Nisi primio pismo?
- Ne. Ili možda jesam. Nisam otvarao poštu.
- Ha.

Karl je nelagodno slegnuo ramenima, ovo nije bio najbolji način da mu objavi novosti.

- Žao mi je, prijatelju. Slali su ti upozorenja. Nisi se pojavio na poslu šest tjedana, a nemaš ni ispričnicu od liječnika. Što ti je bilo?

- Nisam razmišljao, rekao sam ti. Sjebao sam puno toga, ali ništa od toga nije važno. Važno je samo to da želim Nat i da želim to dijete.

Karl se zamislio. Je li njegov prijatelj luđak ili heroj? Je li to bio njegov najsvjetliji trenutak ili samo nov oblik delirija?

- Ali ona će prekinuti trudnoću. I dalje ne želi klinca.

- Da, i zato što nije moje, nemam prava od nje ništa tražiti. Da je dijete moje, imao bih pravo nešto reći, zar ne? Kakva su pravila? Imaju li očevi bilo kakva prava?

- Ne znam. Moraš potražiti na *Googleu*.

Karl je pomislio da bi možda mogao učiniti nešto da spasi situaciju. Možda. Ali to bi od njega zahtijevalo hrabrost i samopožrtvovnost, a to nije bio njegov stil. Morao je pažljivo razmisliti što bi bilo najbolje. Ako se sada upetlja i prizna svoju ulogu u ovoj tragediji, zar to ne bi stvorilo još veću zbrku? Morao bi razgovarati s Nat prije nego što Neilu otkrije previše.

- Misliš li da to stvarno možeš, biti tata nečijem klcu i nikada mu to ne zamjeriti?

- Naravno. Kako mogu kriviti dijete za to tko mu je otac? Bio sam siguran u to od časa kada mi je rekla da je trudna, ali nisam počeo vikati. Polako sam razmislio. Dobro sam razmislio. Otkad mi je to rekla, ne razmišljam ni o čemu drugom.

- A ne bi zamjerio ni njoj?

- Znaš li što? S Nat sam proveo sedam godina, a sada je ovo moj sedmi tjedan bez nje. Zašto mi je trebalo toliko vremena bez nje da me podsjeti na to koliko je volim? '

Bio je paraliziran bez nje. Ljudi to nisu razumjeli. Mislili su da je lijena budala, ili budala koja žali samoga sebe, ili tek obična jadna budala, ali on je bio paraliziran. Srce mu je bilo slomljeno. Kako je to otrcano zvučalo! Riječi više nisu ni doticale značenje, ali Neil je bio siguran da mu je srce bilo doslovno slomljeno. U grudima gdje je nekada kucalo osjetio je nepopustljivo lupanje. Mislio je kako mu se srce rasprsnulo poput stakla, a sitne krhotine zabole su se u svaki djelić njegova života. Kamo god bi pogledao, vidio je samo bol, tugu i žalost. Krhotine njegova srca ležale su u naborima odjeće koja je za

njom ostala rasuta po podu spavaće sobe ili je uredno visjela u ormaru. Podigao je odjeću s poda i pomirisao je, pokušavajući pronaći tragove njenog bića: njenog parfema, dezodoransa, znoja, bilo čega njenog, samo da to može zadržati. Tjednima je spavao s njenim kućnim ogrtačem, i bio je gorko razočaran kada su svi njezini tragovi konačno izbljedjeli a zamijenio ih je njegov vlastiti oštri miris. Krhotine njegova rasprsnutog srca pojavile bi se u ormarima kada bi izvadio šalicu koju je ukrasila na tečaju keramike, a neke su se skrivale među bočicama na prozorskoj dasci u kupaonici. Krhotine su svjetlucale među stranicama njenih knjiga i časopisa, tijesno natrpanih po policama. Krhotine su bile i u pjesmama, u filmovima, u srebrnom zimskom zraku; bile su posvuda jer nje nije bilo nigdje. Nedostajala mu je. Nedostajala mu je više nego što je mogao zamisliti da bi jedno ljudsko biće moglo nedostajati drugome. Kada bi provirio kroz prozor, mučila bi ga njena priviđenja; kada bi zavirio u svoju glavu, mučila bi ga živa sjećanja na nju.

U mislima se vratio na njihov prvi sastanak, na kino i na film *Kili Bill* 1. Bila je to fantastična večer, jedna od onih koje imaju vlastiti život, vrijeme i pravila. Da, otkrio je da je Natin ukus za filmove osvježavajuće širok (kao možda i spremnost na seksualno eksperimentiranje, nikada nije zaboravio onaj komentar o Umi Thurman, bilo je to tako neopisivo cool), ali ono što je Neila do kraja osvojilo te večeri dogodilo se i prije početka filma. Smjestili su se u neudobna plava sjedala, trpajući u usta kokice koje su bile sumnjivo nalik stiroporu, a tada je odjednom u publici zagrmila glazba za početak programa. Neil nikada prije nije obraćao pozornost tome *jinglu*; bio je dopadljiv ali ne i legendaran. Ali tada je Natalie počela plesati. Ostala je u sjedalu (hvala Bogu), ali je počela vrtjeti kukovima i ramenima. Bila je tako neobuzdana i vesela da se Neil nije mogao ne nasmijati, i što se više smijao, to je ona više plesala, sve dok se on više nije mogao suzdržati i pridružio joj se. Plesali su u sjedalima, iskreno i spontano. Bila je to jedna od onih malih stvari zbog kojih se momak zaljubi u djevojku. I djevojka u momka. Otada bi, kad god bi otišli u kino, uvijek plesali u sjedalima. Bila je to jedna od njihovih malih stvari.

Hoće li ikada moći ponovno ići u kino?

Neil je duboko udahnuo i konačno rekao što je stvarno mislio.

- Imao si krivo, Karl. Nije sve u seksu. Sve je u ljubavi. Želim je čak i bez djeteta. Ili s bilo čijim djetetom. Stvarno želim obitelj, ali nju želim više od svega. Ona je osnova obitelji koju ću ikada imati. Sada vidim da je meni Nat obitelj. Karl, ozbiljno mislim da ne mogu, znaš, biti bez nje. Mislim da ne bih mogao, znaš, postojati.

- Da.

Nastao je neugodan trenutak. Karl je razmišljao o tome što je učinio i što nije učinio. Neil je razmišljao o tome što je trebao učiniti a što nije učinio. Šutnja je potrajala.

Nakon čitave vječnosti, Karl je oprezno rekao: - Ne možeš sada odustati, Neile.

- Molim?
- Moraš joj reći. Moraš joj reći što si meni upravo rekao.
- To neće ništa promijeniti - beznadno je odgovorio Neil.
- Možda hoće. Reci joj za probušeni kondom. Reci joj da ti nije važno tko je otac. Reci joj da nije važno ako i nemate djece. Reci joj, Neile. Sada. Reci joj prije nego što bude prekasno.

Nat se pitala što bi odjenula. Nije htjela izgledati previše imućno. Hoće li je ljudi u klinici optužiti za pobačaj, iako je bilo očito da ima dovoljno novca za podizanje djeteta? Odmah je isključila jarke boje; žuto, ružičasto ili crveno izgledalo bi previše veselo. Nije se osjećala veselo, već sasvim jadno, razočarano, ispuhano; ne bi li tamnije boje bile prikladnije? Nije htjela odjenuti ništa što je naročito voljela, jer je znala da to više nikada neće htjeti nositi. Zašto je to bilo tako teško? Radilo se samo o odijevanju. Činila je to svaki dan. Zašto se osjećala poput kamena? Nat je zatvorila oči i gurnula ruke u ormar; odjenut će prvo na što naiđe. Evo ga, plava dolčevita, to će biti sasvim u redu.

Nat se spustila u kuhinju svojih roditelja u četvrt do devet. Brian je već otišao na jednu od svojih šetnji. Iako nije bila subota, ponio je jutenu vreću i zašiljeni štap. S malim gađenjem primijetio je da će vjerojatno biti više smeća nego obično, i to ne zbog redovitih posjetitelja, već zbog onih povremenih, koji su upravo zato bili prilično bezobzirni. Natalie je znala da će zatim pojesti zaslužen ručak u jednome od pubova na glavnoj ulici. Neće stići kući do sredine poslijepodneva. A do tada će sve biti gotovo. Svršeno. Iza nje. Tako je trebalo biti. Bilo je to jedino rješenje. A zatim će moći nastaviti sa svime.

Nastaviti s čim?

Pomisao nije bila nova, ali svaki put kada bi joj navalila u glavu, Nat bi je jednakom silinom izbacila. Danas nije imala dovoljno energije da se bori protiv užasa te pomisli, i više nije imala pojma što znači „nastaviti sa svime“. Što je uopće bilo „sve“? To više nije bio Neil ili njen dom. Još uvijek je imala posao i to joj je bilo od vitalnog značenja, ali mučili su je odnosi s gotovo svim prijateljima i obitelji. Od Jen se udaljila radi Karla, a od Ali radi njene trudnoće. Nije joj bilo lako slušati Aline neprestane izvještaje o razvoju fetusa, jutarnjim mučninama, planovima za porod, napadajima gladi i strahovima od strija. Nat je htjela povikati, "Da, razumijem!" Je li doista razumjela? Ali je bila euforična; Nat to nije razumjela, ona sama bila je prestravljena.

Posjet Neilovoj obitelji za Božić ispunio ju je gorko-slatkom mješavinom osjećaja; Nat još nije pronašla prekidač kojim bi mogla isključiti svoje osjećaje prema njima. Hoće li to ikada moći? A njeni vlastiti roditelji? Osjećala se grozno i pri samom pogledu na njih. Šuljali su se oko nje na prstima, prepuni brige, ali nesposobni pronaći put u smislen razgovor. Bila je to njena krivnja, ne njihova; zaustavila bi svaki njihov pokušaj da razgovaraju o Neilu. Život joj je imao više rupa od švicarskog sira.

Tijekom prvih mjesec dana otkako je prekinula s Neilom, Nat je mislila da je bilo dovoljno (katkada i previše) staviti nogu pred nogu, jednostavno nastaviti postojati. Nije smjela razmišljati ni o čemu većem od sljedećeg putovanja podzemnom, sljedećeg poslovnog sastanka, sljedećeg obroka. Svaka dugoročnija vizija zahtijevala je herkulski napor za koji nije bila sposobna. A zatim je otkrila da je trudna.

U zadnjih petnaest dana postala je svjesna da se u njenom tijelu nalazi jedno drugo biće, da svoje tijelo dijeli s njim. Početna joj je briga bila kako da na najučinkovitiji način zaustavi razvoj tog bića i što bolje sakrije njegovo kratko postojanje. Ali što je više pokušavala ne razmišljati o tom biću, sve je više otkrivala da razmišlja o njemu. Možda je to bilo zbog sve te mučnine i umora; bilo je nemoguće ignorirati nešto ako se njegova prisutnost tako neprilično izražavala. Zabrinjavalo ju je da bi njena majka ili Becky mogle primijetiti njene česte odlaske na zahod gdje je povraćala, ili da se možda malo udebljala, jer se počela gotovo odmah popunjavati. Nadala se da će svi misliti kako je to zbog pretjerivanja u božićnim poslasticama. Bilo joj je draže razmišljati o tome na taj način, u to je i njoj samoj bilo lakše povjerovati, jer je božićno pretjerivanje bilo lakše nadzirati. Ali i trudnoću je mogla nadzirati. Da, naravno da je mogla. Stalno si je to ponavljala, ali se nije mogla uvjeriti.

Konačno je na brzinu pregledala literaturu koju je, nakon onog početnog razgovora od prošlog tjedna, donijela kući; osjetila se nekako na to primoranom. Literatura je opisivala različite faze razvoja fetusa. Nat je bila negdje između sedmog i osmog tjedna trudnoće. To nije ništa, govorila si je. To ništa ne znači. Samo nakupina stanica, jedva da se i mogu otkriti.

Bilo je ludo nazivati tu nakupinu stanica djetetom ili govoriti o savijanju ili rastezanju.

U redu, nakon osam tjedana rep je nestao, pa sad izgleda tek nešto manje nalik izvanzemaljcu, i svi organi, mišići i živci počinju funkcionirati, primijetila je Nat. To je već nešto, pretpostavila je, nešto sasvim osobito; barem u znanstvenom smislu, ali još uvijek nije imalo utjecaja

na njenu emotivnu stvarnost. Ali tada je otkrila da se ruke već mogu saviti u zglobovima. Tko bi to mislio! I kapci se već mogu spuštati preko očiju. Zamisli! Nešto tako delikatno poput kapaka na nečemu ne većem od zrna graška.

Ili ne. Najbolje je da ne misli. Da ne misli, ne zamišlja i da se ne pita. Treba samo nastaviti dalje. Samo dalje.

Nat je poželjela doručak. Otkrila je da svaka dva sata mora nešto pojesti. Mislila je da je Nina možda otišla u grad; spomenula je da mora vratiti hlače koje joj je Brian kupio za Božić, jer su nogavice bile predugačke, a ona je htjela nešto kraće. Nat je stoga bila iznenađena kada je ugledala Ninu za kuhinjskim stolom. Pred njom su bile rastvorene novine, ali Nat nije povjerovala da ona čita.

- O zdravo, mislila sam da si otišla u grad.

- Ne dušo, htjela sam, a onda sam pomislila da bih mogla iskoristiti to što su svi vani da malo porazgovaram s tobom.

Bio je to mali razgovor koji je Nina već neko vrijeme pokušavala započeti, a koji je Nat izbjegavala vještinom majstora borilačkih vještina s crnim pojasom.

- Mislim da je vrijeme.

- Ha.

Nat nije htjela da Nina pomisli kako ona želi razgovarati, ali nije se ni bunila. Nat se već tjednima skrivala kod roditelja, i oni su se prilično dobro suzdržavali od unakrsnog ispitivanja o prekidu s Neilom. Nat je znala da su takva pitanja neizbježna; poput kakve neplaćene globe, jedno vrijeme možeš izbjegavati plaćanje, ali na kraju će te ipak skupo stajati. Nat je iskoristila izliku da skuha čaj kako se ne bi morala suočiti s majčinim pogledom.

- O čemu želiš razgovarati? - upitala je.

U Natinoj glavi bilo je milijun stvari o kojima je vjerojatno trebalo razgovarati, ali nije znala kako, ili čak ima li ikakve želje dotaknuti bilo koju od njih. Hoće li imati hrabrosti ispričati majci da je spavala s Karlom? Može li joj objasniti da je Neil počeo redovito posjećivati striptizetu i zazvao njeno ime dok su vodili ljubav? Je li mogla opravdati svoje razloge zašto ne želi djecu? To bi joj moglo biti najteže priznanje.

- Koliko si dugo trudna, dušo?

Pitanje se odbilo po kuhinji; mahnito se zakovitlalo i poprimilo takvu brzinu da se Nat gotovo srušila na leđa.

- Kako znaš? - upitala je, okrenuvši se prema Nini.

- Ja sam ti majka, to mi je posao. Osim toga, pronašla sam ovo u džepu tvojih traperica dok sam ih stavljala u pranje.

Nina je podigla napis o razvoju fetusa. Nat se pitala gdje li je završio. Sinoć ga je tražila jer je htjela provjeriti kada fetusu počinje rasti kosa. Nije znala zašto je to zanima; govorila si je da je to samo znanstvena znatiželja.

- Nekih osam tjedana - odgovorila je Nat.

- A na licu ti vidim da nisi zadovoljna vijestima? - upitala je Nina opreznim tonom.

- Danas idem u kliniku na prekid trudnoće. Naručila sam se prije Božića - rekla je Nat, pokušavajući zvučati što pragmatičnije i hladnije. - Nije bilo problema. Za Božić nije gužva za takve stvari.

Slegnula je ramenima. Nadala se da će zvučati nonšalantno, a Nina je mislila da djeluje usplahireno i izgubljeno.

- Vjerujem da nije - odgovorila je Nina.

- Ne moraš se brinuti. Uskoro će sve biti gotovo - odlučno je rekla Nat.

- Shvaćam.

Nina je htjela ustati od kuhinjskog stola i polako prići Nat, htjela ju je zagrliti i utješiti, ali je znala da Nat nije spremna na to. Vidjela je to po njenoj ukočenoj čeljusti i stisnutim usnama.

- A ti si to odlučila jer si prekinula s Neilom i brineš se da ćeš biti samohrana majka? - upitala je Nina, oprezno kao da hoda po jajima.

- O Bože, nemaš pojma - uzdahnula je Nat, gurajući dlanove u očne šupljine i žestoko ih trljajući.

- Pa daj mi onda neku ideju - strpljivo je nastavila Nina.

Je li mogla? Je li to mogla izgovoriti? Bilo je to nešto tako golemo. Tako sramotno. Tako složeno.

- Dijete nije Neilovo.

- Ha.

Ninin uzdah bio je lagan, ali znakovit. Nat je brzo okrenula glavu i pogledala majku. Osjetila je kako iz nje zrače zabrinutost, razočaranje i optužba.

- Mislila sam da ima ljubavnicu. Možda ima. Tko zna? Zazvao je ime druge žene dok smo - pa, dok smo ...

Nina je kimnula glavom. Htjela je reći Nat da nije tek njena generacija izumila seks i mogla je dobro zamisliti najnepovoljniji trenutak u kojem bi muž mogao zazvati ime druge žene, ali je dopustila Nat da nastavi.

- Ona je striptizeta. Ta njegova druga. Tako sam i ja utrčala, pa mislim, u krevet nekoga drugog.

Riječi su prštale rat-tat-tat, poput mitraljeza. Nina je pokušala upiti sve što joj je Nat rekla.

- Ali čak i kada bi dijete bilo Neilovo, ne želim ga. Ne želim ga.

Nat je shvatila da je upravo izgovorila riječ „dijete“; do tog trenutka koristila je riječi „stvorenje“, „fetus“ ili „trudnoća“.

Možda se radilo o teškoj naravi priznanja ili samo o hormonima, ili o tome što je osjetila olakšanje zbog razgovora o problemu, ili zbog toga što će uskoro pobaciti dijete, Nat nije bila sigurna, ali odjednom je briznula u plač. Suze su joj frcale iz očiju poput vode iz prskalice na ljetnom travnjaku. Usprkos boli, trenutak je bio gotovo komičan; u svakom slučaju, poseban. Nina nije imala vremena probaviti sve informacije, ali je kao svaka majka, reagirala prema instinktu. Vidjela je da je u ovom trenutku Nat potreban zagrljaj i ona joj je priskočila u pomoć.

Zagrlila ju je i dugo nježno ljuljala. Gladila ju je po leđima kako bi je utješila, u nadi da će prestati plakati. Na kraju je Nina svoju djevojčicu povela na mekani, otrcani dvosjed stisnut uza zid kuhinje. Posjela ju je i omotala joj pokrivač oko nogu, a zatim skuhalo čaj i odnekud iščeprkala paket keksa preliivenih čokoladom. Dok joj je dodavala šalicu, poljubila ju je u čelo.

Nat je gutala vrući čaj i kekse u velikim zalogajima. Kada su toplina i čokolada počele djelovati, ispričala je majci sve o zadnjih nekoliko mjeseci svoga braka. Pričala joj je o Neilovoj rođendanskoj proslavi i njegovoj iznenadnoj želji za zasnivanjem obitelji. Priznala je da je počela nazivati bivše dečke iz svog starog adresara. Rekla joj je koliko je znala o Neilovim posjetima *Hush Hushu*. Na kraju je priznala da se u pijanom stanju poseksala s nekim s kim nije smjela. Nina je pažljivo slušala i nije komentirala, samo bi je tu i tamo prekinula kako bi joj postavila pitanje o tome kada se nešto dogodilo ili kako bi stavila u kontekst spomenute razgovore.

Tek tada je Nat zaključila: - I tako sad sve znaš. Kakva zbrka, zar ne?

A Nina je odgovorila: - O, dušo moja. Jesam li ja bila takva grozna zamjena?

Nat je zurila u majku, nije bila sigurna kako je ona to povezala. Kako je došla do tog zaključka. Nat je dobro pazila da ne kaže kako ne želi imati djecu jer joj je majka umrla u porodu, ali Nina je to ipak nekako pogodila.

- Ne, ne, mama! Ne smiješ to nikada misliti. Bila si savršena. Divna - rekla je Nat. Čvrsto joj je stisnula ruke. Nikada prije nije primijetila da je koža na Nininim rukama bila tanka poput pergamenta. Nat je voljela te ruke, ruke koje je kao dijete ne razmišljajući stalno grabila, ruke za kojima je sada sa zahvalnošću posegnula.

- Ali što bismo da tebe nije bilo? Prije tebe tata i ja bili smo tako osamljeni. Bili smo katastrofa. Ne želim da se to dogodi Neilu ili našem djetetu. Ti si bila jedna od milijun. Ali što da nisi naišla, što bi onda bilo?

- Netko bi već naišao. Tvoj je tata vrlo privlačan muškarac, prava lovina, a ti, ti si bila samo plus! Dušo, moraš prihvatiti da smrt tvoje majke nije nasljedna bolest, bila je to grozna, užasna nesreća. Nesretan slučaj. Ali nemaš razloga misliti da bi se to i tebi moglo dogoditi - mirno je rekla Nina.

- Nitko nije očekivao da će ona umrijeti. Ali upravo se to dogodilo - mračno je razmišljala Nat.

- Jesi li to objasnila Neilu? Razumije li on zašto se tako bojiš imati dijete?

- Ne.

- Zašto ne?

- To je oduvijek bila naša tajna. Nismo rekli čak ni mojoj braći.

Nina je bila u šoku. Zar je mogla tako loše procijeniti? Zar je mogla tako pogriješiti?

- Jednom sam to nekome pokušala objasniti, a on je mislio da sam nerazumna, možda čak luda. Nisam htjela da i Neil tako misli o meni.

- Taj drugi muškarac, tko god bio, nije te dovoljno volio. Neil te dovoljno voli. On bi pokušao razumjeti. Obećavam ti da bi - uvjerenost je rekla Nina.

Nat se pitala je li to istina. Je li u nekoliko prošlih mjeseci postojao trenutak kada je o svojim strahovima mogla jednostavno govoriti čovjeku kojeg je voljela iznad svega? Bi li je on mogao razumjeti? Po prvi put prošlo joj je glavom da mu je barem mogla pružiti priliku. Da, možda je trebala. Ali ipak.

- Nije važno, mama. Ništa više nije važno. - Nat je pogledala na sat. - Vrijeme je, moram ići. Ako zakasnim, izgubit ću još više vremena, još više dana, a to ne želim.

- Poći ću s tobom.

Nina je ustala. Nije bila visoka; oni koji je nisu poznavali mogli bi pomisliti da je krhka, ali Nat je mislila da je veličanstvena. Moćna.

- Mislila sam da nisi oduševljena tom zamisli.

- Pa i nisam, Natalie. U tvom trbuhu nalazi se moje unuče. To je činjenica. Bez obzira jesam li te ili nisam donijela na ovaj svijet, ti si moje dijete, do kraja i potpuno. Volim te kao što volim tvoju braću. Ne slažem se tvojim namjerama. Voljela bih da imamo više vremena da možemo o svemu porazgovarati, da nikada ne požališ svoju odluku ili pomisliš da si se prenaglila. Voljela bih imati priliku da ti pomognem

donijeti to dijete na svijet, ali, dušo, bez obzira na sve, ti si moje dijete i ja sam sto posto uz tebe. I danas, i sutra i prekosutra, uvijek ću te podržavati. Volim te. Uzmi kaput.

www.bosnaunited.net

Chiarissima

Nina je znala da joj je kći odrasla. Nat je imala važan posao, bila je zadužena za goleme proračune, važne odluke, govore na konferencijama i susrete s nekima od najutjecajnijih poslovnih ljudi na svijetu (bilo je tu zacijelo i mnogo više toga, ali Nina nije znala pojedinosti, znala je samo da je bilo vrlo dojmljivo). Nat je imala lijep dom (iako se moralo priznati da tamo trenutačno nije stanovala), sama ga je obojila i namjestila, pa čak i postavila pločice u kupaonici, nešto čega se Nina sama ne bi rado prihvatila. Nat je imala vozačku dozvolu bez negativnih bodova, članstvo u zakladi za očuvanje baštine *National Trust* i na sanduke je kupovala vino iz trgovine finim vinima *Berry Bros & - Rudd*. Nije bila nervozna, uspaničena mala djevojčica koju je Nina upoznala prije toliko godina. Bila je očito odrasla i neovisna. I osobito, tvrdoglava.

Pa ipak, Nina je još uvijek vjerovala da joj je potrebna.

Nat je vozila majčin stari, izrazito neotmjjeni Volvo kroz gradski promet, a zatim izvan grada, po zavojitim seoskim uličicama. Pronašla je kliniku koja nije bila predaleko; samo pola sata od kuće. Vozile su se u tišini, svaka zadubljena u svoje misli. Nina je zurila kroz prozor. Bio je neumoljivo siv dan: ljudi, kuće, ceste, automobili, polja i nebo, sve je bilo neumoljivo sivo. Kriomice je pogledavala prema Natinu trbuhu, u kojem je ležao blistav dragulj. Nat je imala priliku donijeti na svijet dragocjenu, jedinstvenu zraku. Dijete. Ljudsko biće. Osobu.

Nina je i sama prije mnogo godina krenula na slično putovanje. Bilo joj je devetnaest godina kada je pobacila vlastito dijete. Otkrila je da je trudna nakon prvog intimnog odnosa, i nikada nije uspjela shvatiti kako se to dogodilo. Time nije mislila reći da je bila jedna od onih naivnih djevojaka koje misle da mogu zatrudnjeti od sjedanja na dasku javnog zahoda (ona ni u snu ne bi sjela na dasku javnog zahoda, ali to je bilo radi higijene, a ne zbog straha od začeća). Nina je shvaćala sve mehaničke elemente seksa i jako ga je željela. Za defloraciju je oprezno odabrala nešto manje iskusnog udvarača (kako bi povećala šanse

da zapravo uživa u događaju, jer je čula neke prilično obeshrabrujuće priče), ali nije razumjela kako je zatrudnjela. Bili su oprezni, ali izgleda, ne dovoljno. Bila je to određena i prastara pogreška. Jedanput je bilo dovoljno. Bila je usred studija na pedagoškoj akademiji. Nije bila spremna na to dijete. Prekinula je trudnoću. Bile su to činjenice.

Nina nikada nije požalila zbog te svoje odluke. Nije si to dopustila. Bilo je gotovo, bez obzira na sve. Ako je tom neželjenom djetetu išta dugovala, bilo je to jamstvo da će nastaviti živjeti kvalitetan i ispunjen život, život koji možda ne bi bio moguć da se dijete rodilo. Nina je otada četiri puta postala majka; svako dijete predstavljalo je povlasticu i ona ih je uvijek stavljala na prvo mjesto. Bila je dobra majka. Dobra supruga. A to joj je omogućio upravo pobačaj.

Ipak, mislila je da je Natin slučaj drugačiji. Bila je sigurna da će Nat zažaliti zbog svoje odluke da nikada neće imati dijete. Bila je sigurna u to. Nina je svojoj kćeri htjela reći da je majčinstvo najinspirativnija, najuzvišenija, najprirodnija i najvažnija stvar koja joj se ikada mogla dogoditi, ali znala je da bi sve te uzvišene riječi pale na tvrdo tlo.

I što sad?

Nina je u svojoj prastaraj vrećastoj kožnoj torbi potajno napipala mobitel. Mrzila je slati poruke. Shvaćala je da one mogu biti koristan način komunikacije s članovima obitelji koji su stalno na putu (kao što je to bilo slučaj s njenom obitelji) i priznala je da je bilo vrlo zgodno primiti poruku s potvrdom narudžbe kod zubara, ali nije bila spretna u slanju poruka i nikada to nije poželjela biti. Nina je bila dovoljno stara da bi uživala u razgovorima i sentimentalno se prisjećala vremena kada su se ljudi smijehili jedni drugima, za razliku od danas, kada si šalju glupe sličice načinjene od dvotočaka, crtica i zagrada. Ipak, pomislila je da bi ovo mogao biti pravi trenutak za dokazivanje korisnosti poruka, jer morala je nešto potajno obaviti.

Da, shvaćala je da to nije njena stvar. Njezina kći je bila neovisna i odlučna. Možda bi to morala poštovati. Ali što ako je jednostavno bila u zabludi i prestrašena? Zar joj nije trebalo pomoći? Nina je voljela Nat do te mjere da se nije mogla suzdržati od intervencije. Ljubav to nekada zahtijeva. Ljubav ti nekada ne dopušta da samo sjediš u gledalištu i potihom navijaš. Ljubav te katkada na najgrublji način gurne ravno posred blatnjavog igrališta. Nina se mogla valjati u blatu, mogli su je srušiti na tlo, mogla je zadobiti modricu u gužvi za loptu - ali sve je to bilo dio igre zvane ljubav. Nat nije bila sama, bila je dio ekipe i trebalo ju je na to podsjetiti.

Nina je oprezno otipkala poruku svom zetu, navodeći adresu klinike uz riječi **DODI ODMAH**. Dok je pritiskala gumb za slanje, molila

se Bogu da čini pravu stvar. Također se pitala zašto je svoje upletanje pokušala opravdati služeći se analogijom ragbija. Nikada nije doista shvaćala tu igru, a još manje joj se sviđala!

- Okreni auto!
- Molim?
- Okreni auto, moramo se vratiti na A3.

Neil je posegnuo za Karlovim netaknutim cestovnim atlasom i otvorio ga na stranici s indeksom ulica. Neil i Karl bili su na putu prema kući Natinih roditelja kada je Neil primio poruku od Nine.

- Nina mi je poslala poruku s adresom klinike za pobačaje.
- Aha.

Karl je osjetio mučninu. Vjerojatno od nervoze.

- Koja je adresa? Mogu je upisati u *satnav*, bit će brže.

Karl je mislio da će biti brže, jer se Neil tako tresao da je jedva listao stranice atlasa.

- Hoćemo li stići na vrijeme?
- Ne znam. Ne znam kada je vrijeme!

Neilu je trebalo nekoliko minuta da upiše adresu u *satnav*. Karl je odmah skrenuo, i sada su se vozili u tišini sve dok nije zazvonio Neilov mobitel.

- Nina je.

Neil je žurno i sa strahom pritisnuo zeleni gumb. Što li će mu reći?

- Dušo, mi smo u klinici. Skočila sam van jer sam ti htjela nešto reći.

- Gdje je Nat? - bila je Neilova jedina pomisao.

- Navlači haljetak - nježno je rekla Nina. - Neile, moram ti nešto reći. Ja nisam Natina biološka majka.

- Što?

Što ona to govori? Neil nije razumio što je Nina htjela reći. Je li se pokušavala distancirati od Nat radi prekida trudnoće? Kako perverzno. To nije bilo vjerojatno. To nije bila Nina koju je poznavao. Nina koja ga je na dan vjenčanja hrabro povukla na stranu i zaprijetila da će mu zagorčati život ako ikada povrijedi njenu djevojčicu.

- Majka joj je umrla u porodu - objasnila je Nina.

Tijelom mu je prostrujao golem val mučnine. Odjednom ga je prošlo brutalno razumijevanje i oblio ledeni strah.

- Je li to nasljedno? - upitao je piskutavim, tihim glasom.

- Ne. Sve što je Nat naslijedila je strah, ali on je vrlo stvaran. Vrlo stvaran. Kao kada bi klaustrofobičara pokušao nagovoriti na istraživanje podzemnih špilja ili nekoga tko ima fobiju od visina na alpinističko penjanje - branila ju je Nina. Nije bila sigurna otkuda su se odjednom pojavile sve te sportske analogije, ali pokušala je pronaći riječi kojima bi objasnila nemoguće, pri čemu nije imalo smisla previše birati.

Jadna, sirota Nat. Kako li je samo bila prestrašena. A tek sada! Neil nije mogao shvatiti zašto mu nikada prije nije spomenula svoju biološku majku, ali sada kada mu je Nina to rekla, svi ovi zadnji, izbezumljeni mjeseci života postali su mu kristalno jasni. Bilo mu je krivo što mu Nat nije ništa rekla, htio je urlati na nju što je stvorila čitav taj kaos i zbrku. Stvarno ju je volio, i želio je da je može zagrliti sada kada se vjerojatno najviše boji i osjeća se sasvim poraženom.

- Razumijem - mirno je rekao.

- Nadala sam se da ćeš razumjeti - rekla je Nina uz uzdah olakšanja. - Samo sam htjela da znaš prije nego što stigneš ovamo. A sada, molim te požuri.

Nat nije dopustila Nini da s njom uđe u sobu. Zamolila ju je da je pričeka u hodniku, bilo je dovoljno to što je znala da je ona tu negdje u blizini. Nat nije željela da se slika te prostorije majci ureze u sjećanje, kao što će se to sigurno dogoditi njoj. Koliko god obična bila, znala je da će za nju uvijek biti osobita. Koliko god čista i uredna bila, znala je da će za nju uvijek predstavljati golemu, prljavu zbrku.

Sestra koja je Nat uvela u sobu bila je mlađa od nje. Doimala se vrlo sposobnom. Bila je ljubazna i spretna. Dodala je Nat zeleni bolnički haljetak (kakav je Nat nosila kada je prije dvije godine imala operaciju slijepog crijeva). Stisnula joj je ruku u znak suosjećanja i razumijevanja, i potom joj rekla da od jene haljetak i legne na krevet.

- Prije nego što vas premjestimo u ordinaciju pregledat će vas liječnik. Pokušajte se malo opustiti.

Nat je poslušno legla na krevet, ali o opuštanju nije bilo ni govora.

Neil nikada nije vidio takvu gužvu. Na A3 stvorile su se kolone, pa su skrenuli na lokalnu cestu, jureći kroz niz malih sela. Pod drugim okolnostima, Neil bi se vjerojatno divio slikovitosti tih sela; da se prije nekoliko mjeseci ovdje vozio s Nat, zacijelo bi ustvrdio da su to savršena mjesta za podizanje obitelji. Bože, kakav je kreten bio! Toliko joj je pretjerano dosađivao, stalno joj govorio o djeci. On je to više-manje zahtijevao od nje, zanovijetao o tome, prijetio joj, pokušao je nagovoriti, durio se zbog toga, te ju je konačno pokušao prijevarom uvaliti u trudnoću. Trebao je prići cijeloj toj stvari na sasvim drugačiji način, trebao je saznati zašto nije željela obitelj. Mogli su razgovarati o njenim strahovima; mogli su otići savjetniku ili nečem sličnom. Pokušao bi sve da je utješi. Neil je htio vratiti vrijeme, a istodobno je očajnički želio nastaviti prema budućnosti. Gledao je kroz prozor, ali nije vidio ništa osim beskrajnog niza crvenih zaustavnih svjetala. Zašto su stajali? Što je izazvalo zastoje? Danas su već zaglavili iza kamiona za posipanje soli i iza traktora, što bi još moglo poći po zlu? Kao da mu je čitao misli, Karl je objasnio.

- Samo još dva i pol kilometra. Odmah nakon ovog mjesta. Mislim da je zastoj zbog toga što se svi ovi što idu u šoping moraju parkirati.

- Jebene rasprodaje, mrzim ih - zaurkao je Neil, udarajući šakom po upravljačkoj ploči.

- Još malo, prijatelju. Ne možemo brže - razumno je objašnjavao Karl. - Zašto ponovno ne nazoveš Ninu i zašto ne pitaš što se događa?

- Pokušao sam, ali sam odmah dobio tajnicu. Mislim da joj je mobitel isključen. Kad si u bolnici moraš isključiti mobitel, zar ne?

Karl je mrzio bolnice. Kada je pristao na ovo, nitko nije spomenuo bolnicu. Ponudio je Neilu da ga odveze do kuće Natinih roditelja, što mu je već bilo dovoljno mučno, zatim je Neil rekao da vozi u kliniku, i to je već bilo malo previše. A sada je govorio o bolnicama! Od bolnica mu je bilo zlo. S Nat doista nije htio razgovarati u bolnici. Taj neugodni smrad! Bolest i tuga. Ipak, nije imao izbora, to mu je bilo jasno.

Što se mora, mora se. U međuvremenu se, naravno, još uvijek mogao našaliti.

-I u avionima moraš isključiti mobitel. Možda je promijenila plan i odlučila skočiti do Kariba.

- Ma daj, Karl, začepi molim te - rekao je Neil, i Karl je pomislio kako ima pravo.

Neilov mobitel iznenada je zazvonio, i on ga je gotovo ispustio dok je pokušavao pritisnuti zeleni gumb.

- Neile, dušo, kako si daleko? - pitala je Nina. U glasu joj se mogla čuti zabrinutost.

- Nismo daleko, ali je zastoj u prometu.

- Samo sam te htjela nazvati, da te upozorim da bi moglo biti prekasno. Mislim da je već ušla u operacijsku dvoranu. Žao mi je. - Glas joj je zvučao umorno i izgubljeno.

- Zaustavi auto!

- Molim?

- Stani tu. Moram izaći.

Neil je otvorio vrata iako se automobil još kretao.

- Kamo ideš, prijatelju? - vikao je Karl.

- Ovo je presporo. Moram juriti. Već je otišla u dvoranu.

-Je li prekasno? - upitao je Karl, a lice mu se iskrivilo od iskrenog žaljenja.

- Ne, nije prekasno - rekao je Neil. - Idem k svojoj ženi. Trebat će me kad se probudi. Odvest ću je kući. Možda za to nije prekasno.

Neil je počeo trčati po cesti. Karl se nagnuo kroz prozor i povikao za njim.

- Prijatelju, slijedit ću te autom. Možda nisi primijetio, ali nedostaje ti bijeli konj. Trebat će ti moja Toyota.

Karl je mislio da će Neil vjerojatno otrčati u krivom smjeru ili se srušiti od boli u slabinama; nedvojbeno bi bilo pametnije i razumnije da je ostao u autu, bez obzira na to kako su sporo išli; vani je bilo proketo hladno, ali Karl je ipak bio stvarno ponosan na njega.

Bol u grudima bila je gora od bilo čega što je dotada iskusio. Osjećao je kao da će mu pluća probiti kroz rebra i izletjeti iz tijela. Disanje mu je bilo plitko, vrtjelo mu se u glavi i bilo mu je mučno. Bol mu se proširila na svaki mišić u trbuhu, leđima, nogama i stražnjici. Bila je gora od one kada ga je Cindyin muž udario u lice i kada je šakom nabio u zid dok se one noći svađao s Nat. Bila je nepopustljiva i pogoršavala se sa svakim korakom. Sve do prekida, svakog vikenda igrao bi nogomet u parku i bio je navikao trčati po terenu devedeset minuta bez prestanka. Ali kondicija mu je brzo pala ispod prosjeka, jer je preživljavao na prehrani od žaljenja samoga sebe i od pizze.

Onog trenutka kada je Neil stigao u kliniku, bio je sav zadihan i znojan. Pomislio je da vjerojatno izgleda poput debelog radijskog DJ-a Chrisa Moylesa koji se penje na Kilimandžaro da bi prikupio novac u humanitarne svrhe, iako možda ne tako uzvišeno. Uletio je u predvorje takvom silinom da je recepcionerka potražila gumb za pozivanje zaštitara. Da Nat nije tako spremno potrčala prema njemu, vjerojatno bi ga silom izbacili.

- Neile, što radiš ovdje?
- Došao sam ti reći. . .

Isuse, kako je bolilo dok je govorio. Imao je spreman svoj veliki govor; stalno ga je ponavljao dok je trčao ovamo. U glavi mu je zvučao dojmljivo i inspirativno, poput govora Baracka Obame, ali sada, ovako zadihan, nije mogao progovoriti ni riječi.

- Donijet ću ti vode - rekla je Nat, okrenuvši se brzo prema aparatu za vodu.

Ne, ne, sve je bilo krivo. Neil nije htio da sve ovako ispadne. On je htio biti taj koji će se brinuti o Nat, a ne obrnuto. Zašto mu Nina ili recepcionerka nisu donijele vode, ako je to već bilo potrebno? Umjesto toga samo su buljile u njega, uz nešto poput zapanjenosti (ali ne u pozitivnom smislu). Ne bi smjele dopustiti Nat da juri uokolo, ne odmah nakon operacije, to nije bilo u redu. Da je mogao do daha, bio bi se

požalio. Srušio se na stolicu, prihvaćajući istodobno sramotno stanje svoje kondicije i plastičnu čašicu vode. Ispio ju je i pričekao da dođe do daha.

- Nat, moram ti nešto reći. Molim te, poslušaj me. Nemoj me prekidati, jer bi mi to bilo stvarno teško reći, čak i da imam dovoljno daha.

- Nat je kimnula glavom. - Znam da nema djeteta.

- Neile...

- Složila si se, bez upadica!

Neil joj je stavio prst na usta. Nije ga maknula. O, koje li radosti, da je može ponovno dodirnuti! Htio je zadržati prst na njenim mekim, punim usnama, ali to bi mu moglo samo odvući pažnju. Nevoljko ga je maknuo.

- Čak iako je sve to sada samo u teoriji, i dalje je jako važno. Želim da znaš da bih ja djetetu bio otac. Čak i da nisam. Iako bih mogao biti.

- Zašto misliš da bi mogao biti?

Nat nije održala obećanje da će šutjeti, ali Neil je zadovoljno primijetio da joj je ton bio nježan, a ne agresivan.

- Probušio sam kondom kada smo zadnji put bili zajedno - brzo je rekao.

- Što si učinio? - Nat je bila zapanjena.

- Možemo li razgovarati vani?

Neil je pogledao uokolo i primijetio kako Nina i recepcionerka zure u njega, zgrožene, otvorenih usta. Nat je zanemarila njegovu molbu.

- Ti neodgovorni, glupi ...

Ovaj put Neil joj je prekrpio usta cijelom šakom, nježan prst više nije bio dovoljan. Očima je nastavila vrištati na njega.

- Znam, znam. Velika pogreška. Krivo. Očajno. Ali ti si spavala s Leejem Mahonyjem.

Nat mu je snažno zagrizla šaku; nije imao izbora, morao ju je povući.

- Nisam! Spavala sam s njim!

Nat je optužujućim prstom uprla u Karla, koji je upravo ušao kroz vrata. Nije parkirao na parkiralištu, ostavio je auto ispred zgrade, ne mareći hoće li dobiti kaznu. No sada je mislio da bi bilo najpametnije jednostavno nestati. Sve bi bilo bolje od uloge u ovoj drami, ali znao je da ne može bježati. Ne ovaj put.

- Karl! - povikao je Neil u nevjerici. - Spavala si s Karlom?

- Da - priznala je Nat.

- Ne - odvratio je Karl.

Oboje su se okrenuli i zagledali u Karla. Nije bilo jasno tko će ga prvi rastrgati u komade.

- Karl, nema smisla to sada negirati. Najbolje je da su sve karte na stolu - rekla je Nat duboko uzdahnuvši.

- Nismo se seksali - uporno je tvrdio Karl.

- Što?

- Malo smo se navlačili.

Karl se nakašljao i zagledao u strop. Nije bio siguran kome je od njih bilo neugodnije; Nat, njenom mužu ili njenoj majci. Nadao se da Nat neće pitati kako su daleko stigli. Doista nije mislio da bi te tako potrebne riječi mogao ikada izgovoriti pred nekim tko ima besplatan umirovljenički pokaz.

- Nat, ti si počela plakati, rekla si da to ne možeš učiniti Neilu. Zapravo, rekla si da to ne možeš učiniti toj gadnoj svinji, ali znao sam na koga misliš. Zatim si zaspala. Ja sam spavao na kauču. Zar se ne sjećaš?

Ne, Nat se nije sjećala. Probudila se u Karlovu krevetu i pomislila na najgore. Što bi se drugo moglo očekivati od Karla? Vraćale su joj se slike gole kože i usana; nikada nije mogla do kraja povezati sve pojedinosti, nikada to nije ni željela; a tada je otkrila da je trudna, što je činilo se, samo potvrdilo čitavu stvar.

- O Bože!

Iako je to mogao izreći bilo tko od njih, bio je to Neil. Izračunao je da je dijete, dijete kojega više nema, da je to dijete ipak bilo njegovo. Njegov prolazni trenutak čistog, nepomućenog užitka bio je raznesen smrtonosnim udarcem neopisive boli koja mu je spržila utrobu. Pogled mu se zamutio od suza. Obrisao ih je i pokušao se usredotočiti.

- Nije važno - hrabro je ustrajao. - Ništa nije važno. Sada je sve gotovo. Danas sam se zaputio ovamo s namjerom da ti kažem da bih ja djetetu bio otac, bez obzira na to čije je.

Nat je uzdahnula, u očajničkoj namjeri da ga prekine, ali on je bio čvrsto odlučio da je pridobije.

- Ali sam ti isto tako htio reći da bi i bez djeteta, bez šanse da ikada imamo dijete, opet htio biti tvoj muž, ako mi dopustiš. Volio bih to više od bilo čega na svijetu. To sam ti htio reći. Nat, možemo li početi iz početka, molim te?

- Ali, Neile, dijete je tu. Tvoje dijete. Naše dijete. Nisam mogla pobaciti. Imat ćemo dijete.

Dok je Natalie ležala u bolničkom krevetu, odjevena samo u uštirkani haljetak koji joj je otkrivao stražnjicu, i s kosom pokrivenom papirnatom mrežicom, razmišljala je o svojim majkama. Objema. Razmišljala je o Nini, kako sjedi u sterilnom hodniku, zacijelo sluđena od brige. Jdna Nina, pomislila je. Koliko ju je samo koštalo da pođe ovamo s njom i dade joj podršku, iako se nije slagala s njenom odlukom. Nat je osjećala kako valovi suosjećanja i stresa prodiru kroz zidove. Kako je nesebična i hrabra bila, kako beskompromisno - majka. Nat se učinilo da bi Nina mogla biti divna baka. Nana Nina zvučalo je baš fino.

A tada je pomislila na Christinu. Christina je bila vesela žena, izrazito nestašna i bezbrižna, blistavih zelenih očiju i široka, iskrena čela. Imala je rupice na obrazima. Nat je to znala po slikama koje su nekada bile posvuda po Brianovu domu, ali su tijekom godina polako nestale. To se nije dogodilo u nekom dramatičnom trenutku u kojem je Nina pomela svaki dokaz o postojanju svoje prethodnice; to nije bio njen stil. Tijekom vremena fotografije su jednostavno, sasvim prirodno, zamijenile nove slike, uspomene na važne obiteljske trenutke poput krstitki dječaka ili Natine prve utrke ponijem. Jedna je nestala kada se razbio okvir (Brian ga je namjeravao zamijeniti, ali to nikada nije stigao učiniti), a drugu su skinuli kada su bojili zid i nikada je nisu vratili na mjesto. Brian je fotografije pažljivo čuvao u velikoj crvenoj kutiji na dnu svog ormara s odjećom, i tek ih ponekad vadio i pregledavao. Nat je dao jednu da je stavi pokraj kreveta, jer je mislio da će to maloj djevojčici biti utjeha. Nat je uzela fotografiju, ali je nije čuvala pokraj kreveta. Bilo joj je teško povezati se sa ženom na slici koju nije poznavala. Koja je umrla u samom cvijetu mladosti. Nat je sliku spremila među stranice godišnjaka časopisa *Jackie* i rijetko je kada vadila. Pokušala je ne misliti na nju.

Ali dok je ležala na tvrdom bolničkom krevetu i zurila u strop, Nat je otkrila da ne može izbiti iz glave Christinin nestašni, veseli, bezbrižni

osmijeh. Bi li njeno dijete naslijedilo taj osmijeh? I te rupice? Je li to bilo moguće? Nat godinama nije ni pogledala Christininu fotografiju, ali joj se slika usjekla u sjećanje i nije je mogla izbrisati. Po milijunti put je poželjela da joj je majka živa i da joj može povjeriti tajnu tog neodoljivog osmijeha, koja joj je davala takvo samopouzdanje.

Odjednom, niotkuda, poput poljupca anđela, shvatila je što je bila Christinina tajna. Christina je bila voljena. Christina je voljela. Voljela je Briana, svoje roditelje i mnoge prijatelje. Konačno je prestala bježati od misli o svojoj majci, što je godinama činila, i potpuno zaronila u njih. Pitala se je li Christina voljela jesti tost s maslacem za hladnih zimskih poslijepodneva? Da, vjerojatno, gotovo sigurno. Je li osjećala kako sunčeva toplina ulazi kroz prozor i grije joj leđa? Sigurno. Je li čitala smiješne knjige i gledala dirljive filmove? Sigurno je imala omiljenu boju i omiljenu odjeću. Voljela je miris ljiljana i francuske kave. Možda se valjala niz travnato brdo, smijući se dok joj ne bi pozlilo. Promatrala zalaske i izlaske sunca i divila im se. Plakala zbog momaka, a nedvojbeno i sama ponekog povrijedila. Paničarila zbog ispita, pažljivo štedjela novac, bezbrižno trošila novac. Vjerojatno bi se katkad napila i pjevala punim plućima, možda bez sluha, baš kao Nat. Christina je živjela.

Voljela i živjela. A da je poživjela malo dulje, bez sumnje bi voljela svoju kćer više od svega, Nat je u to bila sasvim sigurna.

Ali nije dugo poživjela, i to je bila tragedija. Nat je bila sasvim obuzeta ovakvim mislima kada je začula kako Nina kašlje. Ušuljala se u Natinu bolničku sobu iako ju je Nat od toga pokušala odgovoriti. Sjela je do nje i čvrsto joj stisnula ruku. Nije ništa rekla, što je bio najjasniji i najpotpuniji znak njene ljubavi. Nina je bila tu, pokraj nje. Predivna, prekrasna Nina. Uvijek se našla na pravom mjestu u pravo vrijeme.

Nat je pogledala kroz bolnički prozor u hladno, mokro, nezanimljivo siječanjско poslijepodne, ali um joj je bio bistar poput ljetnog dana. Obje majke zavrijedile su bolje od njenog straha. Na takvu ljubav i predanost nije mogla uzvratiti strahom i panikom. Nat je shvatila daje zavrijedila život pun bezbrižnih osmijeha s rupicama, život bez straha.

EPILOG

- Nat, pogledaj ovo.

Neil je mahao teškom bež omotnicom. Nat mu je posvetila trenutak pozornosti, ali uglavnom se usredotočila na to kako da iz staklenke pogrebe zadnje ostatke džema od malina i namaže ga na svoju treću krišku tosta. Toga jutra trbuh joj je bio nezasitan.

- Što je to?

- Pozivnica na Jenino vjenčanje.

- Ali...

- Očito ne s Karlom.

Nat je u sebi pocrvenjela. Iako joj je Neil oprostio indiskreciju s Karlom, kao i ona njegovu sa Cindy, još uvijek joj je bilo neugodno zbog svega. Oboje su se prisilili da zbrkanu prošlost ostave za sobom i usredotoče se na blistavu budućnost. Nat je čak potakla Neila da gospođu Flippy poštom pošalje natrag u vrtić, jer nisu htjeli da Heidi ostane bez svoje igranke, a Neil je pomogao Nat da napiše poruku Jen, u kojoj priznaje i ispričava se zbog pijanog navlačenja s Karlom. Oboje su bili nevjerovatno zadovoljni da se nije dogodilo ništa više od toga, ali su shvaćali da će za Jen i to biti porazna vijest.

Nat se dugo vremena pitala što da učini. Da kaže Jen što se dogodilo ili je to bila Karlova stvar? Kada je bila sasvim sigurna da njena potreba za priznanjem nema veze s olakšanjem vlastite savjesti i da se zapravo radi o spašavanju Jen (i Karla, kad smo već kod toga) od katastrofalnog braka, Nat je sastavila poruku. Napisala je šesnaest verzija prije nego što je bila zadovoljna da je pogodila odgovarajući ton - pun žaljenja ali ne osvetoljubiv; suosjećajan ali ne dramatičan. Neil se već mjesecima nije vidio s Karlom, sve od onoga dana u klinici. Možda će jednoga dana pronaći način da ga puste natrag u svoje živote, ali u ovom trenutku Neil nije znao kada ili kako. Karl nije bio materijal za krsnog kuma, to je bilo očito.

- Udaje se za Christophera Shawa - rekao je Neil.

- Za koga?

- Svoga bivšeg. Zar se ne sjećaš? Prekinula je s njim nedugo prije nego što ste se upoznale.

- Da, da, sad se sjećam. Zvona za uzbunu.

- Karl je uvijek govorio da ona njega nikada nije preboljela. Isuse, vjenčanje je u svibnju!

Nat mu je otela pozivnicu iz ruke.

- Gledaj ovo, isti datum, isto mjesto, samo drugi mladoženja. Nemoj se smijati.

Nat je prelistala papire koji su stigli uz pozivnicu. Bile su tu upute kako stići do crkve i do restorana, popis hotela u kojima gosti mogu odsjesti, popis poklona, te prijedlozi tko bi se s kime mogao voziti. Nat je konačno pronašla ono što je tražila - Jen je uz logistiku priložila i njoj namijenjenu osobnu poruku.

Draga Nat,

Kako trbuh? Kladam se da si sada već golema, zar ne? Samo sam ti htjela reći hvala za poruku. Bilo je vrlo hrabro od tebe što si je poslala i shvaćam da ti nije bilo lako to napisati. Izgleda da je upravo to bio poziv na uzbunu koji mi je trebao. Kada sam s Karlom otišla kući za Božić, naltjela sam na svog bivšeg, Christophera. Sjećaš li se kada sam ti pričala o njemu? Da tvoje pismo nije stiglo upravo prije toga, vjerojatno bih pokušala odoljeti nevjerojatnoj kemiji među nama. Pokazalo se da se Chris nije oženio kako sam čula, on je tu glasinu pustio kako bi me učinio ljubomornom (dragi dečko!). Karl je otišao kući gledati nogomet na svom velikom ravnom zaslonu, i tako (da skratimo priču) prilažem pozivnicu za tebe i Neila. Ludo, rar ne?

Baš mi je drago da ste vas dvoje uspjeli riješiti svoju situaciju, stvoreni ste jedno za drugo! Vjerujem da ćeš do vjenčanja imati golem trbuh, ali nema toga što dobra trudnička haljina ne može prikriti, pa ne brini!

Nadam se da razumiješ zašto te nisam zamolila da mi budeš djeveruša. Budi sigurna da to nema apsolutno nikakve veze s tim što si se ljubila s mojim bivšim, samo mislim da trudne djeveruše kvare fotografije.

Nadam se da ćeš doći na vjenčanje i da ne misliš loše o meni. Jednostavno ti ne mogu objasniti privlačnost bivšeg dečka.

Voli te,

Jen

Nat je poruku dodala Neilu, koji ju je pažljivo pročitao.

- Idemo? - upitao je.

- Volim vjenčanja - odvratila je Nat i poljubila Neila u obraz.

- U redu. Idemo.
 - Odlično. Danas ću zatražiti slobodan dan. Baš u pravo vrijeme, jer imam sastanak sa šefom o porodiljnom dopustu, pa mogu odmah i to srediti.
 - Jesi li zadovoljna s planom? - upitao je, uvlačeći je u tijesan i topao zagrljaj. Mirisao je na *Weetabix*, i odjednom je i ona poželjla pojesti jedan, možda s jogurtom, medom i grožđicama.
 - Da. Uzet ću porodiljni, a zatim ti preuzimaš.
- Neil ju je poljubio povrh čela i posegnuo prema trbuhu.
- Moje zadovoljstvo - promrmljao joj je u kosu - moje zadovoljstvo.

Tina Nina Rose stigla je na svijet u 3:35 ujutro!
3,35 kilograma. Majka i dijete odlično!
Otac se onesvijestio, ali sada je dobro!

ZAHVALE

Još jednom zahvaljujem svojoj fantastičnoj urednici Jane Morpeth i čitavom timu u *Headline* za najsajniju moguću - dobrodošlicu. Neobično sam sretna da sam mogla surađivati s takvim nevjerovatnim, fenomenalnim i neumornim suradnicima. Zahvaljujem vam na vašem daru i posvećenosti! Uz takvo obilje talenta i nadarenosti, gotovo je nemoguće nabrojiti sva imena, ali naročito bih istakla Georginu Moore i Jamesa Horobina.

Zahvaljujem Jonnyju Gelleru, za beskrajnu podršku tijekom ovih zadnjih deset godina. Hvala ti za mudrost, strpljenje, poticaj i smisao za humor. A time sam tek dotakla površinu.

Zahvaljujem svim svojim čitateljima, svojim divnim, glamuroznim, pametnim, mudrim, lijepim, perceptivnim, duhovitim, osjećajnim i pozornim čitateljima.

Jimmy, hvala ti za sve. Za sve. Bez tebe nikada ne bih uspjela napisati deset knjiga u deset godina; vjerojatno ni u stotinu godina. Ti si moje nadahnuće, moja spoznaja i moja svrha. Hvala ti.

I na kraju, željela bih spomenuti Roba i Becky Booker i njihovu velikodušnu potporu humanitarnoj zakladi za medicinska istraživanja dječjih bolesti *Sparks*, kojoj je cilj omogućiti da se sva djeca rode zdrava i ostanu zdrava.

